

**IZVEDBENI NASTAVNI PROGRAM
PREDDIPLOMSKOG SVEUČILIŠNOG
STUDIJA PRAVA
ZA AKADEMSKU 2024./2025. GODINU**

Mostar, 2024. godine

**I. godina PREDDIPLOMSKOG STUDIJA PRAVA – izvedbeni program akademske
2024./2025.**

Studijski program	PRAVO					
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	/	Modul	/			
Godina studija	1.	Semestar	1.			
Naziv predmeta	TEORIJA PRAVA I DRŽAVE I.		Kod predmeta	PFPB101		
ECTS	5	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			45	15	0	0
Nastavnici	dr. sc. Zlatko Brkić, izv. prof.		45			
	Ivan Tomić, viši asistent			15		
Ciljevi predmeta	- Proširiti znanje studenata/ica o osnovnim elementima i specifičnostima moderne države u odnosu na druge društvene organizacije. - Osposobiti studente/ice da razumiju načine unutarnje organizacije države, državnih organa, državne djelatnosti, državnih oblika. - Osposobiti studente/ice za shvaćanja političkih procesa koji se odvijaju u modernim državama.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Prepoznaje osnove elemente koje ima država			IU-PFPB101-1	IU-PFPB-3	
	Identificira hijerarhijsku strukturu države			IU-PFPB101-2	IU-PFPB-3	
	Klasificira državne djelatnosti i državne organe			IU-PFPB101-3	IU-PFPB-3	
	Uspoređuje razne vrste država			IU-PFPB101-4	IU-PFPB-3	
	Procjenjuje razinu razvoja moderne države			IU-PFPB101-5	IU-PFPB-1	
Preduvjeti za upis predmeta	/					
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema			
	1.		Pojam države			
	2.		Društvena organizacija			
	3.		Specifične osobine države			
	4.		Specifične funkcije državnopravnog poretka			
	5.		Državni organi, podjela rada i hijerarhija			
	6.		Ustavno-zakonodavna i izvršno-politička djelatnost			
	7.		Pravosudna i upravna djelatnost, 1. kolokvij			
	8.		Oblik vladavine			
	9.		Državno uređenje			
	10.		Politički sustav, elementi demokracije			
	11.		Birokracija i birokratizam			
	12.		Centralizacija i decentralizacije			
	13.		Promjene državnopravnog poretka			
	14.		Obilježja moderne države			
	15.		Usporedba vrsta država, 2. kolokvij			
Jezik	hrvatski					
E-učenje	Kao repozitorij nastavnih materijala koristi će se SUMARUM portal. Tijekom semestra moguće je održati do 20% online nastave.					
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - istraživačke metode (projekt, analiza slučaja, intervju)					
Oblici provjere znanja (označiti)						

Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		ostalo	pismeni	usmeni	praktični			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni				
Pohađanje nastave (min 80%) i aktivnosti u nastavi		/	60		2		Max 10%				
Kolokvij/Završni pismeni ili usmeni ispit		IU-PFPB101-1 IU-PFPB101-2 IU-PFPB101-3 IU-PFPB101-4 IU-PFPB101-5	90		3		Max 90%				
Ukupno			150		5		100%				
Način izračuna konačne ocjene											
Studenti koji ostvare pravo izlaska na kolokvij i koji polože oba kolokvija nisu dužni izlaziti na završni ispit. Kolokvij (x2) se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% = do 22% ocjene od 67% do 78% = do 28% ocjene od 79% do 90% = do 34% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 54% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% = do 44% ocjene od 67% do 78% = do 56% ocjene od 79% do 90% = do 68% ocjene od 91% do 100% = do 80% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti mogu ako žele pohađati nastavu kao i redoviti studenti. Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju obvezu predati samostalni zadatak, koji se odnosi na izradu pisanog eseja na zadanu temu. Ostale obveze su iste kao za redovite studente. Samostalni zadatci nemaju udio u ocjeni.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Teorija države i prava, Nikola Visković, 2006.		X	X				X			
Dopunska	Država i pravo, Duško Vrbanić, 2003.		X	X				X			
	Država i pravni sustav, Berislav Perić, 1994.		X	X				X			
	Država, Oleg Mandić, Smiljko Sokol, 1977.		X	X				X			
Dodatne informacije o predmetu											

Studijski program	PRAVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer		Modul			
Godina studija	1.	Semestar	1.		
Naziv predmeta	RIMSKO PRAVO I.	Kod predmeta	PFPB102		
ECTS	7	Status	Obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		45	30	0	0
Nastavnici	dr. sc. Jelena Zovko, izv. prof.		45		
	Ivana Vlašić, viša asistentica			30	
Ciljevi predmeta	Postići kod studenata razumijevanje instituta rimskog prava osoba (statusnog prava), rimskog obiteljskog prava, rimskog stvarnog prava, te izvora rimskog prava, recepcije i uloge koju je rimsko pravo ostvarilo u stvaranju pravne znanosti i oblikovanju pravničke djelatnosti uopće.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Definira osnovne pojmove i pravne institute rimskog statusnog, obiteljskog te rimskog stvarnog prava, kao i povijesnog razvoja rimskih izvora prava, osnova pravničkog razmišljanja i uloge pravne znanosti.		IU-PFPB102-1	IU-PFPB-3	
	Objašnjava izvore rimskog prava, od razvoja prava u najstarijem razdoblju rimske pravne povijesti, razvoja prava za posljednje dva stoljeća republike, pravne izvore u doba principata, te pravne izvore iz perioda dominata.		IU-PFPB102-2	IU-PFPB-1 IU-PFPB-4	
	Objašnjava pojam i temeljne institute rimskog statusnog prava, te pravne i djelatne sposobnosti fizičke i pravne osobe.		IU-PFPB102-3	IU-PFPB-3 IU-PFPB-5	
	Objašnjava povijesni razvoj rimske obitelji, njezina opća obilježja, bračno pravo, <i>patria potestas</i> , tutorstvo i kuratorstvo.		IU-PFPB102-4	IU-PFPB-3 IU-PFPB-5	
	Objašnjava institute, pojmove i vrste rimskog stvarnog prava, njihov povijesni razvoj, stvari, posjed, bit i oblike vlasništva, stjecanje, prestanak i zaštitu vlasništva, služnosti, <i>emphyteusis</i> , <i>superficies</i> , te založno pravo.		IU-PFPB102-5	IU-PFPB-3 IU-PFPB-2 IU-PFPB-5	
	Analizira povijesni razvoj rimske znanosti, izvora rimskog prava, recepcije i značaja rimskog prava.		IU-PFPB102-6	IU-PFPB-1 IU-PPFB-4	
	Uspoređuje institute rimskog statusnog, obiteljskog i stvarnog prava sa suvremenim institutima statusnog, obiteljskog i stvarnog prava.		IU-PFPB102-7	IU-PFPB-15 IU-PFPB-5	
	Prepoznaje institute i osnovne karakteristike rimskog statusnog, obiteljskog, stvarnog prava, kao i izvora rimskog prava i perioda rimske pravne povijesti.		IU-PFPB102-8	IU-PFPB-9 IU-PFPB-5	
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema			
	1.	Uvod u Rimsko pravo I., pojam i današnje značenje rimskog prava, određenja i diobe			
	2.	Razdoblja rimske pravne povijesti, izvori i recepcija rimskog prava			

	3.	Pravo osoba (status) – subjekti prava, pravna i djelatna sposobnost – <i>caput i status</i> , fizičke osobe, postanak i prestanak, statusi (<i>libertatis, civitatis, familiae</i>), ograničenja pravne i djelatne sposobnosti.					
	4.	Pravo osoba – pojam pravne osobe, pravne osobe u rimskoj državi					
	5.	Obiteljsko pravo – povijesni razvoj rimske obitelji, opća obilježja rimske obitelji, agnatsko i kognatsko srodstvo, stupnjevi srodstva, bračno pravo: opća obilježja rimskog braka, pretpostavke za brak i bračne zapreke, sklapanje braka, učinak braka na osobne i imovinske odnose bračnih drugova, razvod braka.					
	6.	Obiteljsko pravo – <i>patria potestas</i> : sadržaj <i>patriae potestatis</i> u osobnom i imovinskom pogledu, postanak i prestanak <i>patriae potestatis</i> , <i>emancipatio</i> ; tutorstvo i skrbništvo.					
	7.	Stvarna prava – pojam, vrste i karakteristike stvarnih prava, stvari – pojam i diobe stvari.					
	8.	Posjed – pojam i pravni učinci posjeda, vrste posjeda i stjecanje posjeda.					
	9.	Posjed – trajanje i prestanak posjeda, zaštita posjeda i posjed prava.					
	10.	Vlasništvo – pojam, bit i oblici vlasništva, ograničenja vlasništva, suvlasništvo.					
	11.	Vlasništvo – stjecanje vlasništva: derivativno (<i>mancipatio, in iure cessio, traditio</i> , ostali slučajevi derivativnog stjecanja) i originarno (dosjelost – <i>usucapio i praescriptio</i> , ostali načini originarnog stjecanja);					
	12.	Prestanak vlasništva, zaštita vlasništva – <i>rei vindicatio, actio negatoria</i> i <i>actio Publiciana</i> .					
	13.	Služnosti – pojam služnosti, načela i vrste služnosti, stjecanje i vrste služnosti, zaštita služnosti; emfiteuza i <i>superficies</i> .					
		14. Založno pravo – pojam i vrste založnog prava.					
		15. Založno pravo – postanak i predmet založnog prava, sadržaj založnog prava i prestanak istog					
Jezik		Hrvatski					
E-učenje		SUMARUM					
Metode poučavanja		Predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija), participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava, debata, pregovaranje, posredovanje, samostalno čitanje literature, rad na tekstu, demonstracija praktičnog zadatka)					
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave		-	75	2,5	0%		
Pismeni / usmeni kolokvij ili završni pismeni / usmeni ispit		IU-PFPB102-1 IU-PFPB102-2 IU-PFPB102-3 IU-PFPB102-4 IU-PFPB102-5 IU-PFPB102-6 IU-PFPB102-7 IU-PFPB102-8	135	4,5	100%		
Ukupno			210	7	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Svaki pismeni/usmeni kolokvij ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 27.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene							

od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene

0 – 54% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlodobar (4)

91 – 100% odličan (5).

Studenti koji polože prvi kolokvij, a ne polože drugi kolokvij, na završnom pismenom / usmenom ispitu oslobođeni su polaganja gradiva prvog kolokvija do kraja tekuće akademske godine.

(ako ih ima):

Ostale obveze su iste kao za redovite studente.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	<i>Rimsko pravo</i> , M. Horvat, sva izdanja*		x	x				x			
	<i>Rimsko pravo</i> , A. Romac, sva izdanja*		x	x				x			
	<i>Rimsko pravo</i> , M. Horvat – M. Petrak, 2022.*		x	x				x			
Dopunska	<i>Izvori rimskog prava</i> , A. Romac, sva izdanja		x	x				x			
	<i>Rječnik rimskog prava</i> , A. Romac, sva izdanja		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Obvezna literatura navedena je kao alternativna*									

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer		Modul					
Godina studija	1.	Semestar	1.				
Naziv predmeta	NACIONALNA POVIJEST PRAVA I DRŽAVE	Kod predmeta	PFPB103				
ECTS	7	Status	Obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			45	30	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Ivona Šego-Marić, izv. prof.		45				
	Ivana Vlašić, viša asistentica			30			
Ciljevi predmeta	Postići kod studenata razumijevanja prava, pravnih instituta i državno-pravnih promjena kroz bosanskohercegovačku i hrvatsku državnu i pravnu povijest od srednjovjekovlja do suvremenog doba.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Objašnjava osnovne pojmove države i prava kroz različite državno-pravne periode.		IU-PFPB103-1		IU-PFPB-1		
	Objašnjava državno-pravni razvitak Bosne i Hercegovine i hrvatskih zemalja.		IU-PFPB103-2		IU-PFPB-15		
	Uspoređuje državno-pravni razvitak Bosne i Hercegovine i hrvatskih zemalja sa suvremenim pravnim i državnim sustavom.		IU-PFPB103-3		IU-PFPB-15		
	Objašnjava državno-pravni aspekt razvoja suvremene Bosne i Hercegovine i Hrvatske kroz pravno-povijesna razdoblja.		IU-PFPB103-4		IU-PFPB-1		
	Objašnjava osnovne pravne institute i njihovu pojavnost u srednjovjekovlju, Osmanskom periodu, periodu Austro-ugarske uprave, u periodu stare i nove Jugoslavije.		IU-PFPB103-5		IU-PFPB-3		
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema					
	1.	Srednjovjekovna Bosna, nastanak i razvitak, društvena struktura, feudalizam, državna organizacija, ban, kralj, crkva, pravo.					
	2.	Ranofeudalna Hrvatska, nastanak i razvitak, društvena struktura, državna organizacija, pravo.					
	3.	Državnopravni status hrvatskih zemalja u sastavu Ugarsko - Hrvatskog Kraljevstva, Pacta conventa, značajke i razvitak države i prava, donacijski sustav, pravo u feudalnoj hrvatskoj, urbari, statuti dalmatinskih gradova i njihova specifičnost za razvoj pravnog sustava, Cetingradski sabor, hrvatske zemlje od 16.-18. stoljeća, reliquiae reliquiarum, Vojna krajina, dolazak Habsburgovaca, Pragmatička sankcija, utjecaj reformi Marije Terezije i Josipa II na pravni sustav u hrvatskim zemljama, odluke Ugarsko – Hrvatskog sabora 1791. i položaj Hrvatske i Slavonije, 1791. godina.					
	4.	Bosna i Hercegovina pod Osmanskom vlašću 1463.-1878., nastanak i razvitak, društvena struktura, državna organizacija, pravo, šerijatsko pravo, milletsko pravo, kanunsko pravo, kanonsko pravo, agrarno uređenje, Bosanski pašaluk, Karlovački mir, Tanzimatsko zakonodavstvo.					
	5.	Hrvatske zemlje u 19. stoljeću – 1848.-1918., Hrvatski narodni preporod, političke stranke, Zahtijevanja naroda, Austro – Ugarska nagodba, Hrvatsko – Ugarska nagodba – Riječko pitanje, Mažuranićeve sudsko – upravne reforme, Dalmacija pod austrijskom i francuskom upravom, Ilirske provincije, državnopravni status Istre.					
	6.	Bosna i Hercegovina za vrijeme austro-ugarske uprave, 1878.-1918., Berlinski kongres, organizacija vlasti, nacionalno pitanje, agrarno pitanje, političke stranke, pravni sustav.					
	7.	Stvaranje Jugoslavenske države, Hrvatsko srpska koalicija i politika novog kursa, Londonski ugovor, Jugoslavenski odbor, Jugoslavenski klub, Trumbić- Supilo, raspad					

		Austro – Ugarske, odluka Hrvatskog sabora iz listopada 1918., Država Slovenaca, Hrvata i Srba.					
	8.	Kraljevstvo Srba, Hrvata i Slovenaca , Organizacija vlasti od 1918- 1919., Bosna i Hercegovina u nacrtima ustava iz 1921. god, političke stranke, Pokrajinska uprava 1921.-1924., Vidovdanski ustavni i pravni poredak 1921.-1929.					
	9.	Šestosiječanjska diktatura 1929., Oktroirani ustav , okolnosti uvođenja Šestosiječanjske diktature, Zakon o kraljevskoj vlasti i vrhovnoj državnoj upravi, Zakon o zaštiti javne bezbednosti i poretka u državi, Zakon o nazivi i podjeli kraljevina na upravna područja, Ustav Kraljevine Jugoslavije 1931.					
	10.	Pravni sustav Kraljevine Jugoslavije , pravni partikularizam - unificirane i neunificirane grane prava					
	11.	Političke stranke između dva svjetska rata , centralizam, federalizam, unitarizam, republikanizam.					
	12.	Sporazum Cvetković – Maček , Uredba o Banovini Hrvatskoj, Cvetković- Maček i Bosna i Hercegovina					
	13.	Slom Kraljevine Jugoslavije , NDH – oblik vladavine i središnje institucije vlasti					
	14.	Izgradnja federalne Jugoslavije , ZAVNOBIH, ZAVNOH, AVNOJ.					
	15.	Bosna i Hercegovina kao samostalna država i Hrvatska kao samostalna država , referendum 29.2. i 1.3. 1992., uspostava, Washingtonski sporazum, Daytonski mirovni sporazum, proglašenje neovisnosti Hrvatske, međunarodno priznanje Republike Hrvatske.					
Jezik	Hrvatski						
E-učenje	SUMARUM						
Metode poučavanja	predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija), participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava, debata, pregovaranje, posredovanje)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni
Pohađanje nastave		-	75		2,5		0 %
Referat		-	15		0,5		0%
Pismeni/usmeni kolokviji ili završni pismeni/usmeni ispit		IU-PFPB103-1 IU-PFPB103-2 IU-PFPB103-3 IU-PFPB103-4 IU-PFPB103-5	120		4		100%
Ukupno			210		7		100%
Način izračuna konačne ocjene							
Svaki pismeni/usmeni kolokvij ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 27.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 42.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).							

Studenti koji polože prvi kolokvij, a ne polože drugi kolokvij, na završnom pismenom / usmenom ispitu oslobođeni su polaganja gradiva prvog kolokvija do kraja tekuće akademske godine.

Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju dodatnu obvezu u dogovoru s predmetnim nastavnikom.
Izvanredni studenti nemaju obvezu pisanja i izlaganja referata.
Ostale obveze su iste kao za redovite studente.
Dodatna obveza nema udio u ocjeni.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	<i>Pravno politički razvitak Bosne i Hercegovine – dokumenti s komentarima</i> , DŽ., Čaušević, Sarajevo, 2005.		x			x		x			
	<i>Hrvatska pravna povijest u europskom kontekstu od srednjovjekovnog do suvremenog doba</i> , D. Čepulo, Zagreb, 2023.		x	x				x			
	<i>Studije iz pravne povijesti Bosne i Hercegovine 1878.- 1941.</i> , Lj. Zovko, Mostar, 2007.,		x	x				x			
	<i>Historija države i prava Bosne i Hercegovine</i> , M., Imamović, Sarajevo 2003.,		x	x				x			
	<i>Državnopravna misao fra Dominika Mandića s uvodnom studijom o državnompravnomo položaju Bosne i Hercegovine 1878. – 1941.</i> , I. Šego – Marić, T. Zovko, Mostar, 2021.		x	x				x			
Dopunska	<i>Na vrelima hrvatske povijesti</i> , Matković , H., Zagreb, 2006.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu											

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer		Modul					
Godina studija	1.	Semestar	1.				
Naziv predmeta	POLITIČKA EKONOMIJA		Kod predmeta	PFPB104			
ECTS	7		Status	Obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			45	30	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Mila Gadžić, red. prof.		45				
	Doris Popović, asistentica			30			
Ciljevi predmeta	Postići kod studenata razumijevanje temeljnih ekonomskih pojmova s ciljem njihova definiranja, objašnjenja i razlikovanja unutar gospodarskog sustava. Osposobiti studente za samostalnu analizu i razumijevanje ravnotežnih stanja na tržištu dobara i novca, odnosa ponude i potražnje i formiranja cijena te različitih oblika dohotka u privredi; Osposobiti studente za razumijevanje temeljnih odnosa u sustavu društvene reprodukcije s ciljem razumijevanja funkcioniranja cjelokupnog gospodarskog sustava.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Identificira povijesne, političke, ekonomske i druge društvene čimbenike mjerodavne za stvaranje i primjenu prava.			IU-PFPB104-1	IU-PFPB-1		
	Razjašnjava ulogu ekonomije, ekonomskih pojava i procesa bitnih za razvoj pravne znanosti			IU-PFPB104-2	IU-PFPB-2		
	Analizira i utvrđuje međuovisnost i uzajamni utjecaj između pravnih promjena i ekonomskog razvoja.			IU-PFPB104-3	IU-PFPB-6		
	Razvija shvaćanje o globalnoj gospodarskoj perspektivi i uočava te logički rješava na koji način pojedini ekonomski elementi utječu na uspješnost djelovanja gospodarskih tržišta			IU-PFPB104-4	IU-PFPB-9		
Preduvjeti za upis predmeta	Nema						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema					
	1.	Porijeklo naziva, definicija i predmet znanstvenog proučavanja političke ekonomije; Osnovna obilježja, zadaci i svrha političke ekonomije, Definiranje i uloga potreba u materijalnom životu pojedinca i društva, Povijesni temelji, uvjeti i okviri proizvodnje					
	2.	Pregled povijesti ekonomske misli					
	3.	Definiranje i uloga potreba u materijalnom životu pojedinca i društva, Povijesni temelji, uvjeti i okviri proizvodnje, Proizvodne mogućnosti društva, Materijalna i društvena strana procesa proizvodnje, Vlasništvo i posjed dobara, Podjela rada (specijalizacija)					
	4.	Osnovni tipovi privreda (gospodarstava, ekonomija), Uloga tržišta u rješavanju osnovnih ekonomskih problema, Uloga države u rješavanju osnovnih ekonomskih problema					
	5.	Ekonomske procese					
	6.	Proizvodnja i posebna uloga ljudskog faktora u proizvodnji					
	7.	Tehnički napredak – IX. poglavlje					
	8.	Poduzetništvo, vlasništvo i upravljanje (management) – X. poglavlje					
	9.	Organizacija i djelovanje poduzeća – XI. poglavlje					

	10.	Troškovi i teorije troškova					
	11.	Mjerenje rezultata privređivanja u poduzeću					
	12.	Opće karakteristike raspodjele, proturječnosti i uloga države,					
	13.	Mehanizmi raspodjele i dohoci vlasnika proizvodnih čimbenika (dohoci od profita i kapitala, zemljišna renta, najamnina, dividenda, i sl.)					
	14.	Uloga razmjene u ekonomskom procesu i tržišni mehanizam, Oblici razmjene, tržište i njegove funkcije					
	15.	Osobna potrošnja, društvena potrošnja, štednja i investicije					
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	SUMARUM, Google Meet						
Metode poučavanja	predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija), participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava), istraživačke metode (projekt, analiza)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		/	75	2,5	10%		
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja		IU-PFPB104-1 IU-PFPB104-2 IU-PFPB104-3	35	1	30%		
Esej/Referat		/	10	0,5	10%		
Završni pismeni ispit		IU-PFPB104-1 IU-PFPB104-2 IU-PFPB104-3 IU-PFPB104-4	60	3	50%		
Ukupno			180	7	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Dodatna pojašnjenja: Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada.							
Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:							
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene							
od 55% do 66% točnih odgovora = 8.25% ocjene							
od 67% do 78% točnih odgovora = 10.5% ocjene							
od 79% do 90% točnih odgovora = 12.75% ocjene							
od 91% do 100% točnih odgovora = 15% ocjene							
Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način							
manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene							
od 55% do 66% točnih odgovora = 16.5% ocjene							
od 67% do 78% točnih odgovora = 21% ocjene							
od 79% do 90% točnih odgovora = 25.5% ocjene							
od 91% do 100% točnih odgovora = 30% ocjene							
Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:							
0 – 54% nedovoljan (1)							
55 – 66% dovoljan (2)							
67 – 78% dobar (3)							

79 – 90% vrlodobar (4)

91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlasti to	ost .	hrv .	engl .	ost .	višeje z.	knjig a	članak	skript a	ost .
Obvezna	Vranjicani, S., Politička ekonomija (izdanje 2009. ili 2006.), Pravni fakultet Zagreb, Zagreb.		x	x				x			
	Samuelson, P.A., Nordhaus, W.D., Ekonomija (sva relevantna izdanje), MATE Zagreb.		x	x				x			
Dopunska	Lunaček, V., Povijest ekonomskih doktrina, Pravni fakultet Zagreb, Zagreb, 1996.		x	x				x			
	Dragičević, A., Vranjicani, S., Politička ekonomija – I., Pravni fakultet Zagreb, Zagreb. 1995		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Kolegij Politička ekonomija polaže se kroz 2 kolokvija. Uspješno položen prvi kolokvij preduvjet je polaganja drugog kolokvija. Studenti koji ne uspiju kolokvirati predmet, polažu integralni ispit u pismenoj formi.									

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	1.	Semestar	1.				
Naziv predmeta	LJUDSKA PRAVA	Kod predmeta	PFPB105				
ECTS	4	Status	obvezni				
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa		
		30	15	0	0		
Nastavnici	dr. sc. Zlatko Brkić, izv. prof.		30				
	dr. sc. Zlatko Brkić, izv. prof.			15			
Ciljevi predmeta	- Poučiti studente/ice o značenju ljudskih prava. - Osposobiti studente/ice da prepoznaju pojedina ljudska prava. - Postići da studenti/ice shvate uvjete ostvarivanja ljudskih prava.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Utvrđuje izvore međunarodno prava ljudskih prava.		IU-PFPB105-1		IU-PFPB-4		
	Prepoznaje načela primjene i ograničenja ljudskih prava.		IU-PFPB105-2		IU-PFPB-3		
	Razlikuje pojedina ljudska prava i njihove osobitosti.		IU-PFPB105-3		IU-PFPB-10		
	Razlikuje razne vrste nadzora nad poštivanjem ljudskih prava.		IU-PFPB105-4		IU-PFPB-17		
	Prepoznaje međunarodne standarde uživanje pojedinih ljudskih prava.		IU-PFPB105-5		IU-PFPB-6		
Preduvjeti za upis predmeta	/						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1.		Pojam ljudskih prava				
	2.		Izvori međunarodnog prava ljudskih prava				
	3.		Primjena međunarodnih standarda ljudskih prava				
	4.		Univerzalne organizacije i ljudska prava				
	5.		Regionalne organizacije i ljudska prava				
	6.		Nevladine organizacije i ljudska prava				
	7.		Postupci međunarodnog nadzora, 1. kolokvij				
	8.		Pravo na život i slobodu				
	9.		Pravo na pravedno suđenje				
	10.		Duševni i moralni integritet osobe				
	11.		Društveni, politički i ekonomski integritet osobe				
	12.		Ekonomska i socijalna prava				
	13.		Kulturna prava				
	14.		Kolektivna prava				
	15.		Zaštita posebnih kategorija ljudi, 2. kolokvij				
Jezik	hrvatski						
E-učenje	Kao repozitorij nastavnih materijala koristi će se SUMARUM portal. Tijekom semestra moguće je održati do 20% online nastave.						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - istraživačke metode (projekt, analiza slučaja, intervju)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	1.	Semestar	2.				
Naziv predmeta	TEORIJA PRAVA I DRŽAVE II.		Kod predmeta	PFPB206			
ECTS	6	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			45	30	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Zlatko Brkić, izv. prof.		45				
	Ivan Tomić, viši asistent			30			
Ciljevi predmeta	- Poučiti studenata/ica o ulozi pravnih normi u pravnim odnosima. - Osposobiti studente/ice da razumiju elemente i vrste pravnih normi, pravnih akata, te strukturu pravnog sustava. - Osposobiti studente/ice za primjenu pravnih normi.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Prepoznaje društvenu važnost prava			IU-PFPB206-1	IU-PFPB-2		
	Utvrđuje izvore prava			IU-PFPB206-2	IU-PFPB-4		
	Rastavlja pravne norme i pravne akte na njihove sastavne dijelove			IU-PFPB206-3	IU-PFPB-16		
	Uspoređuje različite pravne sustave			IU-PFPB206-4	IU-PFPB-15		
	Primjenjuje pravo			IU-PFPB206-5	IU-PFPB-9		
Preduvjeti za upis predmeta	/						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1.		Pravne teorije				
	2.		Društvene norme				
	3.		Materijalni i etički izvori prava				
	4.		Proceduralnost prava				
	5.		Struktura pravne norme				
	6.		Vrste pravnih normi				
	7.		Opći pravni akti, 1. kolokvij				
	8.		Individualni pravni akti				
	9.		Važenje pravnih normi				
	10.		Pravni odnos				
	11.		Pravna obveza i pravno ovlaštenje				
	12.		Pravne praznine				
	13.		Tumačenje prava				
	14.		Sistematizacija prava				
	15.		Pravna područja, 2. kolokvij				
Jezik	hrvatski						
E-učenje	Kao repozitorij nastavnih materijala koristi će se SUMARUM portal. Tijekom semestra moguće je održati do 20% online nastave.						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - istraživačke metode (projekt, analiza slučaja, intervju)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer		Modul					
Godina studija	1.	Semestar	2.				
Naziv predmeta	Rimsko pravo II.	Kod predmeta	PFPB207				
ECTS	6	Status	Obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			45	30	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Ivona Šego-Marić, izv. prof.		45				
	Ivana Vlašić, viša asistentica			30			
Ciljevi predmeta	Postići kod studenata razumijevanje instituta rimskog obveznog i nasljednog prava te rimskog građanskog postupka i njihova značaja u stvaranju pravne znanosti i utjecaja na pozitivnopravne institute.						
Ishodi učenja predmeta			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Definira osnovne pojmove rimskog obveznog prava, kao što su pravni poslovi, pravna narav obveza, postanak obveza, pravni sadržaj obveza, subjekt obveza, prestanak obveza, pojedine obveze		IU-PFPB207-1	IU-PFPB-3			
	Definira pojam nasljednog prava, intestatno, oporučno, nužno nasljeđivanje, stjecanje nasljedstva i učinci stjecanja nasljedstva, zapise i darovanje za slučaj smrti		IU-PFPB207-2	IU-PFPB-3			
	Definira pojam rimskog građanskog postupka, obilježja postupka, legisakcijski postupak, formularni postupak i kognicijski postupak		IU-PFPB207-3	IU-PFPB-5			
	Objašnjava razvoj pojedinih instituta rimskog obveznog i nasljednog prava kroz razdoblja rimske pravne povijesti		IU-PFPB207-4	IU-PFPB-1			
	Objašnjava tipove pravnih poslova, njihove oblike, njihov sadržaj, obveze iz kontrakata, kvazikontrakata, delikata i kvazidelikata		IU-PFPB207-5	IU-PFPB-3			
	Analizira povijesni postanak obveza, nasljednog prava i rimskog građanskog postupka		IU-PFPB207-6	IU-PFPB-1			
	Uspoređuje institute obveznog, nasljednog i rimskog građanskog postupka sa suvremenim institutima obveznog, nasljednog i građanskog postupka		IU-PFPB207-7	IU-PFPB-15			
	Prepoznaje institute rimskog obveznog i nasljednog prava te rimskog građanskog postupka na zadanim primjerima		IU-PFPB207-8	IU-PFPB-9			
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema					
	1.	Uvod u rimsko pravo II, značaj rimskog obveznog prava, nasljednog prava i rimskog građanskog postupka, pravne činjenice					
	2.	Pravni poslovi, oblici pravnih poslova, očitovanje volje, sadržaj pravnog posla, nevaljanost pravnih poslova, konvalidacija, konverzija, mane volje, zastupanje, vrijeme i njegovo računanje u pravu					
	3.	Obveze općenito - povijesni razvoj obveza, pojam i vrste obveza, obveze iz kontrakata, obveze iz delikata, naravne obveze, postanak obveza, prestanak obveza.					
	4.	Pravni sadržaj obveza – općenito o činidbi, sadržaj obvezne činidbe, pogodbe <i>stricti iuris</i> i <i>bonae fidei</i> , naknada štete, ugovorna kazna, kamate, zakašnjenje dužnika ili vjerovnika, subjekti obveza, prestanak obveza					

5.	Verbalni i literalni kontrakti – verbalni kontrakti starog civilnog prava, stipulacija, ostali verbalni kontrakti; literarni kontrakti - <i>nomen transscripticum, chirographa i syngraphe</i>
6.	Realni kontrakti – zajam (<i>mutuum</i>), fiducija, ostavna pogodba (<i>depositum</i>), posudba (<i>commodatum</i>), ručno založna pogodba (<i>contractus pignericus, pignus</i>)
7.	Konsezualni kontrakti – konsenzualni kontrakti općenito, kupoprodajna pogodba (<i>emptio venditio</i>), najamna pogodba (<i>locatio conductio</i>), društvena pogodba (<i>societas</i>), nalog (<i>mandatum</i>).
8.	Inominantni kontrakti i Pakti (<i>pacta</i>)
9.	Obveze iz kvazikontrakata - pojam i vrste, poslovodstvo bez naloga (<i>negotiorum gestio</i>), slučajna zajednica (<i>communio incidens</i>), bezrazložno obogaćenje (<i>condictionessine causa</i>).
10.	Obveze iz delikata i kvazidelikata – delikti civilnoga prava, delikti honorarnog prava, kvazidelikti
11.	Nasljedno pravo - pojam i vrste nasljeđivanja, povijesni razvoj nasljednog prava; Intestatno nasljeđivanje, intestatno nasljeđivanje po civilnom pravu Zakonika XII ploča, Intestatno nasljeđivanje po pretorskom pravu, reforme carskog prava i Justinijanov sistem.
12.	Oporučno nasljeđivanje - oblici i funkcije oporuke u povijesnom razvitku rimskog prava, <i>testamenti factio activa i passiva, capacitas, indignitas</i> , sadržaj oporuke i imenovanje nasljednika, supstitucije, ništavost i opoziv oporuke, kodicili
13.	Nužno nasljeđivanje - pojam nužnog nasljednog prava, formalno nužno nasljedno pravo, materijalno nužno nasljedno pravo
14.	Stjecanje nasljedstva, učinci stjecanja nasljedstva, zapisi i darovane za slučaj smrti – <i>delatio, acquisitio</i> . Ležeća ostavina, <i>usucapio pro herede</i> , transmisija i akrecencija; sukcesija, tužbe za zaštitu nasljednikovih prava; legati, fideikomisi , darovanje za slučaj smrti
15.	Rimski građanski postupak – općenita obilježja rimskog civilnog postupka, legisakcijski postupak, formularni postupak i kognicijski proces

Jezik	Hrvatski
E-učenje	SUMARUM

Metode poučavanja	predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava, debata, pregovaranje,
-------------------	--

	posredovanje)
--	---------------

	Oblici provjere znanja (označiti)
--	-----------------------------------

Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
<u>kolokvij</u>	seminarski rad	<u>esej/referat</u>	praktični/projektni zadatak	ostalo	<u>pismeni</u>	<u>usmeni</u>	praktični

Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni				
Slučajna studija	Metodološki pristup	Opisni podaci	Udjel ECTS	Udjel u ocjeni

Obveze studenata	Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni
Boravljanje nastave	5	75	2.5	0%

Referat	-	15	0,5	0%
---------	---	----	-----	----

Pismeni/usmeni kolokviji ili završni	IU-PFPB207-1	90	3	100%
--------------------------------------	--------------	----	---	------

pismeni/usmeni ispit	IU-PFPB207-2			
	IU-PFPB207-3			
	IU-PFPB207-4			
	IU-PFPB207-5			
	IU-PFPB207-6			
	IU-PFPB207-7			
	IU-PFPB207-8			

Ukupno	180	6	100%
--------	-----	---	------

Svaki pismeni/usmeni kolokvij ocenjuje se na sledeći način:

manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		Vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	<i>Rimsko pravo</i> , M. Horvat, sva izdanja		x	x				x			
	<i>Rimsko pravo</i> , A. Romac, sva izdanja*		x	x				x			
	<i>Rimsko pravo</i> , M. Horvat – M. Petrak, 2022.*		x	x				x			
Dopunska	<i>Liber casuum – Priručnik za vježbe iz rimskog obveznog prava</i> , T. Karlović, 2017.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Obvezna literatura navedena je kao alternativna.									

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer		Modul					
Godina studija	1.	Semestar	2.				
Naziv predmeta	OPĆA POVIJEST PRAVA I DRŽAVE		Kod predmeta	PFPB208			
ECTS	6	Status	Obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			45	30	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Jelena Zovko, izv. prof.		45				
	Ivana Vlašić, viša asistentica			30			
Ciljevi predmeta	Osposobiti studenta da prepoznaje temeljne pravne pojmove, načela i izvore u razvoju prava i pravne znanosti u pravnim ustavima karakterističnih država starog, srednjeg i novog vijeka. Postići kod studenta razumijevanje značajki i razlika promatranih pravnih sustava.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Razlikuje ulogu i značaj opće pravne povijesti kao i njezin odnos s drugim znanstvenim granama, te prepoznaje temeljne pravne pojmove, načela i izvore u razvoju prava i pravne znanosti.		IU-PFPB208-1	IU-PFPB-1 IU-PFPB-2 IU-PFPB-3			
	Analizira državno uređenje, pravne grane i karakteristične institute Atene i Babilona, uz primjere pravno-povijesnih izvora poput običajnih pravila, zakonskih tekstova i sudske prakse.		IU-PFPB208-2	IU-PFPB-1 IU-PFPB-3 IU-PFPB-4 IU-PFPB-5 IU-PFPB-9 IU-PFPB-15			
	Prepoznaje i uspoređuje državno uređenje, pravne grane i karakteristične institute Franačke, srednjevjekovne Engleske i Turske, te značaj i karakteristike kanonskog prava, uz primjere pravno-povijesnih izvora poput običajnih pravila, zakonskih tekstova i vladarskih povelja.		IU-PFPB208-3	IU-PFPB-1 IU-PFPB-3 IU-PFPB-4 IU-PFPB-5 IU-PFPB-9 IU-PFPB-15			
	Uočava i analizira značajke i elemente prava, te razvoj države u Engleskoj i Sjedinjenim Američkim Državama, uz primjere pravno-povijesnih izvora poput zakonskih tekstova, pravnih presedana i vladarskih povelja.		IU-PFPB208-4	IU-PFPB-1 IU-PFPB-3 IU-PFPB-4 IU-PFPB-5 IU-PFPB-15			
	Analizira utjecaj društvenog napretka na oblike državnog uređenja i razvoj instituta javnog i privatnog prava Francuske te vrjednuje utjecaj pravnih načela, pravila i instituta Francuske na razvoj suvremenih država i njihovih pravnih sustava, uz primjere pravno-povijesnih izvora poput zakonskih tekstova i dr. pravnih izvora.		IU-PFPB208-5	IU-PFPB-1 IU-PFPB-3 IU-PFPB-4 IU-PFPB-5 IU-PFPB-15			
	Definira temeljne značajke i objašnjava komparativne razlike među promatranim državnim i pravnim sustavima Francuske, Rusije te Njemačke i Italije pomoću pravno-povijesnih istraživačkih metoda.		IU-PFPB208-6	IU-PFPB-1 IU-PFPB-3 IU-PFPB-15			
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus	Tema					
	1.	Razvoj znanosti opće povijesti prava i države					
	2.	Babilonska država i pravo, 19.-16. st. pr. n.e.					
	3.	Atenska država i pravo, 10.-2. st. pr. n.e.					
	4.	Franačka država i pravo, 5-10. st.					

	5.	Engleska država i pravo, 11-15. st.										
	6.	Engleska država i pravo, 11-15. st.										
	7.	Crkveno pravo – formalni i materijalni izvori										
	8.	Turska država i pravo, 14-19. st.										
	9.	Engleska država i pravo, 16-20. st.										
	10.	Razvoj državnosti i prava SAD, 17-20. st.										
	11.	Razvoj državnosti i prava SAD, 17-20. st.										
	12.	Francuska država i pravo, 1789-1940. god.										
	13.	Francuska država i pravo, 1789-1940. god.										
	14.	Ruska i sovjetska država i pravo, 1860.-1941. god.										
	15.	Ujedinjenje talijanske i njemačke države i neke značajke njihovih pravnih sustava										
Jezik	Hrvatski											
E-učenje	e-kolegij predavanja i vježbi na SUMARUM-u											
Metode poučavanja	Predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija), participativne i interaktivne metode (dijalog, rasprava, debata, samostalno čitanje literature, rad na tekstu, demonstracija praktičnog zadatka)											
Oblici provjere znanja (označiti)												
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		ostalo	pismeni	usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni												
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni				
Pohađanje nastave		-		75		2,5		0%				
Pismeni / usmeni kolokvij ili završni pismeni / usmeni ispit		IU-PFPB208-1 IU-PFPB208-2 IU-PFPB208-3 IU-PFPB208-4 IU-PFPB208-5 IU-PFPB208-6		105		3,5		100%				
Ukupno				180		6		100%				
Način izračuna konačne ocjene												
Svaki pismeni/usmeni kolokvij ocjenjuje se na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).												
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način prilikom polaganja ispita integralno: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).												
Ili srednja ocjena tri položena kolokvija, ukoliko je student odlučio i polagao preko kolokvija. Student koji položi kolokvije/završni pismeni ispit može odgovarati i usmeno. Studenti koji polože prvi kolokvij, a ne polože drugi kolokvij ili polože prva dva kolokvija, a ne polože treći, na završnom pismenom / usmenom ispitu oslobođeni su polaganja gradiva položenog/ih kolokvija do kraja tekuće akademske godine.												
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):												
Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju dodatnu obvezu u dogovoru s predmetnim nastavnikom. Ostale obveze su iste kao za redovite studente.												
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)		Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
			vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.

Obvezna	KURTOVIĆ, Š., Opća povijest prava i države, Knjiga I, Stari i srednji vijek, Sveučilište u Zagrebu, sva izdanja,		x	x				X			
	KURTOVIĆ, Š., Opća povijest prava i države, Knjiga II, Novi vijek, Sveučilište u Zagrebu, sva izdanja		x	X				X			
	BARTULOVIĆ, Ž., Opća povijest prava i države, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, sva izdanja;										
	AVRAMOVIĆ, Sima, STANIMIROVIĆ, Vojislav, Usporedna pravna tradicija, Beograd 2006., odabrana poglavlja										
Dopunska	KURTOVIĆ, Š., Hrestomatija opće povijesti države i prava, Knjiga I., Stari vijek, Zagreb, 2005.		X	X				X			
	KURTOVIĆ, Š., Hrestomatija opće povijesti države i prava, Knjiga II., Novi vijek, Zagreb, 2005.		x	X				x			
Dodatne informacije o predmetu		Obvezna literatura navedena je kao alternativna*									

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	-	Modul	-				
Godina studija	1	Semestar	2				
Naziv predmeta	INFORMATIKA S OSNOVAMA STATISTIKE	Kod predmeta	PFPB209				
ECTS	5	Status	obvezni				
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa		
		30	15	0	0		
Nastavnici	dr. sc. Tomislav Volarić, izv. prof.		30				
	Hrvoje Ljubić, viši asistent			15			
Ciljevi predmeta	- Stjecanje osnovnih znanja i vještina potrebnih za korištenje informatičke tehnologije u svakodnevnoj pravnoj praksi i kontinuirano usvajanje znanja iz različitih stručnih područja - Upoznati studente s mogućnostima i osposobiti ga za osnove korištenja računalne opreme u unapređenju pravnih poslova, s posebnim osvrtom na pravne informacijske sustave, te u komunikaciji s lokalnim i globalnim sustavima. - Korištenje MS Excela u statističke svrhe, te alata za obradu teksta - Stjecanje znanja o temeljnim pojmovima vezanim za umjetnu inteligenciju i njenu primjenu u pravnoj znanosti.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Koristiti se informacijskim tehnologijama u istraživanju i primjeni prava.		IU-PFPB209-1		IU-PFPB-7		
Preduvjeti za upis predmeta	Nema ih						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1.		Uvod u ICT – osnovni pojmovi				
	2.		Informacijski sustavi				
	3.		Primjena informacijskih sustava u pravu				
	4.		Osnove rada s uredskim alatima				
	5.		Alati za obradu teksta				
	6.		Napredne opcije pri obradi teksta				
	7.		Izrada prezentacija uz pomoć računala				
	8.		Alati za rad sa proračunskim tablicama				
	9.		Zaokretne tablice				
	10.		Statistika uz pomoć računala				
	11.		Deskriptivna statistika				
	12.		Prikupljanje i obrada podataka				
	13.		Umjetna inteligencija (teorija, osnovni pojmovi)				
	14.		Primjena umjetne inteligencije u pravu				
	15.		Jezični modeli u pravnoj znanosti				
Jezik	Hrvatski jezik						
E-učenje	Da						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - istraživačke metode (statistička analiza) - vježbe na računalu						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni

Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje/praktični ispit	IU-PFPB209-1	45	2,5	20%							
Pismeni ispit	IU-PFPB209-1	45	2,5	80 %							
Ukupno		90	5	100 %							
Način izračuna konačne ocjene											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	PRORAČUNSKE TABLICE, SRCE, 2016.		x	x						x	
	Introduction to Office Productivity Software: Word – Excel, Darrell W Hajek, 2019.		x		x			x			
Dopunska	Umjetna inteligencija u obrazovanju i robotici, Volarić, Tomislav; Crnokić, Boris; 2022.	x		x				x			
Dodatne informacije o predmetu		Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave. Redoviti studenti moraju obaviti svu nastavu odnosno opravdano izostati do granice propisane Statutom Pravnog fakulteta.									

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	1.	Semestar	2.				
Naziv predmeta	ENGLESKI JEZIK I		Kod predmeta	PFPBD211			
ECTS	4	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			30	0	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Ivana Zovko Bošnjak, docentica		30				
Ciljevi predmeta	- proširiti znanje studenata o glavnim obilježjima jezika struke, posebno jezika prava - proširiti znanje studenata o osnovama i glavnim obilježjima engleskoga prava - osposobiti studente za razumijevanje osnovne stručne terminologije i gramatičkih struktura specifičnih za engleski jezik u području prava - osposobiti studente za samostalan rad na jednostavnijim pravnim tekstovima						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	- prepoznaje glavna obilježja jezika struke		IU- PFPBD211-1		IU-PFPB-8		
	- objašnjava osnove i glavna obilježja engleskoga prava		IU- PFPBD211-2		IU-PFPB-8		
	- primjenjuje osnovne gramatičke koncepte u svakodnevnoj komunikaciji te u kontekstu pravne struke		IU- PFPBD211-3		IU-PFPB-8		
	- primjenjuje naučenu pravnu terminologiju u govornoj i pisanoj komunikaciji na engleskom jeziku		IU- PFPBD211-4		IU-PFPB-8		
	- interpretira poznavanje engleskih pravnih pojmova kroz izlaganje referata		IU- PFPBD211-5		IU-PFPB-8		
Preduvjeti za upis predmeta	Prethodno učenje engleskoga jezika u srednjoj školi						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1.		Uvod				
	2.		Languages for Specific Purposes and Legal English; Characteristics of Legal English; Nouns				
	3.		The Importance of Law; Grammatical Exercises				
	4.		Law and Morality; Present Tenses				
	5.		Classification of Law; Grammatical Exercises				
	6.		Major Stages in the History of Law; Past Tenses				
	7.		The Rule of Law: Examples of Historical English Legal Documents; Grammatical Exercises				
	8.		Kolokvij				
	9.		The Major Western Legal Families; Future Tenses				
	10.		Other Legal Traditions; Grammatical Exercises				
	11.		Separation of Powers; Passive Voice				
	12.		Resolving Disputes; Grammatical Exercises				
	13.		History and Characteristics of English Law				
	14.		Izlaganje referata				
	15.		Kolokvij				
Jezik	Engleski i hrvatski						
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu za e-učenje						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava, debata)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze				Vrsta ispita			

kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni	
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi		-	30	1		0%	
Kolokviji ili završni pismeni ispit		IU- PFPBD211-1 IU- PFPBD211-2 IU- PFPBD211-3 IU- PFPBD211-4	30	1		50%	
Završni usmeni ispit		IU- PFPBD211-1 IU- PFPBD211-2 IU- PFPBD211-3 IU- PFPBD211-4	30	1		30%	
Referat		IU- PFPBD211-5	30	1		20%	
Ukupno			120	4		100%	
Način izračuna konačne ocjene							
Studenti tijekom semestra pišu dva kolokvija. Svaki kolokvij ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 13.75% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 17.5% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 21.25% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 25% ocjene Završni pismeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 27,5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 42.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene Završni usmeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 16.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 21% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 25.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 30% ocjene Referat se ocjenjuje na sljedeći način: - Referat nije usmeno prezentiran = 0% ocjene - Referat je pročitao = 11% ocjene - Referat je djelomično pročitao i nepripremljen = 14% ocjene - Referat je dobro pripremljen, ali su uočeni neki nedostaci u izlaganju = 17% ocjene - Usmeno izlaganje referata je izvrsno pripremljeno = 20% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0-54% nedovoljan (1) 55-66% dovoljan (2) 67-78% dobar (3) 79-90% vrlo dobar (4) 91-100% odličan (5)							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							
Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju dodatnu obvezu u dogovoru s predmetnim nastavnikom. Ostale obveze su iste kao za redovite studente. Dodatna obveza nema udio u ocjeni.							

[illegible]

Studijski program	PREDDIPLOMSKI STUDIJ PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer		Modul					
Godina studija	1.	Semestar	2.				
Naziv predmeta	NJEMAČKI JEZIK I		Kod predmeta	PFPBD212			
ECTS	4	Status	Obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			30	-	-	-	
Nastavnici	dr. sc. Ružica Zeljko-Zubac, red. prof.		30				
Ciljevi predmeta	- proširiti znanje studenata o gramatici njemačkog jezika i njenoj uporabi u jeziku struke - postići kod studente da mogu samostalno usvajati i koristiti stručni pravni vokabular u njemačkom jeziku - osposobiti studente za prevođenje i tumačenje pravnih izraza u njemačkom i hrvatskom jeziku						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja			Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Objašnjava i uspoređuje njemačke i hrvatske vrste riječi.			IU-PFPBD212-1		IU-PFPB-8	
	Korektno izgovara, čita i interpretira jednostavne pravne izraze u tekstu.			IU-PFPBD212-2		IU-PFPB-8	
	Koristiti pravnu terminologiju u govornoj i pisanoj komunikaciji na njemačkom jeziku.			IU-PFPBD212-3		IU-PFPB-8	
Preduvjeti za upis predmeta	- prethodno učenje njemačkog jezika u školi						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1. tjedan		Einführung in das Recht: Das Recht als System von Rechtsnormen; Grammatik – Die deutschen Wortarten und ihre Merkmale im Allgemeinen				
	2. tjedan		Einteilung der Rechtsgebiete in der BRD; Öffentliches- und Privatrecht; Grammatik – Präsens im Deutschen, Einfache und zusammengesetzte Verben und ihr Gebrauch.				
	3. tjedan		Juristenausbildung und juristische Berufe in Deutschland Grammatik – Die Vergangenheitsformen im Deutschen (Präteritum, Partizip Perfekt, Plusquamperfekt).				
	4. tjedan		Verfassungsrechtliche Grundlagen der Republik Kroatien; Grammatik – Die Zukunftsformen im Deutschen (Futur I und Futur II).				
	5. tjedan		Das objektive und subjektive Wahlrecht; Grammatik – Das Genus der deutschen Substantive, Der bestimmte und unbestimmte Artikel und sein Gebrauch.				
	6. tjedan		Aufbau und Staatsgewalt in der Republik Kroatien; Grammatik – Über deutsche Substantive (einfache und zusammengesetzte)				
	7. tjedan		Bundesrepublik Deutschland als föderativer Staat; Staatlicher Aufbau in der Bundesrepublik Deutschland				
	8. tjedan		Aus dem Grundgesetz: Der Bund und die Länder; Grammatik – Adjektivdeklinationen im Deutschen				
	9. tjedan		Zur Stellung des Bundesrates; Grammatik – Komparation von Adjektiven und Adverbien				
	10. tjedan		Die Grundrechte im deutschen Grundgesetz – Inhaltsübersicht über die deutschen Grundrechte				
	11. tjedan		Über das Asylverfahrensrecht; Grammatik – Präpositionen und ihr Gebrauch im Deutschen				
	12. tjedan		Die Europäische Menschenrechtskonvention; Der Europarat und seine Organe				
	13. tjedan		Europäischer Gerichtshof für Menschenrechte, seine Organisation und Verfahrensweise				

	14. tjedan	Zur Problematik der Todesstrafe – Text zur Lesekompetenz									
	15. tjedan	Wiederholung und Vorbereitung für die Prüfung									
Jezik	Njemački										
E-učenje	-										
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (pitanja-odgovori, dijalog, prevođenje)										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		ostalo	pismeni	usmeni	praktični			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		IU-PFPBD212-1		30		1		10%			
Završni pismeni ispit		IU-PFPBD212-2		30		1		40%			
Završni usmeni ispit		IU-PFPBD212-3		60		2		50%			
Ukupno				120		4		100%			
Način izračuna konačne ocjene											
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način: 0% ocjene = Neredoviti dolasci. 5.5% ocjene = Redoviti dolasci bez aktivnosti. 7% ocjene = Nazočnost na nastavi uz aktivno sudjelovanje samo na poticaj nastavnika. 8.5% ocjene = Nazočnost na nastavi uz samoinicijativnu aktivnost. 10% ocjene = Redovita nazočnost, samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom. Završni pismeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 22% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 28% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 34% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 40% ocjene Završni usmeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 27.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 42.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena definira na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Njemački za pravnike 1/ Deutsch für Juristen 1, Šarčević, S./ Sokol, N. / Topolnik, V., 2009.		x			x		x			

	Njemačko-hrvatski rječnik, Uroić, M., Hurm, A., 2004.		x			x		x			
	Gramatika njemačkog jezika, Glovacko-Bernardi, Z., 2017.		x			x		x			
Dopunska	Rechtswörterbuch, Creifelds, 2000.		x			x		x			
	Deutsch-Kroatisches Wirtschafts- und Rechtswörterbuch, Brandić, D., 1996.										
Dodatne informacije o predmetu		/									

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	1.	Semestar	2.				
Naziv predmeta	SEMINARSKI RAD I.		Kod predmeta	PFPB210			
ECTS	3		Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			0	0	30	0	
Ciljevi predmeta	- Proširiti znanje studenata/ica o pravnom jeziku i pismu. - Osposobiti studente/ice da se bave istraživačkim radom i pisanjem znanstvenih i stručnih radova. - Osposobiti studente/ice za izražavanje u pisanom obliku.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Identificira i tumači izvore prava.		IU-PB210-1	IU-PFPB-4			
	Klasificira i tumači pravne norme.		IU-PB210-2	IU-PFPB-16			
	Uspoređuje različite pravne sustave.		IU-PB210-3	IU-PFPB-15			
	Procjenjuje pravna rješenja i argumentira pravna mišljenja.		IU-PB210-4	IU-PFPB-9			
Preduvjeti za upis predmeta	/						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
	6.						
	7.						
	8.						
	9.						
	10.						
	11.						
	12.						
	13.						
	14.						
	15.						
Jezik	hrvatski						
E-učenje							
Metode poučavanja							
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	<u>seminarski rad</u>	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni	
Obrana seminarskog rada		IU-PB210-1 IU-PB210-2 IU-PB210-3 IU-PB210-4	90	3		Max 100%	
Ukupno			90	3		100%	
Način izračuna konačne ocjene							
Studenti su dužni izraditi i obraniti seminarski rad. Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1)							

55 – 66% dovoljan (2)
67 – 78% dobar (3)
79 – 90% vrlo dobar (4)
91 – 100% odličan (5)

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Izvanredni studenti također moraju izraditi i obraniti seminarski rad.

Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna											
Dopunska											
Dodatne informacije o predmetu											

II. godina PREDDIPLOMSKOG STUDIJA PRAVA – izvedbeni program akademske 2024./2025.

Studijski program	PRAVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni		
Smjer	-	Modul	-		
Godina studija	2.	Semestar	3.		
Naziv predmeta	USTAVNO PRAVO I.	Kod predmeta	PFPB313		
ECTS	6	Status	Obvezni		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		45	30	0	0
Nastavnici	dr. sc. Cvija Jurković, izv. prof		45		
	Ivan Tomić, viši asistent			30	
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente za razumijevanje temeljnih pitanja ustavnog prava, te sloboda i prava čovjeka i građanina. Postići kod studenta razumijevanje temeljnih pojmova ustavnog prava. Osposobiti studente za razumijevanje ustavnopravne regulative glede ljudskih prava i temeljnih sloboda u Bosni i Hercegovini. Postići kod studenta razumijevanje o pravima i slobodama zajamčenim Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i njezinim protokolima kao i mogućnosti ostvarivanja zaštite pred Europskim sudom za ljudska prava Osposobiti studenta za analizu sudske praksu po pitanjima zaštite pojedinih prava.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Identificira norme koje određuju ustavno pravo kao granu prava		IU-PFPB313-1	IU-PFPB-4	
	Definira temeljne institute ustavnopravne materije		IU-PFPB313-2	IU-PFPB-3	
	Analizira prava i slobode zajamčene Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda		IU-PFPB313-3	IU-PFPB-5	
	Argumentira stajališta o postojećem ustavnom uređenju Bosne i Hercegovine		IU-PFPB313-4	IU-PFPB-9	
	Daje prijedloge za izmjenu/poboljšanje postojećih rješenja.		IU-PFPB313-5	IU-PFPB-9	
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema		
	1.tjedan		Temeljna pitanja ustavnog prava		
	2.tjedan		Ustavno pravo kao grana prava		
	3.tjedan		Ustav kao temeljni izvor ustavnog prava		
	4.tjedan		Pojam i razvitak ustavne vladavine		
	5.tjedan		Razvitak ustavnosti u svijetu		
	6.tjedan		Disolucija Jugoslavije i državna samostalnost BiH		
	7.tjedan		Struktura i temeljna obilježja sadržaja Ustava BiH		
	8.tjedan		Temeljne odredbe Ustava Bosne i Hercegovine		
	9.tjedan		Ljudska prava i temeljne slobode		
	10.tiedan		Međunarodni standardi prava čovjeka		

	11. tjedan	Katalog ljudskih prava i temeljnih sloboda u ustavnom sustavu Bosne i Hercegovine Katalog ljudskih prava i temeljnih sloboda u ustavnom sustavu Bosne i Hercegovine Katalog ljudskih prava i temeljnih sloboda u ustavnom sustavu Bosne i Hercegovine Katalog ljudskih prava i temeljnih sloboda u ustavnom sustavu Bosne i Hercegovine Zaštita i ograničenje prava i sloboda.					
	12. tjedan						
	13. tjedan						
	14. tjedan						
	15. tjedan						
Jezik	Hrvatski						
E-učenje	SUMARUM						
Metode poučavanja	Monološka, dijaloška i metoda demonstracije.						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze		Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-	75		2,5		0%
Kolokviji		IU-PFPB314-1 IU-PFPB314-2 IU-PFPB313-3	45		1,5		50%
Pismeni ispit		IU-PFPB314-1 IU-PFPB314-2 IU-PFPB314-3 IU-PFPB314-4 IU-PFPB314-5	30		1		30%
Usmeni ispit		IU-PFPB314-1 IU-PFPB314-2 IU-PFPB314-3 IU-PFPB314-4 IU-PFPB314-5	30		1		20%
Ukupno			180		6		100%
Način izračuna konačne ocjene							
Svaki kolokvij: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 13.75% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 16.75% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 19.75% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 25% ocjene Završni pismeni ispit: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 16.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 21% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 25.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 30% ocjene Završni usmeni ispit:							

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

- 0 – 55% nedovoljan (1)
- 55 – 66% dovoljan (2)
- 67 – 78% dobar (3)
- 79 – 90% vrlo dobar (4)
- 91 – 100% odličan (5)

[illegible]

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni				
Smjer	-	Modul	-				
Godina studija	2.	Semestar	3.				
Naziv predmeta	KAZNENO PRAVO I.	Kod predmeta	PFPB314				
ECTS	6	Status	Obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			45	30	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Ivan Zovko, izv. prof.		45				
	Antonija Skoko, asistentica			30			
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente za razumijevanje osnovnih pojmova i instituta kojima se bavi Kazneno pravo. Postići kod studenta praktično pristupanje analizi pojmova koji se odnose na pojam kaznenog djela, kaznene odgovornosti i kaznenih sankcija. Osposobiti studente da na praktičnim primjerima primjene stečeno znanje (kroz različite zadatke).						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Definira temeljne institute općeg dijela kaznenog prava Bosne i Hercegovine odnosno karakteristike, elemente i obilježja pozitivnog kaznenog prava ;		IU-PFPB314-1	IU-PFPB-3			
	Prepoznaje postojanje elemenata kaznenog djela ;		IU-PFPB314-2	IU-PFPB-5			
	Definira uvjete koji isključuju postojanje kaznenog djela;		IU-PFPB314-3	IU-PFPB-5			
	Analizira pojam i elemente kaznene odgovornost;		IU-PFPB314-4	IU-PFPB-12			
	Analizira krivnju i pojavne oblike krivnje ;		IU-PFPB314-5	IU-PFPB-12			
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1.tjedan		1. Temeljni pojmovi kaznenog prava.				
	2.tjedan		2. Odnos kaznenog prava prema drugim granama prava te izvori kaznenog prava.				
	3.tjedan		3. Kazneno djelo-pojam i elementi kaznenog djela.				
	4.tjedan		4. Podjela Kaznenih djela.				
	5.tjedan		5. Objekt i subjekt kaznenog djela.				
	6.tjedan		6. Počinjenje kaznenog djela.				
	7.tjedan		7. Društvena opasnost, protupravnost i određenost kaznenog djela.				
	8.tjedan		8. Osnove koje isključuju kazneno djelo.				
	9.tjedan		9. Faze počinjenja kaznenog djela.				
	10.tjedan		10. Stjecaj kaznenog djela.				
	11.tjedan		11. Pojam i elementi kaznene odgovornosti.				
	12.tjedan		12. Ubrojivost /Krivnja(vinost)				
	13.tjedan		13. Odgovornost za kvalificirane oblike kaznenog djela.				
	14.tjedan		14. Osnove koje isključuju postojanje krivnje.				
	15.tjedan		15. Zablude u kaznenom pravu				
Jezik	Hrvatski						
E-učenje	SUMARUM						
Metode poučavanja	Monološka, dijaloška i metoda demonstracije.						
Oblici proviere znanja (označiti)							

Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni						
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-	75	2,5	0%						
Kolokviji		IU-PFPB314-1 IU-PFPB314-2	60	2	50%						
Pismeni ispit		IU-PFPB314-1 IU-PFPB314-2 IU-PFPB314-3 IU-PFPB314-4 IU-PFPB314-5	30	1	30%						
Usmeni ispit		IU-PFPB314-1 IU-PFPB314-2 IU-PFPB314-3 IU-PFPB314-4 IU-PFPB314-5	15	0,5	20%						
Ukupno			180	6	100%						
Način izračuna konačne ocjene											
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Kazneno pravo Opći dio, Knjiga I, Sabrina Horović, 2020.		x	x				x			
	Važeći Kazneni zakon FBiH		x	x							x
Dopunska	Petrović Borislav, Jovašević, Dragan: Krivično/Kaznen o pravo Bosne i Hercegovine, Opći dio, Pravni Fakultet Univerziteta u Sarajevu, 2005.		x			x		x			
	Bačić Franjo, Kazneno pravo, Opći dio, Informator, Zagreb, 2000. Horvatić/Novoselec, Kazneno pravo, Opći dio, Zagreb, 2001		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu											

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta					
Smjer		Modul					
Godina studija	2.	Semestar	3.				
Naziv predmeta	GRAĐANSKO PRAVO I.	Kod predmeta	PFPB315				
ECTS	6	Status	Obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			45	30	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Alena Jurić, red. prof.						
	Maja Mijatović, asistentica						
Ciljevi predmeta	- postići kod studenta sposobnost razumijevanja građanskopravnog uređenja u Bosni i Hercegovini i okruženju te razumijevanje razloga pripadnosti bosanskohercegovačkog pravnog poretka kontinentalnoeuropskom pravnom krugu - osposobiti studente za tumačenje i primjenu građanskopravnih propisa na rješavanje hipotetičkih i praktičnih slučajeva iz općeg dijela građanskog prava i nasljednog prava						
Ishodi učenja predmeta			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Definira i opisuje osnovne institute iz općeg dijela građanskog prava i nasljednog prava.		IU - PFPB315 - 1	IU – PFPB - 3 IU – PFPB - 4 IU – PFPB - 5			
	Raščlanjuje i uspoređuje građanskopravne činjenice, svojstva fizičkih i pravnih osoba, različite vrste subjektivnih prava, uzroke poboynosti i ništavosti pravnih poslova, zakonsko i oporučno nasljeđivanje te različite pravne poslove iz područja nasljednog prava i općeg građanskog prava		IU - PFPB315 - 2	IU – PFPB - 9 IU – PFPB - 10 IU – PFPB - 12 IU – PFPB - 18			
	Primjenjuje građanskopravne propise na hipotetičke i praktične probleme iz područja općeg dijela građanskog prava i nasljednog prava.		IU - PFPB315 - 3	IU – PFPB - 9 IU –PFPB - 12 IU – PFPB - 16			
	Izrađuje različite oblike oporuka i drugih pravnih poslova sa nasljednopravnim učincima		IU - PFB315 - 4	IU –PFPB - 13			
Preduvjeti za upis predmeta	/						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1.		Pojam, načela i izvori građanskog prava				
	2.		Općenito o građanskopravnom odnosu; Pravne činjenice				
	3.		Pravni subjekti				
	4.		Objekti građanskopravnog odnosa				
	5.		Pravni poslovi				
	6.		Ništavost i poboynost pravnih poslova				
	7.		Subjektivna prava				
	8.		Pojam, načela i izvori nasljednog prava				
	9.		Zakonsko nasljeđivanje				
	10.		Oporučno nasljeđivanje				

	11.	Nužno nasljedno pravo										
	12.	Ugovorno nasljeđivanje										
	13.	Ostali pravni poslovi nasljednog prava										
	14.	Ostavinski postupak										
	15.	Nasljednopravni zahtjevi poslije pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju										
Jezik	Hrvatski											
E-učenje	Na platformi SUMARUM e-predmet											
Metode poučavanja	verbalne metode, metoda demonstracije											
Oblici provjere znanja (označiti)												
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita						
<u>kolokvij</u> X	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		ostalo	<u>pismeni</u> X	<u>usmeni</u> X	Praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni												
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni				
Pohađanje nastave		-		75		2,5		0%				
Kolokvij/završni pismeni ili usmeni ispit		IU-PFPB315-1 IU-PFPB315-2 IU-PFPB315-3 IU-PFPB315-4		105		3,5		100%				
Ukupno				180		6		100%				
Način izračuna konačne ocjene												
- Kolokvij se ocjenjuje ovako: manje od 54% bodova = 0% ocjene od 55% do 66% bodova = do 27,5% ocjene od 67% do 78% bodova = do 35% ocjene od 79% do 90% bodova = do 42,5% ocjene od 91% do 100% bodova = do 50% ocjene - Završni ispit se ocjenjuje ovako: manje od 54% bodova = 0% ocjene od 55% do 66% bodova = do 55% ocjene od 67% do 78% bodova = do 70% ocjene od 79% do 90% bodova = do 85% ocjene od 91% do 100% bodova = do 100% ocjene - Prema Pravilniku o studiranju konačna ocjena se dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5)												
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):												
Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju obvezu predati samostalni zadatak, koji se odnosi na izradu pisanog referata na zadanu temu. Ostale obveze su iste kao za redovite studente. Samostalni zadaci nemaju udio u ocjeni.												
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)		Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
			Vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.

Obvezna	Klarić, Petar; Vedriš, Martin, Građansko pravo, Zagreb, 2014. (odgovarajući dijelovi)		X	X				X			
	Zakon o nasljeđivanju u Federaciji Bosne i Hercegovine, Službene novine FBiH, br. 80/14, 32/19 – odluka US		x	x							x
	Zakon o obveznim odnosima, Službeni list SFRJ, br. 29/78, 39/85, 45/89 –odluka USJ i 57/89, Službeni list RBiH, br. 2/92, 13/93 i 13/94 i Službene novine FBiH, br. 29/03, 42/11, Službeni glasnik RS, br. 17/93, 3/96, 37/01, - dr. zakon, 39/03 i 74/04		x	x							x
Dopunska	Bikić, Enes; Suljević, Sefedin, Nasljedno pravo, Tešanj, 2014.		X			X		X			
	Gavella, Nikola; Belaj, Vlado, Nasljedno pravo, Zagreb, 2008.		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu											

Studijski program	PRAVO					
Ciklus	1.	Vrsta				
Smjer		Modul				
Godina studija	2.	Semestar	3.			
Naziv predmeta	OBITELJSKO PRAVO I.	Kod predmeta	PFPB316			
ECTS	5	Status	Obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			45	15	0	0
Nastavnici	dr. sc. Nataša Lucić, izv. prof.		45			
	Maja Mijatović, asistentica			15		
Ciljevi predmeta	- Postići kod studenata sposobnost razumijevanja obilježja, društvene važnosti i pravnih učinaka obiteljskih odnosa, -Osposobiti studente za tumačenje i primjenu pravnih propisa koji uređuju institute obiteljskog prava, -Proširiti znanje studenata za obavljanje djelatnosti kojima se ostvaruju učinci i zadaće materijalnopравnih i procesnopravnih normi obiteljskog prava.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira i opisuje temeljne pojmove, izvore, pravna načela, pravne standarde i institute obiteljskog prava.		IU – PFPB316-1	IU – PFPB - 3 IU – PFPB - 4 IU – PFPB - 5		
	Raščlanjuje i uspoređuje prava i dužnosti u obiteljskim odnosima u sklopu aktualnih promjena i poredbenih prava.		IU – PFPB316-2	IU – PFPB – 12 IU – PFPB - 9		
	Primjenjuje norme materijalnog i procesnog obiteljskog prava.		IU – PFPB316-3	IU – PFPB – 12 IU – PFPB - 16		
	Izrađuje pravne akte i raščlanjuje postupke u kojima se odlučuje o pravima i dužnostima u obiteljskim odnosima.		IU – PFPB316-4	IU – PFPB – 13 IU – PFPB - 9		
Preduvjeti za upis predmeta						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema			
	1.		Uvod - pojam obitelji i obiteljskog prava,			
	2.		Obiteljsko pravo u pravnom sustavu, europsko obiteljsko pravo,			
	3.		Izvori obiteljskog prava,			
	4.		Izravni izvori,			
	5.		Posredni izvori,			
	6.		Pojam i temeljna obilježja braka i bračnog prava,			
	7.		Oblik braka i pretpostavke za sklapanje braka,			
	8.		Postupak sklapanja braka,			
	9.		Prava i dužnosti bračnih partnera,			
	10.		Oblici prestanka braka,			
	11.		Pojam i pravno uređenje izvanbračne zajednice,			
	12.		Pojam i sadržaj roditeljske skrbi,			
	13.		Prava djece,			
	14.		Odgovornosti, dužnosti i prava roditelja, razdvojeni život roditelja i djece,			
	15.		Obiteljskopравne mjere za zaštitu prava i dobrobiti djece.			
Jezik	Hrvatski					

E-učenje	Na platformi SUMARUM e-predmet										
Metode poučavanja	- Predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija), - Istraživačke metode (projekt, raščlamba slučaja).										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
<u>kolokvij</u> x	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	<u>pismeni</u> x	<u>usmeni</u> x	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave		-		60		2		0%			
Kolokvij/završni pismeni ili usmeni ispit		IU – PFPB316-1 IU – PFPB316-2 IU – PFPB316-3 IU – PFPB316-4		90		3		100 %			
Ukupno				150		5		100%			
Način izračuna konačne ocjene											
- Kolokvij se ocjenjuje ovako: manje od 55% bodova = 0% ocjene od 55% do 66% bodova = do 27,5% ocjene od 67% do 78% bodova = do 35% ocjene od 79% do 90% bodova = do 42,5% ocjene od 91% do 100% bodova = do 50% ocjene - Završni ispit se ocjenjuje na ovako: manje od 55% bodova = 0% ocjene od 55% do 66% bodova = do 55% ocjene od 67% do 78% bodova = do 70% ocjene od 79% do 90% bodova = do 85% ocjene od 91% do 100% bodova = do 100% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna ocjena se dobiva ovako: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju obvezu ispuniti samostalni zadatak - izraditi pisani referat na zadanu temu. Samostalni zadaci nemaju udio u ocjeni. Ostale obveze su iste kao za redovite studente.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Obiteljsko pravo, Dubravka Hrabar, Nenad Hlača, Dijana Jakovac - Lozić, Aleksandra Korać Graovac, Irena Majstorović, Anica Čulo Margaletić, Ivan Šimović, 2021. (odgovarajući dijelovi),		x	x				x			
	Obiteljski zakon Federacije Bosne i Hercegovine. Službene		x	x							x

	novine Federacije BiH, br. 35/2005, 41/2005 i 31/2014.										
Dopunska	Pravni učinci srodstva u obiteljskim odnosima, Željko Galić, 2018.,	x		x				x			
	Posredni utjecaj Vijeća Europe na Europsku uniju u svjetlu obiteljskopравnih vrijednosti, Dubravka Hrabar, 2019.,		x	x					x		
	Brak na razmeđu heteroseksualne isključivosti i homoseksualne dopustivosti, Dijana Jakovac-Lozić, 1998.,		x	x					x		
	„Rod“ protiv „spola“-polazište na putu razaranja braka i obitelji, Dijana Jakovac - Lozić, 2017.		x	x					x		
Dodatne informacije o predmetu											

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	2.	Semestar	3.				
Naziv predmeta	ENGLESKI JEZIK II	Kod predmeta	PFPBD318				
ECTS	4	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			30	0	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Ivana Zovko Bošnjak, doc.		30				
Ciljevi predmeta	- proširiti znanje studenata o vrstama i načinu funkcioniranja sudova u Ujedinjenom Kraljevstvu i SAD-u - proširiti znanje studenata o specifičnoj pravnoj terminologiji pojedinih područja prava - osposobiti studente za prevođenje jednostavnijih pravnih tekstova - proširiti znanje studenata o britanskom i američkom pravnom i političkom sustavu						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	- uspoređuje podjelu, nadležnost i način funkcioniranja engleskih i američkih sudova te njihove nazive		IU- PFPBD318-1		IU-PFPB-8		
	- definira specifične pravne termine parafraziranjem na engleskom jeziku		IU- PFPBD318-2		IU-PFPB-8		
	- prevodi jednostavnije pravne tekstove s hrvatskoga na engleski i engleskoga na hrvatski jezik		IU- PFPBD318-3		IU-PFPB-8		
	- interpretira poznavanje britanskog i američkog pravnog sustava kroz izlaganje referata		IU- PFPBD318-4		IU-PFPB-8		
Preduvjeti za upis predmeta	Položen ispit iz kolegija <i>Engleski jezik I</i>						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1.		Uvod				
	2.		History and Characteristics of English Law, Conditional Sentences				
	3.		The Court Network; Who Sits in a County Court; Grammatical Exercises				
	4.		The Doctrine of Precedent; Grammatical Exercises				
	5.		Parliament and Legislation; Indirect Speech				
	6.		The Legal Profession; Grammatical Exercises				
	7.		American Federalism; Grammatical Exercises				
	8.		Kolokvij				
	9.		The Executive Branch in the USA; Translation Exercises				
	10.		The Supreme Court of the USA; Translation Exercises				
	11.		Criminal Law; Translation Exercises				
	12.		Contract Law; Translation Exercises				
	13.		Family Law; Translation Exercises				
	14.		Izlaganje referata				
	15.		Kolokvij				
Jezik	Engleski i hrvatski						
E-učenje	Mrežna stranica predmeta u sustavu za e-učenje						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava, debata)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze				Vrsta ispita			

kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni	
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi		-	30	1		0%	
Kolokviji ili završni pismeni ispit		IU- PFPBD318-1 IU- PFPBD318-2 IU- PFPBD318-3	30	1		50%	
Završni usmeni ispit		IU- PFPBD318-1 IU- PFPBD318-2 IU- PFPBD318-3	30	1		30%	
Referat		IU- PFPBD318-4	30	1		20%	
Ukupno			120	4		100%	
Način izračuna konačne ocjene							
Studenti tijekom semestra pišu dva kolokvija. Svaki kolokvij ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 13.75% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 17.5% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 21.25% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 25% ocjene Završni pismeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 27,5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 42.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene Završni usmeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 16.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 21% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 25.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 30% ocjene Referat se ocjenjuje na sljedeći način: - Referat nije usmeno prezentiran = 0% ocjene - Referat je pročitan = 11% ocjene - Referat je djelomično pročitan i nepripremljen = 14% ocjene - Referat je dobro pripremljen, ali su uočeni neki nedostaci u izlaganju = 17% ocjene - Usmeno izlaganje referata je izvršno pripremljeno = 20% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0-54% nedovoljan (1) 55-66% dovoljan (2) 67-78% dobar (3) 79-90% vrlo dobar (4) 91-100% odličan (5)							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							
Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju dodatnu obvezu u dogovoru s predmetnim nastavnikom. Ostale obveze su iste kao za redovite studente. Dodatna obveza nema udio u ocjeni.							
Literatura	Naslov		Izdanje	Jezik		Vrsta djela	

(označiti)	(naziv, autor, godina)	vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	English for the Legal Profession, L. Sočanac, M. Matijašević, M. Javornik Čubrić, S. Husinec, I. Horvatić Bilić, 2017.		x		x			x			
	Englesko-hrvatski rječnik prava i međunarodnih i poslovnih odnosa, M. Gačić, 2010.		x		x			x			
Dopunska	Advanced Grammar in Use, M. Hewings, 2004.		x		x			x			
	Veliki englesko-hrvatski rječnik, Ž. Bujas, 2008.		x		x			x			
Dodatne informacije o predmetu		Pismeni dio ispita može se polagati preko dva kolokvija sredinom i na kraju semestra ili integralno tijekom ispitnih rokova. Studenti koji ne polože prvi kolokvij moraju raditi završni pismeni ispit. Isto vrijedi i za studente koji polože prvi, ali ne i drugi kolokvij. Teme za referate studenti biraju sami vodeći računa da moraju biti usko vezane za britanski ili američki pravni i politički sustav. Ostale upute za izlaganje referata studenti će dobiti tijekom nastave.									

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer		Modul					
Godina studija	2.	Semestar	4.				
Naziv predmeta	NJEMAČKI JEZIK II	Kod predmeta	PFPBD319				
ECTS	4	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			30	-	-	-	
Nastavnici	dr. sc. Ružioća Zeljko-Zubac, red. prof.		30				
Ciljevi predmeta	- proširiti znanje studenata za samostalnu analizu sintaktičkih struktura u okviru jezika pravne struke - postići kod studente da mogu samostalno koristiti usvojene pravne izraze u njemačkom jeziku - osposobiti studente za prevođenje i tumačenje pravnih tekstova u njemačkom i hrvatskom jeziku						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Objašnjava i uspoređuje njemačke i hrvatske rečenice u jeziku pravne struke.		IU-PFPBD319-1		IU-PFPB-8		
	Korektno izgovara, čita i interpretira pravne izraze u tekstu.		IU-PFPBD319-2		IU-PFPB-8		
	Koristiti pravnu terminologiju u govornoj i pisanoj komunikaciji na njemačkom jeziku.		IU-PFPBD319-3		IU-PFPB-8		
Preduvjeti za upis predmeta	- položen Njemački I						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1. tjedan		Einführung in das Fach				
	2. tjedan		Rechtsprechende Gewalt in Deutschland; Gramatika – Über den deutschen Satz – Die Stellung des Verbs im Haupt- und Nebensatz				
	3. tjedan		Die rechtsprechende Gewalt in Kroatien; Gramatika – Uneingeleitete und eingeleitete Nebensätze, Indirekte Rede				
	4. tjedan		1. Die Rechtsstellung der Richter in der Republik Österreich / 2. Besonderheiten des Richterdienstes in der Schweizerischen Eidgenossenschaft				
	5. tjedan		Die ordentliche Gerichtsbarkeit nach deutschem Recht; Grammatik – Der Gebrauch von sinngemäßen Präpositionalkasus in ausgewählten Texten				
	6. tjedan		Organe der Gerichtsbarkeit in Deutschland; Grammatik – Infinitivgruppe als Objektsatz – Konstruktionen „sein + zu + Infinitiv“ zum Ausdruck der Notwendigkeit				
	7. tjedan		Die Organisation der Gerichte in der Republik Kroatien; Ein Vergleich zwischen Deutschland und Kroatien Grammatik – Modalverben + Infinitiv				
	8. tjedan		Formelles Strafrecht – Das Strafverfahren bis zur Verkündung des Urteils in erster Instanz in Kroatien; Grammatik – Vorgangs- und Zustandspassiv im Deutschen				
	9. tjedan		Mündlichkeit und Öffentlichkeit der Verhandlung; Grammatik – Nomen auf –ung aus Verben / Nominalisierung von Verben + Genitivattribut				
	10. tjedan		Vorbereitung der Hauptverhandlung - Auszüge aus der deutschen StPO; Grammatik – Umformung von Nominalgruppen in Passivsätze				
	11. tjedan		Strafverfolgung – Eine österreichische Anklageschrift; Grammatik – Instrumentalsätze mit „indem“ / „dadurch ... dass“ und Relativsätze mit „wer“				

	12. tjedan	Grundsätzliches über das schweizerische Strafrecht; Grammatik – Modalverben im Konjunktiv Präteritum und Plusquamperfekt					
	13. tjedan	Jugendgerichtsbarkeit in der Bundesrepublik Deutschland; Präpositionen mit dem Genitiv „angesichts“/ „bezüglich“ / „hinsichtlich“ / „infolge“ / „seitens“ / „mittels“					
	14. tjedan	Strafdelikte im Internet / Beispiele aus der Praxis; Grammatik – Adjektive auf –bar und -lich					
	15. tjedan	Wiederholung und Vorbereitung für die Prüfung					
Jezik	Njemački						
E-učenje	-						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (pitanja-odgovori, dijalog, prevođenje)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predisputne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		IU-PFPBD319-8	30	1	10%		
Završni pismeni ispit		IU-PFPBD319-8	30	1	40%		
Završni usmeni ispit		IU-PFPBD319-8	60	2	50%		
Ukupno			120	4	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Pohađanje nastave i aktivnost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način: 0% ocjene = Neredoviti dolasci. 5.5% ocjene = Redoviti dolasci bez aktivnosti. 7% ocjene = Nazočnost na nastavi uz aktivno sudjelovanje samo na poticaj nastavnika. 8.5% ocjene = Nazočnost na nastavi uz samoinicijativnu aktivnost. 10% ocjene = Redovita nazočnost, samoinicijativna aktivnost s kvalitetnom raspravom.							
Završni pismeni ispit ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 22% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 28% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 34% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 40% ocjene							
Završni usmeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 27.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 42.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene							
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena definira na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							

[illegible]

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer	/	Modul	/				
Godina studija	2.	Semestar	3.				
Naziv predmeta	SEMINARSKI RAD II.	Kod predmeta	PFPB317				
ECTS	3	Status	obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			0	0	0	0	
Ciljevi predmeta	- Proširiti znanje studenata/ica o pravnom jeziku i pismu. - Osposobiti studente/ice da se bave istraživačkim radom i pisanjem znanstvenih i stručnih radova. - Osposobiti studente/ice za izražavanje u pisanom obliku.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Identificira i tumači izvore prava.		IU-PFPB317-1		IU-PFPB-4		
	Klasificira i tumači pravne norme.		IU-PFPB317-2		IU-PFPB-16		
	Uspoređuje različite pravne sustave.		IU-PFPB317-3		IU-PFPB-15		
	Procjenjuje pravna rješenja i argumentira pravna mišljenja.		IU-PFPB317-4		IU-PFPB-9		
Preduvjeti za upis predmeta	/						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1.						
	2.						
	3.						
	4.						
	5.						
	6.						
	7.						
	8.						
	9.						
	10.						
	11.						
	12.						
	13.						
	14.						
	15.						
Jezik	hrvatski						
E-učenje	Kao repozitorij nastavnih materijala koristi će se SUMARUM portal. Tijekom semestra moguće je održati do 20% online nastave.						
Metode poučavanja							
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni	
Obrana seminarskog rada		IU-PFPB317-1 IU-PFPB317-2 IU-PFPB317-3 IU-PFPB317-4	90	3		Max 100%	

Ukupno		90		3		100%					
Način izračuna konačne ocjene											
Studenti su dužni izraditi i obraniti seminarski rad. Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti također moraju izraditi i obraniti seminarski rad.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna											
Dopunska											
Dodatne informacije o predmetu											

Studijski program	PRAVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer	-	Modul	-			
Godina studija	2.	Semestar	4.			
Naziv predmeta	USTAVNO PRAVO II.	Kod predmeta	PFPB420			
ECTS	6	Status	Obvezni predmet			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			45	30	0	0
Nastavnici	dr. sc. Cvija Jurković, izv. prof		45			
	Ivan Tomić, viši asistent			30		
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente za razumijevanje instituta ustavnopravne materije glede pitanja federalizma, lokalne samouprave, zaštite ustavnosti i zakonitosti, organizacije vlasti, izbornog sustava Postići kod studenata razumijevanje podjele nadležnosti u Bosni i Hercegovini Osposobiti studenta za razumijevanje organizacije državne vlasti u Bosni i Hercegovini. Postići kod studenta razumijevanje nadležnosti Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, izbornog sustava u Bosni i Hercegovini, lokalne samoupravu u Bosni i Hercegovini i uloge visokog predstavnika u Bosni i Hercegovini. Osposobiti studenta za kritičku analizu postojećeg ustavnopravnog uređenja Bosne i Hercegovine. Postići kod studenata argumentirano iznošenje stavova i prijedloga izmjena postojećih rješenja.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira pojmove i institute u sklopu federalizma, lokalne samouprave, zaštite ustavnosti i zakonitosti, organizacije vlasti i izbornog sustava;		IU-PFPB420-1	IU-PFPB-3		
	Analizira nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine i entiteta		IU-PFPB420-2	IU-PFPB-5		
	Objašnjava organizaciju državne vlasti u Bosni i Hercegovini		IU-PFPB420-3	IU-PFPB-5		
	Primijenjuje ustavne i zakonske norme na primjere iz zbilje		IU-PFPB420-4	IU-PFPB-9		
	Argumentira stajališta i daje prijedloge za izmjenu/poboljšanje postojećih rješenja.		IU-PFPB420-5	IU-PFPB-9		
Preduvjeti za upis predmeta						
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema			
	1.tjedan		Federalizam			
	2.tjedan		Federalizam u Bosni i Hercegovini			
	3.tjedan		Lokalna samouprava			
	4.tjedan		Lokalna samouprava u Bosni i Hercegovini.			
	5.tjedan		Nadzor ustavnosti i zakonitosti I			
	6.tjedan		Nadzor ustavnosti i zakonitosti II			
	7.tjedan		Ustavno sudstvo u Bosni i Hercegovini			
	8.tjedan		Izborni sustav I			
	9.tjedan		Izborni sustav II			
	10.tjedan		Izborni sustav u Bosni i Hercegovini			
	11.tjedan		Temeljna pitanja ustrojstva državne vlasti			
	12.tjedan		Načelo diobe i načelo jedinstva vlasti i oblici njihove primjene			
	13.tjedan		Organizacija državne vlasti u Bosni i Hercegovini I			
	14.tjedan		Organizacija državne vlasti u Bosni i Hercegovini II			
	15.tjedan		Centralna banka Bosne i Hercegovine; Visoki predstavnik			

Jezik		Hrvatski					
E-učenje		SUMARUM					
Metode poučavanja		Monološka, dijaloška i metoda demonstracije.					
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-	75	2,5	0%		
Kolokviji		IU-PFPB420-1 IU-PFPB420-2 IU-PFPB420-3	45	1,5	50%		
Pismeni ispit		IU-PFPB420-1 IU-PFPB420-2 IU-PFPB420-3 IU-PFPB420-4 IU-PFPB420-5	30	1	30%		
Usmeni ispit		IU-PFPB420-1 IU-PFPB420-2 IU-PFPB420-3 IU-PFPB420-4 IU-PFPB420-5	30	1	20%		
Ukupno			180	6	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Svaki kolokvij: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 13.75% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 16.75% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 19.75% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 25% ocjene Završni pismeni ispit: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 16.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 21% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 25.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 30% ocjene Završni usmeni ispit: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 11% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 14% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 17% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 20% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4)							

91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Zvonko Miljko, 2006. (odgovarajuća poglavlja)		x	x				x			
	Ustavno pravo, Smiljko Sokol, Branko Smerdel 2009. (odgovarajuća poglavlja)		x	x				x			x
	Pozitivnopravni propisi iz ustavnog prava.		x	x							x
Dopunska	Ustavno pravo – Teorija i interpretacija, Arsen Bačić, 1995.		x	x				x			
	Ustavno pravo Bosne i Hercegovine, Nedim Ademović, Joseph Marko, Goran Marković, Marković, 2012.		x			x		x			
Dodatne informacije o predmetu											

Studijski program	PRAVO				
Ciklus	1.	Vrsta	Preddiplomski studij		
Smjer	-	Modul	-		
Godina studija	2.	Semestar	4.		
Naziv predmeta	KAZNENO PRAVO II.	Kod predmeta	PFPB421		
ECTS	6	Status	Obvezni predmet		
Broj sati nastave		Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
		45	30	0	0
Nastavnici	dr. sc. Ivan Zovko, izv. prof.		45		
	Antonija Skoko, asistentica			30	
Ciljevi predmeta	Upoznati studente sa analiziranjem pojmova i instituta kojima se bavi posebni dio Kaznenog prava kao što su instituti sudioništva i supočiniteljstva sa svojim oblicima tj. poticanjem i pomaganjem; Osposobiti studente za definiranje mjera sigurnosti i mjera upozorenja; Upoznati studente sa sustavom kaznenih sankcija za maloljetnike i mlađe punoljetne osobe; Osposobiti studente za razumijevanje instituta kao što su: gašenje kaznenih sankcija, rehabilitacija i brisanje osude; Postići kod studenta razumijevanje bića kaznenih djela pobrojanih u kaznenim glavama u KZ FBiH.				
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Primjeni pozitivnopravne propise općeg i posebnog dijela kaznenog prava Bosne i Hercegovine;		IU-PFPB421-1	IU-PFPB-16	
	Definira opća i specifična obilježja pojedinih kaznenih djela koje propisuju Kazneni zakon Bosne i Hercegovine, kao i Federacije Bosne i Hercegovine;		IU-PFPB421-2	IU-PFPB-4	
	Klasificira kaznena djela i analizira bića kaznenih djela;		IU-PFPB421-3	IU-PFPB-4	
	Definira mjere sigurnosti i mjere upozorenja te institute kao što su: rehabilitacija, brisanje osude i gašenje kaznenih sankcija;		IU-PFPB421-4	IU-PFPB-3	
	Analizira i kritizira postojeći sustav maloljetničkog kaznenog zakonodavstva;		IU-PFPB421-5	IU-PFPB-16	
	Predlaže izmjenu / dopunu važećeg kaznenog zakonodavstva u BiH;		IU-PFPB421-6	IU-PFPB-13	
Preduvjeti za upis predmeta					
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema		
	1.tjedan		1. Sudioništvo;		
	2.tjedan		2. Oblici sudioništva;		
	3.tjedan		3. Kaznene sankcije;		
	4.tjedan		4. Kaznene sankcije za maloljetne počinitelje k.d.;		
	5.tjedan		5. Kaznena djela protiv života i tijela;		
	6.tjedan		6. Kaznena djela protiv slobode i prava čovjeka i građana;		
	7.tjedan		7. Kaznena djela protiv braka, obitelji i mladež;		
	8.tjedan		8. Kaznena djela protiv zdravlja ljudi;		
	9.tjedan		9. Kaznena djela protiv radnih odnosa;		
	10.tjedan		10. Kaznena djela protiv imovine;		
	11.tjedan		11. Kaznena djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara;		
	12.tjedan		12. Kaznena djela protiv opće sigurnosti ljudi i imovine;		

		13.tjedan		13. Kaznena djela protiv sigurnosti javnog prometa;							
		14.tjedan		14. Kaznena djela protiv javnog reda i pravnog prometa;							
		15.tjedan		15. Kaznena djela protiv sustava elektronske obrade podataka.							
Jezik		Hrvatski									
E-učenje		SUMARUM									
Metode poučavanja		Monološka, dijaloška i metoda demonstracije.									
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		ostalo	pismeni	usmeni		praktični		
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-		75		2,5		0%			
Kolokviji		IU-PFPB421-1 IU-PFPB421-2		60		2		50%			
Pisani ispit		IU-PFPB421-1 IU-PFPB421-2 IU-PFPB421-3 IU-PFPB421-4 IU-PFPB421-5 IU-PFPB421-6		30		1		30%			
Usmeni ispit		IU-PFPB421-1 IU-PFPB421-2 IU-PFPB421-3 IU-PFPB421-4 IU-PFPB421-5 IU-PFPB421-6		15		0,5		20%			
Ukupno				180		6		100%			
Način izračuna konačne ocjene											
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Krivično pravo II., Borislav Petrović, Dragan Jovašević, Amila Ferhatović, 2015.		x			x		x			
	Posebni dio Kaznenog prava Bosne i Hercegovine, Knjiga I, Sabrina Horović. 2009.		x	x				x			

	Posebni dio Kaznenog prava Bosne i Hercegovine, Knjiga II, Sabrina Horović, 2010.		x	x				x			
Dopunska	Bačić, Franjo; Kazneno pravo Opći dio, Informator, Zagreb,2000.		x	x				x			
	Horvatić/Novoselec, Kazneno pravo, Opći dio, Zagreb, 2001		x	x				x			
	Sijerčić-Čolić,H., Hađžiomerović, M.Jurčević,.Simović,M. Komentari Krivičnog/kaznenog zakona u BiH, Vijeće Europe/Europska Komisija, Sarajevo, 2009		x			x		x			
Dodatne informacije o predmetu											

Studijski program	PRAVO			
Ciklus	I.	Vrsta		
Smjer		Modul		
Godina studija	2.	Semestar	4.	
Naziv predmeta	GRAĐANSKO PRAVO II.	Kod predmeta	PFPB422	
ECTS	6	Status	obvezni	
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe
			45	30
				0
				0
Nastavnici	dr. sc. Alena Jurić, red. prof.		45	
	Maja Mijatović, asistentica			30
Ciljevi predmeta	-postići kod studenata sposobnost razumijevanja stvarnopravnog uređenja u Bosni i Hercegovini i okruženju -osposobiti studente za tumačenje i primjenu stvarnopravnih propisa na rješavanje hipotetičkih i praktičnih slučajeva iz materije stvarnog prava			
Ishodi učenja predmeta			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa
	Definira i opisuje temeljne pojmove, izvore, pravna načela te osnovne institute stvarnog prava		IU – PFPB422 - 1	IU – PFPB – 3 IU – PFPB – 4 IU – PFPB - 5
	Raščlanjuje i uspoređuje posjed, oblike prava vlasništva, ograničena stvarna prava, različite oblike zaštite posjeda i stvarnih prava te različite vrste upisa u zemljišne knjige		IU – PFPB422 - 2	IU – PFPB - 5 IU – PFPB – 12
	Primjenjuje stvarnopravne propise na hipotetičke i praktične probleme iz stvarnopravnih odnosa.		IU – PFPB422 - 3	IU – PFPB -9 IU – PFPB – 12 IU – PFPB - 16
	Izrađuje valjane oblike pravnih poslova kojima se stječu pokretnine i nekretnine		IU – PFPB422 - 4	IU – PFPB – 9 IU – PFPB – 13
Preduvjeti za upis predmeta	/			
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus	Tema		
	1.	Pojam, načela i izvori stvarnog prava		
	2.	Posjed: pojam, subjekti, objekti, vrste posjeda, stjecanje i gubitak posjeda i zaštita posjeda		
	3.	Pravo vlasništva: osnovni pojmovi		
	4.	Ograničenja prava vlasništva		
	5.	Oblici prava vlasništva (I. dio): individualno vlasništvo, zajedničko vlasništvo, suvlasništvo		
	6.	Oblici prava vlasništva (II. dio): etažno vlasništvo		
	7.	Stjecanje prava vlasništva: originarno i derivativno stjecanje		
	8.	Zaštita i prestanak prava vlasništva		
	9.	Zemljišne knjige		
	10.	Vrste upisa		
	11.	Pravo služnosti		
	12.	Založno pravo		
	13.	Pravo građenja		
	14.	Pravo stvarnog tereta		

	15.	Posebna pravna uređenja za neke vrste stvari									
Jezik	Hrvatski										
E-učenje	Na platformi SUMARUM e-predmet										
Metode poučavanja	verbalne metode, metoda demonstracije										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze						Vrsta ispita					
kolokvij X	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		ostalo	pismeni X	usmeni X	Praktični			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
pohađanje nastave		-		75		2, 5		0%			
kolokvij/završni pismeni ili usmeni ispit		IU – PFPB422 - 1 IU – PFPB422 - 2 IU – PFPB422 - 3 IU – PFPB422 - 4		105		3, 5		100%			
Ukupno				180		6		100%			
Način izračuna konačne ocjene											
- Kolokvij se ocjenjuje ovako: manje od 54% bodova = 0% ocjene od 55% do 66% bodova = do 27,5% ocjene od 67% do 78% bodova = do 35% ocjene od 79% do 90% bodova = do 42,5% ocjene od 91% do 100% bodova = do 50% ocjene - Završni ispit se ocjenjuje ovako: manje od 54% bodova = 0% ocjene od 55% do 66% bodova = do 55% ocjene od 67% do 78% bodova = do 70% ocjene od 79% do 90% bodova = do 85% ocjene od 91% do 100% bodova = do 100% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna ocjena se dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju obvezu predati samostalni zadatak, koji se odnosi na izradu pisanog referata na zadanu temu. Ostale obveze su iste kao za redovite studente. Samostalni zadaci nemaju udio u ocjeni.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		Vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Klarić, Petar; Vedriš, Martin, Građansko pravo, Zagreb, 2014. (odgovarajući dio)		X	X				X			

[illegible]

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	1.	Vrsta					
Smjer		Modul					
Godina studija	2.	Semestar	4.				
Naziv predmeta	OBITELJSKO PRAVO II.	Kod predmeta	PFPB423				
ECTS	5	Status	Obvezni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			45	15	0	0	
Nastavnici	dr. sc. Nataša Lucić, izv. prof.		45				
	Maja Mijatović, asistentica			15			
Ciljevi predmeta	- Postići kod studenata sposobnost razumijevanja obilježja, društvene važnosti i pravnih učinaka obiteljskih odnosa, -Osposobiti studente za tumačenje i primjenu pravnih propisa koji uređuju institute obiteljskog prava, -Proširiti znanje studenata za obavljanje djelatnosti kojima se ostvaruju učinci i zadaće materijalnopravnih i procesnopravnih normi obiteljskog prava.						
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira i opisuje temeljne pojmove, izvore, pravna načela, pravne standarde i institute obiteljskog prava.			IU – PFPB423-1	IU – PFPB - 3 IU – PFPB - 4 IU – PFPB - 5		
	Raščlanjuje i uspoređuje prava i dužnosti u obiteljskim odnosima u sklopu aktualnih promjena i poredbenih prava.			IU – PFPB423-2	IU – PFPB – 12 IU – PFPB - 9		
	Primjenjuje norme materijalnog i procesnog obiteljskog prava.			IU – PFPB423-3	IU – PFPB – 12 IU – PFPB - 16		
	Izrađuje pravne akte i raščlanjuje postupke u kojima se odlučuje o pravima i dužnostima u obiteljskim odnosima.			IU – PFPB423-4	IU – PFPB – 13 IU – PFPB - 9		
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan/turnus		Tema				
	1.		Općenito o pravnom uređenju odnosa roditelja i djece,				
	2.		Obiteljski status djeteta,				
	3.		Utvrdjivanje majčinstva i očinstva,				
	4.		Osporavanje majčinstva i očinstva,				
	5.		Posvojenje i udomiteljstvo u pravnom sustavu BiH i poredbenom pravu,				
	6.		Pretpostavke za zasnivanje posvojenja,				
	7.		Postupak zasnivanja i pravni učinci posvojenja,				
	8.		Pojam, obilježja i suvremene tendencije razvoja skrbništva,				
	9.		Određivanje i imenovanje te prava i dužnosti skrbnika,				
	10.		Vrste skrbništva,				
	11.		Pravna narav i temeljna načela ustanove uzdržavanja,				
	12.		Vrste uzdržavanja,				
	13.		Određivanje uzdržavanja i prestanak uzdržavanja,				
	14.		Imovinski odnosi bračnih partnera,				
	15.		Imovinski odnosi izvanbračnih partnera i roditelja i djece.				
Jezik	Hrvatski						

E-učenje	Na platformi SUMARUM e-predmet										
Metode poučavanja	- Predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija), - Istraživačke metode (projekt, raščlamba slučaja).										
Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
kolokvij x	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni x	usmeni x	praktični				
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni				
Pohađanje nastave i aktivnosti u nastavi		-	60		2		0%				
Kolokvij/završni pismeni Ili usmeni ispit		IU – PFPB423-1 IU – PFPB423-2 IU – PFPB423-3 IU – PFPB423-4	90		3		100%				
Ukupno			150		5		100%				
Način izračuna konačne ocjene											
- Kolokvij se ocjenjuje ovako: manje od 55% bodova = 0% ocjene od 55% do 66% bodova = do 27,5% ocjene od 67% do 78% bodova = do 35% ocjene od 79% do 90% bodova = do 42,5% ocjene od 91% do 100% bodova = do 50% ocjene - Završni ispit se ocjenjuje na ovako: manje od 55% bodova = 0% ocjene od 55% do 66% bodova = do 55% ocjene od 67% do 78% bodova = do 70% ocjene od 79% do 90% bodova = do 85% ocjene od 91% do 100% bodova = do 100% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna ocjena se dobiva ovako: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5)											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju obvezu ispuniti samostalni zadatak - izraditi pisani referat na zadanu temu. Samostalni zadaci nemaju udjela u ocjeni. Ostale obveze su iste kao za redovite studente.											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Obiteljsko pravo, Dubravka Hrabar, Nenad Hlača, Dijana Jakovac - Lozić, Aleksandra Korać Graovac, Irena Majstorović, Anica Čulo Margaletić, Ivan Šimović, 2021. (odgovarajući dijelovi),		x	x				x			
	Obiteljski zakon Federacije Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br.		x	x							x

	35/2005, 41/2005 i 31/2014.,										
	Zakon o udomiteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine, Službene novine Federacije BiH, br. 19/2017.		x	x							x
Dopunska	Pravni učinci srodstva u obiteljskim odnosima, Željko Galić, 2018.,	x		x				x			
	Ususret primjeni Zakona o udomiteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine, Željko Galić, 2017,	x		x					x		
	Prosudbe Europskog suda za ljudska prava temeljene na dosezima suvremenih dokaznih sredstava u paternitetskim postupcima, Dijana Jakovac-Lozić, 2011.,		x	x					x		
	Ljudska prava u siromaštvu, Nenad Hlača, 2019.		x	x					x		
Dodatne informacije o predmetu											

Studijski program	PRAVO					
Ciklus	1.	Vrsta	sveučilišni			
Smjer	-	Modul	-			
Godina studija	2.	Semestar	4.			
Naziv predmeta	PRAVO EUROPSKE UNIJE	Kod predmeta	PFPB424			
ECTS	5	Status	obvezni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			45	15	0	0
Nastavnici	dr. sc. Vesna Popović, izv. prof.		45			
	dr. sc. Vesna Popović, izv. prof.			15		
Ciljevi predmeta	Postići kod studenata sposobnost razumijevanja osnovnih pojmovima, instituta i načela Europske unije. Osposobiti studenta da razumiju nadređenost unijskog prava u odnosu na nacionalno pravo.					
Ishodi učenja predmeta			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definirati temeljne pojmove i načela Europske unije		IU- PFPB424-1	IU-PFPB-3		
	Tumačiti i klasificirati izvore Europske unije		IU- PFPB424-2	IU-PFPB-4		
	Objasniti i analizirati procesno pravo Europske unije		IU- PFPB424-3	IU-PFPB-5		
	Utvrditi usklađenost nacionalnog pravnog sustava sa europskim standardima zaštite ljudskih prava.		IU- PFPB424-4	IU-PFPB-6		
	Definirati temeljne pojmove i koncepte prava Europske unije te odnos sa nacionalnim pravom.		IU- PFPB424-5	IU-PFPB-11		
	Klasificirati i analizirati praksu Suda Europske unije.		IU- PFPB424-6	IU-PFPB-14		
Preduvjeti za upis predmeta	/					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	1.		Osnivanje i razvoj EZ/EU			
	2.		Širenje Europske unije			
	3.		Pravna priroda Europske unije			
	4.		Osnovne vrijednosti			
	5.		Vrste nadležnosti			
	6.		Osnovna načela			
	7.		Političke institucije Europske unije			
	8.		Pravosudne institucije; 1-kolokvij			
	9.		Pojam i priroda unijskog prava			
	10.		Primarni izvori Unijskog prava			
	11.		Sekundarni izvori			
	12.		Harmonizacija			
	13.		Unijsko i nacionalno pravo			
	14.		Zakonodavni i amandmanski postupak			
	15.		Prijem u članstvo i napuštanje Europske unije; 2-kolokvij			
Jezik	Hrvatski					
E-učenje	SUMARUM					
Metode poučavanja	Metoda demonstracije, verbalne metode					

Oblici provjere znanja (označiti)											
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita						
<u>Kolokvij</u> <u>x</u>	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak		ostalo	<u>Pismeni</u> <u>x</u>	<u>Usmeni</u> <u>x</u>	praktični			
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni											
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja		Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni			
Pohađanje nastave		-		60		2		0%			
Kolokvij/završni pismeni ili usmeni ispit		IU- PFPB424-1 IU- PFPB424-2 IU- PFPB424-3 IU- PFPB424-4 IU- PFPB424-5 IU- PFPB42-6		120		4		100%			
Ukupno				180		6		100%			
Način izračuna konačne ocjene											
Svaki kolokvij: manje od 54% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 27.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 42.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene Završni pismeni ispit: manje od 54% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 55% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 70% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 85% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 100% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).											
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):											
Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju dodatnu obvezu u dogovoru s predmetnim nastavnikom. Ostale obveze su iste kao za redovite studente. Način izračuna konačne ocjene isti je kao u prethodnoj rubrici (za redovite studente)											
Literatura (označiti)	Naslov (naziv, autor, godina)	Izdanje		Jezik				Vrsta djela			
		Vlastito	ost.	hrv.	engl.	ost.	višejez.	knjiga	članak	skripta	ost.
Obvezna	Uvod u pravo Evropske unije, Misita, N., Sarajevo, 2019.		x			x		x			
Dopunska	Osnove prava Europske unije, Čapeta, T., Rodin, S., Zagreb, 2018.		x			x		x			
	Pravo Evropske unije, Meškić, Z., Samardžić, D., Sarajevo, 2012.		x	x				x			

Studijski program	PRAVO						
Ciklus	I.	Vrsta	sveučilišni				
Smjer		Modul					
Godina studija	I.	Semestar	IV.				
Naziv predmeta	PRAVO NA PRIVATNOST – GRAĐANSKOPRAVNI ASPEKT	Kod predmeta	PFPBI425				
ECTS	2	Status	izborni				
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa	
			30	0	0	0	
Nastavnik	dr. sc. Alena Jurić, red. prof.		30				
Ciljevi predmeta	- postići kod studenta razumijevanje položaja prava na privatnost u sustavu osobnih prava, odnosno građanskog prava - osposobiti studente za prepoznavanje povreda prava na privatnost - postići kod studenta razumijevanje razlika između subjekata i objekata prava na privatnost - osposobiti studente za prepoznavanje najadekvatnijeg građanskopravnog sredstva zaštite prava na privatnost u konkretnom slučaju						
Ishodi učenja predmeta			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa			
	Utvrđuje izvore prava na privatnost i karakteristike koje ga svrstavaju u sustav osobnih prava		IU- PFPBI425-1	IU-PFPB-4			
	Identificira povrede ali i ograničenja prava na privatnost		IU –PFPBI425-2	IU-PFPB-12			
	Razlikuje i definira subjekte i objekte prava na privatnost Tumači i klasificira prednosti i nedostatke svakog od građanskopravnih sredstava zaštite prava na privatnost		IU – PFPBI425-3 IU- PFPBI425-4	IU-PFPB-3 IU-PFPB-16			
Preduvjeti za upis predmeta							
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema				
	1.		Pojam i sadržaj prava na privatnost				
	2.		Pravni izvori prava na privatnost				
	3.		Uloga Europskog suda za ljudska prava u vezi s pravom na privatnost				
	4.		Povijesni razvitak prava na privatnost				
	5.		Subjekti prava na privatnost				
	6.		Objekti prava na privatnost (uvod)				
	7.		Privatni i obiteljski život				
	8.		Dom				
	9.		Dopisivanje				
	10.		Vlastita slika				
	11.		Glas				
	12.		Ograničenja prava na privatnost				

	13.	Građanskopravna zaštita prava na privatnost (1. dio): zahtjev radi propuštanja i zahtjev radi prestanka povrede prava na privatnost; zahtjev radi ispravka i odgovora na informaciju; zahtjev za naknadu štete					
	14.	Građanskopravna zaštita prava na privatnost (II. dio): kondikcijski zahtjev, samozaštita prava na privatnost					
	15.	Tendencije, mogućnosti i perspektive razvoja prava na privatnost					
Jezik	Hrvatski						
E-učenje	Kao repozitorij nastavnih materijala koristit će se SUMARUM portal. Tijekom semestra moguće je održati 20% online nastave.						
Metode poučavanja	- predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) - participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava) - istraživačke metode (projekt, analiza slučaja, intervju)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	Praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja	Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni		
Pohađanje nastave		-	30		0%		
Kolokvij/Završni pismeni ili usmeni ispit		IU- PFPBI425 -1 IU– PFPBI425-2 IU– PFPBI425-3 IU- PFPBI425-4	45	2	100%		
Ukupno			75	2	100%		
Način izračuna konačne ocjene							
Kolokvij (x2) se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% = do 22% ocjene od 67% do 78% = do 28% ocjene od 79% do 90% = do 34% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene - Završni ispit se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 54% bodova = 0% ocjene od 55% do 66% bodova = do 44% ocjene od 67% do 78% bodova = do 56% ocjene od 79% do 90% bodova = do 68% ocjene od 91% do 100% bodova = do 80% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna ocjena se dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5)							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							

Izvanredni studenti mogu, ako žele, pohađati nastavu kao i redoviti studenti. Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju obvezu predati samostalni zadatak, koji se odnosi na izradu pisanog eseja na zadanu temu. Ostale obveze su iste kao za redovite studente. Samostalni zadaci nemaju udio u ocjeni.

[illegible]

Studijski program	PRAVO					
Ciklus	1.	Vrsta	Sveučilišni			
Smjer		Modul				
Godina studija	2.	Semestar	4.			
Naziv predmeta	RIMSKA OBVEZNOPRAVNA NAČELA U SUVREMENOJ PRAVNOJ DOKTRINI	Kod predmeta	PFPBI426			
ECTS	2	Status	Izborni			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			30	0	0	0
Nastavnici	dr. sc. Ivona Šego-Marić, izv. prof.		30			
Ciljevi predmeta	Postići kod studenata razumijevanje instituta rimskog obveznog prava i rimskopravnih načela značaja i uloge koju imaju u stvaranju pravne znanosti, utjecaja na pozitivnopravne institute i njihovo prepoznavanje u suvremenim pravnim sustavima.					
Ishodi učenja predmeta			Kod ishoda učenja predmeta	Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa		
	Definira osnovne pojmove rimskog obveznog prava, pravnih poslova, sadržaja i značenja obveza.		IU- PFPBI426-1	IU-PFPB-3		
	Definira pojam rimskih pravnih načela i njihove primjene u suvremenim pravnim sustavima.		IU- PFPBI426-2	IU-PFPB-3		
	Objašnjava razvoj pojedinih načela rimskog obveznog prava kroz razdoblja rimske pravne povijesti		IU- PFPBI426-4	IU-PFPB-1		
	Objašnjava tipologiju regule iuris i prepoznaje njihovu primjenu u podjeli rimskog pravnog sustava.		IU- PFPBI426-5	IU-PFPB-3		
	Analizira povijesni postanak obveza.		IU- PFPBI426-6	IU-PFPB-1		
	Uspoređuje načela rimskog obveznog prava sa suvremenim institutima obveznog prava.		IU- PFPBI426-7	IU-PFPB-15		
	Prepoznaje načela rimskog obveznog prava na zadanim primjerima		IU- PFPBI426-8	IU-PFPB-9		
Preduvjeti za upis predmeta						
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	1.		Značaj rimskog obveznog prava i <i>regulae iuris</i> u suvremenom pravnom sustavu			
	2.		<i>Ab initio nullum, semper nullum</i> – institut ništavosti pravnog posla, korijeni <i>regulae iuris</i> i njegova primjena			
	3.		<i>Impossibilium nulla obligatio est</i> – nemoguća činidba i pravne posljedice			
	4.		<i>Alteri stipulari nemo potest</i> – pravna regulacija ugovora u korist ili na teret trećih osoba			
	5.		<i>In dubio contra stipulatorem</i> – tumačenje nejasnih odredbi ugovornog odnosa.			

	6.	<i>Casum sentit dominus</i> – odgovornost za štetu nastalu slučajem - casus					
	7.	<i>Contractus contrahentibus lex esto – Pacta sunt servanda</i> - snaga sporazuma kod stranaka					
	8.	<i>Fraus omnia corrumpit</i> – prijevara kao mana volje					
	9.	<i>Genus perire non potest</i> – postojanje obveze kod propasti generičke stvari					
	10.	<i>Periculum est in mora</i> – zakašnjenje u obveznopравnim odnosima					
	11.	<i>Usurae usurarum non possunt</i> - zabrana anatocizma					
	12.	<i>Utile per inutile non vitiatur</i> – djelomična ništetnost ugovora					
	13.	<i>Caveat emptor</i> – dužnosti kupca					
	14.	<i>Consensus tollit errorem</i> – sporazum stranaka, zablude					
	15.	Obveze u rimskom pravu – prošlost, sadašnjost budućnost					
Jezik	Hrvatski						
E-učenje	SUMARUM						
Metode poučavanja	predavačke metode (predavanje, izlaganje, demonstracija) participativne i interaktivne metode (slobodni i vođeni razgovor, dijalog, rasprava, debata, pregovaranje, posredovanje)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja	Udio u ECTS-u		Udio u ocjeni
Pohađanje nastave		-			0,5		0%
Referat		-			0,5		0%
Pismeni/usmeni kolokviji ili završni pismeni/usmeni ispit		IU- PFPBI426 -1 IU– PFPBI426-2 IU– PFPBI426-3 IU- PFPBI426-4			1		100%
Ukupno					2		100%
Način izračuna konačne ocjene							
Svaki pismeni/usmeni kolokvij ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 55% točnih odgovora = 0% ocjene od 55% do 66% točnih odgovora = 27.5% ocjene od 67% do 78% točnih odgovora = 35% ocjene od 79% do 90% točnih odgovora = 42.5% ocjene od 91% do 100% točnih odgovora = 50% ocjene							
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 54% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).							
Student koji položi kolokvije/završni pismeni ispit može odgovarati usmeno za višu ocjenu.							

Studenti koji ne polože drugi kolokvij, na završnom pismenom/usmenom ispitu dužan je polagati samo gradivo nepoloženog kolokvija tijekom tekuće akademske godine.

Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente
(ako ih ima):

Izvanredni studenti kao alternativu pohađanju nastave imaju dodatnu obvezu u dogovoru s predmetnim nastavnikom.

Izvanredni studenti nemaju obvezu pisanja i izlaganja referata.

Ostale obveze su iste kao za redovite studente.

Dodatna obveza nema udio u ocjeni.

[illegible]

Studijski program	PRAVO					
Ciklus	I. ciklus	Vrsta	Prediplomski sveučilišni studij			
Smjer	-	Modul	-			
Godina studija	II.	Semestar	IV.			
Naziv predmeta	TRANSNACIONALNO I MEĐUNARODNO KAZNENO PRAVO	Kod predmeta	PFPB427			
ECTS	2	Status	Izborni predmet			
Broj sati nastave			Predavanja	Vježbe	Seminari	Praksa
			15	15	0	0
Nastavnici	dr.sc. Ivan Zovko, izv. prof.		15	0	0	0
Ciljevi predmeta	Osposobiti studente za razumijevanje osnovnih pojmova i instituta međunarodnog kaznenog prava. Upoznati studente sa funkcioniranjem međunarodnih sudova i tribunala, kroz povijest do danas. Osposobiti studente za pronalazak potencijalnih rješenja za poboljšanje međunarodne suradnje posebno u kaznenim stvarima.					
Ishodi učenja predmeta	Ishod učenja		Kod ishoda učenja predmeta		Kod ishoda učenja na razini studijskoga programa	
	Definirati osnovne pojmove međunarodnog kaznenog prava.		IU-PFPBI427-1		IU-PB-6	
	Klasificirati oblike međunarodnopravne pomoći.		IU-PFPBI427-2		IU-PB-8	
	Poznavati i razlikovati različite institucije nadležne za pružanje međunarodnopravne pomoći.		IU-PFPBI427-3		IU-PB-8	
	Definirati i klasificirati kaznena djela zaštićena vrijednostima međunarodnog prava.		IU-PFPBI427-4		IU-PB-6	
Preduvjeti za upis predmeta	Obveza redovitih studenata je: -pohađanje predavanja i vježbi; -obavljanje konzultacija; -izrada seminarskih radova prema dodijeljenoj ili izabranoj temi.					
Sadržaj predmeta	Tjedan / turnus		Tema			
	Prvi tjedan Drugi tjedan Treći tjedan Četvrti tjedan Peti tjedan Šesti tjedan Sedmi tjedan Osmi tjedan Deveti tjedan Deseti tjedan Jedanaesti tjedan Dvanaesti tjedan		Pojam i sadržaj međunarodnog kaznenog prava Povijesni razvoj međunarodnog kaznenog prava Izvori međunarodnog kaznenog prava Temeljna načela međunarodnog kaznenog prava Opća obilježja međunarodnog kaznenog djela Kaznena djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom Pojam međunarodne kaznenopravne pomoći Oblici pružanja međunarodne kaznenopravne pomoći Međunarodna policijska suradnja EUROJUST EPPO			

	Trinaesti tjedan		Rimski statut				
	Četrnaesti tjedan		Međunarodni ugovori i konvencije				
	Petnaesti tjedan		Zakoni.				
			Praktični zadaci.				
Jezik	Hrvatski						
E-učenje	Mrežna stranica kolegija u sustavu za e-učenje- SUMARUM						
Metode poučavanja	-Predavačke metode (izlaganje, demonstracija)						
	-Participativne i interaktivne metode (slobodni razgovor, dijalog, rasprava..)						
Oblici provjere znanja (označiti)							
Vrsta predispitne obveze					Vrsta ispita		
kolokvij	seminarski rad	esej/referat	praktični/projektni zadatak	ostalo	pismeni	usmeni	praktični
Alokacija ECTS bodova i udjela u ocjeni							
Obveze studenata		Kod ishoda učenja		Sati opterećenja	Udio u ECTS-u	Udio u ocjeni	
Pohađanje nastave i aktivno sudjelovanje		-		-	-	%	
Kolokviji		IU-PFPBI427-1 IU-PFPBI427-2 IU-PFPBI427-3 IU-PFPBI427-4		30	1	50%	
Pismeni ispit /Usmeni ispit		IU-PFPBI427-1 IU-PFPBI427-2 IU-PFPBI427-3 IU-PFPBI427-4		30	1	50%	
UKUPNO				60	2	100%	
Ukupno							
Način izračuna konačne ocjene							
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:							
0 – 54% nedovoljan (1)							
55 – 66% dovoljan (2)							
67 – 78% dobar (3)							
79 – 90% vrlodobar (4)							
91 – 100% odličan (5)							
Alokacija ECTS bodova, obveze i način izračuna konačne ocjene za izvanredne studente (ako ih ima):							
Literatura	Naslov		Izdanje	Jezik		Vrsta djela	

(označiti)	(naziv, autor, godina)	vlasti to	ost.	hr v.	eng l.	os t.	više j ez.	knji ga	člana k	skrip ta	os t.
Obvezna	Zovko, I., Međunarodno kazneno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2022.	x		x				x			
Dopunska	Degan, V.Đ, Pavišić, B.: Međunarodno kazneno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2016		x	x				x			
Dodatne informacije o predmetu											

III. godina PREDDIPLOMSKOG STUDIJA PRAVA – nastavni program akademske 2024./2025.

Naziv kolegija	RADNO PRAVO				Kod kolegija	RP1CO301
Studijski program Ciklus	I ciklus				Godina studija	Treća (III)
ECTS vrijednost boda:	6	Semestar		ZIMSKI	Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
Status kolegija:	OBVEZNI	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu	
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Ivo Rozić					
Kontakt sati/konzultacije:	Srijeda 12-14 h					
E-mail adresa i broj telefona:	ivo.rozic@pf.sum.ba , 036 337 166					
Asistent						
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona						
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente s teorijskim i praktičnim znanjima potrebnih za razumijevanje temeljnih kategorija (instituta) radnog i socijalnog prava kao i sa njihovom primjenom u praksi.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- opisati temeljne institute radnog i socijalnog prava - navesti međunarodne i domaće izvore radnog prava - analizirati radno zakonodavstvo i sustav radnih odnosa u BiH - odrediti uspostavljanje radnopravnog statusa, tj, zasnivanje radnog odnosa - definirati vrste radnih odnosa, radno vrijeme, odmori, odsustva, zaštitu na radu, pravo na plaću, disciplinsku odgovornost, te prestanak radnog odnosa - izraditi pojedinačne pravne akte iz radnog prava (ugovor o radu, rješenje o zasnivanju radnog odnosa, kolektivni ugovor, pravilnik o radu); - primijeniti odredbe za ostvarivanje i zaštitu prava i obveza kod poslodavca, primijeniti disciplinski postupak, te ostvarivanje i zaštita prava pred trećim nepristranim organom (radni sporovi).					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Nastanak i razvoj radnog prava. Izvori radnog prava. Međunarodna organizacija rada. Kolektivno radno pravo. Europsko radno pravo. Radni odnos. Uspostavljanje, trajanje i prestanak radnog odnosa. Ostvarivanje i zaštita prava iz radnog odnosa.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe		Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad		Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:					

Studentske obveze				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave	60	2	10%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	50%	
Završni ispit	60	2	40%	
Dodatna pojašnjenja: Npr. Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada. Seminarski rad ocjenjuje se ovako: 0% = Rad nije napisan. 2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije. 4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu. 6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške. 8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške. 10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan. Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako: 0% = Rad nije usmeno prezentiran. 2% = Rad je pročitan. 4% = Rad je djelomično pročitan i nepripremljen. 6% = Rad nije pročitan, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju. 8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške. 10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno. . Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				

Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

A = 90 – 100% 5 (izvrstan)

B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar)

C = 70 – 79,9% 3 (dobar)

D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan)

E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)

Obvezna literatura:	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005.
Dopunska literatura:	Ravnić, Anton. Osnove radnog prava – domaćeg, usporednog i međunarodnog, Zagreb: Pravni fakultet u Zagrebu, 2004; odgovarajuća poglavlja Žepić, Božo. Radno i socijalno pravo, «Logos» Split, Split 2001. odgovarajuća poglavlja Deković, Mehmed, Komentar Zakona o radu, «Poslovni zbornik» Sarajevo, Sarajevo 2004. Tajić, Haso, Radno pravo u BiH, «Privredna štampa d.d.» Sarajevo, Sarajevo, 2004. Pravni izvori: Zakonska regulativa iz radnog prava.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

<i>Broj nastavne cjeline</i>	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Pojam radnog prava. Izvori radnog prava. Međunarodna organizacija rada. Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
II.	Kolektivno radno pravo. Sindikalna prava i slobode. Kolektivni ugovori. Participacija zaposlenika u radnom zakonodavstvu BiH. Europsko radno pravo. Europsko individualno i europsko kolektivno radno pravo. Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
III.	Pojam i elementi radnog odnosa. Sustav radnih odnosa u BiH. Materijalno – pravni i formalno – pravni uvjeti za zasnivanje radnog odnosa.

	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
IV.	Radni odnos sa stranim državljanima i osobama bez državljanstva. Radni odnos na određeno vrijeme. Volonterski rad. Probni rad. Radni odnosi državnih službenika u BiH. Raspoređivanje zaposlenika na radno mjesto.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
V.	Pojam i osnovna pravila o radnom vremenu. Puno i nepuno radno vrijeme. Preraspodjela punog radnog vremena. Skraćeno radno vrijeme. Prekovremeni rad. Noćni rad. Odmori. Dnevni, tjedni i godišnji odmor. Odsustva sa rada. Mirovanje radnog odnosa.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
VI.	Zaštita na radu. Pojam i mjere zaštite na radu. Pravo na plaću. Pojam plaće. Reguliranje plaća u Bosni i Hercegovini. Plaće državnih službenika.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
VII.	Stručno obrazovanje i napredovanje radnika. Stručno obrazovanje i usavršavanje državnih službenika. Odgovornost u režimu radnih odnosa. Kultura rada i radni moral.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
VIII.	Odgovornost zaposlenika za povrede radnih obveza. Radna disciplina. Disciplinska odgovornost. Pojam i dioba disciplinskih djela. Vrste disciplinskih djela. Disciplinska odgovornost državnih službenika. Materijalna odgovornost zaposlenika – pojam i bitni elementi. Materijalna odgovornost zaposlenika za štetu učinjenu poslodavcu. Utvrđivanje štete. Odgovornost za štetu učinjenu trećim osobama. Odgovornost državnih službenika za štetu.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
IX.	Udaljenje zaposlenika sa rada. Položaj radnika za vrijeme suspenzije i trajanje suspenzije. Udaljenje državnih službenika iz službe.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
X.	Prestanak radnog odnosa. Prestanka ranog odnosa po volji zaposlenika. Otkaz na inicijativu poslodavca. Prestanak radnog odnosa po sili zakona. <i>Sui generis</i> prestanak radnog odnosa. Razrješenje od dužnosti. Prestanak radnog odnosa državnog službenika – sporazumni; dobrovoljno istupanje iz službe; po sili zakona; na temelju izrečene disciplinske mjere. Pravo na otpremninu. Status radnika na čekanju. Status prekobrojnih državnih službenika.

	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
XI.	Pojam i osnovna načela radnopravnog postupka. Nadležnost za donošenje pojedinačnih pravnih akata o pravima, obvezama i odgovornostima zaposlenika i državnih službenika. Zastupanje zaposlenika u radnopravnom postupku.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
XII.	Ostvarivanje i zaštita prava i obveza kod poslodavca. Posebni i skraćeni ispitni postupak. Dokazivanje. Pojedinačni akti kojima se odlučuje o pravima i obvezama zaposlenika. Pravna sredstva kod poslodavca. Izvanredna pravna sredstva. Vansudsko ostvarivanje i zaštita prava i obveza iz radnog odnosa. Izvršnost, konačnost i pravomoćnost odluka o pravima i obvezama iz radnog odnosa.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
XIII.	Disciplinski postupak. Prvostupanjski i drugostupanjski disciplinski postupak. Izvanredni pravni lijekovi u disciplinskom postupku. Disciplinski postupak za utvrđivanje odgovornosti državnih službenika. Postupak za utvrđivanje materijalne odgovornosti zaposlenika i državnih službenika.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
XIV.	Radni sporovi. Individualni i kolektivni radni sporovi. Rješavanje kolektivnih radnih sporova. Štrajk.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja
XV.	Upravna zaštita prava iz radnog odnosa. Inspekcija rada. Prava i dužnosti inspektora rada. Kaznena i prekršajna zaštita prava iz radnih odnosa.
	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005., odgovarajuća poglavlja

Naziv kolegija	MEĐUNARODNO JAVNO PRAVO I.				Kod kolegija	PICO32
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	5	Semestar		V.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+1
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:	Nema	Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu	
Nositelj kolegija/nastavnik:		prof. dr. sc. Vesna Popović				
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona:		vesna.popovic@pf.sum.ba; 036 337-165.				
Asistent						
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona						
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente sa sustavom pravnih pravila kojima se uređuju odnosi između država i međunarodnih organizacija, te objektima u međunarodnome pravu.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon savladavanja ovog gradiva studenti će moći: -prepoznati vezu između država i međunarodnih organizacija u cjelovitom sustavu međunarodnoga prava -grupirati i objasniti temeljne elemente države kao subjekta međunarodnoga prava -upoznati se sa temeljnim pravima i dužnostima država -definirati i objasniti granice i načine razgraničenja između država na kopnu, zraku i moru -kategorizirati pojedine morske pojaseve.					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Subjekti međunarodnoga javnog prava. Država - postanak i prestanak. Temeljna prava i dužnosti država. Priznanje država i vlada. Složene države. Trajno neutralne države. Organi za održavanje međunarodnih odnosa. Diplomatski zastupnici. Konzuli. Međunarodne organizacije. Organi. Ujedinjene nacije. Regionalne organizacije. Specijalizirane ustanove. Čovjek kao subjekt međunarodnoga prava. Državljeni i stranci. Međunarodna zaštita manjina. Kaznena odgovornost pojedinca. Objekti međunarodnoga prava. Državne granice. Međunarodne rijeke i jezera .Međunarodno pravo mora u razvoju. Unutrašnje morske vode. Teritorijalno more. Vanjski morski pojas. Epikontinentski pojas. Gospodarski pojas. Otvoreno more. Međunarodna zona					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja		Vježbe		Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije		Mentorski rad		Terenska nastava	Ostalo
	Napomene:					
Studentske obveze						

Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Nazočnost nastavi	60	2	10%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	50%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	1	40%

Dodatna pojašnjenja:

Npr. Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada.

Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.

2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.

4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.

6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.

8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.

10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.

2% = Rad je pročitao.

4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen.

6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.

8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.

10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene
 od 71% do 80% = do 18% ocjene
 od 81% do 90% = do 24% ocjene
 od 91% do 100% = do 30% ocjene

Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

A = 90 – 100% 5 (izvrstan)
 B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar)
 C = 70 – 79,9% 3 (dobar)
 D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan)
 E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)

Obvezna literatura:	Vladimir- Đuro Degan, Međunarodno pravo, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
Dopunska literatura:	Vladimir Ibler, Riječnik međunarodnoga prava, Zagreb, sva izdanja. Rudolf, Davorin, Međunarodno pravo mora, Split.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Država kao subjekt međunarodnoga prava. Temeljna prava i dužnosti država. Priznanje država i vlada Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
II.	Složene države. Trajno neutralne države. Sveta Stolica i Država Vatikanskoga grada. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
III.	Unutrašnji organi za održavanje međunarodnih odnosa. Šef države, Vlada, Parlament. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
IV.	Diplomatski zastupnici. Diplomatske privilegije i imuniteti. Konzuli. Multilateralna diplomacija Vladimir Đuro Degan, Međunarodno prava (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
V.	Međunarodne organizacije. Vrste. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
VI.	Ujedinjene nacije. Postanak. Načela i ciljevi. Članovi UN i položaj država nečlanica Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
VII.	Opća skupština, Vijeće sigurnosti, Ekonomsko i socijalno vijeće, Starateljsko vijeće, Tajništvo, Međunarodni sud u Hagu. Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja)
VIII.	Regionalne i specijalizirane ustanove Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja. Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
X.	Državljeni i stranci. Azil i ekstradicija. Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
XI.	Međunarodna zaštita čovjeka. Međunarodna zaštita manjina.

	Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja).
XII.	. Kaznena odgovornost pojedinca
	Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
XIII.	Objekti u međunarodnome pravu. Prostor državnog područja. Teritorijalna suverenost države. Državne granice.
	Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća područja.
XIV.	Unutrašnje morske vode. Teritorijalno more. Arhipelaške vode. Vanjski morski pojas
	Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
XV.	Epikontinentski pojas. Gospodarski pojas. Otvoreno more. Zona.
	Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.

Naziv kolegija	OBVEZNO PRAVO I.			Kod kolegija	P1C033
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	6	Semestar	V.	Broj sati po semestru (p+v+s)	4 + 2
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u treću (3.) godinu studija			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Marko Bevanda				
Kontakt sati/konzultacije:	Ponedjeljak, 10.00 – 12.00 sati				
E-mail adresa i broj telefona:	marko.bevanda@pf.sum.ba ; 036 337 185				
Asistent	Maja Mijatović, asistentica				
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona	maja.mijatovic@pf.sum.ba ; 036 337 193				
Ciljevi kolegija:	Cilj kolegija Obvezno pravo I. je stjecanje znanja o obveznom pravu kao posebnoj grani prava, pravnoj disciplini i dijelu sustava privatnog, građanskog prava. Cilj je i omogućiti studentima stjecanje znanja o obilježjima i načelima obveznog prava uređenje na području Bosne i Hercegovine u različitim povijesnim razdobljima i ključnim izazovima s kojima se danas suočava, te o ciljevima kojima teži u budućnosti. Analizirajući pravne izvore i sudsku praksu studentima omogućiti usvajanje znanja o pojmu, sadržaju i obilježjima brojnih obveznog prava instituta, te sličnostima i razlikama između istih.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Očekuje se da će studenti nakon ispunjenih obveza iz kolegija i položenog ispita moći: - odrediti položaj obveznog prava u sustavu privatnog, građanskog prava, te definirati sustav obveznog prava; - definirati i objasniti temeljna načela i izvore obveznog prava; - objasniti temeljna obilježja obveznog prava uređenja u BiH; - prepoznati, definirati, razlikovati i objasniti pojedine pojmove i institute obveznog prava; - samostalno rješavati praktične zadatke.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	UVOD U OBVEZNO PRAVO; POJAM I VRSTE OBVEZA; PRAVNI POSLOVI – UGOVORI; POJAČANJE OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA; DJELOVANJE UGOVORA; PROMJENE U OBVEZNOPRAVNOM ODNOSU; PRESTANAK OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
Studentske obveze	- pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u nastavi - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test				
Praćenje i ocjenjivanje studenta	Pohađanje nastave	Aktivnosti nastavi	u	Seminarski rad	Praktični rad

(označiti masnim tiskom)	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave/angažiranost	45+15=60	2,0	Max. 10 %	
Samostalni zadaci/Seminarski rad	30	1,0	Max. 20%	
Kolokviji / završni pismeni ispit	30	1.0	Max. 30 %	
Završni usmeni ispit	60	2,0	Max. 40 %	
Dodatna pojašnjenja:				
Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80%smn dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlodobar (4) 91 – 100% odličan (5).				
Obvezna literatura:	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006. Pravni izvori: Zakon o obveznim odnosima (Službeni list SFRJ br. 29/78., 39/85., 45/89. i 57/89., Službeni list R BiH, br. 2/92., 13/93., Službene novine Federacije BiH br. 29/03., 42/11., Službeni glasnik Republike Srpske br. 17/93, 3/96., 39/03., 74/04.)			
Dopunska literatura:	VIZNER, Boris, BUKLIJAŠ, Ivan: Komentar Zakona o obveznim (obligacionim) odnosima, Knjige 1. – 4., Zagreb, 1978/1980. PEROVIĆ, Slobodan: Obligaciono pravo, Beograd, 1990. BIKIĆ, Abedin: Obligaciono pravo - opći dio, Sarajevo, 2007. BEVANDA, Marko, Obveznopravno uređenje u Bosni i Hercegovini, Mostar, 2013. GORENC, Vilim: Zakon o obveznim odnosima s komentarom, Zagreb, 1998.			

	SLAKOPER, Zvonimir, GORENC, Vilim, uz suradnju BUKOVAC PUVAČA, Maja: Obvezno pravo – opći dio: Sklapanje, promjene i prestanak ugovora, Zagreb, 2009.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME I OVEZNA LITERATURA
I.	UVOD U OBVEZNO PRAVO – pojam i temeljna obilježja obveznog prava; odnos obveznog prava i drugih grana prava.
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.
II.	UVOD U OBVEZNO PRAVO – važnija povijesna razdoblja razvoja obveznog prava u BiH; usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom stečevinom EU.
	BEVANDA, Marko, Obveznopravno uređenje u Bosni i Hercegovini, Mostar, 2013.
III.	NAČELA OBVEZNOG PRAVA – NAČELA OBVEZNOG PRAVA PREMA ZAKONU O OBVEZNOM ODNOSIMA
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima; GORENC, Vilim: Zakon o obveznim odnosima s komentarom, Zagreb, 1998.
IV.	POJAM I VRSTE OBVEZA - Pojam obveze; Pojam, karakteristike i sadržaj činidbe; Potpune i nepotpune obveze; Obveze s više subjekata (pluralističke obveze); Obveze s više činidaba; Novčane obveze.
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006. Zakon o obveznim odnosima;
V.	PRAVNI POSLOVI – UGOVORI - Pojam i elementi pravnog posla; Ponuda i prihvata ponude; Trenutak u kojem je ugovor sklopljen.
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
VI.	PRAVNI POSLOVI – UGOVORI - Vrste i tipovi ugovora u obveznom pravu; Ništavost i pobožnost; Zastara; Predugovor.
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
VII.	POJAČANJE OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA – Odgovornost za materijalne i pravne nedostatke.
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
VIII.	POJAČANJE OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA – Prekomjerno oštećenje; Kapara; Pravo zadržanja
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
IX.	POJAČANJE OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA – Jamstvo; Ugovorna kazna.

	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
X.	PROMJENE U OBVEZNOPRAVNOM ODNOSU - Cesija
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
XI.	PROMJENE U OBVEZNOPRAVNOM ODNOSU – Preuzimanje duga, pristupanje dugu i preuzimanje ispunjenja
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
XII.	PROMJENE U OBVEZNOPRAVNOM ODNOSU – prijenos ugovora, asignacija
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
XIII.	DJELOVANJE UGOVORA
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
XIV.	PRESTANAK OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA – Ispunjenje; Raskid ugovora.
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
XV.	PRESTANAK OBVEZNOPRAVNOG ODNOSA - Prijeboj (kompenzacija); Otpust duga; Sjedinjenje (konfuzija); Protek vremena i otkaz; Smrt. KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;

Naziv kolegija	KAZNENO PROCESNO PRAVO I.				Kod kolegija	P1C034
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	5	Semestar	V.		Broj sati po semestru (p+v+s)	4+2
Status kolegija:	OPI	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:		
Nositelj kolegija/nastavnik:	doc. dr. sc. Maja Pilić					
Kontakt sati/konzultacije:	utorak 10.00-11.00					
E-mail adresa i broj telefona:	maja.pilic@pf.sum.ba					
Asistent	Adriana Pranjić, asistentica					
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona	adriana.pranjic@pf.sum.ba ; 036 337 176					
Ciljevi kolegija:	Upoznavanje s osnovama kaznenog procesnog prava. Proučavanje povijesnih tipova kaznenog postupka. Stjecanje osnovnih znanja o strankama i subjektima u kaznenom postupku, kao i osnovnim procesnim radnjama i odlukama.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Razlikovati karakteristike povijesnih tipova postupka. Poznavati osnovna prava i dužnosti stranaka u postupku. Analizirati procesnopravna načela kaznenog postupka. Primijeniti i provesti određene procesne radnje. Odrediti mjesnu, stvarnu i funkcionalnu nadležnost. Znati pisati procesne odluke.					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Kazneno procesno pravo i kazneni postupak; Pregled povijesnog razvoja kaznenog procesnog prava u BiH; Osnovna načela kaznenog procesnog prava; Subjekti kaznenog postupka; Organizacija pravosuđa u BiH; Organizacija sudova u sustavu kaznenog pravosuđa u BiH; Ovlašteni tužitelj u kaznenom postupku; Osumnjičeni odnosno optuženi i pravo na obranu; Oštećeni u kaznenom postupku; Predmet kaznenog postupka; Mjere za osiguranje nazočnosti osumnjičenog odnosno optuženog i uspješno vođenje kaznenog postupka; Radnje u kaznenom postupku; Odluke u kaznenom postupku; Činjenice u kaznenom postupku; Pretresanje stana, prostorija, pokretnih stvari i osoba; Privremeno oduzimanje predmeta i imovine; Iskaz osumnjičenog odnosno optuženog ; Pojam svjedoka i svjedočenja; Uviđaj i rekonstrukcija događaja; Pojam vještaka i vještačenja; Posebne istražne radnje					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
	Napomene:Terenska nastava organizira se kao posjeta pravosudnim institucijama.					
Studentske obveze						
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad		Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja		Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	45+30	1	20%	
Seminarski rad (pismeni i usmeni)		0,25	5%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja		0,75	15%	
Pismeni ispit		1,5	30%	
Usmeni ispit		1,5	30%	
<i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i>				
<i>Dodatna pojašnjenja:</i>				
<i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i> <i>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene</i> <i>od 81% do 84% = do 2% ocjene</i> <i>od 85% do 88% = do 4% ocjene</i> <i>od 89% do 92% = do 6% ocjene</i> <i>od 93% do 96% = do 8% ocjene</i> <i>od 97% do 100% = do 10% ocjene</i>				
<i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i> <i>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene</i> <i>od 51% do 60% = do 6% ocjene</i> <i>od 61% do 70% = do 12% ocjene</i> <i>od 71% do 80% = do 18% ocjene</i> <i>od 81% do 90% = do 24% ocjene</i> <i>od 91% do 100% = do 30% ocjene</i>				
<i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i> <i>0 – 55% nedovoljan (1)</i> <i>55 – 66% dovoljan (2)</i> <i>67 – 78% dobar (3)</i> <i>79 – 90% vrlo dobar (4)</i> <i>91 – 100% odličan (5).</i>				
Obvezna literatura:	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017. - Zakon o kaznenom postupku FBiH (Službene novine FBiH br. 35/03, 37/03,56/03, 78/04, 28/05,55/06, 27/07, 53/07, 09/09, 8/13, 59/14,)			

	- Zakon o kaznenom postupku BiH (Službeni glasnik BiH br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 i 93/09, 8/10, 71/13).
Dopunska literatura:	- Krapac, D: Kazneno procesno pravo, Prva knjiga: Institucija, IV. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, 2010. Godina - Pavišić, B. i suradnici: Kazneno postupovno pravo, 3. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2010. godina. - Sijerčić – Čolić, H; Hadžiomerađić, M; Jurčević, M; Simović, M: Komentari Zakona o krivičnom/kaznenom postupku u BiH, Vijeće Europe/Europska komisija, Sarajevo, 2009. - Simović N. M; Simović, M. V; Todorović, LJ: Krivični postupak Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Republike Srpske, Biblioteka Mostovi, Sarajevo, 2009. - Tomić, M; Ilić, M: Kazneno procesno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2006. godina. - Zlatarić, B; Damaška, M: Rječnik krivičnog prava i postupka, Informator, Zagreb, 1977.
Dodatne informacije o kolegiju	
Broj nastavne Cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Kazneno procesno pravo i kazneni postupak
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 23-56.
II.	Pregled povijesnog razvoja kaznenog procesnog prava u BiH; Osnovni povijesni tipovi postupka; Akuzatorni, inkvizitorni i mješoviti kazneni postupak
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 57.-77.
III.	Osnovna načela kaznenog procesnog prava; Načelo zakonitosti, Načelo oficijelnosti; Načelo ne bis in idem; Načelo akuzatornosti; Načelo materijalne istine; Pretpostavka nevinosti i in dubio pro reo; Načelo zabrane reformatio in peius
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 81.-140.
IV.	Subjekti kaznenog postupka: Glavni i sporedni subjekti kaznenog postupka; Stranke u postupku, Stranačka i procesna sposobnost
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 145.-152.
V.	Organizacija sudova u sustavu kaznenog pravosuđa u BiH; Sud Bosne i Hercegovine; Vrhovni sud Federacije BiH; Županijski i općinski sudovi

	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 155.-184.
VI.	Ovlašteni tužitelj u kaznenom postupku; Prava i dužnosti tužitelja; Načela uređenja Tužiteljstva
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 187.-198.
VII.	Osumnjičeni odnosno optuženi i pravo na obranu; Osnov sumnje i osnovana sumnja; Ispitivanje osumnjičenog/optuženog
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017, str. 201.-228.
VIII.	Oštećeni u kaznenom postupku; Imovinskopравни zahtjev ;Predmet kaznenog postupka
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017, str. 229.-2340.
IX.	Mjere za osiguranje nazočnosti osumnjičenog odnosno optuženog i uspješno vođenje kaznenog postupka; Poziv; Dovođenje; Jamstvo; Mjere zabrane; Pritvor; Osiguranje materijalnih dokaza
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017, 24.-277.
X.	Radnje u kaznenom postupku i odluke u kaznenom postupku; Forma radnji u kaznenom postupku; Vrste odluka u kaznenom postupku
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017, str. 281.-294.
XI.	Činjenice u kaznenom postupku; Dokazi i dokazna sredstva; Uviđaj; Rekonstrukcija
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008, str. 311.-326.
XII.	Pretresanje stana, prostorija, pokretnih stvari i osoba; Privremeno oduzimanje predmeta i imovine
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017, str. 333.-366.
XIII.	Iskaz osumnjičenog odnosno optuženog

	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017str. 369.-386.
XIV.	Pojam svjedoka i svjedočenja; Oslobađanje dužnosti svjedočenja
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017, 387.-408.
	Uviđaj i rekonstrukcija događaja; Pojam vještaka i vještačenja; Posebne istražne radnje
XV.	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga I. Krivičnoprocesni subjekti i krivičnoprocesne radnje, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017, str. 413.-449.

<i>Naziv kolegija</i>	PRAVO POSVOJENJA			Kod kolegija	P1CI31
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	III.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	4	<i>Semestar</i>	V.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2 + 0
<i>Status kolegija:</i>	izborni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti upisani u treću (III.) godinu			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	prof. dr. sc. Nataša Lucić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>					
<i>Asistent</i>	Maja Mijatović, asistentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>					
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente s genezom, obilježjima i sadržajem obiteljskopравnih instituta posvojenja, te sa suvremenim društvenim tendencijama i praktičnim pristupima domaće i strane pravne prakse.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	-Opisati prava, dužnosti i ovlasti pravnih subjekata u sklopu instituta posvojenja, - interpretirati i objasniti sadržaj i svrhu posvojenja, - primijeniti važeće propisa i pravna načela pri rješavanju praktičnih problema, - raščlaniti segmente obiteljskih odnosa unutar instituta posvojenja, - evaluirati vrijednosne, društvene i pravne pristupe pojedinim segmentima kolegija, - kreirati opće i pojedinačne pravne akte i druge dokumente u sklopu sadržaja kolegija.				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	1. Uvod, 2. Posvojenje kao obiteljskopравni oblik zbrinjavanja djece i kao forma ostvarivanja roditeljstva, 3. Posvojenje kao unikum koji čovjeka izdvaja iz svijeta živih bića, 4. Pravna zaštita posvojenja s posebnim naglaskom na ulozi koju u tome imaju pojedini dokumenti un-a, vijeća europske i europske unije, 5. Posvojenje u praksi europskog suda za ljudska prava, 6. Vrste (oblici) posvojenja, 7. Pretpostavke za zasnivanje posvojenja, 8. Postupak zasnivanja posvojenja, 9. Faze u postupku zasnivanja posvojenja, 10. Učinci posvojenja, 11. Psihološko-sociološki aspekt posvojenja, 12. Etički (moralni) aspekt posvojenja, 13. Posvojenje sa stranim elementom (međunarodno posvojenje), 14. Međunarodni utjecaji na posvojenje sa stranim elementom, 15. Posvojenje sa stranim elementom u pravu federacije bih i u poredbenom pravu.				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	

	Napomene:			
Studentske obveze	- pohađanje nastave i sudjelovanje u nastavnom procesu - pisanje seminarskih radova - pisanje testova			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Samostalni zadaci			
Nazočnost na nastavi (predavanja)	30	1	Max 20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	Max 40%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	1	Max 40%

Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70% završni ispit, a 30% ostale aktivnosti i sl.

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 30%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene
 od 81% do 84% = do 4% ocjene
 od 85% do 88% = do 8% ocjene
 od 89% do 92% = do 12% ocjene
 od 93% do 96% = do 16% ocjene
 od 97% do 100% = do 20% ocjene.

Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.
 2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.
 4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.
 6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.
 8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.
 10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.
 2% = Rad je pročitao.
 4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen.

6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.
 8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.
 10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene.

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene.

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:	- D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000., str. 1-206., - D. Jakovac-Lozić, Međunarodno posvojenje (obiteljskopравни aspekt), Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2006., str. 9-101; 285-312., - Obiteljski zakon Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, br. 35/2005, 41/2005 i 31/2014).
Dopunska literatura:	- D. Jakovac-Lozić, Posvojenje u praksi Europskog suda za ljudska prava, u: N. Bodiroga-Vukobrat, (et. al.), Europsko obiteljsko pravo, Narodne novine d. d., Zagreb, 2013, - D. Jakovac-Lozić, Kritički osvrt na Prijedlog Obiteljskog zakona glede instituta posvojenja, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, God. 40, 2003, 1-2, - D. Jakovac-Lozić, I. Vetma, Seksualna orijentacija posvojitelja i najbolji interes djeteta, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, Vol. 56., 2006, 5, - D. Jakovac-Lozić, Ususret novoj Europskoj konvenciji o posvojenju djece, Zbornik radova Petog međunarodnog savjetovanja: Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, Neum, 2007, - Zakon o udomiteljstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH, br. 19/2017), - Zakon o matičnim knjigama (Službene novine FBiH, br. 3/2012 i 80/2014), - Zakon o osobnom imenu (Službene novine FBiH, br. 7/2012), - Zakon o zaštiti od nasilja u obitelji (Službene novine FBiH, br. 20/2013),

	- Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini (Službeni glasnik BiH, br. 32/2010), - Porodični zakon (Službeni glasnik Republike Srpske, br. 54/2002 i 41/2008), - Obiteljski zakon Brčko Distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH, br. 23/2007). <i>Napomena:</i> O ostalim dopunskim (zakonskim) izvorima, kao i provedbenim propisima, studenti će biti upoznati tijekom izlaganja predmetne materije.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Naslov: Uvod, geneza i povijesnopravni pregled instituta posvojenja Kratki opis: Povijesna geneza instituta posvojenja – stari, srednji i novi vijek; Posvojenje u hrvatskoj povijesti prava Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
II.	Naslov: Posvojenje kao obiteljskopравни oblik zbrinjavanja djece i kao forma ostvarivanja roditeljstva Kratki opis: Pojam i ciljevi posvojenja; Antropološko-aksiološki pristup svrsishodnosti posvojenja; <i>Pro et contra</i> paradigmi "posvojenje na putu od egoizma do altruizma", Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
III.	Naslov: Posvojenje kao unikum koji čovjeka izdvaja iz svijeta živih bića Kratki opis: Humana etologija u službi prava; Posvojenju slični odnosi i altruizam kod drugih živih bića Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
IV.	Naslov: Pravna zaštita posvojenja s posebnim naglaskom na ulozi koju u tome imaju pojedini dokumenti Ujedinjenih naroda, Vijeća Europe i Europske unije Kratki opis: Konvencija UN-a o pravima djeteta (1989); Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (1950); Revidirana Konvencija o posvojenju djece (2008); Europska konvencija o ostvarivanju dječjih prava (1995); Europska konvencija o kontaktima s djecom (2003); Preporuka Vijeća Europe 1443 (2000) – međunarodno posvojenje s obzirom na prava djece. Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
V.	Naslov: Posvojenje u praksi europskog suda za ljudska prava Kratki opis: Utjecaj prakse Europskog suda za ljudska prava na važeću regulativu instituta posvojenja u pravnom sustavu Federacije Bosne i Hercegovine; Utjecaj prakse ESLJP na institut posvojenja u hrvatskom obiteljskom pravu. Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
VI.	Naslov: Vrste (oblici) posvojenja Kratki opis: Potpuno (srodničko) posvojenje u pravnom sustavu Federacije BiH; Nepotpuno (roditeljsko) posvojenje u pravnom sustavu Federacije BiH; Vrste posvojenja u poredbenom pravu s naglaskom na europskom pravnom krugu.

	Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
VII.	Naslov: Pretpostavke za zasnivanje posvojenja
	Kratki opis: Pretpostavke na strani posvojitelja (aktivna adoptivna sposobnost); Pretpostavke na strani posvojenika (pasivna adoptivna sposobnost); Pristanak bioloških roditelja na posvojenje njihovog djeteta.
	Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
VIII.	Naslov: Postupak zasnivanja posvojenja
	Kratki opis: Stvarno i mjesno nadležno tijelo za zasnivanje posvojenja u pravnom sustavu Federacije BiH; Sve zanimljivosti određivanja stvarne i mjesne nadležnosti u europskom pravu; Tijek postupka zasnivanja posvojenja; Pripremne radnje u postupku posvojenja
	Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
IX.	Naslov: Faze u postupku zasnivanja posvojenja
	Kratki opis: Središnja faza radnji u postupku; Pristanak roditelja na posvojenje njihovog djeteta; Pristanak djeteta; Upoznavanje stranaka s pravnim posljedicama posvojenja; Upoznavanje posvojitelja s pravom djeteta na saznanje istine o posvojenju; Donošenje odluke o posvojenju.
	Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
X.	Naslov: Učinci posvojenja
	Kratki opis: Osobna prava i dužnosti posvojitelja i posvojčeta; Stausni i osobnopravni učinci; Obiteljskopravni učinci, nasljednopravni i socijalnopravni učinci; Učinci posvojenja na srodnike posvojitelja i posvojčeta.
	Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
XI.	Naslov: Poništaj i raskid posvojenja
	Kratki opis: Mogućnost raskida nepotpunog posvojenja; Nemogućnost raskida potpunog posvojenja; Poništaj posvojenja.
	Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
XII.	Naslov: Psihološko-sociološki i etički aspekt posvojenja
	Kratki opis: Značaj roditelja (posvojitelja) i obitelji, kao cjeline, za razvoj djeteta; "Nedragovoljna" posvojenja; Pažnja koja se pridaje faktu istovjetne vjerske i etničke pripadnosti posvojenika i posvojitelja ;O osobnosti aktera posvojiteljskog odnosa kao rezultatu utjecaja nasljeđa i životne sredine; Altruizam kao esencijalna komponenta posvojenja.
	Literatura: D. Jakovac-Lozić, Posvojenje, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2000. (odgovarajuća poglavlja).
XIII.	Naslov: Posvojenje sa stranim elementom (međunarodno posvojenje)
	Kratki opis: Osvrt na povijesnu genezu međunarodnog posvojenja; Posvojenje sa stranim elementom i "najbolji interes djeteta".
	Literatura: D. Jakovac-Lozić, Međunarodno posvojenje (obiteljskopravni aspekt), Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2006. (odgovarajuća poglavlja).
XIV.	Naslov: Međunarodni utjecaji na posvojenje sa stranim elementom
	Kratki opis: Međunarodni dokumenti o posvojenje sa stranim elementom; Konvencija UN-a o pravima djeteta (1989); Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda

	(1950); Revidirana Konvencija o posvojenju djece (2008); Europska konvencija o ostvarivanju dječjih prava (1995); Europska konvencija o kontaktima s djecom (2003); Preporuka Vijeća Europe 1443 (2000) – međunarodno posvojenje: s obzirom na prava djece; Rezolucija Europskog parlamenta o usavršavanju prava i suradnji glede posvojenja maloljetnika među državama članicama (1996); Rezolucija Europskog parlamenta od 19.01. 2011. o međunarodnom posvojenju u Europskoj uniji; Dvostrani (bilateralni) međunarodni dokumenti koji sadrže pravila o posvojenju; Haške konvencije – važan prilog na putu ujednačavanja pravila međunarodnog privatnog prava. Literatura: D. Jakovac-Lozić, Međunarodno posvojenje (obiteljskopравни aspekt), Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2006. (odgovarajuća poglavlja).
XV.	Naslov: Posvojenje sa stranim elementom u pravu Federacije Bosne i Hercegovine i u poredbenom pravu Kratki opis: Uvjeti i mogućnosti posvojenja sa stranim elementom prema Obiteljskom zakonu FBiH; Iskustva iz prakse posvojenja sa stranim elementom; Zamke i nedostaci postojećih zakonskih rješenja. Literatura: D. Jakovac-Lozić, Međunarodno posvojenje (obiteljskopравни aspekt), Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2006. (odgovarajuća poglavlja).

Naziv kolegija	KOLEKTIVNO RADNO PRAVO			Kod kolegija	P1CI32
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	V.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+0
Status kolegija:	IZBORNI	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Ivo Rozić				
Kontakt sati/konzultacije:	Srijeda, 12 - 14 h				
E-mail adresa i broj telefona:	ivo.rozic@pf.sum.ba , 036/ 337-166				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Cilj je kolegija upoznati studente sa kolektivnim radnim pravom, koje je značajno područje radnog prava, te u okviru navedenog sa kolektivnim ugovorima i kolektivnim radnim sporovima, sagledavajući njihovu ulogu i značaj u usporednom i domaćem pravu.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- opisati povijesni nastanak kolektivnih ugovora o radu s posebnim osvrtom na društveno gospodarski i političko institucionalni okvir; - navesti razvojne faze kolektivnih ugovora o radu, - analizirati mjesto i ulogu kolektivnih ugovora u sustavu radnog prava; - odrediti subjekte i pravnu prirodu kolektivnih ugovora; - definirati pojam i vrste kolektivnih radnih sporova; - izraditi kolektivni ugovor - primijeniti sredstva za rješavanje kolektivnih radnih sporova.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Povijesni nastanak kolektivnih ugovora o radu. Subjekti i pravna priroda kolektivnih ugovora o radu. Kolektivni ugovori u usporednom pravu. Pojam i vrste kolektivnih radnih sporova. Sredstva za rješavanje kolektivnih radnih sporova. Načini za rješavanje kolektivnih radnih sporova u Bosni i Hercegovini.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
Studentske obveze					
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova					
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)		UDIO U ECTS-u		UDIO U OCJENI
Pohađanje nastave	30		1		10%

Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	50%
Završni ispit	30	1	40%

Dodatna pojašnjenja:

Npr. Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada.

Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.

2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.

4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.

6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.

8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.

10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.

2% = Rad je pročitao.

4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen.

6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.

8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.

10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

A = 90 – 100% 5 (izvrstan)

B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar)

C = 70 – 79,9% 3 (dobar)

D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan)

E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)

Obvezna literatura:	Rozić, Ivo, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013.
Dopunska literatura:	Dedić, S., Gradašćević - Sijerčić J., Radno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2005.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Povijesni nastanak kolektivnih ugovora o radu.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
II.	Mjesto i uloga kolektivnih ugovora u sustavu radnog prava. Subjekti kolektivnog ugovora.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
III.	Pravna priroda kolektivnih ugovora o radu.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
IV.	Kolektivni ugovori u usporednom pravu.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
V.	Kolektivni ugovori u Bosni i Hercegovini.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
VI.	Međusobni odnos kolektivnih ugovora o radu i odnos naspram individualnih ugovora o radu.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
VII.	Pojam i vrste kolektivnih radnih sporova.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
VIII.	Kolektivni radni sporovi različitog nivoa.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
IX.	Sredstva mirnog rješavanja kolektivnih radnih sporova: Mirenje; Posredovanje; Istraga
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)

X.	Sredstva mirnog rješavanja kolektivnih radnih sporova: Arbitraža
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
XI.	Rješavanja kolektivnih radnih sporova kolektivnom industrijskom akcijom: Štrajk; Bojkot
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
XII.	Rješavanja kolektivnih radnih sporova kolektivnom industrijskom akcijom: Radničke straže; Isključenje s rada.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
XIII.	Načini za rješavanje kolektivnih radnih sporova u Hrvatskoj.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
XIV.	Sredstva za rješavanje kolektivnih radnih sporova u Bosni i Hercegovini: Mirenje; Arbitraža
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)
XV.	Sredstva za rješavanje kolektivnih radnih sporova u Bosni i Hercegovini: Štrajk; Isključivanje s rada.
	Ivo Rozić, Kolektivno radno pravo, JP NIO Službeni list BiH, Sarajevo, 2013. (odgovarajuća poglavlja)

Naziv kolegija	PARLAMENTARNO PRAVO			Kod kolegija	RP1CI303
Studijski program Ciklus	Preddiplomski studij pravo, I. ciklus			Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	V. (zimski)	Broj sati po semestru (p+v+s)	30+0
Status kolegija:	Izborni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti upisani na treću godinu koji odaberu kolegij		Vrijeme održavanja nastave:		Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Cvija Jurković				
Kontakt sati/konzultacije:	Srijeda, 11-13 sati				
E-mail adresa i broj telefona:	cvija.jurkovic@pf.sum.ba 036 337 168				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente sa parlamentarnim pravom i njegovim razvojem. Objasniti karakteristike parlamenta, njegovu organizaciju, funkcioniranje i parlamentarne postupke. Prezentirati modele odlučivanja u složenim državama te pojasniti proces odlučivanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine s posebnim osvrtom na mehanizme veta.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon odslušanog predmeta studenti će moći navesti nadležnosti parlamenta, objasniti njegove karakteristike, strukturu i unutarnju organizaciju, objasniti postupak odlučivanja u parlamentu, te usporediti pojedine modele odlučivanja. Biti će upoznati te moći objasniti i strukturu i proces odlučivanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Struktura i unutarnja organizacija parlamenta. Parlamentarni postupci. Prav i dužnosti članova parlamenta. Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	predavanja	vježbe	seminari	samostalni zadaci	
	konzultacije	mentorski rad	terenska nastava	ostalo	
	Napomene:				
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pisati kolokvije - pisati test				

Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave	30	1	10%	
Kolokviji	60	2	50%	
Završni ispit	30	1	40%	
<i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i>				
<i>Dodatna pojašnjenja:</i>				
<i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i> <i>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene</i> <i>od 81% do 84% = do 2% ocjene</i> <i>od 85% do 88% = do 4% ocjene</i> <i>od 89% do 92% = do 6% ocjene</i> <i>od 93% do 96% = do 8% ocjene</i> <i>od 97% do 100% = do 10% ocjene</i>				
<i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i> <i>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene</i> <i>od 51% do 60% = do 6% ocjene</i> <i>od 61% do 70% = do 12% ocjene</i> <i>od 71% do 80% = do 18% ocjene</i> <i>od 81% do 90% = do 24% ocjene</i> <i>od 91% do 100% = do 30% ocjene</i>				
<i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i> <i>0 – 55% nedovoljan (1)</i> <i>55 – 66% dovoljan (2)</i> <i>67 – 78% dobar (3)</i> <i>79 – 90% vrlo dobar (4)</i> <i>91 – 100% odličan (5).</i>				
Obvezna literatura:	Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., Pajvančić, Marijana, Parlamentarno pravo, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2008. Marić, Ivana, (ur.), Proces odlučivanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Konrad Adenauer Stiftung, Sarajevo, 2009., (odgovarajuća poglavlja) Miljko, Zvonko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006., (odgovarajuća poglavlja) Lluís Maria de Puig, Međunarodni parlamenti, (Izdanja Parlamentarne skupštine BiH, Vukmirović, Zlatko, (ur.), Sarajevo, 2009., (odgovarajuća poglavlja)			
Dopunska literatura:	Pejić, Irena, Parlamentarno pravo, Niš, 2011.			

	Poslovnik Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15) Poslovnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15)
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave... Seminarski rad... (rokovi predaje,...)

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: Evolucija Parlamentarnog prava
	Kratki opis: O parlamentarnom pravu općenito i evoluciji parlamentarnog prava
	Literatura: Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., str. 13.-38.
II.	Naslov: Struktura parlamenta
	Kratki opis: Domovi parlamenta
	Literatura: Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., str. 74.-82. Pajvančić, Marijana, Parlamentarno pravo, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2008., str. 12.-17., 36.-38., 84.-87.
III.	Naslov: Unutarnja organizacija parlamenta
	Kratki opis: Radna tijela parlamenta. Organi koji rukovode radom parlamenta. Oblici rada parlamenta.
	Literatura: Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., str. 159.-164., 167.-175. Pajvančić, Marijana, Parlamentarno pravo, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2008., str. 87.-110.
V	Naslov: Ustavotvorni postupak
	Kratki opis: Postupak promjene ustava
	Literatura: Pajvančić, Marijana, Parlamentarno pravo, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2008., str. 131.-136.
V.	Naslov: Zakonodavna funkcija parlamenta
	Kratki opis: Zakonodavna inicijativa i zakonodavni postupci.
	Literatura: Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., str. 248.-307., Pajvančić, Marijana, Parlamentarno pravo, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2008., str. 136.-178.
VI.	Naslov: Proračunska nadležnost parlamenta
	Kratki opis: Narav proračuna. Parlamentarna rasprava o proračunu.
	Literatura: Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., str. 309.-330.
VII.	Naslov: Parlamentarna kontrola izvršne vlasti
	Kratki opis: Odgovornost vlade. Raspuštanje parlamenta.
	Literatura: Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., str. 330.-350.
VIII.	Naslov: Parlamentarni postupci kontrole rada vlade.
	Kratki opis: Poslaničko pitanje. Interpelacija.

	Literatura: Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., str. 350.-362. Pajvančić, Marijana, Parlamentarno pravo, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2008., str. 178.-182.
IX.	Naslov: Ostale funkcije parlamenta
	Kratki opis:Imenovanje visokih dužnosnika.
	Literatura: Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., str. 350.-362. Pajvančić, Marijana, Parlamentarno pravo, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2008., str. 182.-195.
X.	Naslov: Prava članova parlamenta
	Kratki opis:Mandat. Imunitet. Parlamentarne naknade.
	Literatura: Bačić, Arsen, Parlamentarno pravo: hrvatske i poredbene parlamentarne procedure, Split, 2004., str. 129.-145. Pajvančić, Marijana, Parlamentarno pravo, Fondacija Konrad Adenauer, Beograd, 2008., str. 54.-69.
XI.	Naslov: Modeli parlamentarnog odlučivanja
	Kratki opis:Odlučivanje u složenim državama
	Literatura: Marić, Ivana, (ur.), Proces odlučivanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Konrad Adenauer Stiftung, Sarajevo, 2009., str. 19.-38.
XII.	Naslov: Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
	Kratki opis: Struktura i izbor
	Literatura: Miljko, Zvonko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006., str. 238.-250.
XIII.	Naslov: Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
	Kratki opis: Nadležnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i proces odlučivanja
	Literatura: Miljko, Zvonko, Ustavno uređenje Bosne i Hercegovine, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006., str. 238.-250.
XIV.	Naslov: Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine
	Kratki opis: Vitalni nacionalni interes i entitetsko glasovanje
	Literatura: Marić, Ivana, (ur.), Proces odlučivanja u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, Konrad Adenauer Stiftung, Sarajevo, 2009., str. 47.-55.
XV.	Naslov: Značaj parlamenta i nadnacionalne parlamentarne skupštine
	Kratki opis: Vijeće Europe. Europska unija, NATO
	Literatura: Lluís Maria de Puig, Međunarodni parlamenti,(Izdanja Parlamentarne skupštine BiH, Vukmirović, Zlatko, (ur.), Sarajevo, 2009., str. 21.-25., 49.-76.

Naziv kolegija	MEĐUNARODNI ODNOSI			Kod kolegija	RP1CI304
Studijski program Ciklus	I. CIKLUS			Godina studija	III
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	V.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+0
Status kolegija:	IZBORNI	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Vesna Popović				
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona:	vesna.popovic@pf.sum.ba 036 337 165				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Prezentirati studentima osnovne teme iz međunarodnih odnosa kako bi samostalno mogli da shvate odnosno da prate međunarodne odnose. Svijet je postao povezaniji i jedinstveniji, tako da promatranje ponašanja međunarodnih subjekata nužno zahtijeva veću pažnju i iz teorijskih, a i iz posve praktičnih razloga. Cilj je studentima približiti vanjsku politiku države unutar međunarodnog sustava.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon odslušanog kolegija i poznavanja povijesnih zbivanja, studenti će moći/znati ozbiljnije promatrati i pratiti međunarodne odnose. Upoznat će se sa osnovnim problemima razvoja svijeta na kojima se zasnivaju današnji međunarodni odnosi. Dakle, temeljem prikupljanja i sistematiziranja podataka moguće je graditi teoriju međunarodnih odnosa koja će studente upozoriti na tipične procese i tendencije međunarodnih odnosa, njihove osnovne nosioce i moguće pravce daljnjeg razvoja.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	-Pristupi proučavanja međunarodnih odnosa -Faktori međunarodnih odnosa -Subjekti međunarodnih odnosa -Međunarodna zajednica -Djelatnosti država u međunarodnim odnosima -Tipovi međunarodnih odnosa -Novi svjetski poredak -Teorije međunarodnih odnosa				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	predavanja	vježbe	seminari	samostalni zadaci	
	konzultacije	mentorski rad	terenska nastava	ostalo	
	Napomene:				
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati domaće zadaće - pisati kolokvije - pisati test				

	- ... - ...			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Npr. Pohađanje nastave	30	1	10%	
Npr. Esej				
Npr. Kolokviji	45	1,5	45%	
Npr. Završni usmeni ispit	45	1,5	45%	
Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)				
Dodatna pojašnjenja:				
Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).				
Obvezna literatura:	Radovan Vukadinović, <i>Međunarodni politički odnosi</i> , Zagreb, 2004. Vladimir Đ. Degan, <i>Međunarodno pravo</i> , Zagreb, 2011.			
Dopunska literatura:	Radovan Vukadinović, <i>Teorija vanjske politike</i> , Zagreb, 2005. Henry A. Kissinger, <i>World Order</i> , Zagreb, 2015. Vojin Dimitrijević, Rade Stojanović, <i>Međunarodni odnosi</i> , Beograd, 2004.			
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave... Seminarski rad... (rokovi predaje,...)			

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: Faktori međunarodnih odnosa
	Kratki opis:Pravni, ekonomski, nacionalni faktor.....
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str. 49-92.
II.	Naslov: Subjekti međunarodnih odnosa
	Kratki opis:Države kao subjekti međunarodnih odnosa,
	Literatura: Vladimir Đ. Degan, Međunarodno pravo, Zagreb, 2011., str.209.
III.	Naslov: Subjekti međunarodnih odnosa
	Kratki opis: Međunarodne organizacije,
	Literatura: Vladimir Đ. Degan, Međunarodno pravo, Zagreb, 2011., str. 405-449.
IV.	Naslov: Subjekti međunarodnih odnosa
	Kratki opis: Čovjek kao subjekt međunarodnih odnosa
	Literatura: Vladimir Đ. Degan, Međunarodno pravo, Zagreb, 2011., 459-520.
V.	Naslov: Međunarodna zajednica
	Kratki opis: Struktura međunarodne zajednice
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str. 120-136.
VI.	Naslov: Djelatnosti država u međunarodnim odnosima
	Kratki opis:Aktivnosti država u međunarodnim odnosima,
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str. 141-156.
VII.	Naslov: Djelatnosti država u međunarodnim odnosima
	Kratki opis: Nacionalna sigurnost država; savezi država,
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str. 158-178.
VIII.	Naslov: Tipovi međunarodnih odnosa
	Kratki opis: Ravnoteža snaga- Hladni rat kao izraz bipolarnih međunarodnih odnosa,
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str.223-236.
IX.	Naslov: Novi svjetski poredak
	Kratki opis: Sigurnost u novim uvjetima, UN i održavanje mira i sigurnosti,
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str.252-256.
X.	Naslov: Novi svjetski poredak
	Kratki opis:Mirovne snage
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str.256-258.
XI.	Naslov: Novi svjetski poredak
	Kratki opis:predpostavke mirotnog angažiranja snaga UN
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str.263-268.
XII.	Naslov: Novi svjetski poredak
	Kratki opis:Opcije i problemi za budućnost
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str.272-275.
XIII.	Naslov: Teorije međunarodnih odnosa
	Kratki opis:Teorija sile i konflikta u međunarodnim odnosima
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str.283-294.
XIV.	Naslov: Teorije međunarodnih odnosa
	Kratki opis:Kibernetika i komunikacijska teorija u međunarodnim odnosima
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str.335-347.
XV.	Naslov: Prognoziranje međunarodnih odnosa
	Kratki opis: Predviđanje međunarodnih odnosa
	Literatura: Radovan Vukadinović, Međunarodni politički odnosi, Zagreb, 2004, str.379-413.

Naziv kolegija	SOCIJALNO PRAVO				Kod kolegija	RP1CO306
Studijski program Ciklus	I ciklus				Godina studija	Treća (III)
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	LJETNI		Broj sati po semestru (p+v+s)	2+1
Status kolegija:	OBVEZNI	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu	
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Ivo Rozić					
Kontakt sati/konzultacije:	Srijeda, 12 - 14 h					
E-mail adresa i broj telefona:	ivo.rozic@pf.sum.ba ; 036 337 166					
Asistent						
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona						
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente s teorijskim i praktičnim znanjima potrebnih za razumijevanje temeljnih kategorija socijalne zaštite i sigurnosti (socijalno pravo).					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- opisati opća pitanja, pojam i predmet socijalnog prava; - navesti osigurane rizike i osigurane osobe iz socijalnog osiguranja; - analizirati zdravstveno osiguranje i zdravstvenu zaštitu; - definirati pojam i predmet mirovinskog i invalidskog osiguranja te pravne odnose iz mirovinskog i invalidskog osiguranja; - izraditi pojedinačne pravne akte iz socijalnog prava - primijeniti postupak za ostvarivanje prava i zaštitu prava iz socijalnog osiguranja i socijalne zaštite.					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Opća pitanja socijalnog prava. Zdravstveno osiguranje i zdravstvena zaštita. Mirovinsko i invalidsko osiguranja. Socijalna prava bivših boraca, vojnih invalida i drugih žrtava rata. Socijalno osiguranje nezaposlenih. Socijalna i dječija zaštita. Postupak za ostvarivanje prava i zaštitu prava iz socijalnog osiguranja i socijalne zaštite.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe		Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad		Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:					
Studentske obveze						
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi		Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit		Kontinuirana provjera znanja	Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova						
OBVEZE STUDENTA		SATI (PROCJENA)		UDIO U ECTS-u		UDIO U OCJENI

Pohađanje nastave	45	1,5	10%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	1,5	50%
Završni ispit	30	1	40%

Dodatna pojašnjenja:

Npr. Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada.

Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.

2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.

4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.

6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.

8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.

10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.

2% = Rad je pročitao.

4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen.

6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.

8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.

10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

A = 90 – 100% 5 (izvrstan)

B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar)

C = 70 – 79,9% 3 (dobar)

D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan)

E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)

Obvezna literatura:

Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. (ili druga odgovarajuća izdanja)

Dopunska literatura:	Ibrulj, Nasiha i ost., Zakon o mirovinskom/penzijskom i invalidskom osiguranju s komentarima i priložima, "Federalni zavod za MIO/PIO Mostar", Mostar-Sarajevo, 2002. Ibrulj, Nasiha i ost., Zbirka propisa iz Mirovinskog/Penzijskog i invalidskog osiguranja u Federaciji BiH, "Federalni zavod za MIO/PIO Mostar", Mostar-Sarajevo, 2005. Pravni izvori: Zakonska regulativa iz područja socijalnog prava.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Pojam i predmet socijalnog prava. Socijalna politika. Socijalna politika u Bosni i Hercegovini.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
II.	Pojam socijalnog osiguranja. Socijalna sigurnost. Osigurani rizici. Osigurane osobe. Prava iz socijalnog osiguranja. Grane općeg sustava socijalnog osiguranja.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
III.	Izvori socijalnog prava. Djelatnost Ujedinjenih naroda i njezinih organa na području socijalnog zakonodavstva. Načela socijalnog prava. Organizacija i financiranje socijalnog osiguranja.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
IV.	Vrste zdravstvenog osiguranja. Oblici zdravstvenog osiguranja u Bosni i Hercegovini. Pravni odnosi zdravstvenog socijalnog osiguranja. Elementi pravnih odnosa zdravstvenog socijalnog osiguranja.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
V.	Financiranje zdravstvenog osiguranja. Financiranje obveznog zdravstvenog osiguranja u Bosni i Hercegovini. Zdravstvena zaštita. Zdravstveno osiguranje i svjetska zdravstvena organizacija i Međunarodna organizacija rada.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
VI.	Pojam i predmet mirovinskog i invalidskog osiguranja. Modeli mirovinsko-invalidskog osiguranja u svijetu. Načela mirovinskog i invalidskog osiguranja. Pravni odnosi mirovinskog i invalidskog osiguranja.

	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
VII.	Zajamčena i najniža mirovina. Posebni uvjeti za sticanje i ostvarivanje prava iz mirovinskog i invalidskog socijalnog osiguranja.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
VIII.	Subjekti pravnih odnosa mirovinskog i invalidskog socijalnog osiguranja. Prava i obveze iz pravnog odnosa mirovinskog i invalidskog socijalnog osiguranja.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
IX.	Osnovica za određivanje mirovina i način određivanja visine mirovine. Novčana naknada za fizičku onesposobljenost. Usklađivanje mirovina. Korištenje i prestanak prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
X.	Prava bivših boraca i drugih žrtava rata. Pravni odnosi socijalnog prava ratnih vojnih invalida.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
XI.	Elementi pravnih odnosa iz socijalnog prava vojnih invalida. Stjecanje i ostvarivanje prava na izuzetno materijalno osiguranje. Socijalno osiguranje civilnih žrtava rata.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
XII.	Socijalno osiguranje nezaposlenih. Pravni izvori, načela i krug osoba obuhvaćenih socijalnim osiguranjem za slučaj nezaposlenosti i njihova prava. Sustav socijalnog osiguranja nezaposlenih u Bosni i Hercegovini.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
XIII.	Socijalna zaštita. Pravo na socijalnu zaštitu. Organizacija socijalne zaštite. Zaštita obitelji sa djecom.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
XIV.	Postupanje u oblasti socijalnog osiguranja i socijalne zaštite – opća pitanja. Postupak za ostvarivanje i zaštitu prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja
XV.	Postupak za ostvarivanje, korištenje i prestanak prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja. Postupak za ostvarivanje prava boraca i članova njihovih obitelji. Postupak ostvarivanja prava po osnovu nezaposlenosti. Postupak za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite.
	Dedić S., Socijalno pravo, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu i „Magistrat“ Sarajevo, Sarajevo, 2010. odgovarajuća poglavlja

Naziv kolegija	MEĐUNARODNO JAVNO PRAVO II.				Kod kolegija	P1C037
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	VI.		Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:	nema	Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu	
Nositelj kolegija/nastavnik:		prof. dr. sc. Zlatko Brkić				
Kontakt sati/konzultacije:		Utorak, od 10- 12 sati.				
E-mail adresa i broj telefona:		zlatko.brkic@pf.sum.ba 036 337 175				
Asistent						
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona						
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente sa osnovnim pojmovima objekata međunarodnog prava, te postupcima rješavanja sporova u međunarodnoj zajednici.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Savladavanjem ovog gradiva studenti će moći: -kategorizirati međunarodnopravne norme iz različitih izvora -primijeniti međunarodnopravne norme na konkretne primjere iz međunarodne prakse -procijeniti efikasnost međunarodnih normi kroz rješavanje međunarodnih sporova -vrednovati važnost normi koje se odnose zaštitu žrtava rata -ocijeniti važnost međunarodnog prava za položaj Bosne i Hercegovine u okviru svjetskog poretka					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Izvori međunarodnoga prava. Međunarodni običaj. Međunarodni ugovori: pojam i vrste. Postupci sklapanja ugovora. Poštivanje i primjena ugovora. Naknadna nemogućnost izvršenja ugovora. Mirno rješavanje sporova i osiguranje mira. Načini mirnog rješavanja sporova. Arbitraža. Međunarodni sudovi. Izvori međunarodnog humanitarnog prava. Međunarodni i nemeđunarodni oružani sukobi .Pravila ratovanja. Ograničenja ratovanja.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
	Napomene:					
Studentske obveze						
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad		Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja		Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Nazočnost nastavi	45	1.5	20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	1.5	40%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	1	40%

Dodatna pojašnjenja:

Npr. Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada.

Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.

2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.

4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.

6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.

8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.

10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.

2% = Rad je pročitao.

4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen.

6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.

8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.

10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

- A = 90 – 100% 5 (izvrstan)
 B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar)
 C = 70 – 79,9% 3 (dobar)
 D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan)
 E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)

Obvezna literatura:	Vladimir- Đuro Degan, Međunarodno pravo, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
Dopunska literatura:	Vladimir Ibler, Riječnik međunarodnoga prava, Zagreb, sva izdanja.; Vesna Kazazić, Međunarodno humanitarno pravo, difuzija i primjena, Mostar, 2008.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Izvori međunarodnoga prava. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
II.	Dva elementa običajno pravila. Praksa i opinio iuris. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
III.	Pojam i vrste međunarodnih ugovora. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja
IV.	Postupci sklapanja ugovora. Jedinostavni i složeni postupak. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno prava (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
V.	Ppoštivanje i primjena ugovora. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
VI.	Naknadna nemogućnost izvršenja ugovora. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
VII.	Kršenje ugovora. Prestanak ugovora. Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja)
VIII.	Mirno rješavanje sporova i osiguranje mira. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
IX.	Načini mirnog rješavanja sporova. Pregovori, dobre usluge i posredovanje. Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
X.	Istraga i mirenje. Arbitraža. Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
XI.	Međunarodni sud u Hagu i ostali stalni sudski organi. Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja).
XII.	Izvori ratnog i humanitarnog prava. Rat i druge vrste oružanih sukoba. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
XIII.	Međunarodni i nemeđunarodni oružani sukobi. Pravila humanitarnog prava primjenjiva u nemeđunarodnim oružanim sukobima. Vladimir Đuro Degan, Međunarodno pravo (sva izdanja), odgovarajuća područja.

XIV.	Zaštita ranjenika, bolesnika, i brodolomaca. Postupanje sa ratnim zarobljenicima.
	Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.
XV.	Zaštita civilnog stanovništva. Neutralnost u ratu.
	Vladimir Đuro Degan, (sva izdanja), odgovarajuća poglavlja.

Naziv kolegija	OBVEZNO PRAVO II.				Kod kolegija	P1C038
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	VI.		Broj sati po semestru (p+v+s)	3 + 1
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:	Obvezno pravo I.	Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u treću (3.) godinu studija			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu	
Nositelj kolegija/nastavnik:		Prof. dr. sc. Marko Bevanda				
Kontakt sati/konzultacije:		Ponedjeljak, 10.00 – 12.00 sati				
E-mail adresa i broj telefona:		marko.bevanda@pf.sum.ba ; 036 337 185				
Asistent		Maja Mijatović, asistentica				
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona		maja.mijatovic@pf.sum.ba ; 036 337 193				
Ciljevi kolegija:	Cilj kolegija Obvezno pravo II. je stjecanje znanja o pojedinim ugovorima obveznog prava i izvanugovornim obveznopравnim odnosima. Analizirajući pravne izvore i sudsku praksu studentima omogućiti usvajanje znanja o pojmu, sadržaju i obilježjima brojnih ugovornih i izvanugovornih obveznopравnih instituta.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Očekuje se da će studenti nakon ispunjenih obveza iz kolegija i položenog ispita moći: - opisati, razlikovati i koristiti pojedine ugovore obveznog prava; - definirati, razlikovati i objasniti pojedine pojmove i institute odštetnog prava; - samostalno pisati ugovore i rješavati praktične zadatke					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	UGOVORNI ODNOSI – POJEDINI TIPOVI UGOVORA: Ugovor o kupoprodaji – posebne vrste kupoprodaje; Ugovor o razmjeni; Ugovor o darovanju; Ugovor o doživotnom uzdržavanju; Ugovor o dosmrtnom uzdržavanju; Ugovor o zakupu; Ugovor o najmu; Ugovor o zajmu; Ugovor o posudbi; Ugovor o djelu; Ugovor o građenju, Ugovor o ostavi, Ugovor o uskladištenju, Ugovor o nalogu; Ugovor o zastupanju; Ugovor o komisiju; Ugovor o ortakluku. IZVANUGOVORNI ODNOSI: Izvanugovorne obveze; Odgovornost za štetu; Stjecanje bez osnove; Posloводство bez naloga; Javno obećanje nagrade; Vrijednosni papiri					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
	Napomene:					
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test					
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad		Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja		Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave/angažiranost	30+15=45	1,5	do 10 %	
Samostalni zadaci/Seminarski rad	15	0,5	do 20 %	
Kolokviji	30	1.0	do 30 %	
Završni usmeni ispit	30	1,0	do 40 %	
Dodatna pojašnjenja:				
Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlodobar (4) 91 – 100% odličan (5).				
Obvezna literatura:	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006. Pravni izvori: Zakon o obveznim odnosima (Službeni list SFRJ br. 29/78., 39/85., 45/89. i 57/89., Službeni list R BiH, br. 2/92., 13/93., Službene novine Federacije BiH br. 29/03., 42/11., Službeni glasnik Republike Srpske br. 17/93, 3/96., 39/03., 74/04.)			
Dopunska literatura:	VIZNER, Boris, BUKLIJAŠ, Ivan: Komentar Zakona o obveznim (obligacionim) odnosima, Knjige 1. – 4., Zagreb, 1978/1980. GORENC, Vilim: Zakon o obveznim odnosima s komentarom, Zagreb, 1998. PEROVIĆ, Slobodan: Obligaciono pravo, Beograd, 1990. BEVANDA, Marko, Obvezno-pravno uređenje u Bosni i Hercegovini, Mostar, 2013. CRNIĆ, Ivica, Odštetno pravo, Zagreb, 2008. BIKIĆ, Abedin, Naknada štete, Sarajevo, 2010. SLAKOPER, Zvonimir, GORENC, Vilim, KAČER Hrvoje, Obvezno pravo – pojedini tipovi ugovora, Zagreb, 2010.			

Dodatne informacije o kolegiju	
---------------------------------------	--

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME I OBVEZNA LITERATURA
I.	VRSTE UGOVORA U OBVEZNOM PRAVU
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima; SLAKOPER, Zvonimir, GORENC, Vilim, KAČER Hrvoje, Obvezno pravo – pojedini tipovi ugovora, Zagreb, 2010.; PEROVIĆ, Slobodan: Obligaciono pravo, Beograd, 1990.
II.	KUPOPRODAJA, RAZMJENA, DAROVANJE, DOŽIVOTNO UZDRŽAVANJE, DOSMRTNO UZDRŽAVANJE
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
III.	ZAKUP, NAJAM, ZAJAM, POSUDBA
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
IV.	UGOVOR O DJELU, GRAĐENJU, OSTAVA, USKLADIŠTENJE
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
V.	NALOG, KOMISION, ORTAKLUK
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
VI.	OGOVRNOST ZA ŠTETU - pretpostavke
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
VII.	VRSTE ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU – ugovorna, izvanugovorna, predugovorna odgovornost.
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
VIII.	VRSTE ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU – Objektivna odgovornost
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
IX.	VRSTE ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU – subjektivna odgovornost
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
X.	VRSTE ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU - Vlastita odgovornost i odgovornost za drugoga, odgovornost više osoba za istu štetu
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
XI.	POSEBNI SLUČAJEVI ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
XII.	POPRAVLJANJE ŠTETE – naturalna restitucija, satisfakcija
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;

XIII.	POPRAVLJANJE ŠTETE – naknada štete
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
XIV.	STJECANJE BEZ OSNOVE, POSLOVODSTVO BEZ NALOGA
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;
XV.	JAVNO OBEĆANJE NAGRADE, VRJEDNOSNI PAPIRI
	KLARIĆ, Petar, VEDRIŠ, Martin: Građansko pravo, Zagreb, 2006.; Zakon o obveznim odnosima;

Naziv kolegija	KAZNENO PROCESNO PRAVO II				Kod kolegija	P1CO39
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	VI.		Broj sati po semestru (p+v+s)	2+1
Status kolegija:	OP	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:		
Nositelj kolegija/nastavnik:	doc. dr. sc. Maja Pilić					
Kontakt sati/konzultacije:	Utorak 10.00-11.00					
E-mail adresa i broj telefona:	maja.pilic@pf.sum.ba					
Asistent	Adriana Pranjić, asistentica					
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona	adriana.pranjic@pf.sum.ba ; 036 337 176					
Ciljevi kolegija:	Izučavanje osnovnih stadija kaznenog postupka. Obrađivanje uvjeta svakog pojedinog dijela postupka počevši od pripremnog postupka odnosno istrage do posebnih postupaka propisanih Zakonom o kaznenom postupku BiH.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Znati i prepoznati uvjete za pokretanje i vođenje kaznenog postupka. Izraditi nalog o pokretanju istrage. Definirati i dati primjer uvjeta za obustavu istrage. Argumentirati razloge za podizanje optužnice. Napisati optužnicu. Provjeriti uvjete za prethodne prigovore. Demonstrirati vođenje glavne rasprave. Izraditi i argumentirati presudu. Definirati razloge za podnošenje žalbe na presudu. Poznavati i definirati posebne kaznene postupke.					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Oblici kaznenog postupka; Istraga; Postupak optuživanja; Glavna rasprava; Presuda i vrste presude; Redovni pravni lijekovi; Izvanredni pravni lijek; Postupak za izdavanje kaznenog naloga; Posebne odredbe o izricanju sudske opomene; Postupak prema maloljetnicima; Odgovornost pravnih osoba za kaznena djela; Prekid postupka u slučaju nastupanja duševne bolesti, postupak u slučaju neuračunljivosti i postupak u slučaju obveznog liječenja od ovisnosti; Oduzimanje predmeta i oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, postupak za opozivanje uvjetne osude; Postupak za donošenje odluke o brisanju osude ili prestanku mjera sigurnosti i pravnih posljedica osude; Postupak za pružanje međunarodne pravne pomoći i izvršenje međunarodnih ugovora u kaznenopravnim stvarima; Postupak za izručenje osumnjičenih odnosno optuženih i oštećenih osoba; Postupak za naknadu štete, rehabilitaciju i ostvarenje drugih prava osoba neopravdano osuđenih i neosnovano lišenih slobode; Izdavanje potjernice i objave					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
	Napomene: Terenska nastava podrazumijeva posjet studenata pravosudnim institucijama(Županijskom sudu u Mostaru i Sudu BiH u Sarajevu.)					
Studentske obveze						

Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	45+30	1,5	Max 20%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	1,5	Max 40%	
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	2	Max 40%	
<i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i>				
<i>Dodatna pojašnjenja:</i>				
<i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i> <i>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene</i> <i>od 81% do 84% = do 2% ocjene</i> <i>od 85% do 88% = do 4% ocjene</i> <i>od 89% do 92% = do 6% ocjene</i> <i>od 93% do 96% = do 8% ocjene</i> <i>od 97% do 100% = do 10% ocjene</i>				
<i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i> <i>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene</i> <i>od 51% do 60% = do 6% ocjene</i> <i>od 61% do 70% = do 12% ocjene</i> <i>od 71% do 80% = do 18% ocjene</i> <i>od 81% do 90% = do 24% ocjene</i> <i>od 91% do 100% = do 30% ocjene</i>				
<i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i> <i>0 – 55% nedovoljan (1)</i> <i>55 – 66% dovoljan (2)</i> <i>67 – 78% dobar (3)</i> <i>79 – 90% vrlo dobar (4)</i> <i>91 – 100% odličan (5).</i>				
Obvezna literatura:	- Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017. - Zakon o kaznenom postupku FBiH (Službene novine FBiH br. 36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14, 76/14)			

	- Zakon o kaznenom postupku BiH (Službeni glasnik BiH br. 3/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09 i 93/09, 72/13).
Dopunska literatura:	- Krapac, D: Kazneno procesno pravo, Prva knjiga: Institucija, IV. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, 2010. Godina - Pavišić, B. i suradnici: Kazneno postupovno pravo, 3. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2010. godina. - Sijerčić – Čolić, H; Hadžiomerađić, M; Jurčević, M; Simović, M: Komentari Zakona o krivičnom/kaznenom postupku u BiH, Vijeće Europe/Europska komisija, Sarajevo, 2009. - Simović N. M; Simović, M. V; Todorović, LJ: Krivični postupak Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Republike Srpske, Biblioteka Mostovi, Sarajevo, 2009. - Tomić, M; Ilić, M: Kazneno procesno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2006. godina. - Zlatarić, B; Damaška, M: Rječnik krivičnog prava i postupka, Informator, Zagreb, 1977.
Dodatne informacije o kolegiju	
Broj nastavne Cjeline	TEME, KRATAK OPIS I LITERATURA
I.	Oblici kaznenog postupka
	Općenito o oblicima kaznenog postupka; Stadiji kaznenog postupka
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str.17.-20.
II.	Prethodni postupak i pokretanje istrage
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 23.-53.
	Uopće o istrazi; prijavljivanje kaznenog djela; predistražni postupak i provođenje istrage; Obustava, prekid i okončanje istrage
III.	Postupak optuživanja i otvaranje, tijek i upravljanje glavnom raspravom
	Podizanje optužnice; Sudska kontrola optužnice; Prethodni prigovori; Izjašnjenje o krivnji; Pregovaranje o krivnji; Povlačenje optužnice; Pojam, značaj i svrha glavne rasprave; Pretpostavke za održavanje glavne rasprave; Odlaganje i prekid glavne rasprave; Tijek glavne rasprave
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 57.-78.
IV.	Glavna rasprava
	Uvjeti za održavanje glavne rasprave; Odlaganje i prekid glavne rasprave; tijek glavne rasprave
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017. str. 81.-103.
V.	Presuda i vrste presude

	Pojam, vrste i predmet presude; Presuda klijom se optužba odbija; Presuda klijom se optuženi oslobađa optužbe; Presuda klijom se optuženi proglašava krivim; Objavljivanje i pismena izrada presude
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 109.-117.
VI.	Redovni pravni lijekovi
	Uopće o pravnim lijekovima; Žalba na prvostupanjsku presudu; Žalba na presudu drugostupanjskog suda; Žalba na rješenje
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 123.-148.
VII.	Izvanredni pravni lijek
	Smisao i značaj izvanrednog pravnog lijeka; Ponavljanje postupka
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 151.-161.
VIII.	Postupak za izdavanje kaznenog naloga; Posebne odredbe o izricanju sudske opomene
	Uopće o postupku izdavanja kaznenog naloga; Postupak po zahtjevu tužitelja za izdavanje kaznenog naloga; Izricanje sudske opomene; Specifičnosti odluke o izricanju sudske opomene
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 165.-178.
IX.	Postupak prema maloljetnicima
	Odredbe koje se primjenjuju u postupku prema maloljetnicima; Osnovne značajke postupka prema maloljetnicima; Tijek postupka prema maloljetnicima; Odgojne preporuke
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 181.-207.
X.	Odgovornost pravnih osoba za kaznena djela
	Općenito o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela; Specifičnosti i tijek postupka prema pravnim osobama.
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 211.-215.
XI.	Prekid postupka u slučaju nastupanja duševne bolesti, postupak u slučaju neuračunljivosti i postupak u slučaju obveznog liječenja od ovisnosti
	Prekid postupka u slučaju nastupanja duševne bolesti; Postupak u slučaju neubrojivosti; Postupak u slučaju obveznog liječenja od ovisnosti;
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 219.- 226.
XII.	Oduzimanje predmeta i oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom, postupak za opozivanje uvjetne osude

	Oduzimanje predmeta; Oduzimanje imovinske koristi pribavljene kaznenim djelom; Postupak za opozivanje uvjetne osude
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 229.-235.
XIII.	Postupak za donošenje odluke o brisanju osude ili prestanku mjera sigurnosti i pravnih posljedica osude
	Donošenje odluke o brisanju osude, prestanku mjera sigurnosti i pravnih posljedica osude; Uvjerenje o kaznenoj evidenciji
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 237.-241.
XIV.	Postupak za izručenje osumnjičenih odnosno optuženih i izdavanje potjernice i objave
	Postupci za izručenje iz Bosne i Hercegovine u drugu državu i iz druge države u Bosnu i Hercegovinu; Postupak izručenja međunarodnim kaznenim sudovima; Izdavanje potjernice; Izdavanje objave
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017.str. 243.-265.
XV.	Postupak za naknadu štete, rehabilitaciju i ostvarenje drugih prava osoba neopravdano osuđenih i neosnovano lišenih slobode
	Pretpostavke za naknadu štete osobama neopravdano osuđenima; Pravo na naknadu štete osobi neosnovano lišenoj slobode; Postupak za rehabilitaciju osoba neopravdano osuđenih i neosnovano lišenih slobode.
	Sijerčić-Čolić, H: Krivično procesno pravo – Knjiga II. Tok redovnog krivičnog postupka i posebni postupci, Četvrto izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2017., str. 271.-281.

<i>Naziv kolegija</i>	FINANCIJSKO PRAVO I FINANCIJSKA ZNANOST			<i>Kod kolegija</i>	P1CO310
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			<i>Godina studija</i>	III.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	VI.	<i>Broj sati po semestru (p+v+s)</i>	4+2
<i>Status kolegija:</i>	OBVEZNI	<i>Preduvjeti:</i>	-	<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	SVI STUDENTI III. GODINE PREDDIPLOMSKOG STUDIJA PRAVO			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	PREMA RASPOREDU
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	prof. dr.sc. Ana Dujmović				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Četvrtak, 10 -11 sati, ili prema dogovoru				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	ana.dujmovic@pf.sum.ba ; 036 337 177				
<i>Asistent</i>	Doris Popović, asistentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	doris.popovic@pf.sum.ba ; 036 337 193				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Prezentirati studentima: (a) detaljna teorijska i pozitivnopravna saznanja iz područja financijskog prava i znanosti s posebnim osvrtom na sustav poreza kao i djelovanje i karakteristike proračuna.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	Studenti bi trebali moći: - interpretirati i usporediti različite teorijske pristupe osnovnim financijsko pravnim pojmovima i problemima; - prepoznati glavne karakteristike i specifičnosti, te elemente odnosa javnih prihoda, rashoda i proračuna; - definirati i opisati pojedine institute i oblike poreznog prava; - prepoznati i tumačiti različite izvore poreznog prava; - odrediti pojam i pravnu prirodu proračuna Temeljem usvojenih teorijskih znanja studenti bi trebali biti sposobni isto znanje primijeniti u praksi.				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	(1) Pojam, predmet i razvoj Financijskog prava i financijske znanosti, (2) Javni rashodi; (3) Javni prihodi; (4) Porezi; (5) Carine; (6) Pristojbe, doprinosi i parafiskaliteti; (7) Javni zajam, (8) Proračun u teoriji i praksi; (9) Porezni sustav BiH (10) Porezni oblici oporezivanje potrošnje; (11) Porezni oblici oporezivanja dohotka, (12) Porezi na imovinu (13) Postupak za razrez i naplatu poreza; (14) Fondovsko financiranje javnih potreba (15) Fiskalna politika i njeni instrumenti				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	

	Napomene:			
<i>Studentske obveze</i>	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati domaće zadaće - pisati kolokvije - pisati test - ... - ...			
<i>Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Npr. Pohađanje nastave	10	1	10%	
Npr. Esej	20	-	20%	
Npr. Kolokviji ili završi pismeni ispit	40	2	40%	
Npr. Završni usmeni ispit	30	2	30%	
<i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i>				
<i>Dodatna pojašnjenja:</i>				
<i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i> <i>manje od 80% dolazaka = 0% ocjene</i> <i>od 81% do 84% = do 2% ocjene</i> <i>od 85% do 88% = do 4% ocjene</i> <i>od 89% do 92% = do 6% ocjene</i> <i>od 93% do 96% = do 8% ocjene</i> <i>od 97% do 100% = do 10% ocjene</i>				
<i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i> <i>manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene</i> <i>od 51% do 60% = do 6% ocjene</i> <i>od 61% do 70% = do 12% ocjene</i> <i>od 71% do 80% = do 18% ocjene</i> <i>od 81% do 90% = do 24% ocjene</i> <i>od 91% do 100% = do 30% ocjene</i>				
<i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i> <i>0 – 55% nedovoljan (1)</i> <i>55 – 66% dovoljan (2)</i> <i>67 – 78% dobar (3)</i> <i>79 – 90% vrlo dobar (4)</i> <i>91 – 100% odličan (5).</i>				

<i>Obvezna literatura:</i>	OBVEZNA: (1) Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., <i>Fiskalna znanost</i> (redaktor: Halid Konjhodžić), Pravni fakultet Mostar, Mostar, 2009. (2) Jelčić, B., Lončarić-Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N., <i>Financijsko pravo i financijska znanost</i> , Narodne novine, Zagreb, 2008. ili ranije (odabrana poglavlja)
<i>Dopunska literatura:</i>	(1) Raković, M., <i>Finansije i finansijsko pravo</i> , Banja Luka, 2007. (2) Mijatović, N., <i>Oporezivanje imovine s posebnim osvrtom na oporezivanje nasljedstva i darova</i> , Zagreb, Pravni fakultet, 2004. (3) Cindori, S., Pilipović, O., Kalčić, R., <i>Porez na dodanu vrijednost u teoriji i praksi</i> , Split, Web knjižara, 2015
<i>Dodatne informacije o kolegiju</i>	Studenti su dužni pohađati minimalno 75% predviđene nastave. Izostanaka je moguće opravdati pisanjem dodatnog esejskog ili seminarskog rada. Integralni ispit iz predmeta polaže se pismeno i usmeno. Da bi se pristupilo usmenom dijelu ispita, neophodno je ostvariti barem 60% točnih odgovora na pismenom dijelu ispita. Studenti ispit mogu polagati i kroz kolokvije (dva kolokvija). Studenti koji uspješno polože oba kolokvija, oslobođeni su pisanja pismenog dijela ispita i pristupaju samo usmenoj elaboraciji. Ostvarena ocjena na ispitu oslikava zalaganje i aktivno sudjelovanje u nastavi, ostvarene bodove na pismenom dijelu ispita i uspješnost usmene elaboracije znanja.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: Pojam, predmet, postanak i razvoj financijskog prava i financijske znanosti Kratki opis: Objasniti pojam i povijesni razvoj financijskog prava kao zasebne pravne discipline i njegov odnos prema javnim financijama. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., <i>Fiskalna znanost</i> (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja
II.	Naslov: Pojam, načela i podjela javnih rashoda; Opseg, pokrće i efekti javnih rashoda Kratki opis: Definirati pojam javnog rashoda, objasniti najznačajnije kriterije prema kojima se vrši njihova klasifikacija. Objasniti osnovne učinke javnih rashoda. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., <i>Fiskalna znanost</i> (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja
III.	Naslov: Pojam, pravne osnove i raspodjela javnih prihoda Kratki opis: Objasniti pojam javnog prihoda, najznačajnije kriterije njihove klasifikacije i načine raspodjele. Objasniti odnos pojmova fiskalnog i poreznog suvereniteta. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., <i>Fiskalna znanost</i> (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja
IV.	Naslov: Pojam, vrste i karakteristike poreza; Elementi oporezivanja (terminologija), Kratki opis: Objasniti pojam poreza kao najznačajnijeg javnog prihoda, obraditi njegove osnovne karakteristike. Prezentirati osnovne elemente terminologije oporezivanja. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., <i>Fiskalna znanost</i> (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja
V.	Naslov: Teorije opravdanosti ubiranja poreza, Višestruko oporezivanje, Porezna načela, Ciljevi i efekti oporezivanja

	Kratki opis: Nabrojati i objasniti osnovne teorije opravdanosti ubiranja poreza. Definirati pojam višestrukog oporezivanja i njegove najznačajnije vrste. Definirati porezna načela i objasniti zahtjeve koje oni postavljaju. Objasniti pojam ciljeva i efekata oporezivanja i objasniti razliku među njima. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja
VI.	Naslov: Ostali oblici javnih prihoda (carine, doprinosi, parafiskaliteti) Kratki opis: Objasniti pojam carina kao oblika javnog prihoda, klasificirati ih prema najvažnijim kriterijima i pokazati njihove učinke. Objasniti pojam doprinosa i odrediti njegov položaj u strukturi javnih prihoda. Odrediti pojam parafiskaliteta. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja
VII.	Naslov: Pojam, karakteristike i vrste javnih zajmova; Emisija i konverzija javnog zajma; Bankrot i granice zaduženja države Kratki opis: Definirati pojam javnog zajma kao najvažnijeg nefiskalnog prihoda države. Objasniti pravnu prirodu javnog zajma i način njegove provedbe. Objasniti pojam bankrota države i njegovu ovisnost s granicama zaduženja države. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja
VIII.	Naslov: Proračun - pravna priroda, funkcije i načela; Sastavljanje, izvršenje i kontrola proračuna. Kratki opis: Upoznati studente s pojmom proračuna i njegovom pravnom prirodom. Objasniti postupak izrade i trošenja proračuna. Klasificirati i objasniti osnovna proračunska načela. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja
IX.	Naslov: Osnovna obilježja i oblici poreznog sustava Bosne i Hercegovine i R Hrvatske Kratki opis: Objasniti strukturu fiskalnih i poreznih sustava koji egzistiraju unutar Bosne i Hercegovine. Odrediti osnovne porezne oblike unutar navedenog sustava. Komparirati fiskalne sustave BiH i RH. Literatura: Relevantni pozitivno-pravni propisi
X.	Naslov: Porezni oblici oporezivanje potrošnje Kratki opis: Objasniti osnovne oblike oporezivanja potrošnje: porez na dodanu vrijednost (PDV), opći porez na promet, trošarine i njihove karakteristike. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja Jelčić, B., Lončarić-Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N., Financijsko pravo i financijska znanost, Narodne novine, Zagreb, 2008. ili ranije (odabrana poglavlja) Relevantni pozitivno-pravni propisi
XI.	Naslov: Porezni oblici oporezivanja dohotka Kratki opis: Objasniti osnovne oblike oporezivanja dohotka: porez na dohodak i porez na dobit. Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja Jelčić, B., Lončarić-Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N., Financijsko pravo i

	financijska znanost, Narodne novine, Zagreb, 2008. ili ranije (odabrana poglavlja) Relevantni pozitivno-pravni propisi
XII.	Naslov: Imovinski porezi
	Kratki opis: Objasniti pojam imovinskih poreza i njegove najznačajnije karakteristike i vrste.
	Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja Jelčić, B., Lončarić-Horvat, O., Šimović, J., Arbutina, H., Mijatović, N., Financijsko pravo i financijska znanost, Narodne novine, Zagreb, 2008. ili ranije (odabrana poglavlja) Relevantni pozitivno-pravni propisi
XIII.	Naslov: Postupak za razrez i naplatu poreza
	Kratki opis: Objasniti pravnu prirodu i stadije postupka razreza i naplate poreza.
	Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja Relevantni pozitivno-pravni propisi
XIV.	Naslov: Fondovsko financiranje javnih potreba
	Kratki opis: Objasniti strukturu i načela fondovskog financiranja javnih potreba. Prezentirati sustav fondovskog financiranja unutar BiH.
	Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja
XV.	Naslov: Fiskalna politika i njeni instrumenti
	Kratki opis: Objasniti pojam fiskalne politike i načine njena djelovanja. Klasificirati instrumente fiskalne politike i pokazati njihove učinke.
	Literatura: Konjhodžić, H., Muratović, H., Petrović, A., Sabljčić, V., Svilokos, T., Fiskalna znanost (redaktor: Halid Konjhodžić) – relevantna poglavlja

Naziv kolegija	KRIMINALISTIKA				Kod kolegija	P1C0311
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	5	Semestar	VI.		Broj sati po semestru (p+v+s)	3+1
Status kolegija:	OP	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:		
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Denis Pajić					
Kontakt sati/konzultacije:	Utorak 10.00-11.00					
E-mail adresa i broj telefona:	denis.pajic@pf.sum.ba					
Asistent	Adriana Pranjić, asistentica					
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona	adriana.pranjic@pf.sum.ba ; 036 337 176					
Ciljevi kolegija:	Cilj je kolegija upoznavanje polaznika s pojmom, ulogom i zadacima kriminalistike, temeljnim načelima, institutima, subjektima i metodologijom rada. Sadržaj kriminalistike dopunjuju spoznaje iz nekih drugih predmeta u studiju, a još je važnije da omogućava daljnje potpunije i temeljitije interdisciplinarno istraživanje mnogobrojnih tema.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Razumjeti i praktično primjeniti kriminalističke metode i sredstava u svakodnevnom radu u području otkrivanja i dokazivanja kaznenih djela.					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Uvod u kriminalistiku; Pojam, predmet, zadaća kriminalistike; Sustav kriminalistike i kriminalistika i druge discipline: Tradicionalna podjela, novi pristup sustavnoj podjeli kriminalistike; Razvoj kriminalistike: razdoblje nastanka znanstvene kriminalistike, perspektive razvoja; KRIMINALISTIČKA TAKTIKA: Radnje otkrivanja kaznenog djela; Mjere osiguranja učinkovitosti kaznenog postupka: Poziv, Jamstvo, Dovođenje, Uhićenje, Mjere opreza, Pritvor, Postupanje sa sumnjivim stvarima; Početna saznanja o kaznenom djelu i izvidi kaznenih djela; Ispitivanje okrivljenika; Očevid, rekonstrukcija i pokus; KRIMINALISTIČKA TEHNIKA: Kriminalistička identifikacija: Pojam i vrste identiteta; Pregled metoda identifikacije osoba; Kriminalistička traseologija: Pojam traga, Elementi i oblici tragova, Klasifikacija tragova prema vremenu nastanka;					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
	Napomene: Terenska nastava podrazumijeva posjet studenata Odjelu kriminalističke tehnike u MUP-u HNK					
Studentske obveze						
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad		Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja		Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	30+15	1	25%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja		1	25%	
Završni ispit		2	50%	
Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)				
Dodatna pojašnjenja:				
Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).				
Obvezna literatura:	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016.			
Dopunska literatura:	- Tomić, M. Skraćena kompilacija udžbenika V. Vodinelića - PAVIŠIĆ, M., MODLY, D., VEIĆ, P.; KRIMINALISTIKA I, Knjiga1., Golden marketing-tehnička knjiga, Zagreb, 2006. - MODLY, D., MRŠIĆ, G.; Uvod u kriminalistiku, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2014.			
Dodatne informacije o kolegiju				
Broj nastavne	TEME, KRATAK OPIS I LITERATURA			

Cjeline	
I.	Pojam, predmet i zadaća kriminalistike:
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., str.11.-42.
II.	Sustav kriminalistike i kriminalistika i druge discipline: Tradicionalna podjela, novi pristup sustavnoj podjeli kriminalistike
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., str. 43.-76.
III.	Kriminalističko taktička načela
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., str. 81.-89.
IV.	Načini saznanja za pripremanje ili počinjenje kaznenog djela
	Radnje otkrivanja kaznenog djela, kaznena prijava
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., str. 90.-114.
V.	Stadiji u počinjenju kaznenoga djela
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., str. 132.-142.
VI.	Izvori informacija u kriminalističkoj znanosti
	Iskaz osoba, ispitivanje, provođenje ispitivanja, psihološki i logički redoslijed ispitivanja Pristup ispitivanju, ispitivanje posebnih kategorija okrivljenika, Tijek ispitivanja i šutnja okrivljenika, Pojam svjedoka i iskaza svjedoka, Klasifikacija svjedoka, Psihologija svjedočenja,
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., str. 147.-172.
VII.	Intervju, suočavanje, prikupljanje obavijesti
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., 173.- 197
VIII.	Materijalni izvori informacija
	Traseologija, tragovi, Podjela tragova po značenju
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., str. 197.-213.
IX.	Stvarni dokazi u užem smislu; Otkrivanje, fiksiranje i korištenje tragova
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016, str. 217.-231.
X.	Dokazivanje u postupovnom smislu
	Heuristička funkcija dokaza, Pogreške u dokazivanju u kriminalističkoj proceduri
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., str. 235.-238

XI.	Indicije
	Dokazivanje pomoću indicija, Metodologija rada s indicijama,
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016
XII.	Kriminalistička traseologija: Pojam traga, Elementi i oblici tragova, Klasifikacija tragova prema vremenu nastanka
	- Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016. str. 235.-246.
XIII.	Biološki tragovi; Tragovi na staklu i staklo kao trag;
	- Tomić, M. Kmpilacija udžbenika V. Vodinelića, str. 61.-94.
XIV.	Metodika otkrivanja, istraživanja i razjašnjenja ubojstava
	Petrović B.: Kriminalistika, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo 2016., Tomić, M. Kmpilacija udžbenika V. Vodinelića, str. 109.-132.
XV.	Stjecaj indicija, Vremenska klasifikacija indicija, Podjela indicija s predmetnog stajališta
	MODLY, D., MRŠIĆ, G.; Uvod u kriminalistiku, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2014., str. 247-248.

Naziv kolegija	ŠPORTSKO PRAVO				Kod kolegija	P1CI35
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	3	Semestar	VI.		Broj sati po semestru (p+v)	2+0
Status kolegija:	izborni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u III. godinu			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu	
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Marija Vidić					
Kontakt sati/konzultacije:	Utorkom od 10 do 12					
E-mail adresa i broj telefona:	marija.vidic@pf.sum.ba ; 036 337 172					
Asistent						
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona						
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente s temeljnim pitanjima športskog prava, pravnih i fizičkih osoba u športskom pravu, ustrojbenim oblicima športskim klubova, pravnim poslovima dionika športskih natjecanja, dopinga, osiguranju i arbitražnom rješavanju sporova u športu.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- navesti osnovna obilježja športskog prava - odrediti zajedničke karakteristike za posebne ugovore športskog prava; - analizirati konkretne predmete i primijeniti teoretski dio u praksi pri određivanju temeljnih obilježja pravnih i fizičkih osoba u športu, ustrojbenih oblika športskih klubova, transfer športaša; - definirati doping i arbitražno rješavanje sporova u športu.					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Uvod u športsko pravo, športske organizacije i savezi, pravni izvori i odnos športskog prava prema drugim granama prava, javni interes i organiziranje sporta, pravne osobe (športska udruženja), prava i obveze pravnih osoba, fizičke osobe u oblasti športa, ustrojbeni oblici športskih klubova u hrvatskom pravu, športska takmičenja i priredbe, športski objekti i suzbijanje nedoličnog ponašanja na športskim priredbama, pravni poslovi sudionika u športskom natjecanju, pravni okvir transfera profesionalnih športaša, pravni okvir transfera profesionalnih športaša, financiranje športa, doping i šport, sport i osiguranje, arbitražno rješavanje sporova u športu.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pisati kolokvije - pisati test					
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti nastavi	Seminarski rad		Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja		Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova						
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)		UDIO U ECTS-u		UDIO U OCJENI	

Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	30	1	Max 20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	1	Max 40%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	2	Max 40%

Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70% završni ispit, a 30% ostale aktivnosti i sl.

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 30%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 4% ocjene

od 85% do 88% = do 8% ocjene

od 89% do 92% = do 12% ocjene

od 93% do 96% = do 16% ocjene

od 97% do 100% = do 20% ocjene.

Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.

2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.

4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.

6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.

8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.

10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.

2% = Rad je pročitao.

4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen.

6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.

8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.

10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene.

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene
 od 71% do 80% = do 24% ocjene
 od 81% do 90% = do 32% ocjene
 od 91% do 100% = do 40% ocjene.

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)
 55 – 66% dovoljan (2)
 67 – 78% dobar (3)
 79 – 90% vrlo dobar (4)
 91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009. Zakon o sportu BiH, Službeni glasnik, br. 27/8, 66/16. Ivkošić, M./Ceronja, P., Pravni modeli provođenja postupka obveznog preoblikovanja športskog kluba - udruge u športsko dioničko društvo, Zbornik PfZ, br. 59(1), 2009, str. 125-150.
Dopunska literatura:	Zakon o sportu RH, NN 71/06 , 150/08 , 124/10 , 124/11 , 86/12 , 94/13 , 85/15 , 19/16 . Zakon o sportu RS, "Službeni glasnik RS", br. 4/02, 66/03, 73/08 i 102/08.
Dodatne informacije o kolegiju	<u>Pohađanje nastave:</u> Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	UVOD U ŠPORTSKO PRAVO Šport kao društvena i gospodarska djelatnost, pojam i razvitak športskog prava, autonomija športa, ograničenje športske autonomije Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009.
II.	ŠPORTSKE ORGANIZACIJE I SAVEZI Monopolno-hijerarhijska struktura športa, načelo jednog sportskog saveza unutar države (načelo jednog mjesta), međunarodne športske organizacije i savezi, nacionalne športske organizacije i savezi Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009. Zakon o sportu BiH, Službeni glasnik, br. 27/8, 66/16.
III.	PRAVNI IZVORI I ODNOS ŠPORTSKOG PRAVA PREMA DRUGIM GRANAMA PRAVA Domaći i međunarodni pravni izvori; klasični pravni izvori (ustavi, zakoni), autonomni pravni izvori (opći akti športskih udruga različitih razina, domaći i strani), sudska praksa, pravna znanost. Odnos športskog prava prema građanskom, građanskom procesnom pravu, prema radnom pravu, prema upravnom pravu, kaznenom pravu, prekršajnom pravu i prema međunarodnom privatnom pravu. Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009.
IV.	JAVNI INTERES I ORGANIZIRANJE SPORTA Javni interes i ciljevi u športu, Strategija razvoja športa i program razvoja, Vijeće za sport BiH, nositelji športskih aktivnosti, upis u registar

	Zakon o sportu BiH, Službeni glasnik, br. 27/8, 66/16.
V.	PRAVNE OSOBE (ŠPORTSKA UDRUŽENJA)
	Športski klub, amaterski športski klub, način osnivanja amaterskog športskog kluba, profesionalni športski klub
	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009. Zakon o sportu BiH, Službeni glasnik, br. 27/8, 66/16.
VI.	PRAVNE OSOBE (ŠPORTSKA UDRUŽENJA)
	Sportsko društvo, Sportski savez, Olimpijski savez BiH, Amaterski i profesionalni sportski klub osoba s invaliditetom, sportsko društvo i savez osoba s invaliditetom, paraolimpijski savez osoba s invaliditetom, udruženja sportske rekreacije
	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009. Zakon o sportu BiH, Službeni glasnik, br. 27/8, 66/16.
VII.	PRAVA I OBEVEZE PRAVNIH OSOBA, FIZIČKE OSOBE U OBLASTI ŠPORTA
	Sloboda i samostalnost, stjecanje svojstva pravne osobe, skupština udruženja, obavljanje djelatnosti, radni odnos u sportskim organizacijama, sportaši, stručni radnici i sportski radnici, vrste sportaša, prava i obveze sportaša, status vrhunskog sportaša, sportaši strani državljani
	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009. Zakon o sportu BiH, Službeni glasnik, br. 27/8, 66/16.
VIII.	USTROJBENI OBLICI ŠPORTSKIH KLUBOVA U HRVATSKOM PRAVU
	Športske udruge (unutarnji odnosi u društvu (udruzi), zastupanje udruge, odgovornost za obveze udruge, prestanak udruge), Trgovačka društva u športu-športsko dioničko društvo (pojam športske djelatnosti i trgovačka društva, općenito o športskom dioničkom društvu, profesionalni status športskog dioničkog društva, posebna pravila o poslovanju športskog dioničkog društva, članstvo u š.d.d-u, članstvo u organima š.d.d.-a, nastanak š.d.d.-a, ustroj š.d.d.-a, dualistički ustroj, monistički ustroj, djelovanje š.d.d.-a, prestanak društva)
	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009. Zakon o sportu RH, NN 71/06 , 150/08 , 124/10 , 124/11 , 86/12 , 94/13 , 85/15 , 19/16
IX.	USTROJBENI OBLICI ŠPORTSKIH KLUBOVA U HRVATSKOM PRAVU
	Preoblikovanje športske udruge u š.d.d., Postupak provedbe preoblikovanja, Stečaj športskog kluba (udruge/š.d.d.-a), Opće posljedice otvaranja stečaja, Športske posljedice otvaranja stečaja, Djelovanja stečaja na nadležnost organa društva (udruge/š.d.d.-a), Djelovanje stečaja na pravni položaj sportaša, Športske ustanove
	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009. Zakon o sportu RH, NN 71/06 , 150/08 , 124/10 , 124/11 , 86/12 , 94/13 , 85/15 , 19/16
X.	SPORTSKA TAKMIČENJA I PRIREDBE, ŠPORTSKI OBJEKTI I SUZBIJANJE NEDOLIČNOG PONAŠANJA NA ŠPORTSKIM PRIREDBAMA
	Sustav športskih natjecanja (domaći i međunarodni). Športski objekti i njihova kategorizacija.
	Suzbijanje nasilja i nedoličnog ponašanja na športskim priredbama. Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009. Zakon o sportu BiH, Službeni glasnik, br. 27/8, 66/16.
XI.	PRAVNI POSLOVI SUDIONIKA U ŠPORTSKOM NATJECANJU
	Uvod, pravni odnos između sportaša i kluba u ekipnim sportovima, ugovor o profesionalnom igranju u ekipnim sportovima, sklapanje ugovora, glavne i sporedne obveze ugovornih strana, pravna kvalifikacija ugovora, djelovanje ugovora, prestanak ugovora, pravni odnos između sportaša i kluba/organizatora natjecanja u individualnim sportovima, ugovor o posredovanju pri transferima sportaša, menadžer u sportu

	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009.
XII.	PRAVNI OKVIR TRANSFERA PROFESIONALNIH ŠPORTAŠA
	Pojam transfera i sustava transfera, transferna naknada, prijelazno razdoblje, privremeni transfer, ocjena legalnosti sustava transfera profesionalnih sportaša, prve odluke Suda Europske Zajednice, slučaj Bosman, učinci presude Bosman, modeli reforme sustava transfera, širenje prostornih granica slobodnih transfera športaša
	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009.
XIII.	PRAVNI OKVIR TRANSFERA PROFESIONALNIH ŠPORTAŠA
	Izvori prava kojim se uređuju međunarodni transferi športaša, prikaz i analiza značajnijih odredbi, izvori prava kojim se uređuju nacionalni transferi športaša, prikaz i analiza značajnijih odredbi, uloga posrednika pri transferima športaša
	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009.
XIV.	FINANCIRANJE ŠPORTA, DOPING I ŠPORT
	Sredstva za financiranje, financiranje javnog interesa, olakšice za sportske organizacije, olakšice za ulagače sredstava za razvoj sporta. Svjetska antidopinška agencija, zabranjeni lijekovi i metode, dopinška kontrola, Agencija za antidoping kontrolu BiH.
	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009.
XV.	ŠPORT I OSIGURANJE, ARBITRAŽNO RJEŠAVANJE SPOROVA U ŠPORTU
	Obvezno osiguranje od odgovornosti, obvezno osiguranje od posljedica nesretnog slučaja, obveza informiranja, međunarodna sportska arbitraža
	Crnić, J. et alt., <i>Uvod u športsko pravo</i> , Inženjerski biro, siječanj 2009.

Naziv kolegija	UPRAVNO PREKRŠAJNO PRAVO				Kod kolegija	P1CI34
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	III.
ECTS vrijednost boda:	3	Semestar	VI.		Broj sati po semestru (p+v+s)	2+0
Status kolegija:	izborni	Preduvjeti:	nema	Usporedni uvjeti:		Nema
Pristup kolegiju:	Upisana III. godina studija			Vrijeme održavanja nastave:		prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:		prof. dr.sc. Snježana Pehar				
Kontakt sati/konzultacije:		prema rasporedu				
E-mail adresa i broj telefona:		snjezana.pehar@pf.sum.ba; 036 337-191				
Asistent						
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona						
Ciljevi kolegija:	Prekršajno pravo studente uvodi u materiju prekršajnog materijalnog i procesnog prava. Riječ je o pravnom području koje je u suvremenom društvu vrlo rašireno i s kojim se građani i poslovni subjekti susreću svakodnevno. Cilj je da se studenti upoznaju s pojmom i načelima prekršajnog prava, fazama prekršajnog postupka i da steknu osnovno znanje za rješavanje praktičnih problema u oblasti prekršajnog prava .					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon položenog kolegija student će znati: • Definirati temeljne institute upravnog prekršajnog prava (npr. pojam prekršaja, vrste prekršaja, nadležnost sudova za odlučivanje o prekršajima itd) • Opisati i diskutirati tijek upravnog prekršajnog postupka • Imenovati dopuštene pravne lijekove u prekršajnom postupku • Analizirati osnovne norme i institute prekršajnog prava (npr. način pokretanja prekršajnog postupka, pravni lijekovi, izvršenje kazni, itd) • Izraditi pojedinačne pravne akte koji se donose u prekršajnom postupku i druge pisane podneske (npr., rješenje o prekršaju, žalba)					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Opće odredbe o prekršajima, nadležnost sudova, sankcije, prekršajni postupak prema maloljetnicima, zastarjelost, prekršajni postupak, prekršajni nalog, zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, usmeni pretres, rješenje o prekršaju, žalba, povrat u prijašnje stanje, ponavljanje postupka, evidencija i brisanje sankcija, izvršenje kazni.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe		Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad		Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:					
Studentske obveze	Studenti imaju obvezu redovito pohađati nastavu i interaktivno pojedinačno i u timovima sudjelovati u nastavi i diskusijama na kojima će se analizirati praktični primjeri vezani za primjenu osnovnih instituta ovog pravnog područja.					
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi		Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit		Kontinuirana provjera znanja	Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave i angažiranost na nastavi	30	1	Max 20%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	1,5	Max 40%	
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	45	1,5	Max 40%	
Dodatna pojašnjenja: Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranost tijekom nastave, rezultati kolokvija i završnog ispita. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 4% ocjene od 85% do 88% = do 8% ocjene od 89% do 92% = do 12% ocjene od 93% do 96% = do 16% ocjene od 97% do 100% = do 20% ocjene Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).				
Obvezna literatura:	Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06 Zakon o prekršajima BiH, „Službeni glasnik BiH“ broj 41/07			

Dopunska literatura:	Ivo Borković: Upravno pravo, 7. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. Salihović, G: Komentar zakona o prekršajima, Sarajevo, 2006.
Dodatne informacije o kolegiju	Studenti tijekom semestra polažu dva kolokvija. Kolokviji se polažu pismeno, a smatra se da je student položio kolokvij ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Studenti koji ne polože kolokvije polažu cjelokupan ispit pismeno, a smatra se da je student položio ispit ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Svi studenti polažu nakon položenog pismenog dijela (kolokvij ili ispit) i usmeni završni ispit na temelju kojeg se ocjenjuje

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne Cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Opće odredbe o prekršajima: definicija prekršaja, vrste prekršaja. Stvarna i mjesna nadležnost sudova u Federaciji za odlučivanje o prekršajima. (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06)
II.	Prekršajne sankcije Prava osoba okrivljenih za prekršaje Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
III.	Prekršajni postupak prema maloljetnicima, sankcije prema maloljetnicima. Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
IV.	Zastarjelost pokretanja i vođenja postupka, zastarjelost izvršenja zaštitnih mjera, Tijek i prekid zastarjelosti. Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
V.	Načini pokretanja prekršajnog postupka. Prekršajni nalog: uvjeti za izdavanje prekršajnog naloga, sadržaj prekršajnog naloga, Uručenje prekršajnog naloga, prihvatanje odgovornosti, propuštanje prihvatanja odgovornosti. Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06 Obrazac prekršajnog naloga - praktični primjeri
VII.	Postupak po zahtjevu za odlučivanje od suda, sadržaj zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, sporazum o sankciji, usmeni pretres. Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
VIII.	I KOLOKVIJ
IX.	Rješenje o prekršaju: donošenje i uručenje Obrazac rješenja o prekršaju - praktični primjeri Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
X.	Sadržaj žalbe i razlozi za žalbu, razmatranje i odlučivanje o žalbi Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
XI.	Sadržaj žalbe i razlozi za žalbu, razmatranje i odlučivanje o žalbi

XI.	Povrat u prijašnje stanje: prijedlog za povrat u prijašnje stanje, rok za podnošenje prijedloga
	za povrat u prijašnje stanje, posljedice podnošenja prijedloga.
	Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
XII.	Ponavljjanje postupka: zahtjev za ponavljanje prekršajnog postupka, rok za podnošenje
	zahtjeva za ponavljanje postupka, razmatranje zahtjeva.
	Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
XIII.	Prekršajna evidencija i brisanje sankcija.
	Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
XIV.	Registar novčanih kazni, posljedice upisa kazne u registar novčanih kazni
	Zakon o prekršajima Federacije Bosne i Hercegovine, "Službene novine Federacije BiH" broj 31/06
XV.	II. KOLOKVIJ

<i>Naziv kolegija</i>	MEĐUNARODNOPRAVNA ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA			<i>Kod kolegija</i>	RP1CI310
<i>Studijski program Ciklus</i>	Dodiplomski sveučilišni studij Pravo (I. Ciklus)			<i>Godina studija</i>	III.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	4	<i>Semestar</i>	VI.	<i>Broj sati po semestru (p+v+s)</i>	2+0
<i>Status kolegija:</i>	Izborni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	studenti upisani u III. godinu studija			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	prof. dr. sc. Zlatko Brkić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	zlatko.brkic@pf.sum.ba : 036 337 175				
<i>Asistent</i>					
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>					
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznavanje studenata sa teorijskim i praktičnim znanjima iz oblasti međunarodnopravne zaštite ljudskih prava, sa konkretnim primjerima iz prakse međunarodnopravne zaštite ljudskih prava, te stjecanje i razvijanje vještina i sposobnosti iz oblasti međunarodne zaštite ljudskih prava				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	Nakon što odslušaju i polože kolegij studenti će znati/moći: - steći produbljena znanja o pojmu ljudskih prava, njegovom razvoju i pozitivnom međunarodnom pravu o ljudskim pravima; - prepoznati i utvrditi katalog ljudskih prava zaštićenih međunarodnim pravom; - utvrditi osnovne mehanizme međunarodnopravne zaštite ljudskih prava, njihova temeljna načela i karakteristike; - analizirati prednosti i nedostatke suvremene međunarodnopravne zaštite ljudskih prava; - praktično koristiti međunarodnopravne mehanizme u oblasti zaštite ljudskih prava u Bosni i Hercegovini.				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	I. UVOD 1. Pojam ljudskih prava 2. Izvori međunarodnog prava o ljudskim pravima 3. Povijesni razvoj međunarodnopravne zaštite ljudskih prava 4. Čovjek u međunarodnom pravu II. OPĆA ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA U MEĐUNARODNOM PRAVU 1. Sustav zaštite ljudskih prava Ujedinjenih naroda a) Nadležna tijela za zaštitu ljudskih prava (Opća skupština Ujedinjenih naroda, Ekonomsko i socijalno vijeće, Komisija za prava čovjeka i Potkomisija za unapređenje i zaštitu prava čovjeka) 2. Temeljni akti zaštite ljudskih prava a) Opća deklaracija o ljudskim pravima b) Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravim c) Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima 3. Zaštita pojedinih ljudskih prava a) Zaštita od (rasne) diskriminacije				

	b) Zaštita protiv mučenja i okrutnog, nečovječnog i ponižavajućeg ponašanja c) Međunarodnopravna zaštita izbjeglica, raseljenih osoba i apatrida d) Međunarodnopravna zaštita prava žena e) Međunarodnopravna zaštita prava djeteta f) Međunarodnopravna zaštita prava radnika g) Međunarodnopravna zaštita manjina III. REGIONALNA ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA U MEĐUNARODNOM PRAVU 1. Europski sustav zaštite ljudskih prava a) Vijeće Europe b) Organizacija za europsku sigurnosti i suradnju (OSCE) c) Europska unija 2. Afrički sustav zaštite ljudskih prava 3. Međuamerički sustav zaštite ljudskih prava IV. MEĐUNARODNO HUMANITARNO PRAVO 1. Ženevske konvencije o zaštiti žrtava rata iz 1948. 2. Dopunski protokoli iz 1977. V. NEVLADINE ORGANIZACIJE ZA LJUDSKA PRAVA			
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	predavanja	vježbe	seminari	samostalni zadaci
	konzultacije	mentorski rad	terenska nastava	ostalo
	Napomene:			
Studentske obveze	- pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati esej - pisati kolokvije - pisati test			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Angažiranost u nastavi		0,5	10%	
Samostalni zadaci/esej		0,5	10%	
Kolokvij i priprema za kontinuiranu provjeru znanja		1	30%	
Završni pismeni ispit*		1	30%	
Završni usmeni ispit		1	50%	
Dodatna pojašnjenja: *Studenti koji polože kolokvije oslobođeni su pismenog ispita.				

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 2% ocjene

od 85% do 88% = do 4% ocjene

od 89% do 92% = do 6% ocjene

od 93% do 96% = do 8% ocjene

od 97% do 100% = do 10% ocjene

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Završni pismeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Završni usmeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 10% ocjene

od 61% do 70% = do 20% ocjene

od 71% do 80% = do 30% ocjene

od 81% do 90% = do 40% ocjene

od 91% do 100% = do 50% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:	T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , Rijeka, 2011.
Dopunska literatura:	V. Dimitrijević, D. Popović, T. Papić, V. Petrović, <i>Međunarodno pravo ljudskih prava</i> , Beograd, 2007. M. Paunović, B. Krivokapić, I. Krstić, <i>Međunarodna ljudska prava</i> , Beograd, 2016. V. Đ. Degan, <i>Međunarodno pravo</i> , Zagreb, 2011.
Dodatne informacije o kolegiju:	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
-------------------------------	--------------------------

I.	Naslov: Uvod u predmet. Povijesne preteče međunarodnog prava ljudskih prava. Pravo do II. svjetskog rata.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 1.-24.).
II.	Naslov: Međunarodni pakt o ljudskim pravima. Sustav ljudskih prava UN. Opće deklaracija u ljudskim pravima. Paktovi o ljudskim pravima.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 25.-65.).
III.	Naslov: Drugi temeljni ugovori UN o ljudskim pravima.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 66.-97.).
IV.	Naslov: Nadležna tijela za zaštitu ljudskih prava na temelju Povelje UN. Specijalizirane institucije za zaštitu ljudskih prava (MOR, UNESCO i dr.).
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 98.-131.);
V.	Naslov: Europski sustav za zaštitu ljudskih prava. Vijeće Europe. Europska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda. Europski sud za ljudska prava.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 135.-178.);
VI.	Naslov: Europska socijalna povelja. Drugi ugovori o ljudskim pravima Vijeća Europe.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 179.-194.).
VII.	Naslov: Europska unija. OSCE.
	Kratki opis:
	T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 195.-216.).
VIII.	Naslov: Međuamerički sustav zaštite ljudskih prava. Sustav utemeljen na Povelji Organizacije američkih država.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 217.-265.).
IX.	Naslov: Sustav temeljen na Američkoj konvenciji o pravima čovjeka. Međuamerička komisija za ljudska prava. Međuamerički sud za ljudska prava.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 242-276.).
X.	Naslov: Afrički sustav zaštite ljudskih prava. Organizacija afričkog jedinstva. Afrička povelja.
	Kratki opis:
	T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 277.-301.).
XI.	Naslov: Razvoj sustava zaštite ljudskih prava u arapskim i azijskim državama.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 309.-315.).

XII.	Naslov: Humanitarno pravo. Ženevske konvencije iz 1948. i Dopunski protokoli iz 1977.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 317.-335.).
XIII.	Naslov: Međunarodni odbor Crvenog križa. ICTY, ICTR i ICC.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 335.-348.).
XIV.	Naslov: SAD i međunarodna ljudska prava. SAD i ugovori o ljudskim pravima.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 349.-408.).
XV.	Naslov: Nevladine organizacije za zaštitu ljudskih prava. Međunarodna i nacionalna djelatnost.
	Kratki opis:
	Literatura: T. Buergenthal, D. Shelton, D. Stewart, <i>Međunarodna ljudska prava u sažetom obliku</i> , (str. 409.-424.).

IV. godina PREDDIPLOMSKOG STUDIJA PRAVA – nastavni program akademske 2024./2025.

<i>Naziv kolegija</i>	GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO I.			Kod kolegija	P1CO41
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	VII.	Broj sati po semestru (p+v+s)	4+2
<i>Status kolegija:</i>	Obvezan kolegij	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti prava upisani u četvrtu (IV.) godinu studija			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	prof. dr. sc. Viktorija Haubrich				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljak: 9:00 – 11:00				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	viktorija.haubrich@pf.sum.ba ; 036 337 183				
<i>Asistent</i>					
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>					
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznavanje studenata s institutima građanskog procesnog prava, teorijskim znanjima parničnog postupka te osposobljavanje studenata za praktičnu primjenu apstraktnih normi procesnog prava na konkretan slučaj.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	-prepoznati i definirati institute građanskog procesnog prava; -objasniti svrhu parničnog procesnog prava kao osnovne metode zaštite povrijeđenih ili ugroženih subjektivnih građanskih prava kroz analiziranje predmeta spora, komparaciju, obrazloženja; -primjeniti stečena teorijska znanja iz parničnog prava na konkretne slučajeve, upotrijebiti apstraktnu pravnu normu parničnog zakonodavstva na konkretan slučaj (predmet, spor); -analizirati redovni parnični postupak, te izdvojiti specifične vrste postupaka; -obrazložiti stavove o institutima parničnog postupka, procijeniti njihovu primjenjivost u praksi te kritički se osvrnuti koristeći stečena pravna znanja, -kreirati stečenim znanjima nova pravna saznanja o institutima parničnog postupka				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	1. Pojam i predmet građanskog procesnog prava; 2. Izvori i načela građanskog parničnog procesnog prava u BiH; 3. Pravna priroda parničnog postupka i procesne pretpostvke; 4. Sudovi (organizacija; nadležnost) i ostala tijela u pravosuđenju; 5. Stranke u parnici (stranačka sposobnost, parnična sposobnost, procesna legitimacija, zastupanje u parnici); 6. Parnične radnje stranaka i suda; 7. Rokovi i ročišta, propuštanje, podnesci, zapisnici, dostava; 8. Tužba (vrste tužba, sadržaj, litispendencija, povlačenje tužbe, preinaka tužbe); 9. Držanje tuženika u parnici, odgovor na tužbu, protutužba;				

	10. Sudjelovanje više stranaka u parnici, suparničarstvo, sudjelovanje trećih osoba u parnici; 11. Troškovi parničnog postupka, osiguranje parničnih troškova, oslobađanje od prethodnog plaćanja troškova postupka; 12. Dokazivanje i dokazi, predmet dokazivanja, dokazna sredstva, teret dokazivanja, ocjena rezultata dokazivanja; 13. Pojedina dokazna sredstva, predmeti uviđaja, isprave, svjedoci, vještaci, stranke kao dokazno sredstvo; 14. Tijek parničnog postupka, prethodno ispitivanje tužbe, pripremno ročište, glavna rasprava; 15. Sudska nagodba, medijacija, zaustavljanje aktivnosti u parnici.			
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene: Studenti rješavaju određene zadatke da bi uspješno svladali određivanje aktivne i pasivne legitimacije u parnici i određivanje nadležnosti suda. Pišu podneske, tužbu, odgovor na tužbu, protutužbu. Simuliraju se pripremno ročište i glavna rasprava radi stjecanja retoričkih vještina studenta i korištenja teorijskog znanja u parnici			
Studentske obveze	-pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnom procesu; -pohađati vježbe i aktivno sudjelovati na njima; -rješavati samostalne zadatke; -pisati podneske; -pisati kolokvije; -pristupiti na usmeni ili pismeni završni ispit			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost na nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max. 10%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	30	1	Max. 30%	
Paktične provjere znanja, pisanje podnesaka, eseja, retorička izlaganja, simulacija suđenja	30	1	Max. 20%	
Završni ispit (usmeno ili pismeno)	30	1	Max. 40%	

Posebni kriteriji za izvanredne studente su: 60% završni ispit, 40% ostale aktivnosti (polaganje kolokvija, samostalno rješavanje praktičnih zadataka, pisanje podnesaka).

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova od 50% od ukupne ocjene. Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. Pišu se podnesci, rješavaju se praktični slučajevi, eseji, simuliraju se suđenja, rade se retoričke vježbe. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranost tijekom nastave (predavanja i vježbe), rješavanje samostalnih praktičnih zadataka, pisanje podnesaka, eseja, govorništvo, aktivnost pri simulaciji suđenja, rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka 0 = ocjene

od 81% - 84% = do 2% ocjene

od 85% - 88% = do 4% ocjene

od 89% - 92% = do 6% ocjene

od 93% - 96% = do 8% ocjene

od 97% - 100% = do 10% ocjene

Kolokviji i kontinuirana provjera znanja se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 6% ocjene

od 61% do 70% = do 12% ocjene

od 71% do 80% = do 18% ocjene

od 81% do 90% = do 24% ocjene

od 91% do 100% = do 30% ocjene

Paktične provjere znanja, pisanje podnesaka, eseja, retorička izlaganja, aktivnost pri simulacijama suđenja ocjenjuju se na sljedeći način:

Manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55% - 66% dovoljan (2)

67% - 78% dobar (3) 79% - 90% vrlo dobar (4) 91% - 100% odličan (5)	
Obvezna literatura:	Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2000. Čizmić, Jozo, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009. Jozo Čizmić – Alena Huseinbegović- Viktorija Haubrich, Nadležnost sudova u parničnom postupku, Privredna štampa, Sarajevo, 2021. Jozo Čizmić – Alena Huseinbegović- Viktorija Haubrich, Dokazivanje u parničnom postupku, IC Štamparija, Mostar, 2021. Jozo Čizmić, Viktorija Haubrich, Mirjana Kevo, Pripremanje glavne rasprave, Mostar, 2023. Pravni izvori: Zakon o parničnom postupku Federacije BiH, Sl. novine FBiH, br. 53/03; 73/05; 19/06., 98/15. Zakon o sudovima Federacije BiH, Sl. novine FBiH, br. 85/05. Zakon o odvetništvu Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. Novine FBiH, br. 40/02., 18/05., 68/05.
Dopunska literatura:	Mihajlo Dika, Građansko parnično pravo, Parnične radnje, V. knjiga, Zagreb, 2008. Mihajlo Dika, Građansko parnično pravo, Tužba, VI. knjiga, Zagreb, 2009. Mihajlo Dika, Građansko parnično pravo, Stranke, njihovi zastupnici i treći u parničnom postupku, IV. knjiga, Zagreb, 2008.
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati.

-
- PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Naslov: Uvod i predmet građanskog procesnog prava Kratki opis: Pojam i predmet građanskog procesnog prava. Oblici zaštite subjektivnih građanskih prava. Zahtjev za pružanje pravne zaštite – pravozaštitni zahtjev. Parnični, izvanparnični i ovršni postupak. Važenje parničnog procesnog prava s obzirom na prostor, vrijeme i osobe. Prethodno pitanje. Pravna pomoć. Priznanje i ovrha stranih sudskih odluka. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 1. - 206. Branko Čalija –Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 1. – 87.
II.	Naslov: Izvori i načela građanskog parničnog procesnog prava u BiH Kratki opis: Izvori građanskog parničnog procesnog prava. Značenje interpretacije pravnih izvora procesnog prava. Načelo ustavnosti i zakonitosti, načelo dispozicije i oficioznosti, načelo pravnog interesa, načelo ekonomičnosti, načelo saslušanja stranaka, načelo traženja istine, raspravno i istražno načelo, načelo neposrednosti, načelo pismenosti i načelo usmenosti, načelo koncentracije postupka i jedinstva glavne rasprave, načelo javnosti, načelo pružanja pomoći neukim strankama, načelo savjesnog korištenja procesnih ovlaštenja, pravo na suđenje u razumnom roku. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 34. – 47., 113. – 209. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 81. – 87.

III.	Naslov: Pravna priroda parničnog postupka i procesne pretpostavke.
	Kratki opis: Osnove građanskog parničnog procesnog prava. Pravna priroda parničnog postupka. Forma u postupku. Procesne pretpostavke na strani suda, procesne pretpostavke na strani stranaka, procesne pretpostavke vezane za predmet spora.
	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004. , str. 1. 31. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 25. -43.
IV.	Naslov: Sud kao subjekt parničnog postupka
	Kratki opis: Sudovi. Organizacija sudova u BiH. Sastav suda, izuzeće sudaca. Suci i stručni suradnici. Nadležnost sudova (sudska nadležnost, stvarna nadležnost, funkcionalna nadležnost, mjesna nadležnost, atrakcija nadležnosti, ordinacija i delegacija nadležnosti, prorogacija nadležnosti, nenadležnost, sukob nadležnosti. Ostala tijela koja sudjeluju u vršenju pravosuđa.
	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 209. – 297. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str.87. – 139.
V.	Naslov: Stranke kao subjekt parničnog postupka
	Kratki opis: Stranke u parnici. Tužitelj i tuženik. Aktivna i pasivna legitimacija. Stranačka sposobnost, parnična sposobnost, procesna legitimacija. Zastupanje u parnici. Zakonski zastupnici. Punomoćnici. Zastupnici pravnih osoba.
	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 297. – 340. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 139. – 167.
VI.	Naslov: Aktivnosti procesnih subjekata u parnici
	Kratki opis. Općenito o parničnim radnjama. Vrste parničnih radnji. Parnične radnje stranaka. Jednostrane i dvostrane parnične radnje stranaka. Neposredne i posredne parnične radnje stranaka. Ofenzivne i defenzivne parnične radnje stranaka. Parnične radnje suda. Sudske odluke. Oblik sudskih odluka. Upravljanje postupkom. Jezik suda i stranaka.
	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004, str. 343. – 356. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 171. – 176.
VII.	Naslov: Podnesci. Zapisnici. Rokovi. Ročišta. Dostavljenje.
	Kratki opis: Podnesci. Sadržaj podnesaka. Ispravak i dopuna podnesaka, Zapisnici. Pojam i svrha zapisnika. Dokazna snaga zapisnika. Dostavljanje. Osnove dostave. Tijela nadležna za dostavljanje. Obična dostava. Osobna dostava. Dokaz o dostavi. Rokovi i ročišta. Vrste rokova. Računanje rokova. Mjesto održavanja ročišta. Vrijeme održavanja ročišta. Zakazivanje ročišta. Odgoda ročišta. Propuštanje. Propuštanje rokova. Propuštanje ročišta. Povrat u prijašnje stanje. Pretpostavke za povrat. Postupak i odluka o prijedlogu za povrat.
	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 361. – 389. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 176. – 182.
VIII.	Naslov: Tužba
	Kratki opis: Tužba kao parnična radnja kojom se pokreće parnični postupak. Tužba kao procesna pretpostavka za donošenje presude. Pravna priroda tužbe. Vrste tužba. Kondemnatorna tužba, deklaratorna tužba, konstitutivna tužba. Stupnjevita tužba. Sadržaj tužbe. Litispendencija. Povlačenje tužbe. Objektivna kumulacija tužbenih zahtjeva. Preinaka tužbe.

	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 293. – 431. Branko Čalija –Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., 182. – 201.
IX.	Naslov: Držanje tuženika u parnici Kratki opis: Držanje tuženika u parnici. Procesnopravni prigovori tuženika. Upuštanje tuženika u raspravljanje o glavnoj stvari. Materijalnopravni prigovori tuženika. Odgovor na tužbu. Isticanje prigovora o postojanju tražbine radi prebijanja. Protutužba. Nadležnost suda za protutužbu. Postupak povodom protutužbe. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 431. – 438. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 246. – 256.
X.	Naslov:Suparničarstvo i sudjelovanje trećih osoba u parnici Kratki opis: Sudjelovanje više stranaka u parnici, suparničarstvo. Osnove suparničarstva. Materijalno i formalno suparničarstvo. Obično i jedinstveno suparničarstvo. Nužno suparničarstvo. Suparničarstvo na temelju zakona. Prvobitno i naknadno suparničarstvo. Eventualno i supsidijarno suparničarstvo. Sudjelovanje trećih osoba u parnici. Umješač. Vrijeme poduzimanja intervencije.Ovlaštenja običnog umješača u parnici. Učinak presude na umješača. Obavještenje treće osobe o parnici. Postupak obavještenja. Imenovanje prethodnika. Postupak i troškovi. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 440. – 459. Branko Čalija –Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 163. – 171.
XI.	Naslov: Troškovi parničnog postupka Kratki opis: Troškovi parničnog postupka, osiguranje parničnih troškova, oslobađanje od prethodnog plaćanja troškova postupka. Osnova za snošenje i naknadu parničnih troškova. Sadržaj parničnih troškova. Prethodno snošenje parničnih troškova. Osobe koje su legitimirane tražiti naknadu i drugom naknaditi parnične troškove. Konačno snošenje i naknada parničnih troškova po načelu odgovornosti za uspjeh (načelo causae). Konačno snošenje i naknada parničnih troškova po načelu odgovornost za krivnju odnsono za slučaj (načelo culpaee). Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 462. – 476. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 236. – 242.
XII.	Naslov: Dokazivanje Kratki opis: Dokazivanje i dokazi. Osnove dokazivanja. Predmet dokazivanja. Tvrdnje o činjenicama kao neposredan predmet dokazivanja. Dokazivanje tvrdnji o spornim činjenicama. Dokazivanje tvrdnji o važnim činjenicama. Utvrđivanje činjenica po pravilima o zakonskim presumpcijama. Općepoznate, notorne činjenice. Priznanje činjenica. Dokazna sredstva. Vrste dokaznih sredstava. Indicije. Teret dokazivanja. Predlaganje, izbor i izvođenje dokaza. Ocjena rezultata dokazivanja. Osiguranje dokaza. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 480. – 509. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 201. -236.
XIII.	Naslov: Pojedina dokazna sredstva Pojedina dokazna sredstva. Predmeti uviđaja. Izvođenje dokaza uviđajem. Isprave. Osnove dokazivanja ispravama. Vrste isprava. Dokazna snaga javnih isprava. Dokazna snaga privatnih isprava. Svjedoci. Svjedoci i njihov iskaz kao dokazno sredstvo. Dužnost svjedoka. Izuzeće od

	opće dužnosti svjedočenja. Službena ili vojna tajna. Poslovna tajna. Saslušanje svjedoka. Sankcije protiv svjedoka. Pravo svjedoka na naknadu troškova. Vještaci. Vještak kao dokazno sredstvo. Dužnosti vještaka. Izuzeće vještaka. Vještačenje. Sankcije protiv vještaka. Tumač. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 509. – 537. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 213. – 236.
XIV.	Naslov: Tijek parničnog postupka Kratki opis: Tijek parničnog postupka. Prethodno ispitivanje tužbe. Postupak prethodnog ispitivanja tužbe. Odgovor na tužbu. Pretpostavke za održavanje pripremnog ročišta. Zakazivanje pripremnog ročišta. Pripremno ročište. Tijek pripremnog ročišta. Odluke suda o procesnim pitanjima. Odluke suda o premetu spora. Pribavljanje i izvođenje dokaza. Zakazivanje glavne rasprave. Osnovna načela glavne rasprave. Rukovođenje glavnom raspravom. Glavna rasprava. Tijek glavne rasprave. Odlučivanje o procesnim pretpostavkama. Izvođenje dokaza. Zaključenje glavne raspave. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 537. – 548. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 201. – 246.
XV.	Naslov: Zaustavljanje aktivnosti u parnici. Sudska nagodba Kratki opis: Zaustavljanje (privremeno) aktivnosti u parnici. Prekid postupka. Zastoj postupka. Obustava postupka. Mirovanje postupka. Sudska nagodba. Osnova sudske nagodbe. Stadiji u kojima se može zaključiti sudska nagodaba. Sud pred kojim se može zaključiti sudska nagodba. Predmet sudske nagodbe. Sadržaj sudske nagodbe. Pravna priroda sudske nagodbe. Pobijanje sudske nagodbe. Medijacija. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 557. – 579. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 201. – 303.

Naziv kolegija	UPRAVNO PRAVO I.				Kod kolegija	P1CO42
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	5	Semestar	VII.		Broj sati po semestru (p+v+s)	4+1
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:	nema	Usporedni uvjeti:		Nema
Pristup kolegiju:	Upisana IV. godina studija			Vrijeme održavanja nastave:		prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:		prof.dr.sc. Snježana Pehar				
Kontakt sati/konzultacije:		prema rasporedu				
E-mail adresa i broj telefona:		snjezana.pehar@pf.sum.ba ; 036 337-191				
Asistent		Ivan Tomić, viši asistent				
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona		ivan.tomic@pf.sum.ba ; 036 337-173				
Ciljevi kolegija:	Cilj kolegija Upravno pravo I je upoznati studente s temeljnim upravnopravnim institutima.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon položenog kolegija student će znati: Definirati temeljne institute upravnog prava (npr. upravni akt, javna služba, upravnopravni odnos, itd) Opisati upravni akt i njegove bitne karakteristike Imenovati sastavne dijelove upravnog akta Analizirati posljedice nezakonitog upravnog akta (npr. ukidanje, poništavanje i oglašavanje ništavim) i podzakonskog općenormativnog akta Primijeniti samostalno zakone iz područja upravnog prava u praksi.					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam uprave u teoriji i zakonodavstvu, pojam javne službe i javnih ovlasti, upravnopravni odnos, slobodna (diskrecijska) ocjena, načelo zakonitosti u djelovanju uprave, izvori upravnog prava, nastanak i razvoj upravnog prava kroz usporednu metodu, odnos upravnog prava prema drugim pravnim granama, podzakonski općenormativni akti, kontrola nad upravom, odgovornost za štetu nastalu djelovanjem uprave, državljanstvo, izvlaštenje, javno dobro, upravni akt-pojam, vrste, konačnost, pravomoćnost i izvršnost.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
	Napomene:					
Studentske obveze	Studenti imaju obvezu redovito pohađati nastavu i interaktivno pojedinačno i u timovima sudjelovati u nastavi i diskusijama na kojima će se analizirati praktični primjeri vezani za primjenu osnovnih instituta ovog pravnog područja.					
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad		Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja		Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova			
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Pohađanje nastave i angažiranost na nastavi	60	2	Max 20 %
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	1,50	Max 40 %
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	45	1,50	Max 40 %
Dodatna pojašnjenja: Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranost tijekom nastave, rezultati kolokvija i završnog ispita. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 4% ocjene od 85% do 88% = do 8% ocjene od 89% do 92% = do 12% ocjene od 93% do 96% = do 16% ocjene od 97% do 100% = do 20% ocjene Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).			
Obvezna literatura:	Ivo Borković: Upravno pravo, 7. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 1-399. Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 35/05) Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 92/05)		

	Zakon o izvlaštenju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 70/07)
Dopunska literatura:	Velimir Ivančević: Institucije upravnog prava, Zagreb, 1983. Dedić Sead, Upravno pravo Bosne i Hercegovine, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, „Magistrat“ Sarajevo, Bihać/Sarajevo, 2001. Kamarić Mustafa, Festić Ibrahim; Upravno pravo, Editio Iuristica, Sarajevo, 2004.
Dodatne informacije o kolegiju	Studenti tijekom semestra polažu dva kolokvija. Kolokviji se polažu pismeno, a smatra se da je student položio kolokvij ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Studenti koji ne polože kolokvije polažu cjelokupan ispit pismeno, a smatra se da je student položio ispit ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Svi studenti polažu nakon položenog pismenog dijela (kolokvij ili ispit) i usmeni završni ispit na temelju kojeg se ocjenjuje

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne Cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Pojam uprave u teoriji (materijalni i formalni pojam uprave). Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 3-12. Pojam uprave u zakonodavstvu : poslovi državne uprave i tijela državne uprave. Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 35/05)
II.	Pojam javne službe, načela javnih službi i osnovna obilježja ustanova, pravni režim ustanova u bosanskohercegovačkom pravu, koncesije i koncesionirana javna služba. Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 12-23.
III.	Upravni ugovori: definiranje upravnog ugovora i njegove bitne karakteristike, izvršavanje upravnih ugovora i dužnosti suugovorača . Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 34-38.
IV.	Podvođenje uprave pod pravo i načelo zakonitosti uprave: općenito o načelu zakonitosti, Objekt načela zakonitosti, Slučajevi nezakonitosti , modificiranje načela zakonitosti. Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 66-82.
V.	Slobodna (diskrecijska) ocjena: mogućnost slobodnog ocjenjivanja, objekt slobodne ocjene, Što ne može biti predmet slobodne ocjene i kontrola akata u kojima je sadržana slobodna (diskrecijska) ocjena. Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 82-88.
VI.	Izvori upravnog prava Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 89-99.
VII.	Podzakonski općenormativni akti. Definiranje i vrste podzakonskih općenormativnih akata, Ratifikacija, kontrola ustavnosti i zakonitosti podzakonskih općenormativnih akata, sankcije protiv nezakonitih podzakonskih općenormativnih akata , ekscepcija nezakonitosti, obustava od primjene. Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 99-110.

VIII.	Kontrola nad upravom: pojam, subjekti kontrole, nosioci kontrole, kontrolna ovlaštenja i vrste
	Kontrole nad upravom.
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 112-127.
IX.	Odgovornost države za štetu nastalu djelovanjem uprave (izvršenjem upravnog akta ili radom u tijelima državne uprave ili pravnih osoba s javnim ovlaštenjem)
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 131-155
X.	Osobni status (građanska stanja) i državljanstvo.
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 155-187.
	Zakon o državljanstvu Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 4/97, 13/99, 41/02, 6/03, 14/03, 92/05)
XI.	Osobe na radu u državnoj upravi (državni službenici i namještenici)
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 261-335.
XI.	Upravnoppravna ograničenja vlasništva: izvlaštenje,arondacija, komasacija
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 603-619.
	Zakon o izvlaštenju Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, broj 70/07)
XII.	Javno dobro: pojam i vrste, upravljanje javnim dobrom, proglašenje postanka i prestanka Javnog dobra, korištenje i nadzor i zaštita javnog dobra.
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 585-602.
XIII.	Upravnoppravni odnos: definicija, nastanak i prestanak upravnoppravnog odnosa, razlike između upravnoppravnog i građanskopravnog odnosa. Definiranje upravnog ugovora i njegove bitne karakteristike. Izvršavanje upravnog ugovora te prava i dužnosti suugovorača.
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 34-38; 61-66.
XIV.	Upravni akt, definicija, bitna obilježja upravnog akta, vrste upravnih akata, forma i sadržaj upravnog akta, dodaci upravnom aktu, vremensko djelovanje upravnog akta
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str.358- 380.
XV.	Konačnost, pravomoćnost (vrste pravomoćnosti, objekt i subjekt pravomoćnosti), izvršnost i razlikovanje konačnosti, izvršnosti i pravomoćnosti. Pogrešni upravni akti.
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 385-396.

<i>Naziv kolegija</i>	MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO I.			Kod kolegija	P1CO43
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	4	<i>Semestar</i>	VII.	Broj sati po semestru (p+v)	2+ 1
<i>Status kolegija:</i>	obvezni	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Studenti upisani u četvrtu (4) godinu			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Nositelj kolegija/nastavnik:</i>	Prof. dr. sc. Mile Lasić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljak 10 – 12 h				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	mile.lasic@pf.sum.ba ; 036/337-167				
<i>Asistent</i>	Doris Popović, asistentica				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>	doris.popovic@pf.sum.ba / 036/337-193				
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente s teorijskim i praktičnim znanjima potrebnih za razumijevanje temeljnih kategorija (instituta) međunarodnog privatnog prava kao i sa njihovom primjenom u praksi.				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	- opisati građanske privatno-pravne situacije s međunarodnim elementom; - navesti privatno-pravne odnose s međunarodnim elementom (obilježjem); - analizirati konkretne predmete u privatno-pravnim odnosima s međunarodnim elementom; - odrediti mjerodavno pravo u privatno-pravnim odnosima s međunarodnim elementom; - definirati oblike uređivanja pravnog položaja stranaca; javnopravni i privatnopravni položaj stranaca u BiH; - izraditi pojedinačne pravne akte iz međunarodnog privatnog prava (rješenje, zaključak, presuda); - primijeniti odredbe međunarodnog privatnog prava u praksi.				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	1. Pojam, predmet, metode MPP 2. Uvod 3. Izvori MPP i njihova hijerarhija 4. Javni poredak, Zaobilaženje zakona 5. Renvoi, Oblik pravnih akata 6. Zastara, Kvalifikacija 7. Nejedinствени pravni poredak, Utvrđivanje sadržaja stranog prava 8. Državljanstvo 9. Pravni položaj stranaca 10. Mjerodavno pravo – Pravo osoba (osobni ili personalni statut) 11. Stvarno pravo (stvarni ili realni statut) 12. Obvezno pravo (ugovorni statut) 13. Izvanugovorne obveze (deliktни statut) 14. Nasljedno pravo (nasljedni statut) 15. Obiteljsko pravo (obiteljski statut)				
<i>Način izvođenja nastave</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	

(označiti masnim tiskom)	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	60	1	Max 20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	2	Max 40%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	2	Max 40%

Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 4% ocjene

od 85% do 88% = do 8% ocjene

od 89% do 92% = do 12% ocjene

od 93% do 96% = do 16% ocjene

od 97% do 100% = do 20% ocjene

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 4% ocjene

od 61% do 70% = do 8% ocjene

od 71% do 80% = do 12% ocjene

od 81% do 90% = do 16% ocjene

od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55 – 66% dovoljan (2)

67 – 78% dobar (3)

79 – 90% vrlo dobar (4)

91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:	1. Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str.33.-142.) 2. Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo, Knjiga II, Split, 2003. (str. 106-164.); 3. Pravni izvori (relevantni zakoni i konvencije: Zakon o državljanstvu BiH; Zakon o državljanstvu Federacije BiH; Zakon o državljanstvu RS; Zakon o izboru i promjeni entitetskog državljanstva Brčko Distrikta BiH; Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu i dr.).
Dopunska literatura:	1. Krešimir Sajko, Međunarodno privatno pravo, V. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, NN, Zagreb, 2009.; 2. Davor Babić i Christa Jessel Holst, Međunarodno privatno pravo – zbirka unutarnjih, europskih i međunarodnih propisa, NN, Zagreb, 2011.; 3. Sajko, K., Sikirić H., Bouček, V., Babić, D., Tepeš, N., Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava, Informator, Zagreb, 2001.; 4. Mile Lasić, Preuzimanje i primjena bivšeg saveznog Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima u Bosni i Hercegovini, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, broj XII., Mostar, 1999.; 5. Mile Lasić, Novo zakonodavstvo o državljanstvu u Bosni i Hercegovini, Zbornik radova PF Sveučilišta u Mostaru, broj XIII., Mostar, 2000.,str.243.-255.; 6. Mile Lasić, Privatnopravni položaj stranaca u Bosni i Hercegovini, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, broj XV., Mostar, 2002., str. 315.-334.; 7. Mile Lasić, Novo zakonodavstvo o kretanju i boravku stranaca u BiH, Zbornik radova PF Sveučilišta u Mostaru, broj XVI., Mostar, 2003., str. 347. – 362.; 8. Mile Lasić, Ususret Europskoj konvenciji o državljanstvu Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru br. XX., Mostar, 2007., str. 223. – 239.; 9. Mile Lasić, Dvojno državljanstvo BiH i RH, Zbornik radova Devetog međunarodnog savjetovanja „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Neum, 22. - 24. lipnja 2012., Mostar, 2012., str. 294. – 308.
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave: Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopušteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbiru bodova.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Naslov: Pojam, predmet, metode MPP
	Kratki opis: Pojam i definicija MPP; predmet i metode MPP, ZRSZ najvažniji izvor mpp, donošenje ZRSZ, preuzimanje i primjena ZRSZ; sadržaj ZRSZ.

	Literatura: 1. Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, knjiga I, Split, 1999., str.1-4; Krešimir Sajko, Međunarodno privatno pravo, V. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, NN, Zagreb, 2009.; 2. Mile Lasić, Preuzimanje i primjena bivšeg saveznog Zakona o rješavanju sukoba zakona s propisima drugih zemalja u određenim odnosima u Bosni i Hercegovini, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, broj XII., Mostar, 1999., str.
II.	Naslov: Uvod Kratki opis: Odnosi s međunarodnim elementom; kolizijska pravila ili pravila o određivanju mjerodavnog prava; procesna pravila za odnose s međunarodnim elementom; ostala pravila mpp sadržana u ZRSZ-u za uređivanje odnosa s međunarodnim elementom; pravne (zakonske) praznine. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 33.-41.
III.	Naslov: Izvori MPP i njihova hijerarhija Kratki opis: Međunarodni i unutarnji izvori mpp; višestране međunarodne konvencije i dvostrani međunarodni ugovori; unutarnji: ustavi, zakoni, podzakonski akti, sudska (pravna) praksa, pravna znanost, običajno pravo; ZRSZ opći (generalni) zakon i najvažniji izvor MPP. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 41.-45.
IV.	Naslov: Javni poredak, Zaobilaženje zakona Kratki opis: Definicija; povijesni razvitak; značajke javnog poretka; funkcije javnog poretka; ublaženo djelovanje javnog poretka; procesnopravno značenje javnog poretka; Zaobilaženje zakona – kad se javlja; pretpostavka za postojanje; razlikovanje zaobilaženja zakona od javnog poretka. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 45.-50.
V.	Naslov: Renvoi, Oblik pravnih akata Kratki opis: Definicija; uzvrat; upućivanje na daljnje pravo; podrijetlo termina; isključenje renvoi; prihvatanje renvoi; mjerodavno pravo za oblik pravnih akata; obvezni ili fakultativni karakter; odnosi u kojima se javlja. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 50.-55.
VI.	Naslov: Zastara, Kvalifikacija Kratki opis: Definicija pojma; gledišta o zastari; djelovanje javnog poretka na zastaru; gledišta o kvalifikaciji; problem kvalifikacije u međunarodnim ugovorima. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 55.-58.
VII.	Naslov: Nejedinstveni pravni poredak, Utvrđivanje sadržaja stranog prava Kratki opis: Određenje pojma; interlokalna kolizijska pravila; dvije situacije kod upućivanja na nejedinstveni pravni poredak; nejedinstveni pravni poredak na personalnoj osnovi; teorijska i praktična pitanja kod utvrđivanja sadržaja stranog prava; kako se saznaje i utvrđuje sadržaja stranog prava. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 58.-61.
VIII.	Naslov: Državljanstvo Kratki opis: Općenito o državljanstvu, načela za stjecanje državljanstva, načini stjecanja državljanstva, sukob državljanstva (višestruko državljanstvo, nepostojanje državljanstva, dvojno državljanstvo), međunarodnopravno uređenje državljanstva.

	Literatura: 1. Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 61.-70. 2. Mile Lasić, Novo zakonodavstvo o državljanstvu u Bosni i Hercegovini, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, broj XIII., Mostar, 2000., str. 243.-255.; 3. Mile Lasić, Ususret Europskoj konvenciji o državljanstvu Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru br. XX., Mostar, 2007., str. 223. – 239.; 4. Mile Lasić, Dvojno državljanstvo BiH i RH, Zbornik radova Devetog međunarodnog savjetovanja „Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse“, Neum, 22. - 24. lipnja 2012., Mostar, 2012., str. 294. – 308.
IX.	Naslov: Pravni položaj stranaca Kratki opis: Povijesni razvitak, osnovni oblici uređivanja pravnog položaja stranaca, položaj stranaca po domaćem pravu, javnopravni položaj stranaca, privatnopravni položaj stranaca, kretanje i boravak stranaca i azil za strance u BiH. Literatura: 1. Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 74.-87.; 2. Mile Lasić, Privatnopravni položaj stranaca u Bosni i Hercegovini, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, broj XV., Mostar, 2002.; 3. Mile Lasić, Novo zakonodavstvo o kretanju i boravku stranaca u BiH, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, broj XVI., Mostar, 2003., str. 347. – 362.
X.	Naslov: Mjerodavno pravo – Pravo osoba (osobni ili personalni statut) Kratki opis: Fizičke osobe; pravna sposobnost; poslovna sposobnost; skrbništvo i njegova sistematizacija; proglašenje umrlim (i dokazivanje smrti); o pravnim osobama i državnoj pripadnosti; utvrđivanje državne pripadnosti pravne osobe; državna pripadnost pravne osobe prema ZRSZ-u; mjerodavno pravo (personalni statut) pravne osobe; pravne osobe strane državne pripadnosti i njihov pravni položaj u BiH. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 90.-99.
XI.	Naslov: Stvarno pravo (stvarni ili realni statut) Kratki opis: Stvarna prava: pravo vlasništva i druga stvarna prava (pravo služnosti, založno pravo i dr.); mjerodavnost <i>legis rei sitae</i> za stvarna prava na nepokretnim i pokretnim stvarima; stvari u prijevozu (tranzitu); prijevozna transportna sredstva. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 99.-103.
XII.	Naslov: Obvezno pravo (ugovorni statut) Kratki opis: Volja stranaka (stranačka autonomija) i primarno mjerodavno pravo; granice stranačke autonomije o izboru mjerodavnog prava; ostvarivanje autonomije; supsidijarno mjerodavno pravo za ugovore; apstraktni izbor mjerodavnog prava; izbor mjerodavnog prava za svaki ugovor pojedinačno. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 103.-117.
XIII.	Naslov: Izvanugovorne obveze (deliktни statut) Kratki opis: Kvizikontrakti; izvanugovorna odgovornost za štetu; mjerodavnost <i>legis loci delicti commissi</i>; opća i posebna kolizijska pravila za izvanugovornu odgovornost za štetu; međunarodni ugovori koji uređuju mjerodavno pravo za izvanugovornu odgovornost za štetu. Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 117.-122.
XIV.	Naslov: Nasljedno pravo (nasljedni statut)

	Kratki opis: Mjerodavno pravo za nasljeđivanje; mjerodavno pravo za sposobnost za pravljenje oporuke; mjerodavno pravo za pravovaljanost i opoziv oporuke.
	Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 122.-126.
XV.	Naslov: Obiteljsko pravo (obiteljski statut)
	Kratki opis: BRAČNO PRAVO I SKLAPANJE BRAKA; mjerodavno pravo: za oblik (formu) braka, za nevažnost (nepostojanje i ništavost) braka, za razvod braka; za osobne i zakonske imovinske odnose bračnih drugova, za ugovorne imovinske odnose bračnih drugova, za imovinske odnose izvanbračnih partnera, za odnose između roditelja i djece; PRAVO ODNOSA RODITELJA I DJECE; mjerodavno pravo: za priznavanje, utvrđivanje ili osporavanje očinstva/majčinstva, za obvezu uzdržavanja između srodnika (krvnih i po tazbini), za pozakonjenje; POSVOJENJE (usvojenje, adopcija); oblik (forma) za posvojenje; mjerodavno pravo za učinak posvojenja.
	Literatura: Petar Bosnić, Hrvatsko međunarodno privatno pravo, Knjiga I, Split, 1999., str. 126.-140.

Naziv kolegija	PRAVO DRUŠTAVA I.			Kod kolegija	P1CO44
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	VII.	Broj sati po semestru (p+v)	2 + 1
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u četvrtu (4) godinu			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Sunositelji kolegija/nastavnici:		prof. dr. sc. Nikolina Maleta			
Kontakt sati/konzultacije:		Ponedjeljkom od 10 do 12			
E-mail adresa i broj telefona:		nikolina.maleta@pf.sum.ba ; 036 337 174			
Asistent		Maja Mijatović, asistentica			
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona		maja.mijatovic@pf.sum.ba 036/337-193			
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente s temeljnim pitanjima prava društava, zajedničkim odredbama za sva gospodarska društva, te s osnovnim karakteristikama društava osoba kao i s primjenom tih odredbi u praksi.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- navesti osnovne oblike udruživanja - razlikovati gospodarsko društvo od ostalih oblika udruživanja - odrediti zajedničke karakteristike za sva gospodarska društva; - analizirati konkretne predmete i primijeniti teoretski dio u praksi pri određivanju oblika, skupine, tvrtke, djelatnosti, sjedišta i zastupnika gospodarskog društva, nadležnog registra gospodarskih društava, tvrtke podružnice, odgovornosti gospodarskog društva i njegovih članova; - nabrojati i objasniti statusne promjene gospodarskih društava; - definirati povezana društva i društva osoba; - nabrojati vrste društava osoba i njihove temeljne karakteristike				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam i predmet prava društava. Odnos prava društava i drugih grana prava. Pregled razvoja. Izvori prava društava. Oblici udruživanja. Obrt. Ortaštvo. Podjela društava. Pojam i oblici gospodarskog društva. Skupine gospodarskih društava. Pravna osobnost društava i odgovornost za obveze. Tvrtka. Djelatnost. Sjedište. Podružnica. Zastupanje. Poslovna tajna i zabrana konkurencije. Temeljni kapital i uložci. Imovina društva. Povezana društva. Registar društava. Statusne promjene društava. Prestanak društva. Stečaj. Likvidacija. Društva osoba: ortakluk, društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću, komanditno društvo. Gospodarsko interesno udruženje. Tajno društvo. Komanditno društvo na dionice.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test - pristupiti usmenom ispitu				

Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max 20%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	Max 40%	
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	1	Max 40%	
Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.				
<u>Dodatna pojašnjenja:</u> Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.				
Dodatna pojašnjenja:				
Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 56 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5).				
Obvezna literatura:	- Džidić, Miroslav: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010. - Zakon o gospodarskim društvima, Službene novine Federacije BiH br.: 81/15.			

	- Zakon o stečajnom postupku, Službene novine Federacije BiH br: 29/03, 32/04. - Zakon o likvidacijskom postupku, Službene novine Federacije BiH br: 29/03. - Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Federaciji BiH Službene novine Federacije BiH br: 27/08, 68/05 i 43/09
Dopunska literatura:	- Markić, Vesna: Gospodarska društva, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar 2001. - Barbić, Jakša; Pravo društava – Prva knjiga – Opći dio, Organizator Zagreb, 2006. - Gorenc, Vilim: TRGOVAČKO PRAVO - DRUŠTVA, Školska knjiga Zagreb, 2003.
Dodatne informacije o kolegiju	<u>Pohađanje nastave:</u> Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopušteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Uvod u pravo društava
	Položaj i obilježja prava društava; Odnos prava društava i drugih grana prava; Povijesni pregled prava društava; Izvori prava društava
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 31. – 65.
II.	Oblici udruživanja
	Obrt; Pravni položaj obrtnika; Uvjeti za obavljanje obrta; Ortaštvo; Prednosti i nedostaci ortaštva
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 65. – 72.
III.	Pojam i oblici gospodarskog društva
	Pojam gospodarskog društva; Udruživanje osoba kao pravna zajednica; Pravni posao kao osnova udruživanja; Samostalnost u obavljanju gospodarske djelatnosti; Svrha osnivanja gospodarskog društva; Oblici gospodarskog društva
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 72. – 78.
IV.	Skupine gospodarskih društava
	Podjela društava prema pravnoj osobnosti; Podjela društava na društva osoba i društva kapitala; Društva osoba; Društva kapitala; Podjela društava na unutarnja i vanjska društva; Podjela društava prema cilju
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 78. – 82.
V.	Pravna osobnost i odgovornost za obveze
	Pojam pravne osobnosti gospodarskog društva; Odgovornost za obveze
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 82. – 89.
VI.	Tvrtka gospodarskog društva
	Pojam tvrtke; Različitost tvrtke; Zabranjeni sastojci tvrtke; Načela tvrtke; Pravna priroda tvrtke; Zaštita tvrtke; Prijenos tvrtke
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 89. – 100.

VII.	Djelatnost i sjedište gospodarskog društva
	Predmet poslovanja; Upis predmeta poslovanja u registar društava; Napuštanje teorije ultra vires; Važnost određenja sjedišta gospodarskog društva
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 100. – 106.
VIII.	Podružnica gospodarskog društva
	Pojam podružnice; Pravna osobnost podružnice; Podružnica i ovisno društvo; Upis podružnice u registar društava
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 106. – 111.
IX.	Zastupanje gospodarskog društva
	Temelji ovlasti za zastupanje; Zastupanje na temelju zakona; Zastupanje na temelju akta ovlaštenog organa; Zastupanje na temelju punomoći: Punomoćnik po zaposlenju, Prokura, Trgovačka punomoć, Punomoć trgovačkom putniku
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 111. 123.
X.	Temeljni kapital i ulozi
	Temeljni kapital; Ulozi; Predmet uloga; Vrijednost uloga; Obveze namirenja ugovorene vrijednosti uloga
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 128. – 144.
XI.	Povezana društva
	Vrste povezanih društava: Holding, Koncern, Društva s uzajamnim sudjelovanjem, Vladajuće i ovisno društvo; Odgovornost vladajućeg društva; Poslovna udruga; Ostali oblici povezivanja
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 144. – 152.
XII.	Registar društava
	Pojam registra društava; Registracija poslovnih subjekata; Ustroj registra društava; Subjekti upisa u registar društava; Predmet upisa u registar društava; Registar isprava; Postupak upisa u registar društava; Vrste upisa
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 152. – 171.
XIII.	Statusne promjene gospodarskog društva
	Spajanje gospodarskih društava; Pripajanje gospodarskih društava; Podjela gospodarskih društava; Promjena oblika gospodarskih društava; Odluka o statusnoj promjeni oblika društava; Plan reorganizacije; Upis reorganizacije u registar društava; Prestanak gospodarskih društava; Likvidacija; Stečaj
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 171. – 181.
XIV.	Društvo s neograničenom solidarnom odgovornošću
	Pojam društva s neograničenom solidarnom odgovornošću; Osnivanje društva s neograničenom solidarnom odgovornošću; Upravljanje i zastupanje društva s neograničenom solidarnom odgovornošću; Opseg odgovornosti članova; Pristupanje i istupanje članova iz društva; Prestanak društva
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 191. – 221.
XV.	Komanditno društvo

	Pojam komanditnog društva; Temeljna obilježja komanditnog društva; Osnivanje komanditnog društva; Upravljanje i zastupanje komanditnog društva; Odgovornost za obveze društva; Prestanak komanditnog društva; Komanditno društvo na dionice
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 221. 245.

Naziv kolegija	PRAVO OSIGURANJA				Kod kolegija	RP1CO405
Studijski program Ciklus	Preddiplomski studij prava I.ciklus				Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	6	Semestar	VII. (zimski)		Broj sati po semestru (p+v)	45 + 15
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u četvrtu (4) godinu prvog ciklusa			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu	
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Nikolina Maleta					
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona:	nikolina.maleta@pf.sum.ba ; 036 337 174					
Asistent						
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona						
Ciljevi kolegija:	Pružiti studentima opći uvid i osnovna znanja iz područja statusnog i ugovornog prava osiguranja; Upoznati studente sa sustavom pravnih pravila kojima se uređuju odnosi između subjekata na tržištu osiguranja, organizacija poslovanja na tržištu osiguranja, osnovni elementi općeg dijela osiguranja (osiguranje imovine i osiguranje osoba, osiguranje od odgovornosti), osnovni instituti (rizik, osigurani slučaj, premija, osigurnina), te osnovna znanja o svim domaćim i međunarodnim (europskim) izvorima prava osiguranja.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- prepoznati i definirati temeljne institute i pojmove u osiguranju; - nabrojati izvore prava osiguranja; - razlikovati statusno od ugovornog prava osiguranja; - navesti vrste osiguranja; - odrediti subjekte tržišta osiguranja; - prepoznati i definirati rizike u osiguranju; - odrediti osnovne karakteristike ugovora o osiguranju (osiguranje imovine, osiguranje osoba); - navesti obvezna osiguranja; - razlikovati značajke instituta reosiguranja prema institutima osiguranja; - analizirati konkretne predmete i primijeniti stečena teorijska znanja na konkretne slučajeve u praksi; - objasniti važnost prava osiguranja u svakodnevnom i gospodarskom životu					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Osnivanje, poslovanje i prestanak društava za osiguranje; nadzor djelatnosti osiguranja; rizici u osiguranju; posredovanje u osiguranju; ugovor o osiguranju (stranke, predmet, osigurani rizik, osigurani slučaj, osigurana šteta, osigurana svota); osiguranje imovine; osiguranje od odgovornosti; osiguranje osoba; vrste obveznog osiguranja u prometu; pomorsko osiguranje (osiguranje robe, broda, od odgovornosti); reosiguranje; pravo osiguranja EU.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - rješavati praktične zadatke - pisati kolokvije - pristupiti na pismeni ili usmeni ili pismeni i usmeni završni ispit					

Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar <i>Europskoga sustava prijenosa bodova</i>				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max 20%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	Max 40%	
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	60	2	Max 40%	
Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.				
<u>Dodatna pojašnjenja:</u> Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.				
Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 56 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5).				
Obvezna literatura:	- Miroslav Džidić, Marijan Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. - Miroslav Džidić: Gospodarska društva, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2010. (odabrana poglavlja);			

	- Jasna Pak: Pravo osiguranja, Univerzitet Singidunum, Beograd 2011. (odabrana poglavlja); - Zakon o osiguranju FBiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 23/17) - Zakon o posredovanju u privatnome osiguranju (Službene novine FBiH br. 22/05, 8/10 i 30/16); - Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti (Službene novine FBiH br. 24/05); - Zakon o Agenciji za osiguranje u BiH (Službeni glasnik BiH br. 12/04); - Zakon o obveznim odnosima („Sl. list SFRJ“, br. 29/78, 39/85, 45/89 i 57/89,; Službene novine RBiH 2/92, 13/93, 13/94,; „Sl. glasnik RS“, br. 17/93 i 3/96)
Dopunska literatura:	- Marijan Ćurković: Ugovor o osiguranju – Komentar Zakona o obveznim odnosima, Inženjerski biro d.d., Zagreb, 2017.; - Marijan Ćurković: Ugovor o osiguranju osoba, Inženjerski biro d.d., Zagreb, 2009.; - Ana Keglević: Ugovorno pravo osiguranja, Školska knjiga Zagreb, 2016. - Drago Pavić, Ugovorno pravo osiguranja, komentar zakonskih odredaba, Tectus, Zagreb, 2009. - Ivo Grabovac: Plovidbeno pravo RH, Split, 2003. (odabrana poglavlja); - Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“, br. 104/16); - Zakon o društvima za osiguranje RS („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 17/05, 01/06, 64/06 i 74/10); - Zakon o posredovanju u osiguranju RS („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 17/05, 64/06 i 106/09); - Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju RS („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 82/15); - Zakon o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima RS („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 13/09); - Zakon o unutarnjoj i pomorskoj plovidbi FBiH (Sl. novine FBiH br. 73/05).
Dodatne informacije o kolegiju	<u>Pohađanje nastave:</u> Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Uvod u pravo osiguranja
	Pojam prava osiguranja; Pojam osiguranja; Osnovne funkcije osiguranja; Pravna vrela za pravo osiguranja (statusno-organizacijska vrela i materijalnopravna vrela)
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 19. – 67.
II.	Društva za osiguranje
	Oblik društva za osiguranje; Osnivanje dioničkog društva za osiguranje; Poslovni plan; Početak obavljanja poslova; Temeljni kapital; Kvalificirani udjeli; Vođenje poslova i nadzor nad vođenjem poslova u društvima za osiguranje; Razlozi za prestanak društva za osiguranje; Likvidacija društva za osiguranje; Stečaj društva za osiguranje
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 71. – 93. Zakon o osiguranju FBiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 23/17)
III.	Ostali subjekti tržišta osiguranja
	Osnivanje podružnica između dva entiteta BiH; Poslovanje stranog društva za osiguranje; Odobrenje za osnivanje podružnice stranog društva; Sloboda poslovnog nastana; Društvo za uzajamno osiguranje; Udruženje osiguratelja
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 94. – 110. i 131. Zakon o osiguranju FBiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 23/17)
IV.	Sustav upravljanja rizicima
	Pojam rizika; Vrste rizika; Identifikacija i prevencija rizika; Vlastita procjena rizika; Matrica rizika; Risk management; Sustav unutarnjih kontrola; Kapital društva za osiguranje; Adekvatnost kapitala; Tehničke i matematičke pričuve; Margina solventnosti
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 100. – 107. Zakon o osiguranju FBiH („Službene novine Federacije BiH“ br. 23/17)
V.	Nadzor djelatnosti osiguranja
	Agencija za osiguranje BiH; Zakonodavna uloga Agencije; Rješavanje sporova; Međunarodni odnosi; Agencija za nadzor osiguranja FBiH; Sustav nadzora osiguranja u Europskoj uniji (EIOPA)
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 111. i 128 – 133.

	M.Džidić: Gospodarska društva, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2010., str. 608. – 614. Zakon o Agenciji za osiguranje u BiH (Službeni glasnik BiH br. 12/04);
VI.	Posredovanje u osiguranju Posrednici u osiguranju; Pojam posrednika – brokera; Brokersko društvo; Prava i obveze brokera; Zastupnički poslovi u osiguranju; Zastupnici u osiguranju; Punomoć za zastupanje; Osiguranje od odgovornosti posrednika i zastupnika u osiguranju; Registri posrednika i zastupnika u osiguranju M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 113. – 128. Miroslav Džidić, Gospodarska društva, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2010., str. 597. – 608. Zakon o posredovanju u privatnome osiguranju (Službene novine FBiH br. 22/05, 8/10);
VII.	Ugovor o osiguranju (opće odredbe) Podjela ugovora o osiguranju; Definicija ugovora o osiguranju; Karakteristike ugovora o osiguranju; Predmet ugovora o osiguranju; Sklapanje ugovora o osiguranju; Forma ugovora; Vrijeme trajanja ugovora; Stranke u ugovoru (osiguratelj, ugovaratelj osiguranja, osiguranik, korisnik osiguranja); Obveze ugovornih stranaka; Isprave o osiguranju M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 135. – 203. Zakon o obveznim odnosima (Službene novine RBiH 2/92, 13/93, 13/94,; Službene novine FBiH 29/03);
VIII.	Ugovor o osiguranju imovine Vrste imovinskog osiguranja; Karakteristike ugovora; Predmet osiguranja; Osiguranje stvari; Obveze stranaka u ugovoru; Odštetno načelo; Osigurnina; Puno osiguranje; Podosiguranje; Nadosiguranje; Višestruko osiguranje; Dvostruko osiguranje; Franšiza; Pravo osiguratelja na subrogaciju; M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 207. – 224.
IX.	Ugovor o osiguranju od odgovornosti Osiguranje od odgovornosti kao dio imovinskog osiguranja; Pojam ugovora; Uvjeti osiguranja; Stranke u ugovoru; Obveze stranaka u ugovoru; Obvezna i dragovoljna osiguranja od odgovornosti; Osiguranje od ugovorne i osiguranje od izvanugovorne odgovornosti; Treća osoba u osiguranju od odgovornosti; Osigurani rizik i osigurani slučaj u

	osiguranju od odgovornosti; Osigurana svota; Isključenje iz osiguranja od odgovornosti; Štete; Osiguranje privatne odgovornosti
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 225. – 297.
X.	Ugovor o osiguranju osoba (osiguranje života)
	Osiguranje osoba; Osiguranje života; Tehničke osnove osiguranja života; Forma ugovora o osiguranju života; Sklapanje ugovora o osiguranju života; Trajanje ugovora; Stranke u ugovoru; Ugovor o osiguranju života u korist trećeg; Obveze stranaka iz ugovora o osiguranju života; Premija osiguranja; Isključenje osigurateljeve obveze; Rizik terorizma
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 299. – 351. Marijan Ćurković, Ugovor o osiguranju osoba, Inženjerski biro d.d., Zagreb, 2009., str. 45. – 169.
XI.	Ugovor o osiguranju osoba (osiguranje od posljedica nesretnog slučaja)
	Ugovor o osiguranju od posljedica nesretnog slučaja; Pojam nesretnog slučaja; Posljedice nesretnog slučaja; Obveze ugovornih stranaka; Isključenje osigurateljeve obveze; Prijava nastanka nesretnog slučaja; Naknada štete
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 352. - 360. Marijan Ćurković, Ugovor o osiguranju osoba, Inženjerski biro d.d., Zagreb, 2009., str. 171. – 196.
XII.	Obvezno osiguranje od automobilske odgovornosti
	Osiguranje od automobilske odgovornosti; Stranke ugovora o osiguranju od automobilske odgovornosti; Trajanje ugovora; Teritorijalna valjanost ugovora; Gubitak prava iz osiguranja; Rješavanje odštetnih zahtjeva; Sustav zelene karte; Garancijski fond;
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 361. – 459. Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti (Službene novine FBiH br. 24/05);
XIII.	Pomorsko osiguranje i obvezna osiguranja u drugim granama prometa
	Pomorsko osiguranje; Osiguranje vlasnika/korisnika brodice na motorni pogon odnosno jahte od odgovornosti za štete nanesene trećim osobama; Osiguranje zračnog prijevoznika

	odnosno operatera zrakoplova od odgovornosti za štete nanese trećim osobama i putnicima; Osiguranje putnika u javnom prometu od posljedica nesretnog slučaja
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 460. – 471.
	Ivo Grabovac: Plovidbeno pravo RH, Split, 2003.
	Zakon o unutarnjoj i pomorskoj plovidbi FBiH (Sl. novine FBiH br. 73/05)
XIV.	Reosiguranje
	Pojam reosiguranja; Karakteristike reosiguranja; Kategorije ugovora o reosiguranju; Reosiguranje života
	M.Džidić – M.Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2017. str. 473. – 480.
	Marijan Ćurković, Ugovor o osiguranju osoba, Inženjerski biro d.d., Zagreb, 2009., str. 151. – 153.
XV.	Pravo osiguranja Europske unije
	Izvori prava osiguranja EU; Smjernice prve, druge i treće generacije; Unutarnje tržište osiguranja EU; Regulatorni okvir poslovanja društava za osiguranje u EU (Solvency II)
	J.Pak: Pravo osiguranja, Univerzitet Singidunum, Beograd 2011., str. 45. – 90.
	Smjernica/Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solvency II)

Naziv kolegija	PRAVO INDUSTRIJSKOG VLASNIŠTVA			Kod kolegija	P1CI45
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	3	Semestar	VII.	Broj sati po semestru (p+v)	2+0
Status kolegija:	izborni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u 4. godinu			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Marija Vidić				
Kontakt sati/konzultacije:	Utorkom od 10 do 12				
E-mail adresa i broj telefona:	marija.vidic@pf.sum.ba ; 036 337 172				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente s temeljnim pitanjima pojma i razvitku prava industrijskog vlasništva, izvorima prava industrijskog vlasništva, patentnog pravo, žigovno pravo, pravu industrijskog dizajna, pravu oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti, pravu topografija poluvodičkih proizvoda, ugovorima o prijenosu prava iz područja industrijskog vlasništva, građanskopravnoj zaštiti prava iz područja industrijskog vlasništva, pravo prvenstva, zastupanju na području industrijskog vlasništva, Institutom za intelektualno vlasništvo BiH, pravom tržišne utakmice, poslovnom tajnom i industrijsko vlasništvo i znakom kakvoće proizvoda				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- navesti osnovna obilježja prava industrijskog vlasništva - odrediti zajedničke karakteristike za ugovore o prijenosu prava iz područja industrijskog prava; - analizirati konkretne predmete i primijeniti teoretski dio u praksi pri određivanju temeljnih obilježja prava intelektualnog vlasništva; - definirati pravo prvenstva, zastupanja, tržišne utakmice i znak kakvoće proizvoda				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam i razvitak prava industrijskog vlasništva, Izvori prava industrijskog vlasništva, Patentno pravo, Žigovno pravo, Pravo industrijskog dizajna, Pravo oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti, Pravo topografija poluvodičkih proizvoda, Ugovori o prijenosu prava iz područja industrijskog vlasništva, Institut za intelektualno vlasništvo BiH, Pravo tržišne utakmice, Pravo tržišne utakmice, Znak kakvoće proizvoda.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova

OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	30	1	Max 20%
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	1	Max 40%
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	2	Max 40%

Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70% završni ispit, a 30% ostale aktivnosti i sl.

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 30%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene

od 81% do 84% = do 4% ocjene

od 85% do 88% = do 8% ocjene

od 89% do 92% = do 12% ocjene

od 93% do 96% = do 16% ocjene

od 97% do 100% = do 20% ocjene.

Seminarski rad ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije napisan.

2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije.

4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu.

6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške.

8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške.

10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan.

Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako:

0% = Rad nije usmeno prezentiran.

2% = Rad je pročitao.

4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen.

6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju.

8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške.

10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno.

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene.

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način
 manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
 od 51% do 60% = do 8% ocjene
 od 61% do 70% = do 16% ocjene
 od 71% do 80% = do 24% ocjene
 od 81% do 90% = do 32% ocjene
 od 91% do 100% = do 40% ocjene.

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)
 55 – 66% dovoljan (2)
 67 – 78% dobar (3)
 79 – 90% vrlodobar (4)
 91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:	- Marković, S. M., Popović, D., <i>Pravo intelektualne svojine</i>, Beograd, 2013. - DŽIDIĆ, Miroslav, VIDIĆ, Marija, MALETA, Nikolina: „<i>Uloga i značaj Instituta za intelektualno vlasništvo</i>“, Revija za pravo i ekonomiju, Godina 18. Br. 1. Mostar 2017., Pravni fakultet Univerziteta Džemal Bijedić u Mostaru, str. 227. – 249., - PEHAR, Snježana, VIDIĆ, Marija, JURKOVIĆ, Cvija: „<i>Postupak za priznanje i zaštitu žiga</i>“, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, Mostar, 2016. – 2017. - PEHAR, Snježana, VIDIĆ, Marija, JURKOVIĆ, Cvija: „<i>Postupak za priznanje patenta u pravu Bosne i Hercegovine</i>“, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, 2019., UDK: 347.771 (497.6).
Dopunska literatura:	1. Zakon o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, br. 43/04 2. Zakon o patentu, Službeni glasnik BiH, br. 53/10 3. Zakon o žigu, Službeni glasnik BiH, br. 53/10 4. Zakon o industrijskom dizajnu, Službeni glasnik BiH, br. 53/10 5. Zakon o zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla, Službeni glasnik BiH, br. 53/10 6. Zakon o zaštiti topografije integriranog kruga, Službeni glasnik BiH, br. 53/10 7. Zakon o zaštiti novih biljnih sorti u BiH, Službeni glasnik BiH, br. 14/10 8. Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina, Službeni glasnik BiH, br. 25/8 9. Zakon o autorskom i srodnim pravima, Službeni glasnik BiH, br. 63/10 10. Zakon o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava, Službeni glasnik BiH, br. 63/10 11. ŠEGO MARIĆ, Ivona, VIDIĆ, Marija, ČAVAR, Petar: „Povijesnopravni razvoj autorskog prava u BiH i usklađivanje sa europskim pravom“, Revija za pravo i ekonomiju, Treća međunarodna naučna konferencija „Pravni i ekonomski aspekti procesa integracije Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju“, Godina 20. Broj 1. Mostar 2019.
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave: Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu

	potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.
--	--

PRILOG: **Kalendar nastave**

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Pojam i razvitak prava industrijskog vlasništva Pojam, povijesni razvitak, teorije prava industrijskog vlasništva, odnos prema autorskom, građanskom i trgovačkom pravu, pretraživanje dokumentacije; znakovi razlikovanja Čizmić, J., <i>Pravo industrijskog vlasništva FBiH – odabrane teme</i> , Mostar, 1999.
II.	Izvori prava industrijskog vlasništva Nacionalni izvori, međunarodno pravo industrijskog vlasništva, europsko pravo industrijskog vlasništva. Marković, S. M., <i>Pravo intelektualne svojine</i> , Sarajevo, 2007.
III.	Patentno pravo Pojam izuma, patentibilni izumi, pojam patenta i vrste patenata, pravo na patent i prava iz patenata, ograničenja prava iz patenata, europska prijava patenta i europski patent, međunarodna prijava patenta prema PCT Marković, S. M., Popović, D., <i>Pravo intelektualne svojine</i> , Beograd, 2013.
IV.	Žigovno pravo Pojam žiga, vrste žigova, gospodarske funkcije žiga, znakovi podobni za zaštitu, pravo na žig i prava iz žiga, ograničenja prava na žig, uporaba žiga, prijava za registraciju žiga i postupak registracije, trajanje, produženje i prestanak vrijednosti žiga, zajednički i jamstveni žig, zaštita žigova prema Madridskom sporazumu – međunarodna prijava, smjernice Europske unije – žig Zajednice Marković, S. M., Popović, D., <i>Pravo intelektualne svojine</i> , Beograd, 2013.
V.	Pravo industrijskog dizajna Pojam industrijskog dizajna, oblička, uzorka i modela, kumulativna zaštita, prava iz industrijskog dizajna, ograničenja prava na industrijski dizajn, stjecanje, opseg i trajanje zaštite industrijskog dizajna, odnos prema drugim oblicima zaštite, međunarodna pohrana industrijskog dizajna Čizmić, J., <i>Pravo industrijskog vlasništva FBiH – odabrane teme</i> , Mostar, 1999.
VI.	Pravo oznaka zemljopisnog podrijetla i oznaka izvornosti Pojam oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti, isključenje iz zaštite, postupak zaštite i upis korisnika, odnos prema žigovima, upis u registre i brisanje iz registra Marković, S. M., Popović, D., <i>Pravo intelektualne svojine</i> , Beograd, 2013.
VII.	Pravo topografija poluvodičkih proizvoda Određenje pojmova, predmet zaštite, uvjeti zaštite i pravo na zaštitu, postupak registracije, uvjeti zaštite i ograničenja Marković, S. M., Popović, D., <i>Pravo intelektualne svojine</i> , Beograd, 2013.
VIII.	Ugovori o prijenosu prava iz područja industrijskog vlasništva Ugovor o cesiji, ugovor o licenci, ugovor o know-howu, ostali ugovori Marković, S. M., Popović, D., <i>Pravo intelektualne svojine</i> , Beograd, 2013.
IX.	Građanskopravna zaštita prava iz područja industrijskog vlasništva Povreda, prava, Tužbeni zahtjevi Marković, S. M., Popović, D., <i>Pravo intelektualne svojine</i> , Beograd, 2013.
X.	Pravo prvenstva (sajamsko i unijsko)

	Sajmovi i izložbe inovacija, Zastupanje na području industrijskog vlasništva
	Čizmić, J., <i>Ogledi iz prava industrijskog vlasništva – knjiga 1 .</i> , Split, 1998.
XI.	Nazivi internet domena
	Opće napomene, pravna priroda i mjesto u sistematizaciji, Sporovi povodom registracije naziva internet domena
	Marković, S. M., Popović, D., <i>Pravo intelektualne svojine</i> , Beograd, 2013.
XII.	Institut za intelektualno vlasništvo BiH
	Mjerodavnost, Ustrojstvo, Strategija razvoja
	Zakon o osnivanju Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine
XIII.	Pravo tržišne utakmice
	Nelojalna utakmica, antimonopolsko pravo
	Čizmić, J., <i>Pravo industrijskog vlasništva FBiH – odabrane teme</i> , Mostar, 1999.
XIV.	Poslovna tajna i industrijsko vlasništvo
	Poslovna tajna, Znak kakvoće proizvoda
	Čizmić, J., <i>Pravo industrijskog vlasništva FBiH – odabrane teme</i> , Mostar, 1999.
XV.	Pravo industrijskog vlasništva Europske unije
	Uredba o komunitarnom žigu, uredba o komunitarnom dizajnu, Uredba o unitarnom patentu
	Marković, S. M., Popović, D., <i>Pravo intelektualne svojine</i> , Beograd, 2013.

Naziv kolegija	JAVNA UPRAVA				Kod kolegija	P1C142
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	3	Semestar	VII.		Broj sati po semestru (p+v+s)	2+0
Status kolegija:	izborni	Preduvjeti:	nema	Usporedni uvjeti:		Nema
Pristup kolegiju:	Upisana IV. godina studija			Vrijeme održavanja nastave:		Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:		prof. dr. sc. Snježana Pehar				
Kontakt sati/konzultacije:		Prema rasporedu				
E-mail adresa i broj telefona:		snjezana.pehar@pf.sum.ba; 036 337 191				
Asistent						
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona						
Ciljevi kolegija:	Cilj je kolegija upoznavanje sa značajem javne uprave za kvalitetu života građana i funkcioniranje gospodarstva u modernim državama, te osposobljenost za rad u javnoj upravi.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon položenog kolegija student će znati: Definirati temeljne institute javne uprave Opisati organizaciju državne uprave na svim razinama Imenovati poslove državne uprave u pozitivnom zakonodavstvu Analizirati načine komuniciranja građana i uprave nabrojati sredstva kontrole od nezakonitog djelovanja uprave Primijeniti samostalno zakone iz područja upravnog prava u praksi.					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam i definicija javne uprave, organizacija i poslovi javne uprave na razini Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske , temeljna načela djelovanja uprave, zaposlenici u javnoj upravi i odnosi među njima.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
	Napomene:					
Studentske obveze	Studenti imaju obvezu redovito pohađati nastavu i interaktivno pojedinačno i u timovima sudjelovati u nastavi i diskusijama na kojima će se analizirati praktični primjeri vezani za primjenu osnovnih instituta ovog pravnog područja.					
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad		Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja		Esej	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova						
OBVEZE STUDENTA		SATI (PROCJENA)		UDIO U ECTS-u		UDIO U OCJENI

Pohađanje nastave i angažiranost na nastavi	30	1	Max 20 %
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	1,5	Max 40 %
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	45	1,5	Max 40 %
Dodatna pojašnjenja: Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranost tijekom nastave, rezultati kolokvija i završnog ispita. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 4% ocjene od 85% do 88% = do 8% ocjene od 89% do 92% = do 12% ocjene od 93% do 96% = do 16% ocjene od 97% do 100% = do 20% ocjene Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlodobar (4) 91 – 100% odličan (5).			
Obvezna literatura:	Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003. Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02.). Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj 35/05.). Zakon o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 16/02, 62/02, 38/03 i 42/04.).		

Dopunska literatura:	Blažević, R.: Upravna znanost. Društveno veleučilište, Zagreb, 2010. (str. 1-17, 23-37, 203-232, 283-318, 351-366, 381-426) • Koprić, I: Reforma hrvatske javne uprave: problemi, rješenja i zablude. U: J. Barbić (ur.) Hrvatska država i uprava – stanje i perspektive. HAZU, 2008., str. 49-63. • Koprić, I. (ur.): Javna uprava – nastavni materijali. Zagreb, 2006. (str. 9-23, 131-133, 140-158, 193-224, 253-258, 395-406) • Pehar, S.: Pojam uprave u teoriji i zakonodavstvu Bosne i Hercegovine, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, br. XX., Mostar, 2007., str. 123-141. • Pusić, E. u Koprić, I. (ur.): Javna uprava – nastavni materijali. Zagreb, 2006., str. 9-18 (Globalizacija) • Pusić, Eugen: Nauka o upravi. Školska knjiga, Zagreb, 2002. • Pusić E.: Javna uprava i društvena teorija, Društveno veleučilište u Zagrebu i Pravni fakultet u Zagrebu, Zagreb, 2007. (101-131, 185-208, 222-236, 271-323, 335-354) • Pusić, E: Modernizacija velikih upravnih sustava, Hrvatska javna uprava 2002, br. 2, str. 233-260
Dodatne informacije o kolegiju	Studenti tijekom semestra polažu dva kolokvija. Kolokviji se polažu pismeno, a smatra se da je student položio kolokvij ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Studenti koji ne polože kolokvije polažu cjelokupan ispit pismeno, a smatra se da je student položio ispit ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Svi studenti polažu nakon položenog pismenog dijela (kolokvij ili ispit) i usmeni završni ispit na temelju kojeg se ocjenjuje

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Pojam i definicija javne uprave Pojam javne uprave u pravnoj teoriji i zakonodavstvu Pehar, S.: Pojam uprave u teoriji i zakonodavstvu Bosne i Hercegovine, Zbornik radova Pravnog fakulteta Sveučilišta u Mostaru, br. XX., Mostar, 2007., str. 123-141.
II.	Globalizacija i uprava Općenito globalizaciji, reforme i novi javni menadžment Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003, str. 11-33
III.	Globalizacija i uprava Osnovni aspekti novog javnog menadžmenta Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003, str. 34-38.
IV.	Organizacija javne uprave na razini Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta. Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02.); Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj 35/05.); Zakon o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 16/02, 62/02, 38/03 i 42/04.).
V.	Organizacija javne uprave na razini Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske. Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02.); Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj 35/05.); Zakon o

	administrativnoj službi u upravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 16/02, 62/02, 38/03 i 42/04.).
VI.	Poslovi javne uprave na razini Bosne i Hercegovine, Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske.
	Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02.); Zakon o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj 35/05.); Zakon o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 16/02, 62/02, 38/03 i 42/04.).
VII.	I KOLOKVIJ
VIII.	Podaci i uprava
	O obradi osobnih podataka, posebne kategorije osobnih podataka, davanje osobnih podataka korisnicima
	Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003. str. 67-79.
IX.	Podaci u javnom sektoru
	Pristup javnim podacima u pojedinim odabranim zemljama.
	Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003. str. 88-110.
X.	Elektronska uprava
	Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003. str. 113.
XI.	Odnos upave prema građanima
	Odgovarajuća tehnološka opremljenost i obučenost upravnog osoblja
	Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003. str. 113-121
XI.	Odnos upave prema građanima
	Odgovarajuća tehnološka opremljenost i obučenost upravnog osoblja
	Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003. str. 113-121
XII.	Elektronska uprava u nekim zemljama
	Hrvatska, Slovenija
	Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003. str. 122-140.
XIII.	Elektronska uprava u nekim zemljama
	SAD i Velika Britanija
	Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003. str. 140- 143
XIV.	Elektronska uprava u nekim zemljama
	Njemačka, Švedska i Danska
	Lozina, Duško- Klarić, Mirko: Nova javna uprava, Split, 2003. str. 143-155
XV.	II KOLOKVIJ

Naziv kolegija	POVIJEST EUROPSKIH INTEGRACIJA			Kod kolegija	P1CI46
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	3	Semestar	VII.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+0
Status kolegija:	Izborni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Jelena Zovko				
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona:	jelena.zovko@pf.sum.ba ; 036 337 162				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Cilj ovog kolegija je upoznati studente sa idejom ujedinjene Europe te razvijanjem ove ideje od filozofskog do pravno-političkog koncepta kao i uočavanje pravnih i političkih instrumenata koji su u konačnici doveli do formiranja Europske unije.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon položenog kolegija student će znati/moći: - Razumjeti i objasniti ideju ujedinjene Europe u širem povijesnom kontekstu. - Prepoznati i interpretirati najvažnije faze i trendove u razvoju europske ideje i europske integracije. - Uočiti i usporediti različite interpretacije i stajališta o ujedinjenju u Europsku uniju u pravno-političkom kontekstu. - Povezati pravne, političke, ekonomske i kulturne značajke europske integracije te izgraditi uzročno-posljedičnu strukturu iste.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Etimološko, geografsko i mitološko formiranje i određivanje pojma Europe i državnopravne inspiracije (pravo kao integracijski faktor; pax romana- ideal ujedinjene Europe kao jamstvo mira) – starovjekovni korijeni. Pregled povijesnog razvoja ideje ujedinjene Europe kroz faze: I. ranog srednjeg vijeka – Europa i kršćanstvo, Karlo Veliki; II. Europa u mirovnim planovima razvijenog srednjeg vijeka (Perre Dubois, Juraj (Jiri) Podjebarski) i 17. i 18. stoljeća - (Henri IV (Sully), Abbe de Saint-Pierre, William Penn); III. Državnopravni koncept Europe u filozofskoj misli – Voltaire, Kant, Fichte; IV. Europa i razvoj nacionalne države u 19. stoljeću – Napoleon, Bečki kongres i kongresni sustav; V. Koncepti ujedinjene Europe između dva svjetska rata (Richard Nikolaus Coudenhove-Kalegeri, Aristide Briand). Razvoj europskih integracija nakon II. svjetskog rata: Vijeće Europe; Marshalov plan, Jean Monet, Schumanov plan i Europska organizacija za ugljen i čelik - Pariški ugovor; pokušaji Europske obrambene zajednice i Europske političke zajednice; osnivanje Europske ekonomske zajednice i Europske zajednice za atomsku energiju – Rimski ugovori. Jedinstveni europski akt; Maastricht - Ugovor o Europskoj Uniji, Amsterdamski ugovor i Ugovor iz Nice.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				

Studentske obveze	- pohađati nastavu - polagati kolokvije - polagati pismeni ispit - polagati usmeni ispit			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Angažiranost u nastavi	30	1	10%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja*	15	0,5	15%	
Pismeni ispit*	15	1	25%	
Usmeni ispit	30	1,5	50%	
Dodatna pojašnjenja: * Studenti koji polože kolokvije oslobođeni su pismenog ispita. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 4% ocjene od 85% do 88% = do 8% ocjene od 89% do 92% = do 12% ocjene od 93% do 96% = do 16% ocjene od 97% do 100% = do 20% ocjene Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 3% ocjene od 61% do 70% = do 6% ocjene od 71% do 80% = do 9% ocjene od 81% do 90% = do 12% ocjene od 91% do 100% = do 15% ocjene Završni pismeni ispit se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene Završni usmeni ispit se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 10% ocjene od 61% do 70% = do 20% ocjene od 71% do 80% = do 30% ocjene od 81% do 90% = do 40% ocjene od 91% do 100% = do 50% ocjene				

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: A = 91 – 100% 5 (izvrstan) B = 79 – 90% 4 (vrlo dobar) C/D = 67 – 78% 3 (dobar) E = 55 – 66% 2 (dovoljan)	
Obvezna literatura:	<i>Politika europskih integracija</i>, Radovan Vukadinović, Lidija Čehulić, Zagreb, 2005. <i>Idea od Europe: From Antiquity to European Union</i>, Anthony Pagden, Cambridge, 2002. <i>Opća povijest prava i države, Stari i srednji vijek</i>, Šefko Kurtović, sva izdanja (odabrana poglavlja). <i>Opća povijest prava i države, Novi vijek</i>, Šefko Kurtović, sva izdanja. (odabrana poglavlja). <i>Europäische Integrationsrechtsgeschichte</i>, Anita Pretenthaler-Ziegerhofer, Graz, 2012. (9.-46.) <i>Rimsko pravo i Europa, povijest jedne pravne kulture</i>, Peter Stein, Zagreb 2007. (odabrana poglavlja). <i>A History of the Habsburg Empire 1526-1918</i>, Robert A. Kann, Berkley/LosAngeles/London, 1974. (odabrana poglavlja). <i>Habsburška Monarhija 1809-1918</i>, A.J.P. Taylor, Zagreb, 1990. (odabrana poglavlja). <i>Osnovi prava Europske unije</i>, Nevenko Misita, Sarajevo, 2002. (odabrana poglavlja). <i>Osnovi prava Europske unije</i>, Nevenko Misita, Sarajevo, 2008. (odabrana poglavlja). <i>The Idea of „Europe“ and the Origin of the European Union – A sociological Approach</i>, Richard Swedberg, Zeitschrift für Soziologie, Jg. 23, Heft 5, oktober 1994, 378-387.
Dopunska literatura:	<i>Pravni i politički poredak Evropske unije</i>, Aleksandra Čavoški, Beograd, 2006. <i>The Community of Europe: A History of European integration since 1945</i>, Urwin, I., D., W., New York, London 1995. <i>European Constitutional Legal History</i>, Van Caenegem, R.C., Cambridge, 1995. <i>Uporedna pravna tradicija</i>, S.Avramović-V. Đorđević, Beograd, 2000.
Dodatne informacije o kolegiju	Obvezna literatura na stranim jezicima bit će dostupna u nacrtu predavanja na hrvatskom jeziku.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	ETIMOLOŠKO, GEOGRAFSKO I MITOLOŠKO FORMIRANJE I ODREĐIVANJE POJMA EUROPE – STAROVJEKOVNI KORIJENI.
	Politički aspekti Europe u grčkoj historiografiji i mitologiji, te individualizacije pojma Europe i etimološko porijeklo riječi.
	<i>Idea od Europe: From Antiquity to European Union</i> , Anthony Pagden (str.1-26.)
II.	DRŽAVNOPRAVNE INSPIRACIJE I IDEALI STAROG VIJEKA
	Pravo kao integracijski faktor; pax romana- ideal ujedinjene Europe kao jamstvo mira
	<i>Rimsko pravo i Europa, povijest jedne pravne kulture</i> , Peter Stein (str.80-142.)
III.	PREGLED POVIJESNOG RAZVOJA IDEJE UJEDINJENE EUROPE RANOG SREDNJEG VIJEKA
	Europa i kršćanstvo, Karlo Veliki

	<i>Idea od Europe: From Antiquity to European Union</i> , Anthony Pagden (str.1-26.), <i>Opća povijest prava i države, Stari i srednji vijek</i> , Šefko Kurtović, (str.)
IV.	EUROPA U MIROVNIM PLANOVIMA RAZVIJENOG SREDNJEG VIJEKA
	Perre Dubois, Juraj Podjebarski
	<i>Europäische Integrationsrechtsgeschichte</i> , Anita Prettenthaler-Ziegerhofer, (str.9-15.)
V.	EUROPA U PRAVNOJ MISLI I MIROVNIM PLANOVIMA 17. I 18. STOLJEĆA
	Hugo Grotius, Henri IV (Sully), Abbe de Saint-Pierre, William Penn);
	<i>Europäische Integrationsrechtsgeschichte</i> , Anita Prettenthaler-Ziegerhofer, (str.15-.)
VI.	DRŽAVNO-POLITIČKI KOCEPT EUROPE U FILOZOFSKOJ MISLI
	Voltaire, Kant, Fichte
	<i>Politika europskih integracija</i> , Radovan Vukadinović, Lidija Čehulić, Zagreb, 2005.
VII.	EUROPA I RAZVOJ NACIONALNE DRŽAVE U 19. STOLJEĆU
	Napoleon i koncept „Ujedinjenih Europskih država“
	<i>Habsburška Monarhija 1809-1918</i> , A.J.P. Taylor, (str.)
VIII.	EUROPA I RAZVOJ NACIONALNE DRŽAVE U 19. STOLJEĆU
	Bečki kongres i kongresni sustav. Europa 1848. Manzini
	<i>A History of the Habsburg Empire 1526-1918</i> , Robert A. Kann, (str.), <i>Habsburška Monarhija 1809-1918</i> , A.J.P. Taylor, (str.)
IX.	KONCEPTI UJEDINJENE EUROPE IZMEĐU DVA SVJETSKA RATA
	Richard Nikolaus Coudenhove-Kalegeri, Aristide Briand
	<i>Europäische Integrationsrechtsgeschichte</i> , Anita Prettenthaler-Ziegerhofer, (str.22-46.), <i>Politika europskih integracija</i> , Radovan Vukadinović, Lidija Čehulić, Zagreb, 2005., (str. 27-45.)
X.	RAZVOJ EUROPSKIH INTEGRACIJA NAKON II. SVJETSKOG RATA
	Haški kongres 1948.,Vijeće Europe
	<i>Politika europskih integracija</i> , Radovan Vukadinović, Lidija Čehulić, Zagreb, 2005. (49.-165.)
XI.	RAZVOJ EUROPSKIH INTEGRACIJA NAKON II. SVJETSKOG RATA
	Marshalov plan, Jean Monet, Schumanov plan i Europska organizacija za ugljen i čelik - Pariški ugovor
	<i>Osnovi prava Europske unije</i> , Nevenko Misita (str. 9-41.), <i>Politika europskih integracija</i> , Radovan Vukadinović, Lidija Čehulić, Zagreb, 2005. (49.-165.)
XII.	POKUŠAJI I USPJESI DALJE EUROPSKE INTEGRACIJE
	pokušaji Europske obrambene zajednice i Europske političke zajednice; osnivanje Europske ekonomske zajednice i Europske zajednice za atomsku energiju
	<i>Osnovi prava Europske unije</i> , Nevenko Misita (str. 9-41.)
XIII.	KA EUROPSKOJ UNIJI I.
	Jedinstveni europski akt; Maastricht - Ugovor o Europskoj Uniji
	<i>Osnovi prava Europske unije</i> , Nevenko Misita (str. 41-54.)
XIV.	KA EUROPSKOJ UNIJI II.
	Amsterdamski ugovor
	<i>Osnovi prava Europske unije</i> , Nevenko Misita (str. 54-97.)
XV.	KA EUROPSKOJ UNIJI III.
	Ugovor iz Nice
	<i>Osnovi prava Europske unije</i> , Nevenko Misita, 2008. (str. 83.-102.)

Naziv kolegija	DIPLOMATSKO PRAVO				Kod kolegija	RP1CI404
Studijski program Ciklus	I. CIKLUS				Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	VIII.		Broj sati po semestru (p+v+s)	2+0
Status kolegija:	IZBORNI	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu	
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Vesna Popović					
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona:	vesna.popovic@pf.sum.ba ; 036 337-165					
Asistent						
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona						
Ciljevi kolegija:	Cilj kolegija je predstaviti ulogu diplomacije u međunarodnim odnosima kao i specifična međunarodno prihvaćena pravila i načine funkcioniranja diplomatskog ophođenja između aktera na međunarodnoj sceni. Upoznati studente sa svim aspektima komuniciranja države kao subjekta u međunarodnim odnosima.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Studenti će razumjeti pojmove, ulogu i značenje diplomacije u međunarodnim odnosima. Steći će strateška znanja i vještine za uspješno sudjelovanje u interkulturnoj komunikaciji, prosuđivanje komunikacijskih specifičnosti te identiteta i imidža pojedinih država.					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	- Diplomacija i diplomati - Organizacija i način rada Ministarstva vanjskih poslova i diplomatsko-konzularnih predstavništava - Specifična područja u diplomaciji - Načini i sredstva diplomatskog komuniciranja - Tehnika diplomatskog pregovaranja - Diplomacija izvan službenih prostorija - Multilateralna diplomacija, priprema i rad međunarodnih konferencija					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	predavanja	vježbe	seminari		samostalni zadaci	
	konzultacije	mentorski rad	terenska nastava		ostalo	
	Napomene:					
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati domaće zadaće - pisati kolokvije - pisati test - ... - ...					

Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Npr. Pohađanje nastave	30	1	10%	
Npr. Esej				
Npr. Kolokviji	45	1,5	45%	
Npr. Završni usmeni ispit	45	1,5	45%	
Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)				
Dodatna pojašnjenja:				
Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).				
Obvezna literatura:	Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997.			
Dopunska literatura:	Svjetlan Berković, <i>Diplomacija i diplomatska profesija</i> , Dubrovnik, 2006. Vladimir Đ. Degan, <i>Međunarodno pravo</i> , Zagreb, 2011. str. 305-322.			
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave... Seminarski rad... (rokovi predaje,...)			

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
------------------------	-------------------

I.	Naslov: Diplomacija i diplomati
	Kratki opis: Što diplomacija jest, a što nije; profil idealnog diplomata
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str. 13-39.
II.	Naslov: Organizacija i način rada Ministarstva vanjskih poslova i diplomatsko-konzularnih predstavništava
	Kratki opis: Opća pravila diplomatskog komuniciranja, odnosi u diplomatsko konzularnim predstavništvima
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.43-67
III.	Naslov: Specifična područja u diplomaciji
	Kratki opis: Vojna, ekonomska, kulturna i ostale diplomacije
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.71-84.
IV.	Naslov: Načini i sredstva diplomatskog komuniciranja
	Kratki opis: Usmeno komuniciranje, telefonski razgovor,
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.87-92.
V.	Naslov: Načini i sredstva diplomatskog komuniciranja
	Kratki opis: Pisano komuniciranje, diplomatska korespondencija
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str. 93-101.
VI.	Naslov: Tehnika diplomatskog pregovaranja
	Kratki opis: Načini vođenja razgovora
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.109-144.
VII.	Naslov: Diplomacija izvan službenih prostorija
	Kratki opis: Prijemi, kokteli, vrtne zabave, predavanja i javni istupi...
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.145-174.
VIII.	Naslov: Diplomacija izvan službenih prostorija
	Kratki opis: Izleti, vikendi, sport, lov, pokloni....
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.179-196.
IX.	Naslov: Diplomacija izvan službenih prostorija
	Kratki opis: Kolektivne aktivnosti i demarši diplomatskog kora
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.199-202.
X.	Naslov: Multilateralna diplomacija, priprema i rad međunarodnih konferencija
	Kratki opis: Diplomatski rad prema međunarodnim organizacijama
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.206-211.
XI.	Naslov: Multilateralna diplomacija, priprema i rad međunarodnih konferencija
	Kratki opis: Pripremanje međunarodnih konvencija
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.213-225.
XII.	Naslov: Multilateralna diplomacija, priprema i rad međunarodnih konferencija
	Kratki opis: Rad međunarodnih konferencija
	Literatura: Stanko Nick, <i>Diplomacija</i> , Zagreb, 1997., str.225-233.
XIII.	Naslov: Diplomatsko dopisivanje
	Kratki opis: Osobna nota, cirkularna nota, skupna nota, identična nota
	Literatura: Svjetlan Berković, <i>Diplomacija i diplomatska profesija</i> , Dubrovnik, 2006., str.203-210.
XIV.	Naslov: Diplomatsko dopisivanje
	Kratki opis: Osobno pismo, memorandum, non-paper
	Literatura: Svjetlan Berković, <i>Diplomacija i diplomatska profesija</i> , Dubrovnik, 2006., str.210-212.
XV.	Naslov: Specijalne misije
	Kratki opis: Upućivanje i zaštita specijalne misije
	Literatura: Svjetlan Berković, <i>Diplomacija i diplomatska profesija</i> , Dubrovnik, 2006., str. 213-216.

Naziv kolegija	GRAĐANSKO PROCESNO PRAVO II.			Kod kolegija	P1CO46
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	5	Semestar	VIII.	Broj sati po semestru (p+v+s)	4+2
Status kolegija:	Obvezan kolegij	Preduvjeti:	Položeno Građansko procesno pravo I.	Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti prava upisani u četvrtu (IV.) godinu studija			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:		prof. dr. sc. Viktorija Haubrich			
Kontakt sati/konzultacije:		Ponedjeljak: 9:00 – 11:00			
E-mail adresa i broj telefona:		viktorija.haubrich@pf.sum.ba ; 036 337 183			
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Upoznavanje studenata s institutima građanskog parničnog procesnog prava kojim se okončava parnični postupak te sustavom pravnih lijekova. Upoznavanje studenata s izvanparničnim postupkom i ovršnim postupkom. Osposobljavanje studenata za vođenje parničnog, izvanparničnog i ovršnog postupka to jest praktičnu primjenu teorijskog znanja ovih postupaka.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	-definirati sudske odluke i pravne lijekove u parničnom postupku te opisati posebne parnične postupke prema njihovim specifičnostima; -prepoznati institute izvanparničnog postupka; -navesti bitne obilježja instituta ovršnog postupka; -klasificirati sudske odluke, pravne lijekove te objasniti posebne parnične postupke; -objasniti izvanparnični postupak kao specifičan postupak; -objasniti ovršni postupak koji služi za prinudno ostvarenje odluka; -primijeniti usvojena znanja na konkretan parnični postupak te uraditi sudsku odluku, podneske pravnih lijekova, prikazati posebne parnične postupke; -upotrijebiti stečena znanja te prikazati vrste izvanparničnih postupaka; -prikazati smisao ovršnog postupka na konkretnom slučaju; -strukturirati završnu fazu redovnog i posebnih parničnih postupaka; -raščlaniti statusne i imovinske izvanparnične postupke; -analizirati vrste izvršenja; -procijeniti važnost parničnog, izvanparničnog i ovršnog postupka; -provesti parnični, izvanparnični i ovršni postupak.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	1.Sudske odluke (presude i rješenja); 2. Pravni lijekovi (redoviti pravni lijekovi i izvanredni pravni lijekovi); 3.Posebni parnični postupci; 4.Izvanparnično procesno pravo; 5. Pojam izvanparničnog procesnog prava; 6. Načela izvanparničnog procesnog prava u BiH; 7. Izvanparnični postupak				

	8. O nekim temeljnim izvanparničnim postupcima; Uređenje osobnih stanja i obiteljskih odnosa; 9. Uređenje imovinskih odnosa. Uređenje drugih izvanparničnih stvari; 10.Ovršno pravo: Pojam ovršnoga postupka; Izvori ovršnoga prava u BiH; Načela ovršnoga prava; 11. Subjekti ovršnoga postupka; 12. Ovršne isprave 13.Sredstva i predmet ovrhe; 14. Ovrha radi naplate novčanog potraživanja; 15. Ovrha radi ostvarenja nenovčanog potraživanja.			
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo
	Napomene: Studenti dobivaju određene samostalne zadatke radi boljeg osposobljavanja za vođenje i sudjelovanje u parničnom, izvanparničnom i ovršnom postupku. Studenti sudjeluju u simulacijama postupaka pred sudom radi stjecanja retoričkih vještina te pišu podneske.			
Studentske obveze	-pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnom procesu; -pohađati vježbe i aktivno sudjelovati na njima; -rješavati samostalne zadatke; -pisati podneske; -pisati kolokvije; -pristupiti na usmeni ili pismeni završni ispit			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost na nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max. 20%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja,praktične provjere znanja, pisanje podnesaka, retorička izlaganja, eseji	30	1	Max. 40%	
Završni ispit	60	2	Max. 40%	
Posebni kriteriji za izvanredne studente su: 60% završni ispit, 40% ostale aktivnosti (polaganje kolokvija, samostalno rješavanje praktičnih zadataka, pisanje podnesaka).				
Dodatna pojašnjenja:				

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (50% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranost tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija, praktične provjere znanja, pisanja podnesaka, eseji, retorička izlaganja i rezultati završnog ispita.

Angažiranost u nastavi ocjenjuje se na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka 0 = ocjene

od 81% - 84% = do 4% ocjene

od 85% - 88% = do 8% ocjene

od 89% - 92% = do 12% ocjene

od 93% - 96% = do 16% ocjene

od 97% - 100% = do 20% ocjene

Kolokviji i pripreme za kontinuiranu provjeru znanja, praktične provjere znanja, pisanje podnesaka, retorička izlaganja, eseji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene

od 51% do 60% = do 8% ocjene

od 61% do 70% = do 16% ocjene

od 71% do 80% = do 24% ocjene

od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

0 – 55% nedovoljan (1)

55% - 66% dovoljan (2)

67% - 78% dobar (3)

79% - 90% vrlo dobar (4)

91% - 100% odličan (5)

Obvezna literatura:

Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004.

Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002.

Siniša Triva - Mihajlo Dika, Izvanparnično procesno pravo, Zagreb, 1988.

Mihajlo Dika, Građansko ovršno pravo, Zagreb, 2007.

Jozo Čizmić – Haso Tajić, Komentar Zakona o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2011.

Asaf Daupović – Rosa Obradović – Meliha Povlakić- Feđadž Začiragoć Milorad Živanović, Komentari Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj, Sarajevo, 2005.

Viktorija Haubrich, Pravni lijekovi u parničnome postupku, Mostar, 2020.

	Pravni izvori: Zakon o parničnom postupku Federacije BiH, Sl. novine FBiH, br. 53/03; 73/05; 19/06., 98/15. Zakon o ovršnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 32/03; 52/03; 33/06; 39/06; 39/09 Zakon o izvanparničnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 2/98; 39/04; 75/05;
Dopunska literatura:	Siniša Triva -Velimir Belajec - Mihajlo Dika, Sudsko izvršno pravo, Zagreb, 1984. Mihajlo Dika, Građansko parnično pravo, Pravni lijekovi, X. knjiga, Zagreb, 2010.
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Naslov: Sudske odluke u parničnom postupku Kratki opis: Sudske odluke (presude i rješenja). Vrste presuda. Deklaratorna, kondemnatorna i konstitutivna presuda. Potpuna presuda. Djelomična presuda. Dopunska presuda. Međupresuda. Presuda na temelju priznanja. Presuda na temelju odricanja. Presuda zbog propuštanja. Presuda bez održavanja rasprave. Donošenje i objavljivanje presuda. Pismena izrada presude. Ispravljanje presude. Rješenje. Pravomoćnost, sadržaj pravomoćnosti, nastupanje pravomoćnosti. Objektivne i subjektivne granice pravomoćnosti. Vremenske granice pravomoćnosti. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 579. – 658. Branko Čalija –Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 251. – 273.
II.	Naslov: Pravni lijekovi Kratki opis: Sudske odluke (presude i rješenja). Vrste presuda. Deklaratorna, kondemnatorna i konstitutivna presuda. Potpuna presuda. Djelomična presuda. Dopunska presuda. Međupresuda. Presuda na temelju priznanja. Presuda na temelju odricanja. Presuda zbog propuštanja. Presuda bez održavanja rasprave. Donošenje i objavljivanje presuda. Pismena izrada presude. Ispravljanje presude. Rješenje. Pravomoćnost, sadržaj pravomoćnosti, nastupanje pravomoćnosti. Objektivne i subjektivne granice pravomoćnosti. Vremenske granice pravomoćnosti. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 658. - 755. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 273. – 303.
III.	Naslov: Posebni postupci Kratki opis: Posebni parnični postupci. Posebni postupci u obiteljskim sporovima. Bračni sporovi. Paternitetski i maternitetski sporovi. Sporovi o pitanju s kojim će roditeljem dijete živjeti, o roditeljskoj skrbi i o uzdržavanju. Posebni postupci u sporovima s posebnim imovinskim odnosima. Postupak pred trgovačkim sudovima. Postupak u parnicama iz radnih odnosa. Postupak u parnicama zbog smetanja posjeda. Platni nalozi. Postupak u sporovima male vrijednosti. Posebni postupci zbog specifičnog socijalnog značaja spornog odnosa. Sudska zaštita potrošača. Postupak u medijskim parnicama. Alternativne metode za rješavanje sporova. Arbitraža. Arbitražno rješavanje radnih sporova. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004., str. 755. – 939.

	Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 303. – 323.
IV.	Naslov: Izvanparnično procesno pravo Kratki opis: Kratki opis: Izvanparnično procesno pravo. Mjesto izvanparničnog procesnog prava u pravnom sustavu. Odnos izvanparničnog i parničnog postupka. Odnos izvanparničnog i upravnog postupka. Pojam i funkcija izvanparničnog postupka. Literatura: Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 323. – 344. Jozo Čizmić - Haso Tajić, Komentar Zakona o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2011., str. 7. - 92.
V.	Naslov: Pojam izvanparničnog procesnog prava i subjekti Kratki opis: Bitna obilježja izvanparničnog postupka. Pravna priroda izvanparničnog postupka. Subjekti izvanparničnog postupka. Sud. Sudionici u postupku. Literatura: Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 323. – 330. Jozo Čizmić - Haso Tajić, Komentar Zakona o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2011., str. 7. - 92.
VI.	Naslov: Načela izvanparničnog postupka Kratki opis: Načelo dispozitivnosti i oficioznosti. Istražno i raspravno načelo. Načelo kontradiktornosti. Načelo usmenosti, neposrednosti i javnosti. Načelo materijale istine. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Izvanparnično procesno pravo, Zagreb, 1988. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 333. – 338. Jozo Čizmić - Haso Tajić, Komentar Zakona o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2011., str. 7. - 92.
VII.	Naslov: Izvanparnični postupak Kratki opis: Izvanparnični postupak. Razvoj izvanparničnog postupka. Oblikovanje postupka. Utjecaj sudionika na tijek postupka. Prvostupanjski postupak. Sudske odluke. Sadržaj i forma. Prethodno pitanje. Upućivanje stranaka u parnicu. Pravni lijekovi. Žalba. Revizija. Ponavljanje postupka. Zahtjev za zaštitu zakonitosti. Pravomoćnost. Subjekti izvanparničnog postupka. Sud. Nadležnost sudova. Međunarodna nadležnost. Sudionici u izvanparničnom postupku Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Izvanparnično procesno pravo, Zagreb, 1988. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 330. – 343. Jozo Čizmić - Haso Tajić, Komentar Zakona o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2011., str. 7. - 92.
VIII.	Naslov: Posebni osobni izvanparnični postupci Kratki opis: O nekim temeljnim izvanparničnim postupcima. Uređenje osobnih stanja. Uređenje obiteljskih odnosa. Statusni izvanparnični postupci. Oduzimanje i vraćanje poslovne sposobnosti. Zadržavanje duševno bolesnih osoba u zdravstvenoj ustanovi. Proglašenje nestalih osoba umrlim i dokazivanje smrti. Produženje i prestanak roditeljskog prava. Oduzimanje i vraćanje roditeljskog prava. Davanje dozvole za zaključenje braka. Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Izvanparnično procesno pravo, Zagreb, 1988. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 330. – 345. Jozo Čizmić - Haso Tajić, Komentar Zakona o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2011., str. 92. – 174.

IX.	Naslov: Posebni imovinski izvanparnični postupci
	Kratki opis: Uređenje imovinskih odnosa. Uređenje drugih izvanparničnih stvari. Ostavinski postupak. Određivanje naknade za izvlaštene nepokretnosti kao imovinski izvanparnični postupak. Upravljanje i korištenje zajedničkim stvarima. Dioba stvari i nekretnina u suvlasništvu. Uređenje međa. Sastavljanje i ovjeravanje sadržaja isprava. Amortizacija isprava. Sudski depozit.
	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Izvanparnično procesno pravo, Zagreb, 1988. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 330. – 345. Jozo Čizmić - Haso Tajić, Komentar Zakona o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2011., str. 174. – 609.
X.	Naslov: Ovršni postupak
	Kratki opis: Ovršno pravo: Pojam ovršnoga postupka. Izvori ovršnog prava u BiH. Načela ovršnoga prava. Ovršno pravo i ovršni postupak. Ovrha kao pravosudna funkcija. Odnos ovršnog i parničnog postupka. Načelo dispozitivnosti. Načelo formalnog legaliteta. Načelo sudskog upravljanja postupkom. Načelo ekonomičnosti. Načelo socijalnosti. Načelo pojedinačne ovrhe.
	Literatura: Siniša Triva - Mihajlo Dika, Izvanparnično procesno pravo, Zagreb, 1988. Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 371. – 384. Asaf Daupović – Rosa Obradović – Meliha Povlakić- Feđadžić Začiragoć Milorad Živanović, Komentari Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj, Sarajevo, 2005., str. 3. – 74.
XI.	Naslov: Subjekti ovršnog postupka; Izvršni postupak
	Kratki opis: tražitelj izvršenja, izvršenik, stranka, sudionik, sud.
	Literatura: Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 384. – 403. Asaf Daupović – Rosa Obradović – Meliha Povlakić- Feđadžić Začiragoć Milorad Živanović, Komentari Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj, Sarajevo, 2005., str. 3. – 242.
XII.	Naslov: Ovršne isprave
	Kratki opis: Ovršna i vjerodostojna isprava. Temelj za određivanje ovrhe. Odluka i poravnanje. Podobnost ovršne isprave za ovrhu. Naplata zateznih kamata. Prijelaz potraživanja ili obveza. Uvjetna i uzajamna obveza. Alternativna obveza po izboru izvršenika. Fakultativno ovlaštenje izvršenika.
	Literatura: Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 388. – 395. Asaf Daupović – Rosa Obradović – Meliha Povlakić- Feđadžić Začiragoć Milorad Živanović, Komentari Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj, Sarajevo, 2005., str. 78– 242.
XIII.	Naslov: Sredstva i predmet ovrhe
	Kratki opis: Ovrha na nekretninama. Ovrha na pokretninama. Ovrha na novčanoj tražbini izvršenika. Predaja stvari. Ovrha na dionicama. Sudski penali. Predaja pokretnina.
	Literatura: Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 388. – 439

	Asaf Daupović – Rosa Obradović – Meliha Povlakić- Feđad Zaćiragoć Milorad Živanović, Komentari Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj, Sarajevo, 2005., str. 78– 242.
XIV.	Naslov: Ovrha radi naplate novčanog potraživanja Kratki opis: Ovrha na nekretninama. Izuzimanje od ovrhe. Utvrđivanje vrijednosti nekretnine, prodaja, namirenje tražitelja ovrhe. Ovrha na pokretninama. Pljenidba i procjena stvari. Prodaja stvari. Namirenje tražitelja ovrhe. Ovrha na novčanom potraživanju izvršenika. Literatura: Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 405. – 429. Asaf Daupović – Rosa Obradović – Meliha Povlakić- Feđad Zaćiragoć Milorad Živanović, Komentari Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj, Sarajevo, 2005., str. 243. – 549.
XV.	Naslov: Ovrha radi ostvarenja nenovčanog potraživanja Kratki opis: Sudski penali. Ovrha radi predaje i isporuke pokretnih stvari. Ovrha radi ispražnjenja i predaje nepokretne stvari. Ovrha radi ostvarenja potraživanja na radnju, trpljenje ili nečinjenje. Ovrha radi vraćanja zaposleno na rad odnosno u službu. Ovrha diobom stvari. Literatura: Branko Čalija – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2002., str. 405. – 429. Asaf Daupović – Rosa Obradović – Meliha Povlakić- Feđad Zaćiragoć Milorad Živanović, Komentari Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj, Sarajevo, 2005., str. 552. – 663.

Naziv kolegija	UPRAVNO PRAVO II.				Kod kolegija	P1CO47
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	5	Semestar	VIII.		Broj sati po semestru (p+v+s)	4+2
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:	nema	Usporedni uvjeti:		nema
Pristup kolegiju:	Upisana IV. godina studija			Vrijeme održavanja nastave:		Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:		prof. dr. sc. Snježana Pehar				
Kontakt sati/konzultacije:		Prema rasporedu				
E-mail adresa i broj telefona:		snjezana.pehar@pf.sum.ba ; 036 337-191				
Asistent		Ivan Tomić, viši asistent				
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona		ivan.tomic@pf.sum.ba ; 036 337 173				
Ciljevi kolegija:	Cilj kolegija Upravno pravo II je upoznati studente sa temeljnim upravnopravnim institutima, upravnim aktom, načinom pokretanja i vođenja upravnog postupka i upravnog spora, te pravnim sredstvima zaštite građana od nezakonitog djelovanja uprave u upravnom postupku i u upravnom sporu.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Nakon položenog kolegija student će znati: Definirati temeljne institute upravnog postupka i upravnog spora (npr. osnovna načela upravnog postupka, stranke u upravnom postupku i upravnom sporu, itd) Opisati i diskutirati tijek upravnog postupka i upravnog spora Imenovati dopuštene pravne lijekove u upravnom postupku i upravnom sporu Analizirati posljedice nezakonitog upravnog akta (npr. ukidanje, poništavanje i oglašavanje ništavim) Izraditi pojedinačne pravne akte koje uprava donosi i druge pisane podneske (npr., rješenje, zaključak, žalba, tužba itd) Primijeniti samostalno zakone iz područja upravnog prava u praksi					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam, vrste i osnovna načela upravnog postupka, stranke u upravnom postupku, pokretanje upravnog postupka, ispitni postupak, donošenje rješenja, pravni lijekovi i izvršenje u upravnom postupku, pojam i vrste i načini pokretanja upravnih sporova, tijek upravnog spora, odluke suda i pravni lijekovi na te odluke.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
	Napomene:					
Studentske obveze	Studenti imaju obvezu redovito pohađati nastavu i interaktivno pojedinačno i u timovima sudjelovati u nastavi i diskusijama na kojima će se analizirati praktični primjeri vezani za primjenu osnovnih instituta ovog pravnog područja.					
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad		Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja		Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave i angažiranost na nastavi	60	2	Max 20 %	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	1,5	Max 40 %	
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	45	1,5	Max 40 %	
Dodatna pojašnjenja: Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranost tijekom nastave, rezultati kolokvija i završnog ispita. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 4% ocjene od 85% do 88% = do 8% ocjene od 89% do 92% = do 12% ocjene od 93% do 96% = do 16% ocjene od 97% do 100% = do 20% ocjene Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 8% ocjene od 61% do 70% = do 16% ocjene od 71% do 80% = do 24% ocjene od 81% do 90% = do 32% ocjene od 91% do 100% = do 40% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).				
Obvezna literatura:	Ivo Borković: Upravno pravo, Informator, Zagreb, 2002, str. 399-483. Snježana Pehar: Upravni spor, Mostar, 2014. Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98) Zakon o upravnim sporovima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 9/05) Zakon o prekršajima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 31/06)			

Dopunska literatura:	Pero Krijan: Komentar Zakona o upravnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine sa sudskom praksom, Sarajevo, 2002. Ljubo Todorović, Mensur Hadžimusić : Upravni sporovi , Sarajevo, 2005 Dedić Sead, Upravno pravo Bosne i Hercegovine, Pravni fakultet Univerziteta u Bihaću, „Magistrat“ Sarajevo, Bihać/Sarajevo, 2001. Kamarić Mustafa, Festić Ibrahim; Upravno pravo, Editio Iuristica, Sarajevo, 2004.
Dodatne informacije o kolegiju	Studenti tijekom semestra polažu dva kolokvija. Kolokviji se polažu pismeno, a smatra se da je student položio kolokvij ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Studenti koji ne polože kolokvije polažu cjelokupan ispit pismeno, a smatra se da je student položio ispit ako je točno uradio 55% ispitnih zadataka. Svi studenti polažu nakon položenog pismenog dijela (kolokvij ili ispit) i usmeni završni ispit na temelju kojeg se određuje konačna ocjena.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Definiranje upravnog postupka i vrste. Osnovna načela upravnog postupka. Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 399-411. Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98)
II.	Nadležnost za vođenje upravnog postupka (stvarna, mjesna, funkcionalna, micanje i sukob nadležnosti). Izuzeće službene osobe Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 411-418. Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98)
III.	Stranke u upravnom postupku (pojam stranke, jednostranačke i višestranačke stvari, uvjeti za stranačko djelovanje, zastupnici stranaka) Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 418-423. Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98)
IV.	Komuniciranje tijela i stranaka, dostava u upravnom postupku. Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 423-428 Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98)
V.	Rokovi u upravnom postupku (vrste i računanje). Povrat u prijašnje stanje (restitutio in integrum) Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 428-434. Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98)
VI.	Tijek prvostupanjskog upravnog postupka (pokretanje, dokazna sredstva, usmena rasprava, prethodno pitanje, skraćeni i posebni ispitni postupak, donošenje rješenja) Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 437-458. Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98)
VII.	Tijek drugostupanjskog upravnog postupka (žalbeni upravni postupak) Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 458-466. Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98)
VIII.	I kolokvij Izvanredni pravni lijekovi u upravnom postupku

	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 466-476.
	Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98)
IX.	Izvršenje kao posljednja faza upravnog postupka (vrste izvršenja, provođenje izvršenja, obustavljanje i odlaganje izvršenja)
	Ivo Borković: Upravno pravo, VII izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, Zagreb, 2002. str. 476-480.
	Zakon o upravnom postupku FBiH („Službene novine FBiH“, broj 2/98)
X.	Upravni spor- definicija i vrste, stranke, nadležnost za rješavanje
	Snježana Pehar: Upravni spor, Mostar, 2014.str. 9-65
	Zakon o upravnim sporovima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 9/05)
XI.	Predmet upravnog spora, stvari izuzete iz upravnog spora, razlozi za pobijanje upravnog akta u upravnom sporu.
	Snježana Pehar: Upravni spor, Mostar, 2014. str. 67-99.
	Zakon o upravnim sporovima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 9/05)
XI.	Rok za tužbu i osnovni elementi tužbe, tijekom po tužbi
	Snježana Pehar: Upravni spor, Mostar, 2014. str. 103-115
	Zakon o upravnim sporovima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 9/05)
	Pravni lijekovi na odluke suda u upravnom sporu . Snježana Pehar: Upravni spor, Mostar, 2014. str. 127-135. Zakon o upravnim sporovima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 9/05)
XIII.	Obveznost sudskih presuda donesenih u upravnom sporu
	Snježana Pehar: Upravni spor, Mostar, 2014. str. 135-141.
	Zakon o upravnim sporovima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 9/05)
XIV.	Posebne vrste upravnih sporova. Upravni spor za zaštitu Ustavom zajamčenih prava i sloboda povrijeđenih konačnim pojedinačnim aktom ili nezakonitom radnjom.
	Snježana Pehar: Upravni spor, Mostar, 2014. str. 141-157.
	Zakon o upravnim sporovima FBiH („Službene novine FBiH“, broj 9/05)
XV.	II kolokvij

Naziv kolegija	MEĐUNARODNO PRIVATNO PRAVO II			Kod kolegija	P1CO48
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	VIII.	Broj sati po semestru (p+v+s)	3 + 1
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u četvrtu (4) godinu – VIII. semestar			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Mile Lasić				
Kontakt sati/konzultacije:	Ponedjeljak 10 – 12 h				
E-mail adresa i broj telefona:	mile.lasic@pf.sum.ba ; 036 337-167				
Asistent	Doris Popović, asistentica				
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona	doris.popovic@pf.sum.ba 036/337-193				
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente s teorijskim i praktičnim znanjima potrebnih za razumijevanje temeljnih kategorija (instituta) međunarodnog privatnog i procesnog prava kao i sa njihovom primjenom u praksi.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- definirati međunarodnu nadležnost (sudbenost); - navesti vrste međunarodne nadležnosti; - odrediti pravni položaj stranaca u sudskom postupku; - opisati temeljne institute procesnog međunarodnog privatnog prava; - opisati uvjete i postupak za priznanje i ovrhu stranih odluka; - definirati pravni položaj domaćih osoba u odnosima s međunarodnim elementom; - izraditi pojedinačne pravne akte iz međunarodnog privatnog i procesnog prava (rješenje, zaključak).				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	1. Međunarodna nadležnost (sudbenost) 2. Pravni položaj stranaca u sudskom postupku 3. Stranačka i parnična sposobnost 4. Litispendencia 5. Ustaljivanje međunarodne nadležnosti 6. Aktorska kaucija 7. Siromaško pravo 8. Dokazivanje stranim ispravama, Međunarodna pravna pomoć 9. Priznanje i ovrha stranih sudskih odluka 10. Priznanje i ovrha stranih arbitražnih odluka 11. Postupak priznanja i ovrhe stranih sudskih i arbitražnih odluka 12. Pravni položaj domaćih osoba u odnosima s međunarodnim elementom 13. Europsko međunarodno privatno pravo – općenito 14. Europeizacija mpp 15. Izvori europskog mpp				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				

Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	45	1	Max 20%	
Kolokviji	45	2	Max 50%	
Završni ispit (pismeni i usmeni)	30	1	Max 30%	

Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.

Dodatna pojašnjenja:

Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.

Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:

manje od 80% dolazaka = 0% ocjene
od 81% do 84% = do 4% ocjene
od 85% do 88% = do 8% ocjene
od 89% do 92% = do 12% ocjene
od 93% do 96% = do 16% ocjene
od 97% do 100% = do 20% ocjene

Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
od 51% do 60% = do 4% ocjene
od 61% do 70% = do 8% ocjene
od 71% do 80% = do 12% ocjene
od 81% do 90% = do 16% ocjene
od 91% do 100% = do 20% ocjene

Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način

manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene
od 51% do 60% = do 8% ocjene
od 61% do 70% = do 16% ocjene
od 71% do 80% = do 24% ocjene
od 81% do 90% = do 32% ocjene

od 91% do 100% = do 40% ocjene

Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

- 0 – 55% nedovoljan (1)
- 55 – 66% dovoljan (2)
- 67 – 78% dobar (3)
- 79 – 90% vrlo dobar (4)
- 91 – 100% odličan (5).

Obvezna literatura:	1. Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i> , knjiga II, Split, 2003., str. 5.-164.; 2. Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu</i> , Zagreb, 2009. (str. 1.- 46.)
Dopunska literatura:	1. Sajko, Krešimir, <i>Međunarodno privatno pravo</i> , V. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, NN, Zagreb, 2009., (str. 292.-358.; 381.– 412.; 561.–587.); 2. Vuković, Đuro/Kunštek, Eduard, <i>Međunarodno građansko postupovno pravo</i> , Zagreb, 2005.; 3. Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i> , Mostar, rujan 2013.; 4. Babić, Davor/Jessel Holst Christa, <i>Međunarodno privatno pravo – zbirka unutarnjih, europskih i međunarodnih propisa</i> , NN, Zagreb, 2011.; 5. Sajko, K., Sikirić H., Bouček, V., Babić, D., Tepeš, N., <i>Izvori hrvatskog i europskog međunarodnog privatnog prava</i> , Informator, Zagreb, 2001.; 6. Pravni izvori (relevantni zakoni i konvencije).
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje nastave Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopušteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbiru bodova.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Naslov: Međunarodna nadležnost (sudbenost) Kratki opis: Definicija; vrste međunarodne nadležnosti (opća i posebna, isključiva i izberiva, zakonski i sporazumno određena, retorzijska međunarodna nadležnost); izvori pravila o međunarodnoj nadležnosti. Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i> , knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
II.	Naslov: Pravni položaj stranaca u sudskom postupku Kratki opis: Općenito; posebna pravila o postupku za pravne stvari s međunarodnim elementom; načelo <i>legis fori</i> za postupak. Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i> , knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
III.	Naslov: Stranačka i parnična sposobnost Kratki opis: Stranačka (strankina) sposobnost fizičke i pravne osobe; parnična sposobnost fizičke i pravne osobe; stranačka sposobnost oblika udruživanja koje nisu pravne osobe. Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i> , knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
IV.	Naslov: Litispendencija

	Kratki opis: Litispendencija odnosno postojanje parnice pred stranim sudom; pretpostavke za litispendenciju; odlučivanje suda o litispendenciji. Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
V.	Naslov: Ustaljivanje međunarodne nadležnosti Kratki opis: <i>Perpetuatio iurisdictionis</i> odnosno ustaljivanje međunarodne nadležnosti; rješenje u ZRSZ; vrijeme mjerodavno za utemeljenje međunarodne nadležnosti (različita gledišta). Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
VI.	Naslov: Aktorska kaucija Kratki opis: Procesno-pravni položaj stranaca; aktorska kaucija odnosno osiguranje parničnih troškova; uvjeti za postojanje; vrijeme za postavljanje zahtjeva; uzajamnost; slučajevi kad tuženika nema pravo na aktorsku kauciju, odlučivanje suda o aktorskoj kauciji (donošenje rješenja i bitni dijelovi tog rješenja). Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
VII.	Naslov: Siromaško pravo Kratki opis: Siromaško pravo ili oslobađanje od prethodnog plaćanja troškova postupka; uvjeti korištenja; iznimke od pravila korištenja. Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
VIII.	Naslov: Dokazivanje stranim ispravama, Međunarodna pravna pomoć Kratki opis: Dokazivanje u pravnim stvarima s međunarodnim elementom; predmet i teret dokazivanja; dopustivost dokaznih sredstava; dokazna snaga dokaznih sredstava; izvođenje dokazivanja; pojedina dokazna sredstva; Pojam i predmet međunarodne pravne pomoći; pretpostavke za međunarodnu pravnu pomoć; odnosi državnih tijela i drugih osoba; pružanje međunarodne pravne pomoći; mjerodavno pravo. Literatura: Vuković, Đuro/Kunštek, Eduard, <i>Međunarodno građansko postupovno pravo</i>, Zagreb, 2005., str. 179.-207. i 219.-246.; Petar Bosnić, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
IX.	Naslov: Priznanje i ovrha stranih sudskih odluka Kratki opis: Određenje pojma; što se smatra stranom sudskom odlukom; pretpostavke za priznanje i ovrhu stranih sudskih odluka; sustavi postupaka sa stranom odlukom; propisi to koji uređuju; akt priznanja strane sudske odluke (egzekvatura); pozitivne i negativne pretpostavke za priznanje i ovrhu odnosno odbijanje priznanja i ovrhe strane sudske odluke. Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
X.	Naslov: Priznanje i ovrha stranih arbitražnih odluka Kratki opis: Općenito; što se smatra stranom arbitražnom odlukom; pozitivne i negativne pretpostavke za priznanje i ovrhu odnosno odbijanje priznanja i ovrhe strane arbitražne odluke. Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003.; Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Mostar, rujan 2013., (odgovarajuća poglavlja);
XI.	Naslov: Postupak priznanja i ovrhe stranih sudskih i arbitražnih odluka

	Kratki opis: Mjesna nadležnost suda; tko može pokrenuti postupak priznanja i ovrhe; donošenje rješenja i pravo žalbe; delibacijski postupak; odlučivanje suda kao o glavnoj stvari ili kao o prethodnom pitanju. Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003.; Lasić, Mile, <i>Arbitražno pravo</i>, Mostar, rujan 2013., (odgovarajuća poglavlja);
XII.	Naslov: Pravni položaj domaćih osoba u odnosima s međunarodnim elementom Kratki opis: Diplomatsko-konzularni brak; diplomatsko-konzularni poslovi u stvarima skrbništva; diplomatsko-konzularna oporuka; diplomatsko-konzularno ovjeravanje potpisa, rukopisa i prijepisa; potvrda o važećem pravu BiH (<i>certificat de coutume</i>). Literatura: Bosnić, Petar, <i>Hrvatsko međunarodno privatno i procesno pravo</i>, knjiga II, Split, 2003., (odgovarajuća poglavlja);
XIII.	Naslov: Europsko međunarodno privatno pravo – općenito Kratki opis: Uvodne napomene; značenje izraza: europsko pravo, europsko međunarodno privatno pravo, međunarodno privatno pravo, harmonizacija; odnos europskog prava i međunarodnog privatnog prava – glavna obilježja. Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu</i>, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);
XIV.	Naslov: Europeizacija mpp Kratki opis: Globalizacija kao poticaj; europeizacija (općenito, <i>ius commune</i> – sastavnica europeizacije, komunitarizacija – sastavnica europeizacije i katalizator načela integracije EU. Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu</i>, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);
XV.	Naslov: Izvori europskog mpp Kratki opis: Vrste izvora; odnos europskog i nacionalnog mpp-a; međusobni odnos izvora europskog mpp-a u širem smislu (izvori europskog mpp-a u primarnom pravu EZ, izvori europskog mpp-a u sekundarnom pravu EZ, utjecaj izvora europskog sekundarnog prava na hijerarhijsku ljestvicu izvora mpp-a, izvori europskog mpp-a u međunarodnim ugovorima kojih je stranka EZ; izvori europskog mpp <i>pro futuro</i>. Literatura: Bouček, Vilim, <i>Europsko međunarodno privatno pravo u eurointegracijskom procesu</i>, Zagreb, 2009., (odgovarajuća poglavlja);

Naziv kolegija	PRAVO DRUŠTAVA II.				Kod kolegija	P1CO49
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus				Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	3	Semestar	VIII.		Broj sati po semestru (p+v)	2 + 1
Status kolegija:	obvezni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:		
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u četvrtu (4) godinu			Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu	
Sunositelji kolegija/nastavnici:		prof. dr. sc. Nikolina Maleta				
Kontakt sati/konzultacije:		Ponedjeljkom od 10 do 12				
E-mail adresa i broj telefona:		nikolina.maleta@pf.sum.ba ; 036 337 174				
Asistent		Maja Mijatović, asistentica				
Kontakt sati/konzultacije:						
E-mail adresa i broj telefona		maja.mijatovic@pf.sum.ba 036/337-193				
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente s temeljnim obilježjima društava kapitala – dioničkog društva i društva s ograničenom odgovornošću, te temeljnim pitanjima korporativnog upravljanja. Upoznati studente s posebnim gospodarskim društvima i organizacijama, te institucijama tržišta kapitala.					
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- navesti zajedničke karakteristike društava kapitala; - analizirati modele korporativnog upravljanja i odnose između organa u društvima kapitala; - nabrojati organe dioničkog društva i njihove nadležnosti - odrediti dionice, njihove rodove i značenje; - nabrojati prava i obveze dioničara - primijeniti teoretski dio u praksi pri određivanju prava i obveza članova u društvima kapitala; - opisati razlike između d.d. i do.o.; - definirati posebna gospodarska društva i organizacije, te institucije tržišta kapitala					
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Društva kapitala. Dioničko društvo – pojam i glavna obilježja, osnivanje, temeljni kapital, dionice i dioničari, korporativno upravljanje, organi, obveze i prava dioničara, statusne promjene, preuzimanje dioničkih društava. Društvo s ograničenom odgovornošću – pojam i glavna obilježja, osnivanje, prava i obveze članova, udjeli i prijenos udjela, upravljanje društvom-organi, temeljni kapital, statusne promjene. Posebna gospodarska društva i organizacije. Tržišna konkurencija.					
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari		Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava		Ostalo	
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test - pristupiti usmenom ispitu					
Praćenje i ocjenjivanje studenta	Pohađanje nastave	Aktivnosti nastavi	u	Seminarski rad	Praktični rad	

(označiti masnim tiskom)	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	45	1,5	Max 20%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	1,5	Max 40%	
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	1	Max 40%	
Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.				
<u>Dodatna pojašnjenja:</u> Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.				
Dodatna pojašnjenja:				
Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 56 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlodobar (4) 91 – 100% izvrstan (5).				
Obvezna literatura:	- Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010. - Zakon o gospodarskim društvima, Službene novine Federacije BiH br.: 81/15.			

Dopunska literatura:	- Markić, Vesna, Gospodarska društva, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, Mostar 2001. - Barbić Jakša, <i>Pravo društava – Društva kapitala, Svezak 1. – Dioničko društvo</i>, Organizator Zagreb 2010. - Barbić Jakša, <i>Pravo društava – Društva kapitala, Svezak 2 – Društvo s ograničenom odgovornošću, Društvo za uzajamno osiguranje, Kreditna unija</i>, Organizator Zagreb 2010.
Dodatne informacije o kolegiju	<u>Pohađanje nastave:</u> Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Pojam i glavna obilježja dioničkog društva Pojam dioničkog društva; Povijesni razvoj dioničkog društva; Glavna obilježja dioničkog društva; Odgovornost dioničara za obveze društva; Uređenje odnosa u dioničkom društvu; Prednosti i nedostaci dioničkog društva Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 277. – 296.
II.	Osnivanje dioničkog društva Načini nastanka dioničkog društva; Postupak osnivanja dioničkog društva; Simultano osnivanje društva; Sukcesivno osnivanje društva; Osnivačka skupština dioničkog društva; Statut dioničkog društva; Upis u registar izdavatelja (emitenata) Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 296. – 314.
III.	Temeljni kapital dioničkog društva; Temeljni kapital prigodom osnivanja; Povećanje temeljnog kapitala; Smanjenje temeljnog kapitala; Istodobno povećanje i smanjenje temeljnog kapitala; Fond pričuva; Gubitak Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 314. – 341.
IV.	Dionice i dioničari Pojam dionice; Dionica kao dio temeljnog kapitala; Dionica kao vrijednosni papir; Dionica kao skup članskih ovlasti; Dioničar; Rodovi dionica; Redovite dionice; Prioritetne dionice; Zamjenjive obveznice i obveznice s pravom preče kupnje dionica; Dionice zaposlenika; Vlastite dionice Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 341. 360.
V.	Upravljanje dioničkim društvom Korporativno upravljanje; Ustroj dioničkog društva po monističkom modelu; Ustroj dioničkog društva po dualističkom modelu; Organi dioničkog društva; Odnos između organa dioničkog društva Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 360. – 367.
VI.	Organi dioničkog društva Uprava; Sastav uprave; Nadležnost uprave; Standardi ponašanja članova uprave; Odnos uprave društva prema nadzornom odboru; Nadzorni odbor; Sastav nadzornog odbora; Izbor

	članova nadzornog odbora; Nadležnost nadzornog odbora; Standardi ponašanja članova nadzornog odbora; Skupština društva; Položaj skupštine dioničkog društva; Nadležnost skupštine; Način glasovanja; Osnovna načela odnosa društva i dioničara; Odbor za reviziju Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 367. – 399.
VII.	Obveze i prava dioničara Obveza unosa temeljnog kapitala; Upravljačka prava dioničara; Pravo glasa; Pravo sudjelovanja i odlučivanja o načinu donošenja odluka; Pravo na obaviještenost o skupštini i njezinu dnevnom redu; Zaštita manjine u odlučivanju i pobijanje odluka skupštine; Imovinska prava; Pravo sudjelovanja dioničara u dobiti društva; Pravo na udio u ostatku likvidacijske mase; Pravo na udio u ostatku stečajne mase Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 399. – 453.
VIII.	Statusne promjene i preuzimanje dioničkih društava Promjena oblika dioničkog društva; Pripajanje i spajanje dioničkog društva; Prestanak društva; Pojam preuzimanja dioničkih društava; Mjere obrane od ponude za preuzimanje; Komparativno pravo o preuzimanju dioničkih društava Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 453. – 474.
IX.	Pojam i glavna obilježja društva s ograničenom odgovornošću Pojam društva s ograničenom odgovornošću; Osnovna obilježja; Postupak osnivanja; Temeljni kapital; Statut; Upis osnivanja društva s ograničenom odgovornošću u registar društava; Prava i obveze članova društva s ograničenom odgovornošću; Odgovornost članova i prednika Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 479. – 498.
X.	Udjeli u društvu s ograničenom odgovornošću Udjeli; Knjiga udjela; Prijenos udjela; Ugovor o prijenosu; Nasljeđivanje udjela; Pravo preče kupnje udjela; Stjecanje i zalog vlastitog udjela; Dobit Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 500. – 516.
XI.	Istupanje i isključenje člana u d.o.o. Istupanje člana; Načini istupanja člana; Isključenje člana; Načini isključenja člana Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 516. – 523.
XII.	Upravljanje društvom s ograničenom odgovornošću Skupština društva s ograničenom odgovornošću; Uprava društva; Nadzorni odbor, Zaštita prava manjine i revizija Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 523. – 541.
XIII.	Temeljni kapital društva s ograničenom odgovornošću i statusne promjene Povećanje temeljnog kapitala; Smanjenje temeljnog kapitala; Promjena oblika društva s ograničenom odgovornošću; Pripajanje i spajanje društva s ograničenom odgovornošću; Prestanak društva; Likvidacija društva Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 541. – 561.
	Posebna gospodarska društva i organizacije

XIV.	Banke; Centralna banka; Agencija za bankarstvo; Agencija za osiguranje depozita BiH; Društva za osiguranje; Agencija za osiguranje u BiH; Agencija za nadzor osiguranja FBiH; Tržišna konkurencija; Javna poduzeća; Udruženja i fondacije; Zadruge; Gospodarske komore;
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. , str. 561. – 673.
XV.	Institucije tržišta kapitala
	Komisija za vrijednosne papire; Birza; Investicijski fondovi
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 673. – 699.

<i>Naziv kolegija</i>	TRGOVAČKO PRAVO			<i>Kod kolegija</i>	P1CO410
<i>Studijski program Ciklus</i>	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			<i>Godina studija</i>	IV.
<i>ECTS vrijednost boda:</i>	6	<i>Semestar</i>	VIII.	Broj sati po semestru (p+v)	4 + 2
<i>Status kolegija:</i>	obvezan	<i>Preduvjeti:</i>		<i>Usporedni uvjeti:</i>	
<i>Pristup kolegiju:</i>	Student upisan na IV. godinu studija – I. ciklus			<i>Vrijeme održavanja nastave:</i>	Prema rasporedu
<i>Sunositelji kolegija/nastavnici:</i>	prof. dr. sc. Marija Vidić				
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>	Ponedjeljkom od 10 do 12				
<i>E-mail adresa i broj telefona:</i>	marija.vidic@pf.sum.ba ; 036 337 172				
<i>Asistent</i>					
<i>Kontakt sati/konzultacije:</i>					
<i>E-mail adresa i broj telefona</i>					
<i>Ciljevi kolegija:</i>	Upoznati studente s temeljnim pitanjima trgovačkog prava, zajedničkim odredbama za trgovačke ugovore, te njihovim vrstama i osnovnim karakteristikama, zatim s vrijednosnim papirima, te s temeljnim institutima prava tržišnog natjecanja, bankarskim poslovima i vrijednosnim papirima i s pravom elektronične trgovine				
<i>Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):</i>	- navesti izvore trgovačkog prava; - analizirati osnovne karakteristike trgovačkog ugovornog prava; - nabrojati trgovačke ugovore; - razlikovati vrste trgovačkih ugovora; - odrediti temelje karakteristike svakog pojedinog ugovora; - objasniti pravila tržišnog natjecanja; - definirati bankarske poslove i poslovanje vrijednosnim papirima; - nabrojati vrste vrijednosnih papira i njihove karakteristike; - objasniti temeljne karakteristike prava elektronične trgovine; - analizirati konkretne predmete i primijeniti teoretski dio u praksi pri određivanju forme, sadržaja i ostalih elemenata trgovačkih ugovora;				
<i>Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):</i>	Uvod u trgovačko pravo; Izvori trgovačkog prava; Pojam i vrste trgovačkih ugovora; Pretpostavke za sklapanje valjanog ugovora; Nevaljanost ugovora; Sklapanje ugovora; Sredstva za pojačanje ugovora; Promjene u ugovorima; Prestanak ugovornih obveza; Izvanugovorne obveze; Zastara; Ugovor o prodaji; Ugovor o akreditivu; Ugovor o trgovinskom zastupanju; Ugovor o posredovanju; Ugovor o komisiji; Ugovor o depozitu; Ugovor o uskladištenju robe. Ugovor o otpremništvu; Ugovor o licenci. Ugovor o alotmanu; Ugovor o leasingu; Ugovor o depozitu; Ugovor o fransingu; Ugovor o timesharingu; Ugovor o osiguranju; Ugovori o prijevozu robe i putnika; Vrijednosni papiri; Mjenica; Ček; Obveznice; Dionice; Ostali vrijednosni papiri; Elektronička trgovina; Ugovor o elektroničkoj razmjeni podataka; Elektronički potpis				
<i>Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)</i>	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	

Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - pohađati vježbe i aktivno sudjelovati u njima - pisati kolokvije - pisati test - pristupiti usmenom ispitu			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	60	2	Max 20%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	Max 40%	
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	30	1	Max 40%	
Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.				
<u>Dodatna pojašnjenja:</u>				
Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja i vježbe), rezultati kolokvija i završnog ispita.				
Dodatna pojašnjenja:				
Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:				
manje od 80% dolazaka = 0% ocjene				
od 81% do 84% = do 2% ocjene				
od 85% do 88% = do 4% ocjene				
od 89% do 92% = do 6% ocjene				
od 93% do 96% = do 8% ocjene				
od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:				
manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene				
od 51% do 60% = do 6% ocjene				
od 61% do 70% = do 12% ocjene				
od 71% do 80% = do 18% ocjene				
od 81% do 90% = do 24% ocjene				
od 91% do 100% = do 30% ocjene				
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:				
0 – 55% nedovoljan (1)				
56 – 66% dovoljan (2)				
67 – 78% dobar (3)				
79 – 90% vrlodobar (4)				

91 – 100% izvrstan (5).	
Obvezna literatura:	Miroslav Džidić: Osnove trgovačkog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017. Branimir Lukšić, Trgovačko pravo, Split, 2003. (odabrana poglavlja); Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010. (odabrana poglavlja); Miroslav Džidić – Marijan Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017. (odabrana poglavlja) DŽIDIĆ, Miroslav: OSNOVE TRGOVAČKOG PRAVA, Pravni fakultet Mostar, 2017.
Dopunska literatura:	Zvonimir Slakoper, Hrvoje Kačer, Axel Luttenberger, Osnove prava trgovačkih ugovora i vrijednosnih papira, Mikrorad, Zagreb, 2009.; Mlikotin Tomić, D., Horak, H.: Trgovačko pravo društava, Školska Knjiga, zagreb, 2009.; Vilim Gorenc, Komentar Zakona o obveznim odnosima, RRIF, zagreb, 2009.; Vladimir Filipović – Vilim Gorenc – Zvonimir Slakoper, Komentar zakona o trgovačkim društvima, RRIF, zagreb, 2004.
Dodatne informacije o kolegiju	<u>Pohađanje nastave:</u> Pohađanje nastave (predavanja i vježbi) je obvezno. Dopušteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Uvod u trgovačko pravo Pojam Trgovačkog prava; Mjesto trgovačkog prava u sustavu pravnih znanosti; Trgovačko pravo i Pravo društava; Razvoj trgovačkog prava; Trgovačko pravo u sustavu prava; Miroslav Džidić: Osnove trgovačkog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017., str. 21. – 49.
II.	Izvori trgovačkog prava Izvori trgovačkog prava; Propisi; Autonomno trgovačko pravo; Trgovački običaji, Uzance; Formularno pravo; Tipski i adhezijski ugovori; Praksa; Pravna znanost; Incoterms. Miroslav Džidić: Osnove trgovačkog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017., str. 50. – 65.
III.	Trgovački ugovori Općenito o ugovorima; Pojam trgovačkog ugovora; Trgovački ugovor i pojam trgovca; Tipologija ugovora; Tumačenje ugovora; Obilježje trgovačkog ugovornog prava; Ugovorne strane; Valjana volja i mane volje; Predmet ugovora; Forma ugovora; Ništavost ugovora; Pobjnost; Pretpostavke za sklapanje valjanog ugovora; Sklapanje ugovora; Trenutak sklapanja ugovora; Mjesto sklapanja ugovora; Sastojci ugovora Miroslav Džidić: Osnove trgovačkog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017., str. 69. – 103.
IV.	Trgovački ugovori Sredstva za pojačanje ugovora; Jamstvo; Penal; Kamata; Kapara; Odustatnina; Zalog; Promjene u ugovorima; Promjene kod ugovornih strana; Promjene sadržaja ugovora; Posebni slučajevi promjena; Prestanak ugovornih obveza; Ispunjenje ugovora; Neispunjenje ugovora; Raskid ugovora; Ostali načini prestanka ugovora; Odgovornost za štetu; Stjecanje bez osnove; Poslovodstvo bez naloga; Jednostrane izjave volje; Zastara

	Miroslav Džidić: Osnove trgovačkog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017., str. 104. – 154.
V.	Posebni ugovori Ugovor o prodaji; Prava i obveze stranaka u ugovoru o prodaji; Prekomjerno oštećenje; posebne vrste prodaje; Incoterms; Ugovor o akreditivu; Vrste akreditiva; Ugovor o trgovinskom zastupanju; Posebne vrste zastupanja; Ugovor o posredovanju; Ugovor o komisiji. Branimir Lukšić: Trgovačko pravo, Split, 2003., str. 61. – 76.; 90. – 94; 101. – 102. Zvonimir Slakoper, Hrvoje Kačer, Axel Luttenberger, Osnove prava trgovačkih ugovora i vrijednosnih papira, Mikrorad, Zagreb, 2009.
VI.	Posebni ugovori Ugovor o depozitu; Posebni slučajevi depozita; Ugovor o uskladištenju robe; Skladišnica; Ugovor o otpremništvu; Odgovornost otpremnika; Založno pravo otpremnika; Branimir Lukšić: Trgovačko pravo, Split, 2003., str. 85. – 87.; 90. – 94; 102. – 104. Zvonimir Slakoper, Hrvoje Kačer, Axel Luttenberger, Osnove prava trgovačkih ugovora i vrijednosnih papira, Mikrorad, Zagreb, 2009.
VII.	Posebni ugovori Ugovor o licenci. Podlicencija; Ugovor o angažmanu ugostiteljskih usluga (Ugovor o alatmanu); Obveze turističke agencije; Obveze ugostitelja; Odustanak od ugovora Branimir Lukšić: Trgovačko pravo, Split, 2003., str. 104. – 106. Zvonimir Slakoper, Hrvoje Kačer, Axel Luttenberger, Osnove prava trgovačkih ugovora i vrijednosnih papira, Mikrorad, Zagreb, 2009.
VIII.	Posebni ugovori Ugovor o leasingu; Operativni leasing; Financijski leasing; Direktni i indirektni leasing; Ugovor o franschingu; Vrste franchisinga; Ugovor o timesharingu; Vrste timesharinga Branimir Lukšić: Trgovačko pravo, Split, 2003., str. 80. – 85.; 106. – 112. Zvonimir Slakoper, Hrvoje Kačer, Axel Luttenberger, Osnove prava trgovačkih ugovora i vrijednosnih papira, Mikrorad, Zagreb, 2009.
IX.	Posebni ugovori Ugovor o osiguranju; Vrste osiguranja; Rizik; Sklapanje ugovora; Premija; Osigurnina; Franšize; Polica osiguranja; Vrste polica osiguranja; Subrogacija; Reosiguranje Branimir Lukšić: Trgovačko pravo, Split, 2003., str. 112. – 120. Miroslav Džidić – Marijan Ćurković: Pravo osiguranja, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017., str. 135. – 203.
X.	Posebni ugovori Ugovor o prijevozu stvari morem; Ugovor o prijevozu stvari i prtljage željeznicom; Ugovor o prijevozu stvari i prtljage cestom; Ugovor o prijevozu stvari i prtljage zrakom; Ugovor o prijevozu robe unutrašnjim vodnim putovima; Ugovor o prijevozu putnika; Ugovor o multimodalnom prijevozu Branimir Lukšić: Trgovačko pravo, Split, 2003., str. 120. – 144. Zvonimir Slakoper, Hrvoje Kačer, Axel Luttenberger, Osnove prava trgovačkih ugovora i vrijednosnih papira, Mikrorad, Zagreb, 2009.
XI.	Pravo tržišnog natjecanja Zabrana konkurencije; Zaštita tržišne konkurencije; Relevantno tržište; Sporazumi; Koncentracija; Kontrola koncentracije; Konkurencijsko vijeće; Pravo konkurencije EU Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 124. – 125., 615. – 626.
XII.	Bankarski poslovi i vrijednosni papiri

	Pojam banke; Poslovanje banke; Aktivni bankarski poslovi. Pasivni bankarski poslovi. Neutralni bankarski poslovi.
	Džidić, M.: Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Sveučilište u Mostaru Pravni fakultet, Mostar, 2010., str. 561. – 567.
	Zvonimir Slakoper, Hrvoje Kačer, Axel Luttenberger, Osnove prava trgovačkih ugovora i vrijednosnih papira, Mikrorad, Zagreb, 2009.
XIII.	Vrijednosni papiri
	Općenito o vrijednosnim papirima; Pojam i podjela vrijednosnih papira; Bitni sastojci vrijednosnog papira; Određivanje ovlaštenika; Nastanak obveze; Ostvarivanje prava; Prijenos vrijednosnih papira; Promjene kod vrijednosnih papira; Ispunjenje obveze; Amortizacija
	Miroslav Džidić: Osnove trgovačkog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017., str. 157. – 287.
XIV.	Vrste vrijednosnih papira
	Mjenica; Značaj mjenice u pravnom prometu; Vrste mjenice; Postupak naplate mjenice; Vlastita mjenica; Poslovanje s bjanko mjenicom; Ček; Razlika između čeka i mjenice; Bitni sastojci čeka; Čekovne radnje; Čekovne tužbe; Vrste čeka; Obveznice; Dionice; Ostali vrijednosni papiri
	Miroslav Džidić: Osnove trgovačkog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017., str. 183. – 262.
XV.	Uvod u pravo elektroničke trgovine
	Elektronička trgovina; Pravo elektroničke trgovine; Izvori prava elektroničke trgovine; Elektronička razmjena podataka; Ugovor o elektroničkoj razmjeni podataka; Elektronička pošta; Elektronički potpis
	Miroslav Džidić: Osnove trgovačkog prava, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2017., str. 265. – 287.

Naziv kolegija	PRAKSA U SUDU			Kod kolegija	PP4
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	VIII.	Broj sati po semestru (p+v+s)	0+4
Status kolegija:	Obvezan kolegij	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti prava upisani u četvrtu (IV.) godinu studija		Vrijeme održavanja nastave:		Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Viktorija Haubrich				
Kontakt sati/konzultacije:	Ponedjeljak: 9.00 – 11.00				
E-mail adresa i broj telefona:	viktorija.haubrich@pf.sum.ba ; 036 337 183				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Upoznavanje studenata s funkcioniranjem i radom suda i ostalih tijela koja sudjeluju u vršenju pravosuđa				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	-opisati rad pravosudnih tijela -objasniti funkcioniranje pravosuđa -upotrijebiti stečena znanja na konkretnom predmetu -analizirati teorijska i praktična znanja -provjeriti primjenu teorijskog znanja i norme na konkretan slučaj u praksi -producirati postupke te izraditi podneske				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	-upoznavanje s radom Općinskog suda; -posjet arhivi i pisarni suda; -upoznavanje s radom zemljišno-knjižnog odjela; -upoznavanje s parničnim odjeljenjem -upoznavanje s izvanparničnim odjeljenjem; -upoznavanje s ovršnim odjeljenjem; -upoznavanje s prekršajnim odjeljenjem, -upoznavanje s gospodarskim odjeljenjem -upoznavanje s registrom pravnih osoba -upoznavanje s radom odvjetnika -upoznavanje s radom notara -simulacija pripremnog ročišta parničnog postupka -simulacija glavne rasprave parničnog postupka -simulacija izvanparničnog postupka -simulacija ovršnog postupka				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene: Studenti posjećuju Općinski sud, odvjetničke i notarske urede. Studenti rješavaju određene zadatke da bi uspješno svladali određivanje aktivne i pasivne legitimacije u parnici i određivanje nadležnosti suda. Pišu podneske, tužbu, odgovor				

	na tužbu, protutužbu. Simuliraju se pripremno ročište i glavna rasprava radi stjecanja retoričkih vještina studenta i korištenja teorijskog znanja u parnici			
Studentske obveze	-obaviti studentsku praksu na sudu prema rasporedu; -rješavati samostalne zadatke; -pisati podneske; -sudjelovati na simulacijama suđenja; -pristupiti završnom ispitu			
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost na praksi i simulacijama suđenja	45	2	Max. 80%	
Završni ispit	30	1	Max. 20%	
Obavljena praksa ili simulacije suđenja ocjenjuje se na sljedeći način: manje od 80% dolazaka 0 =ocjene od 81% - 84% = do 16%ocjene od 85% - 88% = do 32%ocjene od 89% - 92% = do 48%ocjene od 93% - 96% = do 64% ocjene od 97% - 100% = do 80% ocjene Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55% - 66% dovoljan (2) 67% - 78% dobar (3) 79% - 90% vrlo dobar (4) 91% - 100% odličan (5)				
Obvezna literatura:	Siniša Triva - Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, Zagreb, 2004. Branko Čalića – Sanjin Omanović, Građansko procesno pravo, Sarajevo, 2000. Jozo Čizmić, Komentar Zakona o parničnom postupku, Sarajevo, 2009. Siniša Triva - Mihajlo Dika, Izvanparnično procesno pravo, Zagreb, 1988. Mihajlo Dika, Građansko ovršno pravo, Zagreb, 2007. Miroslav Džidić, Gospodarska društva, pravni položaj gospodarskih subjekata, Mostar, 2010. Martin Vedriš – Petar Klarić, Građansko pravo, Zagreb, 2003.			

	Ivo Borković, Upravno pravo, Zagreb, 2002. Pravni izvori: Zakon o parničnom postupku Federacije BiH, Sl. novine FBiH, br. 53/03; 73/05; 19/06., 98/15. Zakono sudovima Federacije BiH, Sl. novine FBiH, br. 85/05. Zakon o odvjetništvu Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. Novine FBiH, br. 40/02., 18/05., 68/05. Zakon o ovršnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 32/03; 52/03; 33/06; 39/06; 39/09 Zakon o izvanparničnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 2/98; 39/04; 75/05; Zakon o gospodarskim društvima, Sl. novine FBiH, br. 23/99., 45/00., 2/02., 6/02., 29/03., 68/05., 91/07., 84/08. Zakon o registraciji poslovnih subjekata u FBiH, Sl. novine FBiH, br. 27/05., 43/09. Zakon o zemljišnim knjigama FBiH, Sl. novine FBiH, br. 58/02., 19/03., 54/04. Zakon o prekršajima u FBiH, Sl. novine FBiH, br. 63/14. Zakon o notarima Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. novine FBiH, br. 45/02. Zakon o nasljeđivanju Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. novine FBiH, br. 80/14.
Dopunska literatura:	Mihajlo Dika, Građansko parnično pravo, Parnične radnje, V. knjiga, Zagreb, 2008. Mihajlo Dika, Građansko parnično pravo, Tužba, VI. knjiga, Zagreb, 2009. Mihajlo Dika, Građansko parnično pravo, Stranke, njihovi zastupnici i treći u parničnom postupku, IV. knjiga, Zagreb, 2008. Siniša Triva -Velimir Belajec - Mihajlo Dika, Sudsko izvršno pravo, Zagreb, 1984. Mihajlo Dika, Građansko parnično pravo, Pravni lijekovi, X. knjiga, Zagreb, 2010. Jozo Čizmić – Haso Tajić, Komentar Zakona o vanparničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 2011. Asaf Daupović – Rosa Obradović – Meliha Povelakić- Feđadžić Milorad Živanović, Komentari Zakona o izvršnom postupku u Federaciji Bosni i Hercegovini i Republici Srpskoj, Sarajevo, 2005.
Dodatne informacije o kolegiju	Pohađanje prakse je obvezno. Dopusšteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Naslov: Upoznavanje s radom Općinskog suda Organizacija, nadležnost, financiranje, pravosudna uprava i druga pitanja od značaja za organizaciju i funkcioniranje općinskih sudova. Suci i stručni suradnici, pripravnici i volonteri. Sudski tumači. Službeni jezici u sudu. Obveze prema strankama i javnosti. Zakon o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Sl. novine FBiH, br. 85/05.
II.	Naslov: Posjet arhivi i pisarni suda Organizacija sudova. Unutrašnja organizacija sudova. Propisi o unutrašnjoj organizaciji i poslovanju suda. Službenici suda. Administrativni poslovi koje samostalno obavljaju službenici suda. Sloboda pristupa sudskim spisima i upisnicima. Pravosudna uprava. Zakon o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Sl. novine FBiH, br. 85/05.
III.	Naslov: Upoznavanje s radom zemljišno-knjižnog odjela Obavljanje zemljišno-knjižnih poslova u skladu sa zakonom. Zakon o sudovima u Federaciji Bosne i Hercegovine, Sl. novine FBiH, br. 85/05., Zakon o zemljišnim knjigama Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. Novine FBiH, br. 63/14.
IV.	Naslov: Upoznavanje s parničnim odjeljenjem

	Pregledavanje spisa, sudjelovanje na pripremnom ročištu, glavnoj raspravi. Upoznavanje s parničnim radnjama sud i stranaka.
	Zakon o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. Novine FBiH, br. 53/03; 73/05;19/06.
V.	Naslov: Upoznavanje s izvanparničnim odjeljenjem
	Sudjelovanje i upoznavanje s osobnim i imovinskim izvanparničnim postupcima.
	Zakon o izvanparničnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 2/98; 39/04; 75/05.
VI.	Naslov: Upoznavanje s ovršnim odjeljenjem
	Sudjelovanje u aktivnosti u ovršnom postupku.
	Zakon o ovršnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 32/03; 52/03; 33/06; 39/06; 39/09.
VII.	Naslov: Upoznavanje s prekršajnim odjeljenjem
	Upoznavanje s radom prekršajnog odjeljenja, praćenje prekršajnog postupka.
	Zakon o prekršajima u FBiH, Sl. novine FBiH, br. 63/14.
VIII.	Naslov: Upoznavanje s gospodarskim odjeljenjem
	Sudjelovanje u aktivnostima u gospodarskom odjeljenju
	Zakon o gospodarskim društvima, Sl. novine FBiH, br. 23/99., 45/00., 2/02., 6/02., 29/03., 68/05., 91/07., 84/08.
	Zakon o parničnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. Novine FBiH, br. 53/03; 73/05; 19/06.
IX.	Naslov: Upoznavanje s registrom pravnih osoba
	Praćenje aktivnosti i načinom upisa u registar pravnih osoba
	Zakon o registraciji poslovnih subjekata u FBiH, Sl. novine FBiH, br. 27/05., 43/09.
X.	Naslov: Upoznavanje s radom odvjetnika
	Zastupnici u postupku. Zakonski zastupnici i ugovorni zastupnici.
	Zakon o odvjetništvu Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. Novine FBiH, br. 40/02., 18/05., 68/05.
XI.	Naslov: Upoznavanje s radom notara
	Upoznavanje s postupcima koji se vode kod notara
	Zakon o notarima Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. novine FBiH, br. 45/02.
	Zakon o nasljeđivanju Federacije Bosne i Hercegovine, Sl. novine FBiH, br. 80/14.
XII.	Naslov: Simulacija pripremnog ročišta parničnog postupka
	Simulacija parničnih radnji stranaka i suda na pripremnom ročištu.
	Zakon o parničnom postupku Federacije BiH, Sl. novine FBiH, br. 53/03; 73/05; 19/06.
XIII.	Naslov: Simulacija glavne rasprave parničnog postupka
	Simulacija parničnih radnji suda i stranaka na glavnoj raspravi parničnog postupka.
	Zakon o parničnom postupku Federacije BiH, Sl. novine FBiH, br. 53/03; 73/05; 19/06.
XIV.	Naslov: Simulacija izvanparničnog postupka
	Simulacija radnji suda i stranaka u izvanparničnom postupku
	Zakon o izvanparničnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 2/98; 39/04; 75/05.
XV.	Naslov: Simulacija ovršnog postupka
	Simulacija radnji suda i stranaka u ovršnom postupku
	Zakon o ovršnom postupku, Sl. novine FBiH, br. 32/03; 52/03; 33/06; 39/06; 39/09.

Naziv kolegija	MEDICINSKO PRAVO			Kod kolegija	P1CI43
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	3	Semestar	VIII.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+0
Status kolegija:	Izborni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u četvrtu (4.) godinu studija		Vrijeme održavanja nastave:		Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Marko Bevanda				
Kontakt sati/konzultacije:	Ponedjeljak, 12.00 – 13.00 sati				
E-mail adresa i broj telefona:	marko.bevanda@pf.sum.ba ; 036 337 185				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Cilj kolegija Medicinsko pravo je stjecanje temeljnih znanja o medicinskom pravu kao posebnoj grani prava, te prepoznavanje pojedinih izvora medicinskog prava u pravnom sustavu BiH. Također, cilj je omogućiti studentima stjecanje znanja o pravnoj prirodi i bitnim obilježjima odnosa između pružatelja i korisnika zdravstvenih usluga, te pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata i zdravstvenih djelatnika i suradnika.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Očekuje se da će studenti nakon ispunjenih obveza iz kolegija i položenog ispita moći: - definirati pojam i značenje medicinskog prava u pravnom sustavu; - pojasniti odnos medicinskog prava i drugih grana prava; - prepoznati, definirati, razlikovati i objasniti pojedine pojmove i institute medicinskog prava - pojasniti pozitivnu medicinskopravnu regulativu u BiH;				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Uvod u medicinsko pravo (načela, izvori, itd); Organizacija zdravstvene zaštite i zdravstvene djelatnosti u BiH; Pravna priroda odnosa pružatelja i korisnika zdravstvenih usluga; Prava i obveze davatelja i primatelja zdravstvenih usluga; Građanskopravna, kaznena, prekršajna i moralna odgovornost davatelja zdravstvenih usluga; Pravna regulativa posebnih medicinskih zahvata; Prekogranična zdravstvena zaštita.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
	Napomene:				
Studentske obveze	- pohađati nastavu i aktivno sudjelovati u istoj - pisati kolokvij - pisati test				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave	30	1,0	Max. 10 %	
Samostalni zadaci/seminarski rad	15	0,5	Max. 20%	
Kolokviji	30	1,0	Max. 30 %	
Završni usmeni ispit	45	1,5	Max. 40 %	
Dodatna pojašnjenja:				
Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).				
Obvezna literatura:	Snježana Bodnaruk i dr. Komentari zdravstvenih zakona, Privredna štampa, Sarajevo, 2011. (odabrani dijelovi). Marko Bevanda, Maja Čolaković, Medicinsko pravo, Sveučilište u Mostaru, Mostar, 2019. Pravni izvori: ■ Zakon o zdravstvenoj zaštiti ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/10) ■ Zakon o pravima, obvezama i odgovornostima pacijenata ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10)			
Dopunska literatura:	Marko Bevanda, Ugovor između liječnika i pacijenta, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 25., br. 1., Rijeka, 2005. Maja Čolaković, Marko Bevanda, Pravo pacijenta na obaviještenost i pristanak i pravne posljedice liječenja bez pristanka pacijenta, Zbornik radova Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 7., Mostar, 2009.			

	Marko Bevanda, Pravni status i profesionalna odgovornost praktičara nekonvencionalne medicine, Zbornik radova Aktualnosti građanskog i trgovačkog zakonodavstva i pravne prakse, br. 9., Mostar, 2011. Jakov Radišić, Odgovornost zbog štete izazvane lekarskom greškom u lečenju i u obaveštavanju pacijenta, Nomos, Beograd, 2007. Petar Klarić, Odštetno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2003. Silvija Petrić, Građanskopravna odgovornost zdravstvenih djelatnika, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci, vol. 26., br. 1., 2005. Jozo Čizmić, Bioetika i medicinsko pravo, Medicina, vol 44., no. 2., 2008. Jakov Radišić, Medicinsko pravo, Beograd, 2008. (odabrani dijelovi). Tatjana Babić, Sunčana Roksandić, Osnove zdravstvenog prava, Zagreb, 2006. (odabrani dijelovi). Maja Čolaković, Marko Bevanda, Medicinsko pravo u Bosni i Hercegovini, Revija za pravo i ekonomiju, br. 2., Mostar, 2010. ■ Zakon o obveznim odnosima (Službeni list SFRJ br. 29/78., 39/85., 45/89. i 57/89., Službeni list R BiH, br. 2/92., 13/93., Službene novine Federacije BiH br. 29/03., 42/11., Službeni glasnik Republike Srpske br. 17/93, 3/96., 39/03., 74/04.) ■ Zakon o apotekarskoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/10) ■ Zakon o krvi i krvnim sastojcima ("Službene novine Federacije BiH", broj 09/10) ■ Zakon o stomatološkoj djelatnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 37/12) ■ Zakon o transplantaciji organa i tkiva u svrhu liječenja ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/09) ■ Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", broj 58/08) ■ Zakon o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“, broj 88/07) ■ Zakon o evidencijama u oblasti zdravstva („Službeni glasnik BiH“, broj 37/12)
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME I LITERATURA
I.	Medicinsko pravo – pojam, povijesni razvoj, obilježja, odnos prema drugim granama prava Maja Čolaković, Marko Bevanda, Medicinsko pravo u Bosni i Hercegovini, Revija za pravo i ekonomiju, br. 2., Mostar, 2010.
II.	Temeljni izvori medicinskog prava u Bosni i Hercegovini Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
III.	Organizacija zdravstvene zaštite i zdravstvene djelatnosti u BiH; Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
IV.	Načela zdravstvene zaštite u BiH; bioetika i medicinsko pravo.

	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
V.	Medicinsko pravo i pravo EU.
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
VI.	Pravna priroda odnosa pružatelja i korisnika zdravstvenih usluga; Prava i obveze davatelja i primatelja zdravstvenih usluga; Pravo pacijenta na obavještenost i pristanak
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
VII.	Ugovor o zdravstvenoj usluzi
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
VIII.	Liječnička greška
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
IX.	Pravno uređenje „alternativne medicine“
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
X.	Pravne regulacija proizvodnje i prometa lijekova; pravni status krvi i krvnih sastojaka
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
XI.	Pravno uređenje transplantacije organa i tkiva u svrhu liječenja; pravo na dostojanstvenu smrt; prekid trudnoće – pravni aspekti.
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
XII.	Bioetička istraživanja na čovjeku
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
XIII.	Građanskopravna odgovornost davatelja zdravstvene usluge; Osiguranje od odgovornosti
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
XIV.	Kaznena, disciplinska, prekršajna, moralna odgovornost zdravstvenih djelatnika i suradnika
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature
XV.	Prekogranična zdravstvena zaštita
	Odabrani dijelovi osnovne i dopunske literature

Naziv kolegija	SINDIKALNO PRAVO			Kod kolegija	P1CI44
Studijski program Ciklus	Sveučilišni preddiplomski studij Pravo I. ciklus			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	3	Semestar	VIII.	Broj sati po semestru (p+v+s)	2+0
Status kolegija:	IZBORNI	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Ivo Rozić				
Kontakt sati/konzultacije:	Srijeda, 12 - 14 h				
E-mail adresa i broj telefona:	ivo.rozic@pf.sum.ba , 036/ 337-166				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Opća i posebna znanja o udrugama sindikata i poslodavaca, kolektivnim radnim sporovima, industrijskim akcijama.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- opisati sindikalna prava i slobode; - navesti temeljno pravo na udruživanje i formiranje sindikata - analizirati konkretne predmete u sindikalnom pravu - odrediti Sindikalne akcije, posebno štrajk, i u svezi s njima akcije poslodavca, posebno <i>lockout</i> ; - definirati Udruživanje sindikata na nacionalnoj i internacionalnoj razini kao i sloboda istupanja iz takvih saveza, federacija, unija, konfederacija i sl. - izraditi pojedinačne pravne akte iz sindikalnog prava (statut, poslovnik etc.) - primijeniti odredbe sindikalnog prava u praksi.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	1. Povijesni razvoj prava sindikalnog udruživanja (koalicije). 2. Prve garancije prava koalicije. 3. Sindikati kao interesne organizacije svijeta rada. 4. Dobrovoljnost udruživanja u sindikate. 5. Ciljevi sindikalnog udruživanja - da radnici (posloprimci) uživaju plodove svojega rada i u tom cilju mogu poduzimati sve što je potrebno. 6. Pravo svakodobnog istupanja iz sindikata bez ikakvih posljedica. 7. Zahtjev da se članstvom u sindikatu ne stječu nikakve povlastice u radnom odnosu s obzirom na radnike koji nisu članovi sindikata. 8. Pravo nečlanova na uživanje poboljšica koje svojim aktivnostima postignu sindikati. 9. Sloboda sindikalnog pluralizma, odnosno osnivanje strukovnih i profesionalnih sindikata ili više njih u istoj struci ili profesiji. 10. Udruživanje sindikata na nacionalnoj i internacionalnoj razini kao i sloboda istupanja iz takvih saveza, federacija, unija, konfederacija i sl. 11. Organizacijski principi i međusobni odnosi. 12. Sindikalne akcije, posebno štrajk, i u svezi s njima akcije poslodavca, posebno <i>lockout</i>. 13. Međunarodne garancije prava sindikalnog udruživanja.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	

	Napomene:			
Studentske obveze				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Pohađanje nastave	30	1	10%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	60	2	50%	
Završni ispit	30	1	40%	
Dodatna pojašnjenja: Npr. Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (ukupno 20%). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze rezultati kolokvija, završnog ispita, angažiranosti tijekom nastave i ocjena seminarskog rada. Seminarski rad ocjenjuje se ovako: 0% = Rad nije napisan. 2% = Rad ne zadovoljava formalne kriterije. 4% = Rad zadovoljava formalne kriterije, ali su uočeni veći nedostaci na sadržajnom planu. 6% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene veće gramatičke i pravopisne pogreške. 8% = Rad zadovoljava formalno i sadržajno, ali su uočene manje gramatičke i pravopisne pogreške. 10% = Rad je iscrpan, gramatički i pravopisno točan. Izlaganje seminarskoga rada ocjenjuje se ovako: 0% = Rad nije usmeno prezentiran. 2% = Rad je pročitao. 4% = Rad je djelomično pročitao i nepripremljen. 6% = Rad nije pročitao, ali su uočeni veći nedostaci u usmenom izlaganju. 8% = Izlaganje je dobro pripremljeno, ali su uočene manje pravogovorne pogreške. 10% = Usmeno izlaganje je izvrsno pripremljeno. . Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 4% ocjene od 61% do 70% = do 8% ocjene od 71% do 80% = do 12% ocjene od 81% do 90% = do 16% ocjene od 91% do 100% = do 20% ocjene Završni ispit se ocjenjuju na sljedeći način manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene				

od 51% do 60% = do 6% ocjene
 od 61% do 70% = do 12% ocjene
 od 71% do 80% = do 18% ocjene
 od 81% do 90% = do 24% ocjene
 od 91% do 100% = do 30% ocjene

Prema Pravilniku o ocjenjivanju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:

A = 90 – 100% 5 (izvrstan)
 B = 80 – 89,9% 4 (vrlo dobar)
 C = 70 – 79,9% 3 (dobar)
 D = 60 – 69,9% 2 (dovoljan)
 E = 50 – 59,9% 2 (dovoljan)

Obvezna literatura:	- Rozić, Ivo, Sindikalno pravo, Mostar, 2019.
Dopunska literatura:	- Nikola Tintić, <i>Radno i socijalno pravo, knjiga prva: radni odnosi (I)</i> , Zagreb, 1969., glava 9. -Boris Buklijaš i Andrijana Bilić, <i>Međunarodno radno pravo</i> , Split, 2006, glava 3. - <i>Smjernice o radnom zakonodavstvu</i> , ILO-MOR, Geneve-Sarajevo,2001, glava 2. i 3.
Dodatne informacije o kolegiju	

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, ISHODI I LITERATURA
I.	Pravo na udruživanje i sloboda udruživanja Nikola Tintić, Radno i socijalno pravo, knjiga prva: radni odnosi (I). Zagreb, 1969, glava 9.
II.	Međunarodno-pravna stajališta zaštite slobode i prava na udruživanje Boris Buklijaš i Andrijana Bilić, Međunarodno radno pravo, Split, 2006, glava 3.
III.	Uloga Međunarodne organizacije rada na države u osiguranju slobode udruživanja Boris Buklijaš i Andrijana Bilić, Međunarodno radno pravo, Split, 2006, glava 4.
IV.	Nacionalna zakonodavstva o slobodi udruživanja Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 2.
V.	Formalni uvjeti za uspostavljanje organizacija Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 2.
VI.	Struktura i upravljanje organizacijama radnika i poslodavaca Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 2.
VII.	Pravo na udruživanje u Bosni i Hercegovini Božo Žepić, Pravo na udruživanje i pravo na štrajk, Zbornik Radova Pravnog Fakulteta u Mostaru, br. XIII, 2000, str. 55-71.

VIII.	Učinkovito priznavanje prava na kolektivno pregovaranje
	Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 3.
IX.	Razina na kojoj se odvija kolektivno pregovaranje
	Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 3.
X.	Procedure priznavanja i reprezentativnost
	Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 3.
XI.	Priznavanje ekskluzivnih posrednika u kolektivnom pregovaranju
	Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 3.
XII.	Okviri za kolektivno pregovaranje na razini gospodarske grane
	Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 3.
XIII.	Predmet kolektivnog pregovaranja
	Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 3.
XIV.	Oblik i sadržaj Kolektivnih sporazuma
	Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 3.
XV.	Primjenjivost kolektivnih sporazuma
	Smjernice o radnom zakonodavstvu, Geneve-Sarajevo,2001, glava 3.

Naziv kolegija	USPOREDNA PRAVNA TRADICIJA DRŽAVA PRECEDENTNOG PRAVA			Kod kolegija	RP1CI407
Studijski program Ciklus	Preddiplomski			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	Ljetni - VIII	Broj sati po semestru (p+v+s)	
Status kolegija:	izborni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:				Vrijeme održavanja nastave:	Po rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Jelena Zovko				
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona:	jelena.zovko@pf.sum.ba 036 337 162				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Upoznati studenta s različitim pravnim tradicijama zemalja common law sustava Prezentirati temeljne značajke pravnog sustava, strukture sudova, te osnovne sličnosti i razlike u povijesti pravnih izvora i pravnih utjecaja.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	Student će nakon odslušanog kolegija moći definirati ključne značajke izučavanih pravnih tradicija, usporediti izučavane pravne tradicije, te analizirati ključne sličnosti i razlike rečenih pravnih tradicija.				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Povijesno pravni razvoj engleskog prava, common, statute i equity pravnih izvora. common law sustav sudova, posebnostima pravnog presedana u engleskoj pravnoj povijesti. Sudski postupak.. Pravno obrazovanje i profesija. Pravne posebnosti Škotske. Pregled prave povijesti i pravnog sustava Republike Irske, Značajke prava u SAD-u, ustav, pokušaji kodifikacije, sustav sudova na razini država članica i federalnih sudova. Povijesno pravni razvoj i značajke kanadskog prava. Sustav sudova u Kanadi. Pravni sustav Australije – značajke, sudovi i sudski postupak. Pravno obrazovanje i profesija.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	predavanja	vježbe	seminari	samostalni zadaci	
	konzultacije	mentorski rad	terenska nastava	ostalo	
	Napomene:				
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - napisati seminarski rad i izložiti ga - pisati test				
Praćenje i ocjenjivanje studenta (označiti masnim tiskom)	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad	
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej	

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava prijenosa bodova			
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI
Npr. Pohađanje nastave	60	2	10%
Npr. Esej	-	-	-
Npr. Kolokviji ili završi pismeni ispit	45	1	40%
Npr. Završni usmeni ispit	45	1	50%
<i>Ovdje se mogu navesti i posebni kriteriji za izvanredne studente (npr 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti, seminarski rad i sl.)</i> <i>Dodatna pojašnjenja:</i> <i>Npr. Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način:</i> manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene <i>Npr. Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način:</i> manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene <i>Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način:</i> 0 – 55% nedovoljan (1) 55 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% odličan (5).			
Obvezna literatura:	AVRAMOVIĆ, Sima, STANIMIROVIĆ, Vojislav, Usporedna pravna tradicija, Beograd 2006., odabrana poglavlja; KOŠUTIĆ, P., Budimir, Uvod u velike pravne sisteme današnjice, Beograd 2008., odabrana poglavlja; PALMER, Vernon Valentine (ur.), Mixed jurisdiction worldwide: The third legal family, Cambridge, 2012., odabrana poglavlja; ZOVKO, Jelena, Zločin i kazna u kolonijalno doba, Povijest kaznenopravnih sustava u engleskim kolonijama u Sjevernoj Americi, Mostar, 2023.; GIFFORD, Donald, Understanding the Australian legal system, str. 47.-131.; SINDER, Janet, Irish Legal History: An Overview and Guide to the Sources, str. 1- 31., Brooklyn, 2001.; RIENDEAU, Roger, Brief History of Canada, New York, 2007., izabrana poglavlja		
Dopunska literatura:	1KURTOVIĆ Šefko, Opća povijest prava i države, knjiga I., Stari i srednji vijek, Zagreb, 2005.; KURTOVIĆ Šefko, Opća povijest prava i države, knjiga II., Novi vijek, Zagreb, 2005.		
Dodatne informacije o kolegiju			

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne jedinice	TEME I LITERATURA
I.	Naslov: Uvod
	Kratki opis: Različite pravne tradicije u svijetu, sustav common law, kontinentalno pravo i „miješano pravo“, kao treća pravna obitelj; izvori prava
	Literatura: AVRAMOVIĆ, Sima, STANIMIROVIĆ, Vojislav, <i>Usporedna pravna tradicija</i> , Beograd 2006., odabrana poglavlja
	KOŠUTIĆ, P., Budimir, <i>Uvod u velike pravne sisteme današnjice</i> , Beograd 2008., odabrana poglavlja
II.	Naslov: Engleska I
	Kratki opis: Nastanak i odnos različitih pravnih izvora, presedan
	Literatura: AVRAMOVIĆ, Sima, STANIMIROVIĆ, Vojislav, <i>Usporedna pravna tradicija</i> , str. 198.-219., 246.-256.
	KOŠUTIĆ, P., Budimir, <i>Uvod u velike pravne sisteme današnjice</i> , Beograd 2008., 151.-187.
III.	Naslov: Engleska II
	Kratki opis: Sudovi, sudski postupak, tumačenje zakona
	Literatura: AVRAMOVIĆ, Sima, STANIMIROVIĆ, Vojislav, <i>Usporedna pravna tradicija</i> , str. 198.-219., 246.-256. KOŠUTIĆ, P., Budimir, <i>Uvod u velike pravne sisteme današnjice</i> , Beograd 2008., 151.-187.
IV.	Naslov: Engleska III
	Kratki opis: Utjecaj i širenje common law prava, pravna profesija i naobrazba
	Literatura: AVRAMOVIĆ, Sima, STANIMIROVIĆ, Vojislav, <i>Usporedna pravna tradicija</i> , str. 198.-219., 246.-256. KOŠUTIĆ, P., Budimir, <i>Uvod u velike pravne sisteme današnjice</i> , Beograd 2008., 151.-187.
V.	Naslov: Škotska I
	Kratki opis: formiranje pravnog sustava
	Literatura: REID, Elspeth, <i>Mixed jurisdiction worldwide: Scotland</i> , str. 216.-277.
VI.	Naslov: Škotska II
	Kratki opis: Škotska - mješovita pravna tradicija – treća pravna obitelj?
	Literatura: REID, Elspeth, <i>Mixed jurisdiction worldwide: Scotland</i> , str. 216.-277.
VII.	Naslov: Republika Irska
	Kratki opis: Povijesni nastanak pravnog sustava, presedan, sudska organizacija, tumačenje zakona
	Literatura: SINDER, Janet, <i>Irish Legal History: An Overview and Guide to the Sources</i> , str. 1-31.
VIII.	Naslov: SAD I
	Kratki opis: Nastanak SAD - ustavni dokumenti, ustav i zajednica
	Literatura: AVRAMOVIĆ, Sima, STANIMIROVIĆ, Vojislav, <i>Usporedna pravna tradicija</i> , str. 256.-273.
IX.	Naslov: SAD II
	Kratki opis: Presedan. Struktura sudova, sudski postupak, važniji federalni propisi
	Literatura: KOŠUTIĆ, P., Budimir, <i>Uvod u velike pravne sisteme današnjice</i> , Beograd 2008., str. 187-221.
X.	Naslov: SAD III
	Kratak opis: pravo država članica i federacije, različite tradicije - Louisiana

	Literatura: KOŠUTIĆ, P., Budimir, <i>Uvod u velike pravne sisteme današnjice</i> , Beograd 2008., str. 187-221., PALMER, Vernon Valentine, BOROWSKI, Hary, <i>Mixed jurisdiction worldwide: Louisiana</i> . str. 277-354.
XI.	Naslov: Kanada I
	Kratki opis: Kanada – nastanak i formiranje pravnog sustava
	Literatura: RIENDEAU, Roger, <i>Brief History of Canada</i> , izabrana poglavlja
XII.	Naslov: Kanada II
	Kratki opis: Kanada – organizacija sudova, posebna pravna tradicija - Quebec
	Literatura: MCAULY, Michael, <i>Mixed jurisdiction worldwide: Quebec</i> 354.-381.
XIII.	Naslov: Australija I
	Kratki opis: Australija – nastanak i pravni sustav
	Literatura: GIFFORD, Donald, <i>Understanding the Australian legal system</i> , str. – 77.-131.
XIV.	Naslov: Australija II
	Kratki opis: Australija – pravo, sudska organizacija, postupci, presedan, pravna profesija
	Literatura: GIFFORD, Donald, <i>Understanding the Australian legal system</i> , str. – 47.-63.
XV.	Naslov: Ponavljanje, ispitna pitanja, potpisi
	Kratki opis:
	Literatura:

Naziv kolegija	PRAVO MEĐUNARODNE TRGOVINE			Kod kolegija	RP1CI408
Studijski program Ciklus	Preddiplomski studij prava I.ciklus			Godina studija	IV.
ECTS vrijednost boda:	4	Semestar	VIII. (ljetni)	Broj sati po semestru (p+v)	30 + 0
Status kolegija:	izborni	Preduvjeti:		Usporedni uvjeti:	
Pristup kolegiju:	Studenti upisani u četvrtu (4) godinu prvog ciklusa		Vrijeme održavanja nastave:		Prema rasporedu
Nositelj kolegija/nastavnik:	prof. dr. sc. Nikolina Maleta				
Kontakt sati/konzultacije:	Srijedom od 10 do 12				
E-mail adresa i broj telefona:	nikolina.maleta@pf.sum.ba ; 036 337 174				
Asistent					
Kontakt sati/konzultacije:					
E-mail adresa i broj telefona					
Ciljevi kolegija:	Upoznati studente sa sustavom pravnih pravila kojima se uređuju odnosi između subjekata međunarodne trgovine; s organizacijom poslovanja u međunarodnoj trgovini; osnovnim elementima ugovora o međunarodnoj prodaji robe; sadržaju pojedinih ugovora u međunarodnoj trgovini; značaju Europske unije za razvoj međunarodne trgovine i gospodarskih sloboda kao temelja unutrašnjeg tržišta, kao i s osnovnim znanjima o organizacijama međunarodne trgovine.				
Ishodi učenja (opće i specifične kompetencije):	- prepoznati i definirati temeljne institute i sudionike međunarodne trgovine; - navesti izvore prava međunarodne trgovine; - odrediti područje primjene i strukturu Bečke konvencije o međunarodnoj prodaji robe (1980.); - prepoznati i definirati sadržaj ugovora o međunarodnoj prodaji robe; - nabrojati vrste međunarodnih trgovačkih ugovora i odrediti njihov sadržaj i područje primjene; - navesti međunarodne organizacije svjetske trgovine; - definirati unutrašnje tržište Europske unije i odrediti temeljne gospodarske slobode; - navesti načine rješavanja međunarodnih trgovačkih sporova; - analizirati konkretne predmete i primijeniti stečena teorijska znanja, te pravne propise na konkretne sporove koji mogu proizaći iz ugovora o međunarodnoj prodaji robe				
Sadržaj silabusa/izvedbenog plana (ukratko):	Pojam, sadržaj i razvoj prava međunarodne trgovine; Izvori prava međunarodne trgovine; Konvencija UN o međunarodnoj prodaji robe (1980.); Vrste i sadržaj međunarodnih trgovačkih ugovora; Međunarodne trgovačke organizacije i institucije; Unutrašnje tržište Europske unije i temeljne gospodarske slobode; Instrumenti platnog prometa u inozemstvu; Rješavanje međunarodnih trgovačkih sporova.				
Način izvođenja nastave (označiti masnim tiskom)	Predavanja	Vježbe	Seminari	Samostalni zadaci	
	Konzultacije	Mentorski rad	Terenska nastava	Ostalo	
Studentske obveze	- pohađati nastavu i sudjelovati u nastavnome procesu - rješavati praktične zadatke - pisati kolokvije - pristupiti na pismeni/usmeni/pismeni i usmeni završni ispit				

Praćenje i ocjenjivanje studenta <i>(označiti masnim tiskom)</i>	Pohađanje nastave	Aktivnosti u nastavi	Seminarski rad	Praktični rad
	Usmeni ispit	Pismeni ispit	Kontinuirana provjera znanja	Esej
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar <i>Europskoga sustava prijenosa bodova</i>				
OBVEZE STUDENTA	SATI (PROCJENA)	UDIO U ECTS-u	UDIO U OCJENI	
Nazočnost nastavi (predavanja i vježbe)	30	1	Max 20%	
Kolokviji i priprema za kontinuiranu provjeru znanja	45	1,5	Max 40%	
Završni ispit (pismeni ili usmeni)	45	1,5	Max 40%	
Posebni kriteriji za izvanredne studente su 70 % završni ispit, a 30 % ostale aktivnosti i sl.				
Dodatna pojašnjenja: Da bi se pristupilo završnom ispitu studenti su dužni prije njega (tijekom nastave) doseći minimalan broj bodova (30% od ukupne ocjene). Tijekom semestra pišu se dva kolokvija. U konačnu ocjenu ulaze: angažiranosti tijekom nastave (predavanja), rezultati kolokvija i završnog ispita.				
Angažiranost u nastavi se ocjenjuje na sljedeći način: manje od 80% dolazaka = 0% ocjene od 81% do 84% = do 2% ocjene od 85% do 88% = do 4% ocjene od 89% do 92% = do 6% ocjene od 93% do 96% = do 8% ocjene od 97% do 100% = do 10% ocjene				
Kolokviji se ocjenjuju na sljedeći način: manje od 50% točnih odgovora = 0% ocjene od 51% do 60% = do 6% ocjene od 61% do 70% = do 12% ocjene od 71% do 80% = do 18% ocjene od 81% do 90% = do 24% ocjene od 91% do 100% = do 30% ocjene				
Prema Pravilniku o studiranju konačna se ocjena dobiva na sljedeći način: 0 – 55% nedovoljan (1) 56 – 66% dovoljan (2) 67 – 78% dobar (3) 79 – 90% vrlo dobar (4) 91 – 100% izvrstan (5).				
Obvezna literatura:	- Deša Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999.; - Hilmija Šemić: Međunarodno trgovačko ugovorno pravo, knjiga druga, Magistrat, Sarajevo, 2005.; - Deša Mlikotin Tomić i dr.: Europsko tržišno pravo, Školska knjiga, Zagreb 2006. (odabrana poglavlja);			

	- Mile Lasić: Arbitražno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2013. (odabrana poglavlja); - Konvencija UN o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe 1980. (CISG)
Dopunska literatura:	- Vitomir G. Popović – Radovan D. Vukadinović: Međunarodno poslovno pravo, posebni deo, ugovori međunarodne trgovine, Pravni fakultet Banja Luka i Centar za pravo Evropske unije Kragujevac, 2010.; - Michael G. Bridge: The International Sale of Goods, Oxford, 2014. - Zakon o obveznim odnosima (Sl. l. SFRJ, br. 29/78, 39/85, 46/85,57/89 i Sl. l. RBiH, br. 2/92-102, 13/93-132, 13/9 i 29/03); - Zakon o zaštiti potrošača BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 25/06); - Zakon o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ br. 58/15); - Zakon o vanjskotrgovinskoj politici BiH („Službeni glasnik BiH“ br. 7/98);
Dodatne informacije o kolegiju	<u>Pohađanje nastave:</u> Pohađanje nastave je obvezno. Dopušteno je 20% izostanaka i njih nije potrebno opravdati. Da bi se pristupilo završnom ispitu potrebno je iz svakog segmenta, prije njega, ostvariti minimalan broj bodova (ukupno 20%), stoga je i pohađanje nastave u konačnici važno u zbroju bodova.

PRILOG: Kalendar nastave

Broj nastavne cjeline	TEME, KRATKI OPIS I LITERATURA
I.	Uvod u pravo međunarodne trgovine
	Pojam međunarodnog trgovačkog prava; Međunarodni trgovački ugovorni odnosi; Unifikacija međunarodnog trgovačkog prava; Definicija međunarodne trgovine; Pravo međunarodne trgovine; Obilježja međunarodne trgovine; Subjekti međunarodne trgovine; BiH sustav poslovanja s inozemstvom
	H. Šemić: Međunarodno trgovačko ugovorno pravo, knjiga druga, Magistrat, Sarajevo, 2005., str. 13. – 26. D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 3. – 23.
II.	Izvori prava međunarodne trgovine
	Konvencije; Međunarodni ugovori; Međunarodni ugovori javnog prava; Međunarodne unifikacije; Pravo Europske unije; Formularno pravo; Običajno pravo; Mjerodavno pravo; Kolizijska pravila; Arbitražna i sudska praksa; Pravna znanost; Soft law; Trgovinski ugovori
	D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 27. – 85.

	H. Šemić: Međunarodno trgovačko ugovorno pravo, knjiga druga, Magistrat, Sarajevo, 2005., str. 27. – 29.
III.	Bečka konvencija o međunarodnoj prodaji robe (CISG)
	Donošenje konvencije; Članice CISG-a; Područje primjene konvencije; Autonomija volje stranaka; Tumačenje CISG; Pravne praznine; Temeljna načela; Tumačenje načela dobre vjere prema CISG; Struktura CISG; Sklapanje ugovora; Tumačenje ugovora; Prodaja robe (prava i obveze stranaka); Ponuda; Prihvat; Protuponuda; Trenutak zaključenja ugovora; Usklađenost robe (Conformity of the Goods); Plaćanje; Povreda ugovornih odredbi; Naknada štete; Raskid ugovora; UNIDROIT i Konvencija CISG; Case Law – primjena odredbi CISG na konkretnim praktičnim primjerima;
	Konvencija UN o ugovorima o međunarodnoj prodaji robe 1980. (CISG) H. Šemić: Međunarodno trgovačko ugovorno pravo, knjiga druga, Magistrat, Sarajevo, 2005., str. 35. – 45.
IV.	Međunarodni trgovački ugovori – opći dio
	Posebna obilježja međunarodnih ugovora; Trgovački ugovori s međunarodnim elementom; Mjerodavno pravo; Autonomija volje stranaka; Ugovorni statut; Pregovaranje; Sklapanje ugovora; Vrijeme i mjesto zaključenja ugovora; Ispunjenje ugovora; Raskid i izmjene ugovora; Osiguranje posebnih rizika međunarodne trgovine
	D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 89. – 143.
V.	Ugovor o međunarodnoj prodaji robe;
	Važnost i obilježja prodaje u međunarodnoj trgovini; Mjerodavno pravo; Oblik ugovora; Zaključivanje ugovora o međunarodnoj prodaji robe; Ispunjenje ugovora o međunarodnoj prodaji robe; Obveze prodavatelja; Vrijeme i mjesto isporuke robe; Odgovornost za pravne i materijalne nedostatke stvari; Obveze kupca; Isplata cijene; Preuzimanje robe; Pravna sredstva u slučaju neispunjenja; Prijelaz rizika u međunarodnoj prodaji robe;
	H. Šemić: Međunarodno trgovačko ugovorno pravo, knjiga druga, Magistrat, Sarajevo, 2005., str. 46. – 140. D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 144. – 172.
VI.	Kompenzacijski ugovori; Ugovor o trgovačkom zastupanju;
	Kompenzacijski poslovi; Tipovi kompenzacijskih ugovora; Osnovne ugovorne klauzule; Kompenzacijska kupnja; Rizici kompenzacijskih poslova; Pojam ugovora o trgovačkom zastupanju; Izvoz robe zastupanjem; Uvoz robe zastupanjem; Sklapanje i sadržaj ugovora o

	zastupanju; Prava i obveze nalogodavca; Prava i obveze zastupnika; Trajanje i prestanak ugovora; Naknada štete u slučaju raskida ugovora o zastupanju; D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 173. – 195.
VII.	Ugovor o distribuciji robe i usluga Pojam i vrste distribucijskih ugovora; Predmet distribucijskog ugovora; Trajanje i raskid ugovora o distribuciji; Distributer; Proizvođač ili isporučitelj; Obveze ugovornih stranaka; Trajanje i raskid ugovora; Ugovor o isključivoj distribuciji; Zabrana konkurencije; Ugovor o selektivnoj distribuciji; Ugovor o isključivoj kupnji; Ugovor o distribuciji motornih vozila; D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 196. – 233.
VIII.	Ugovor o franchisingu; Ugovor o licenci Pojam franchise; Osnovne vrste djelatnosti franchisinga; Prednosti franchisinga; Davatelj franchisinga; Primatelj franchisinga; Predmet ugovora; Oblik ugovora; Obveze izgradnje, zakupa i adaptacije; Obveza kupnje opreme; Zaštita know-how; Usluge; Kontrola kvalitete; Franchising naknada; Trajanje ugovora o franchisingu; Otkaz i raskid ugovora; Ugovor o licenci patenta; Predmet ugovora o licenci; Opseg iskorištavanja licence; Vrste isključivih licenci; Ograničenja ugovora o licenci; Obveze primatelja licence; Početak i prestanak ugovora; Ugovor o licenci know-how; D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 196. – 234.
IX.	Ugovor o savjetodavnim uslugama; Ugovor o kooperaciji Sistematizacija savjetodavnih usluga; Pregovori i pripreme za zaključenje ugovora; Oblik i sadržaj ugovora; Ugovorne stranke; Obveze savjetnika; Obveze primatelja; Naknade iz ugovora; Trajanje ugovora; Pojam i obilježja ugovora o kooperaciji; Nastanak i razvoj: Joint venture ugovori i kooperacija; Vrste i podjela kooperativnih ugovora; D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 283. – 306.
X.	Ugovor o istraživanju i razvoju; Ugovor o razmjeni informacija; Ugovor o specijalizaciji u proizvodnji Pojam i obilježja ugovora o istraživanju i razvoju; Predmet ugovora; Prijenos rezultata na treće osobe; Dopuštena ograničenja; Trajanje i prestanak ugovora o istraživanju i razvoju;

	Pojam i glavna obilježja ugovora o razmjeni informacija; Prava i obveze ugovornih stranaka; Predmet ugovora o specijalizaciji u proizvodnji; Dopuštena ograničenja; Opći uvjeti izuzeća D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 307. – 323.
XI.	Ugovori o prijevozu robe i putnika u međunarodnom prometu Pojam i obilježja prometnog prava; Rizici u prijevozu; Ugovor o prijevozu robe i putnika u međunarodnom cestovnom prometu; Ugovor o prijevozu robe i putnika u međunarodnom željezničkom prometu; Ugovor o prijevozu robe i putnika u međunarodnom zračnom prometu; Ugovor o osiguranju robe i putnika u međunarodnom prometu; H. Šemić: Međunarodno trgovačko ugovorno pravo, knjiga druga, Magistrat, Sarajevo, 2005., str. 141. – 257. V. G. Popović – R. D. Vukadinović: Međunarodno poslovno pravo, posebni deo, ugovori međunarodne trgovine, Pravni fakultet Banja Luka i Centar za pravo Evropske unije Kragujevac, 2010., str. 363. – 372.;
XII.	Međunarodne organizacije svjetske trgovine Svrha osnivanja međunarodnih organizacija svjetske trgovine; Vrste međunarodnih organizacija; Ustrojstvo i djelovanje međunarodnih organizacija; Međunarodna banka za obnovu i razvoj (IBRD); Međunarodna finansijska korporacija (IFC); Međunarodno udruženje za razvoj (IDA); Međunarodni monetarni fond (MMF); Agencija za multilateralne garancije investicija (MIGA); Europska banka za obnovu i razvoj (IBRD); Konferencija UN-a o trgovini i razvoju (UNCTAD); Komisija UN-a za međunarodno trgovačko pravo (UNCITRAL); Međunarodni institut za unifikaciju privatnog prava (UNIDROIT); Ekonomska komisija za Europu (ECE); Svjetska organizacija za intelektualno vlasništvo (WIPO); Međunarodna trgovačka komora (ICC) Europsko udruženje za slobodnu trgovinu (EFTA); Svjetska turistička organizacija (UNWTO); Organizacija za prehranu i poljodjelstvo (FAO); Sporazum o srednjoeuropskoj zoni slobodne trgovine (CEFTA) D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 395. – 415.
XIII.	Opći sporazum o carinama i trgovini – GATT; Svjetska trgovinska organizacija - WTO Opći sporazum o carini i trgovini - GATT kao prethodnica WTO; Urugvajska runda (revizija GATT-a); Svrha i cilj GATT-a; Ciljevi i razlozi osnivanja WTO; Organizacijska struktura WTO; Osnovna načela svjetske trgovine; Rješavanje sporova; Izvršenje odluka; Pristupanje WTO; Bosna i Hercegovina i WTO;

	D. Mlikotin - Tomić: Pravo međunarodne trgovine, Školska knjiga Zagreb, 1999., str. 332. – 358.
XIV.	Europska unija
	Europska unija kao međunarodni sporazum; Uspostava unutrašnjeg tržišta EU; Temeljne gospodarske slobode (sloboda kretanja robe, sloboda kretanja ljudi, sloboda kretanja kapitala, sloboda pružanja usluga, sloboda poslovnog nastana); Supranacionalizam; Supranacionalni gospodarski subjekti; Područja slobodne trgovine; Pravo tržišnog natjecanja EU
	D. Mlikotin Tomić i dr.: Europsko tržišno pravo, Školska knjiga, Zagreb 2006., str. 3. – 50.
XV.	Rješavanje međunarodnih trgovačkih sporova
	Nadležnost u međunarodnim trgovačkim sporovima; Priznanje i ovrha stranih odluka u međunarodnim trgovačkim sporovima; Međunarodna trgovačka arbitraža; Mirenje u međunarodnim trgovačkim sporovima
	M. Lasić: Arbitražno pravo, Pravni fakultet Sveučilišta u Mostaru, 2013., str. 137. – 199.